

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

18. izredna seja

(20. januar 2010)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2010**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

18. izredna seja

(20. januar 2010)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, ter France Cukjati, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 10.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam 18. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Franc Jurša, Miran Jerič, mag. Borut Sajovic za začetek seje in od 18. ure dalje, dr. Vinko Gorenak po 18. uri, Tadej Slapnik od 14.30 do 18.30 in mag. Štefan Tisel.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Spoštovani! Pred dobrim tednom dni je strahovit potres na Haitiju vzel nad 10 tisoče življenj, številne druge pa je pahnil v borbo za preživetje. Prosim za minuto molka v spomin na preminule v potresu na Haitiju.

.../Minuta moka./... Hvala lepa.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 18. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem 18. seje 18. januarja 2010. Predloga za širitev dnevnega reda nisem prejel, zato prehajamo na določitev dnevnega reda. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na glasovanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za 63, proti nihče.

(Za je glasovalo 63.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 18. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA V ZVEZI S PREDLOGOM BANKI SLOVENIJE, DA V OKVIRU USTAVNIH IN ZAKONSKIH DOLOČIL DRŽAVNEMU ZBORU POROČA O SUMIH KORUPTIVNEGA FINANCIRANJA GOSPODARSKIH DRUŽB, KATERIH IMETNIKI DELEŽEV SO NOSILCI JAVNIH FUNKCIJ V IZVRŠILNI IN ZAKONODAJNI VEJI OBLASTI NA DRŽAVNI RAVNI, S STRANI POSLOVNIH BANK V VEČINSKI LASTI, IN TO V ČASU NAJHUJŠEGA KREDITNEGA KRČA.** Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev mag. Andreju Vizjaku za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister! Poslanci Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke smo zahtevali sklic izredne seje. Kar nekaj težav smo imeli, da je do tega sklica tudi prišlo, nekajkrat smo bili zavrtnjeni in tudi ta sklic izredne seje oziroma zahteva za njo je posledica tega, da poslanci, ki smo ne nazadnje tudi odgovorni za določene nadzorne institucije v tej državi, konkretno Banko Slovenije, nismo prišli po neki normalni poti do podatkov, ki smo jih želeli pridobiti in ki vplivajo še kako na naše delo in tudi na naše odločitve, širše gledano. Kaj je bil povod oziroma kaj je bila prva prelomnica in začetek vseh teh aktivnosti? To je dejstvo, da so v javnost prišle informacije, da naj bi Nova Ljubljanska banka, delniška družba, ki je banka v večinski državni lasti, brez ustreznih zavarovanj odobrila posojila podjetjem skupini Ultra. Pomembno velja podčrtati, da je eden izmed lastnikov podjetja v skupini Ultra politik, minister v vladi Boruta Pahorja in predsednik politične stranke Zares, to je gospod Gregor Golobič, ki je v javnosti že lagal o svojem lastništvu v tej skupini. Ko smo v javnosti zasledili te podatke iz te preglednice, da naj bi bili krediti skupini Ultra v višini okoli 6 milijonov evrov zavarovani neustrezno, torej, da so bile v rubriki prvovrstna zavarovanja, v rubriki ustrezna zavarovanja in v rubriki primerna zavarovanja same ničle, torej takrat se je tako Komisiji za nadzor javnih financ kot tudi številnim poslancem utrnila določena misel, da je v tem konkretnem primeru prišlo do nekega drugega kriterija pri odobritvi kredita, ne kriterija nekih normalnih zavarovanj kreditov, temveč do političnega kriterija; kriterija, češ, saj gre za politika vladajoče garniture, ki bo verjetno zadostno zavarovanje za najeto posojilo ali pač tudi ne. Zaradi tega nas je zanimalo na Komisiji za nadzor javnih financ, ali je ta dokument, ki je zaokrožil v javnosti in ki smo ga prejeli tudi na komisijo, pristen, verodostojen, ali je slika dejanskega stanja. To smo želeli preveriti tako pri Novi Ljubljanski banki kakor tudi pri nadzorni instituciji, to je Banki Slovenije. Pri nobeni izmed navedenih institucij nismo dobili podatka, da bi bil ta dokument neverodostojen in da bi bili podatki na tem dokumentu lažni ali zavajajoči. Še več, s strani Nove Ljubljanske banke smo dobili na naše zaprosilo podatke, ki so sledeči. Piše, da so krediti skupini Ultra in skupini Hram Holding, ki sta predmet te preglednice, in sicer v prvem primeru v skupini Hram Holding ustrezno zavarovani, da pa so krediti skupini Ultra zavarovani, in sicer iz drugega dopisa sledi, z menicami, poroštvi, zastavo terjatev in hipotekami. Sprašujemo nadalje to isto banko o ustreznosti zavarovanj, prvovrstnosti zavarovanj teh kreditov, in ne dobimo podatka. Več kot dovolj suma, da se nekaj prikriva, da

se nekoga štiti in da se v tem primeru ravna po nekih drugih kriterijih, kot se ravna pri podobnih primerih, ko gospodarski subjekt želi kredit.

Tu velja poudariti tudi situacijo, ki je nastopila v zadnjem letu dni in pol v Sloveniji, ko številna podjetja potrebujejo finančna sredstva za tekoče poslovanje, ko potrebujejo sredstva za razvoj, ko potrebujejo sredstva za plače zaposlenim, ne dobijo posojil. Za njih veljajo kriteriji, da morajo, ne vem, s faktorjem tudi do 2, kaj šele nekim normalnim faktorjem 1,6, zavarovati posojila, v tem konkretnem primeru so pa rubrike pod "primerno zavarovanje", "ustrezno zavarovanje", "prvovrstno zavarovanje" prazne.

Spoštovane kolegice in kolegi, pojavi se utemeljen sum, da gre v tem primeru za elemente klientalizma in celo korupcije. Kajti, če nekdo dobi posojilo mimo ustaljenih kriterijev, pri čemer jih pa nekdo drug mora še kako izpolnjevati, gre za neko pristransko obravnavo, ki izvira iz njegove politične moči. Torej, poslanci opozicije, še posebej pa tudi Komisija za nadzor javnih financ je hotela priti tej zadevi do dna. Želela je podatke o načinu zavarovanja teh kreditov. Skupina Ultra je odvezala molčečnosti banko, da lahko izda te podatke, vendar banka ni želela dati teh podatkov. Banka jih še danes ne želi dati. Tudi preiskovalna komisija, ki je ustanovljena, še ni dobila zadovoljivih podatkov, ki bi pričali o načinu zavarovanja teh kreditov, kaj šele, ki bi dokazovali ustreznost zavarovanja teh kreditov. Po nekajmesečnem, če ne skoraj letnem mučenju s pridobivanjem teh podatkov od banke v državni lasti, od nadzorne institucije, ki odgovarja temu parlamentu, je to, milo rečeno, dovolj utemeljenih razlogov za poglobljeno razpravo o tej točki tudi na plenarni seji Državnega zbora. Zato smo jo tudi zahtevali. In jaz danes upam, da bomo dobili podatke, ki jih želimo. In ti podatki so: ali so ti krediti tej konkretni pravni osebi, skupini pravnih oseb zavarovani v skladu z zakonskimi opredelitvami, kaj je prvovrstno zavarovanje, ustrezno in primerno zavarovanje, in v skladu z internimi pravili te institucije, ki je odobrila te kredite, to je Nove Ljubljanske banke. Ali pa se bo Nova Ljubljanska banka sklicevala na eno izmed alinej internih pravil. To je, da v posameznih primerih pa kriteriji ne veljajo, da torej lahko krediti odbor, beri uprava Nove Ljubljanske banke, odloči tudi drugače v nekem specifičnem primeru. Zanima nas, ali je to ta specifičen primer, ker gre pač za specifičnega solastnika, ker gre za solastnika, ki je minister v vladi Boruta Pahorja, ker gre za solastnika, ki je tudi predsednik stranke Zares. In da zadeva ni nedolžna, priča tudi kadrovska katastrofa, ki ste jo, spoštovani vladajoči, počeli v Novi Ljubljanski banki v zadnjem letu dni, ko ste v posmeh obljubam sedanjega predsednika Vlade, da ne bo političnih kadrovanj, da bosta izključna kriterija znanje in strokovnost, postavili najprej na čelo te banke politika, izvoljenega poslanca, ki se je

odrekel mandatu zato, da bo sedel na čelo te banke. Seveda, to je v koaliciji sprožilo vihar, stranka Zares, ki je hrepenela po tej vlogi, je bila užaljena in prizadeta, začela so se spotikanja, začeli so se še večji politični pritiski na odločitve uprave in kreditnih odborov in na koncu se je zadeva končala tako, kot se je začela - politika je prinesla predsednika uprave in politika je odnesla predsednika uprave gospoda Draška Veselinoviča. In res, v času, ko gospodarstvo potrebuje učinkovit servis finančnega sektorja in te največje slovenske banke, smo bili priča vrtičkarskemu, političnemu obnašanju pri kadrovanju v tej ključni finančni instituciji. In prišlo je, verjetno, tudi do maščevanja. Tisti, ki je odnesel gospoda Veselinoviča, je dobil v javnost te podatke o pristranskosti obravnave gospoda Golobiča in podjetij v njegovi solastnini s strani Nove Ljubljanske banke v preteklosti. Zadeva je povsem logična, še bolj logična je tudi v tem duhu, da podatki držijo. Kajti, če ne bi držali, ne bi bili v javnosti, in če ne bi držali, bi jih Nova Ljubljanska banka takoj, isto sekundo, ko so prišli v javnost zelo odločno demantirala. Nova Ljubljanska banka verodostojnosti teh podatkov še danes in do danes ni demantirala in ovrгла. Še več. Obravnavala je, kako so ti podatki prišli v javnost, in je tudi zaključila to obravnavo, interno preiskavo, z ugotovitvijo in vložitvijo kazenske ovadbe zoper neznanega storilca, ki je kršil interna pravila banke in te podatke posredoval javnosti. Interna preiskava ni pokazala, da bi šlo za kakršnekoli netočne podatke, kajti interna preiskava bi verjetno ne sprožila pregon zoper nekoga, ki je posredoval v javnost nek falsifikat. Kajti to lahko skoraj vsak počne. Ker ne ve, kaj se dogaja v banki, lahko pošlje v javnost en falsifikat - "in so what", se reče po moderno temu. Vendar temu ni bilo tako, podatki so bili točni. Podatki so boleli. Treba je "obesiti" tistega, ki jih je dal ven, ne pa tistega, ki je privedel in pripeljal do takšnih podatkov, ki so zaskrbljujoči. Številni podjetniki se sprašujejo, kako to, zakaj sem jaz slab, ki ne morem dobiti kredita, ki moram položiti ne vem koliko nepremičnin, ko se mi smeji na banki, če jim rečem, da bom zavaroval kredit z menico, kajti to je ničvredno zavarovanje. Tukaj pa imamo politika, ki mu je menica osnovni zavarovalni instrument, ko banka ne pove, ali je zavaroval ustrezno te kredite. To je nefer do teh ljudi, ki danes potrebujejo denar, potrebujejo za to, da nudijo prepotrebno gospodarsko rast in posledično tudi davke tej državi, da funkcionira, ki zagotavljajo plače ljudem. Torej, ti ne morejo dobiti kredita, nekdo, ki je pa pri koritu, ki je na oblasti, pa lahko mimo kriterijev oziroma po kriteriju politične moči in vladajoče pozicije dobi ta kredit.

To so razlogi, spoštovani, zakaj smo poslanci to predlagali. Res je, da 6 milijonov evrov predstavlja za slehernega izmed nas ogromno denarja. Res je, da ste nekateri iz koalicije povedali, da za vas je to minorno vizavi

stabilnosti slovenskega bančnega sistema in Nove Ljubljanske banke, ker to predstavlja nekaj desetink promila bilančne vsote Nove Ljubljanske banke, vendar gre za deviacijo, gre za neko sistemsko napako, sistemsko nesprejemljivo situacijo, ki velja v naši družbi, da politik lahko, prvič, laže javnosti, da je politik lahko solastnik podjetij v tujini in se izogiba plačevanju davkov v naši državi in da politik ne nazadnje lahko pridobi posojilo tudi po drugačni poti, kot to velja za normalne državljane. To je nespodobno, pa ne samo nespodobno, to je nedopustno. Zato upam, da bo ta razprava osvetlila to situacijo v različnih lučeh, da bo tudi pripomogla, da do česa takega ne bo več prihajalo. Da bo pripomogla ne nazadnje tudi k temu, da se bodo iz bančnih internih pravil brisala tako široka pooblastila kreditnim odborom, da lahko odločajo o posamičnem primeru, kakorkoli se jim pač zdi. In da bomo končno v tej državi obravnavani tudi pred okenci na bankah oziroma pred bančnimi uslužbenci vsaj približno enako in enakopravno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog sklepa je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem članu Bogdanu Čepiču za predstavitev poročila odbora.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana ministra, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da vam v imenu Odbora za finance in monetarno politiko podam samo povzetek obširnega poročila odbora, ki ste ga danes prejeli na klopi, k obravnavi predloga sklepa v zvezi s predlogom Banki Slovenije, da v okviru ustavnih in zakonskih določil Državnemu zboru poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski lasti države, in to v času najhujšega kreditnega krča.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 18. nujni seji dne 18. januarja 2010 obravnaval predlog sklepa v zvezi s predlogom Banki Slovenije, po katerem naj bi na podlagi ustavnih oziroma zakonskih določil Državnemu zboru poročala o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski državni lasti, in to v času najhujšega kreditnega krča, ki ga je Državnemu zboru ob zahtevi za sklic izredne seje Državnega zbora predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Odboru je bilo posredovano pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki v zaključnem delu ugotavlja, da predlog sklepa Državnega zbora, ki se nanaša na predlog Banki Slovenije, da poroča Državnemu zboru, v predlaganem

besedilu, ob upoštevanju danih navedb sodi v pristojnost Državnega zbora.

Na podlagi dopolnilne obrazložitve predstavnika predlagateljev zahteve gre za širšo problematiko, s katero se v času kreditnega krča soočajo mnoga podjetja, zlasti ob paralelni previdnosti bank pri odobravanju posojil. Ker gre pri predmetnem primeru podjetja Ultra na podlagi dokumenta, ki se je pojavil v javnosti, za odsotnost siceršnjih obveznih terminov zavarovanja, prvovrstno, ustrezno oziroma primerno, niti ni uspelo pristojni komisiji za nadzor javnih financ pridobiti zaprošenih podatkov, ki bi bili podlaga za zadostno presojo kakovostnega zavarovanja kreditov, predlagatelji zahteve menijo, da je sprejetje predloženega sklepa na mestu.

Odboru so bila na sami seji posredovana tudi pojasnila s strani obeh prisotnih predstavnikov Banke Slovenije, iz katerih med ostalimi izhaja, da predstavlja odobritev kreditov brez zavarovanja del ustaljene prakse bančnih sistemov oziroma medbančnih trgov tako pri nas kot tudi v svetu. Zato bi v konkretnem primeru le stežka izhajali iz stališča, da je nezavarovani kredit znak koruptivnega dejanja, predstavlja pa povečano tveganje. Sicer banka ob zagotovitvi ustreznih zavarovanj v prvi vrsti zasleduje poslovni interes v obliki zaslužka, ne glede na osebo kreditojemalca. In kjer je govora o nezavarovanju, v bistvu gre za osnovno zavarovanje s ključno oceno pričakovanja prihodnjega denarnega toka, ki je v domeni posameznih bank. Po drugi strani je za centralno banko upoštevanje faktorja medsebojnega vpliva na dosego cilja stabilnosti tako bančnega sistema kot posamezne banke pomembna zlasti ugotovitev, ali je zavarovanje zadostno.

Ob obravnavi je bil odbor seznanjen z obema predlogoma za amandma odbora na pobudo petih članov odbora, ki jo je odboru predstavil prvopodpisani poslanec Vili Trofenik. Iz navedene razprave tudi izhaja, da je izpostavljeni kredit podjetja Ultra zavarovan s tem, da je že polovica kreditov odplačanih. Ob tem so eksplicitno naštetata zavarovanja z ocenjeno vrednostjo, večkratna ali ustrezna prednost, hkrati po besedah predstavnikov bank v smislu nadzora ni zaslediti koruptivnih dejanj, vsaj ne v smislu zakonske dolžnosti tovrstnih prijav.

Ob smiselni uporabi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora je odbor na dano pobudo k osnovnemu sklepu oblikoval in sprejel amandma odbora, ki osnovni sklep v celoti spreminja, po katerem Državni zbor Banki Slovenije predlaga, da v okviru svojih ustavnih in zakonskih pooblastil za zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema zbere in analizira podatke o kreditnih obveznostih gospodarskih družb, ki bi lahko potencialno predstavljali tveganje za varnost in likvidnost bank, in s tem seznanili Državni zbor. Hkrati Državni zbor od Banke Slovenije pričakuje, da bo za zagotavljanje varnosti likvidnosti in skrbnega ravnanja sprejela potrebne ukrepe, kjer pa se storilec preganja po uradni dolžnosti, to naznanila pristojnim organom. Po

sprejetju amandmaja se je odbor do sklepa predlagatelja zahteve zaradi posledične brezpredmetnosti ni opredelil, medtem ko je bil drugi del pobude umaknjen. Glede na sprejeti amandma je ob smiselni uporabi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega sklepa, ki obsega sprejeti amandma in ga imate v gradivu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima dr. Franc Križanič, minister za finance. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsedujoči Državnega zbora! Dovolite mi, da na kratko predstavim mnenje Vlade Republike Slovenije glede predloga sklepa, s katerim, citiram: "Državni zbor predlaga Banki Slovenije, da v okviru svojih ustavnih in zakonskih pooblastil za zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema zbere in analizira podatke o kreditnih obveznostih gospodarskih družb, ki bi lahko potencialno predstavljale tveganje za varnost in likvidnost poslovnih bank in s tem seznaniti Državni zbor." Nadalje. "Da zaradi zaupanja v bančni sistem Državni zbor od Banke Slovenije pričakuje, da bo za zagotavljanje varnega poslovanja poslovnih bank v primeru kreditov, ko gospodarske družbe kot kreditorejmalci kreditov niso sposobne vrniti, ali ti niso ustrezno zavarovani, ali je banka opustila skrbno ravnanje, sprožila nadzorstvene preglede in sprejela ustrezne ukrepe za zagotavljanje varnosti in likvidnosti, na primer možnost zahtev za dodatno zavarovanje in za zagotavljanje skrbnega ravnanja, recimo, v primeru sumov, da je bilo storjeno kaznivo dejanje korupcije, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, to naznanila pristojnim organom." Konec citata.

Banka Slovenije oblikuje, uveljavlja in nadzoruje sistem pravil, ki zagotavljajo standarde varnega poslovanja bank, nadzor nad bankami opravlja z namenom preverjanja, ali banka posluje v skladu s pravili o upravljanju s tveganji in drugimi določenimi pravili, ki urejajo upravljanje finančnih storitev, ki jih upravlja banka. Pri upravljanju nadzora nad banko sistemsko preverja organizacijski ustroj, postopke, sisteme, strategije in procese, ocenjuje tveganja, ki jim banka je ali pa bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju, in ocenjuje finančni položaj in tveganja, ki jim banka je ali bi jim lahko bila izpostavljena zaradi razmerij z drugimi osebami v bančni skupini, se pravi, zaradi sistemskih razlogov. Razlog nadzora je ugotoviti, ali je zagotovljen trden in zanesljiv sistem upravljanja in ustrezno pokrivanje tveganj, ki jim banka je ali bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju. Banka mora na zahtevo Banke Slovenije posredovati poročila in informacije o vseh zadevah, pomembnih za upravljanje nadzora oziroma izvrševanja drugih pristojnosti in

nalog Banke Slovenije. Banka je z zakonodajo zavezana razkriti Banki Slovenije podatke o kreditnih zavarovanjih.

Velik pomen samostojnosti delovanja Banke Slovenije je zaradi potrebe po njeni nepristranskosti in strokovni usposobljenosti določen s samo umestitvijo te določbe v Ustavo Republike Slovenije, vsebinsko dopolnitev vsebuje Zakon o Banki Slovenije z določilom, da so Banka Slovenije in člani njenih organov odločanja neodvisni pri opravljanju nalog in niso vezani na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerihkoli drugih organov, niti se ne smejo nanje obračati po navodila ali usmeritve. Oba pravna akta v nadaljevanju določata, da Banka Slovenije o svojem delu najmanj polletno poroča izključno Državnemu zboru. Podrobno ureditev glede poročanja podatkov, ugotovljenih med nadzorom nad poslovanjem bank, je treba poiskati v Zakonu o bančništvu, ki zaradi svoje specialnosti določa odmike od splošne ureditve poročanja Banke Slovenije Državnemu zboru. Zaradi občutljive narave takih podatkov imajo namreč potencialni vpliv na stabilnost finančnega sistema, ki jih mora Banka Slovenije varovati kot zaupne.

Banka Slovenije lahko pridobljene zaupne podatke uporabi izključno za prej navedeni namen, za katerega so bili ti podatki pridobljeni. Zakon o bančništvu jasno in nedvoumno določa, da se zaupni podatki lahko posredujejo Državnemu zboru v obliki povzetka, iz katerega ne smejo biti razvidni podatki za posamezne banke, na katere se poročilo nanaša. Izjeme, kjer omejitve za posredovanje zaupnih podatkov državnih organom ne veljajo, so taksativno in izključujoče določene, med njimi pa ni posredovanja tovrstnih podatkov Državnemu zboru. Poudariti je treba, da je opisan režim varovanja zaupnosti podatkov v Zakonu v bančništvu skladen z evropsko zakonodajo, ki na identični način ureja varovanje zaupnih podatkov, pridobljenih ob nadzoru bank. Za pregon korupcije so pristojni drugi organi. Če bi Banka Slovenije ob izvajanju zakonskega določenega nadzora prišla do podatkov, ki kažejo na sum katerihkoli kaznivih dejanj, mora v skladu z določbami Zakona o kazenskem postopku o tem seznaniti organe, pristojne za pregon tovrstnih deliktov.

Spoštovane poslanke in poslanci. Vlada Republike Slovenije vsebini uvodoma navedenega predloga sklepa ne nasprotuje, obenem pa meni, da bi morale biti pri razpravi ob predlogu sklepa glede poročanja podatkov bank s strani Banke Slovenije Državnemu zboru, pridobljenih ob opravljanju nadzora nad poslovanjem bank, vsekakor pozorni na našete pravne omejitve, ki jih za te primere poročanja podatkov določata Zakon o Banki Slovenije in Zakon o bančništvu. Več pa morda o naših aktivnostih pri odpravljanju kreditnega krča, o vlogi različnih poslovnih bank pri tem v nadaljevanju razprave tako po tej točki kot tudi po naslednji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister. Kolegice in kolegi.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije tako kot vedno tudi danes menimo, da je edina prava pot pravna pot. V zvezi z navedbami, ki so se v javnosti pojavile glede pridobivanja kreditov Nove Ljubljanske banke s strani podjetja Ultra d.o.o. v poslanski skupini zastopamo stališče, da je treba tovrstne sume ustrezno razčistiti. Tudi zato smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pristopili k sodelovanju v preiskovalni komisiji, ki se s temi vprašanji ukvarja, in v tej preiskovalni komisiji tudi resno sodelujemo. Ravno v luči tega se nam zdi današnja izredna seja, ki jo predlaga največja opozicijska stranka, nekoliko nenavadna. Nenazadnje preiskovalna komisija niti še ni dobro pričela z delom. Ravno zaradi tega, ker v Poslanskem klubu LDS verjamemo, da v tako imenovani Golobičevi preiskovalni komisiji... - smo predlagali, da komisija ministru Gregorju Golobiču dodeli status preiskovanca. Na žalost predsednik preiskovalne komisije omenjenega predloga ne želi dati na glasovanje, kar nas navdaja z občutkom, da na opozicijski strani ni resničnega interesa po razjasnitvi situacije, ampak je interes popolnoma drugačen, torej, gre za politikantsko zavlačevanje.

V Poslanskem klubu LDS menimo, da mora preiskovalna komisija opraviti svoje delo, pripraviti poročilo, nakar mora Državni zbor o tem poročilu opraviti razpravo. Prav tako menimo, da morajo v primeru Ultra svoje delo opraviti za to pristojne institucije. Ob tem pa v Poslanskem klubu LDS opozarjamo, da določbe Zakona o Banki Slovenije tej instituciji nalagajo, da Državnemu zboru poroča o delu Banke Slovenije kot celote in ne o posameznih primerih. Posamezni primeri oziroma imenovana koruptivna dejanja in njih preganjanja spadajo v delokrog drugih organov. Če se izkaže, da obstaja kakršnakoli okoliščina, ki postavlja pod vprašaj spoštovanje pravnega reda Republike Slovenije s strani kateregakoli ministra, v Poslanskem klubu LDS pričakujemo, da organi pregona in pravosodja opravijo svoje delo v skladu z zakonom in pristojnostmi, ki jih te institucije tudi imajo. Institut preiskovalne komisije je po mnenju Poslanskega kluba LDS pomembno orodje opozicije pri njeni nalogi nadziranja koalicije. Ravno zaradi tega smo presenečeni nad vztrajanjem opozicije pri tej izredni seji, ki posega v področje preiskovalne komisije, oblikovane na zahtevo opozicijskih strank. Dobivamo namreč občutek, da je opozicija parlamentarno tradicijo in proceduro pripravljena žrtvovati na oltarju medijske izpostavljenosti in populizma. Jasno je namreč, da seja Državnega zbora o temi, za katero je zadolžena preiskovalna komisija Državnega zbora, katere predsednik je iz

vrst največje opozicijske stranke, posega v delo ravno te komisije; komisije, ki je bila ustanovljena z namenom, da razjasni in slovenski javnosti pojasni vse okoliščine v zvezi z domnevnimi koruptivnimi dejanji ministra Gregorja Golobiča; komisije, ki je do današnjega dne zasedala zgolj štirikrat; komisije, katere predsednik ne želi, da se sprejme sklep, ki bi domnevnega krivca in glavnega osumljenca ministra Golobiča razglasil za preiskovanca pri delu te omenjene komisije.

Zaradi zgoraj navedenih dejstev in našega globokega prepričanja, da Slovenija je pravna država, v kateri mora vsak odgovarjati, torej, v kateri mora vsak odgovarjati za kazniva dejanja, če jih je zagrešil, v Poslanskem klubu LDS podpiramo predlagani sklep. V Poslanskem klubu LDS želimo in pričakujemo, da se situacija razčisti, da pristojni organi opravijo svoje delo in kolikor je v naši moči, bomo k temu z vso odgovornostjo tudi pripomogli, tako s konstruktivnim sodelovanjem pri delu preiskovalne kot tudi s podporo predlaganemu sklepu na današnji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila Melita Župevc. Prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov delimo skrb predlagateljev za javnofinančno in gospodarsko stabilnost Slovenije. Ker pa so naše skrbi iskrene in ker se res zavedamo svoje odgovornosti, bomo poslanci SD podprli sklep, ki je bil sprejet tudi na Odboru za finance. Ta Banki Slovenije predlaga, da Državnemu zboru poroča v okviru svojih ustavnih in zakonskih pooblastil za zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema, da torej opozori na možnosti tveganj in ukrepa, takrat ko je potrebno. Uvodoma bi želela poudariti: da so na Odboru za finance predstavniki Banke Slovenije posebej in zelo jasno poudariti, prvič, da so dolžni in pristojni Državnemu zboru poročati o stabilnosti in izpostavljenosti bančnega sistema kot celote, ne pa o posamičnih primerih.

Drugič. Da doslej pri nadzoru bank v nobenem primeru niso ugotovili suma korupcije, če pa bi ga, bi morala Banka Slovenije o tem poročati organom pregona in ne Državnemu zboru.

Tretjič. Da je Banka Slovenije pri svojem delu neodvisna in ni vezana na naša navodila. To je bistvo. Ne more pa se Državni zbor postaviti v vlogo nekega preiskovalca, še manj pa hitrega sodišča.

Spoštovane poslanke in poslanci! Slovenska demokratska stranka je sklicala izredno sejo, da bi ugotavljali koruptivno financiranje gospodarskih družb, ki so v lasti javnih funkcionarjev v času kreditnega krča. Pri tem je posebej poudarila, da tovrstna posojila, kot je bilo dano, recimo,

Ultri, ne le resno ogrožajo javne finance. Prikrivanje podatkov je po mnenju SDS tudi glavni razlog za svetovno finančno krizo. Gre za, kot pravijo predlagatelji, "ogrožanje celotnega demokratičnega sistema". Kako lahkotne sodbe na podlagi enega primera.

Naj ne bo nobenega dvoma, v Poslanski skupini SD bomo podprli vse razprave, ki bodo resnično, konstruktivno in dobronamerno obravnavale probleme finančne in gospodarske stabilnosti, večje gospodarske rasti in hitrejšega izhoda iz gospodarske krize v Sloveniji; razprave, ki bodo usmerjene v večjo blaginjo za vse slovenske državljane, v večjo socialno varnost in v boljšo perspektivo za vse. Ne želimo in ne bomo pa podprli tistih, ki finančno in gospodarsko krizo uporabljajo in zlorabljaajo za poceni politično obračunavanje s svojimi političnimi nasprotniki, ki jim je za stabilnost in gospodarsko rast bolj kot ne vseeno. Naj opozorim na besede viceguvernerja Banke Slovenije o tem, kako lahko spolitizirane izredne seje vplivajo na upadanje kreditne aktivnosti. Citiram: "Na to vplivajo številne negotovosti. Ena od negotovosti je tudi politična razprava o individualnih primerih mimo procedur in postopkov, ki jih predvidevajo zakoni." Konec citata.

Zakaj ne opravimo razprave o problemih, na katere Banka Slovenija opozarja v poročilu o stabilnosti slovenskega bančnega sistema? Recimo o tem, kako so "prijeli" ukrepi države za spodbujanje posojilne aktivnosti.

Kar pa se tiče nezavarovanih posojil. Če boste pogledali to isto poročilo Banke Slovenije, v njem piše, da je nezavarovanih kar 42% vseh kratkoročnih kreditov, pa tudi, da se posojila, na primer, vse bolj zavarujejo z nepremičninami.

Razprave, ki smo jim priča v zadnjih dneh, so populistične in dvolične. Kakšna politika je to, če ne dvolična, če nas ne skrbi in zanima nič drugega kot en sam primer?! Zakaj se ne bi pogovarjali, recimo, o prodaji Slovenske industrije jekla? Nakup Sija, tako je bilo zaslediti v medijih, naj bi bil financiran s strani slovenskih bank. In da ne omenjam drugih zanimivih podrobnosti te sramotne prodaje! Zakaj se ne pogovarjamo o 21 milijonskem posojilu Dravskih elektrarn iz leta 2007 Zvonu 1 Holdingu?! Zakaj se ne pogovarjamo o kreditiranju menedžerskih prevzemov?! Banka Slovenije je Komisiji za nadzor javnih financ 22. junija lani predložila podatke glede izpostavljenosti slovenskega bančnega sistema iz naslova kreditov za menedžerske prevzeme in prevzeme. In če boste pogledali podatke - ti podatki kažejo, da so se krediti za prevzemno dejavnost močno povečali ravno v prejšnjem mandatu - s 83 milijonov evrov dne 31. 12. 2004 na več kot milijardo in pol na dan 31. 12. 2008. Guverner Banke Slovenije je na Odboru za finance, recimo, opozoril, da Banka Slovenije ves čas opozarja na visoka tveganja za vzdržnost javnih financ, citiram: "potrebne pa so tukaj strukturne reforme, potrebne so reforme javnih financ in tukaj moram

reči, da se nam je v letih do 2008, do začetka krize, ko so bile prilike, da ostane proračun v presežku in da se ustvari rezerve, niso ustvarile. Po mnenju Banke Slovenije, o katerem je takrat tudi že poročala, pa spet neodvisno od tega, katera politična opcija je na oblasti, da smo rastli prehitro, ker tudi finance, ki so pripeljale do svetovne gospodarske krize, so posledica tega, da se je kreditiralo prehitro in preveč. Tako mislim, če bo Slovenija v bodoče, pod katerokoli vlado izvajala ustrezne politike, ne bo problema za tveganje za vzdržnost javnih financ." Konec citata. To so prave teme. Skličimo še eno izredno sejo, tako ali tako imamo že več izrednih sej kot rednih, in to ne po naši zaslugi.

Kar pa se tiče Ulte, je bilo pojasnjeno, če vprašate mene, večino zadev: koliko je znašal kredit, kako je zavarovan, koliko je vrnjenega. V parlamentu imamo, kot je bilo danes že rečeno, preiskovalno komisijo. Ta ima svoje pristojnosti in v okviru njih lahko pride zadevam do dna. Preiskovalna komisija je tista, ki se ukvarja s politično odgovornostjo. Pojem politične odgovornosti pa je širok in vsebuje tako družbene, etične, moralne in pravne norme. In če je namen današnje izredne seje še ena razprava o nekih moralnih vidikih nekega ministra v neki vladi, potem so predlagatelji zgrešili bistvo in prostor takšne razprave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister in ostali prisotni!

Dovolite, da na začetku popravim nekaj netočnosti, ki so bile izrečene v sedanjih predstavitev glede nezavarovanih posojil, ki se odobravajo na medbančnem trgu, ki jih je 42% po mnenju guvernerja Banke Slovenije. Gre za kratkoročna posojila na medbančnem trgu, ki s tem, o čemer govorimo danes, nimajo nobene povezave.

V Slovenski demokratski stranki nimamo nobenega problema razpravljati v Državnem zboru o čemerkoli. Tega problema nismo imeli tudi v prejšnjem mandatu. Spomnili se boste, da smo v prejšnjem mandatu razpravljali tako o Slovenski industriji jekla kot o menedžerskem kreditiranju, ker delimo mnenje z vami, da Banka Slovenije v tistem obdobju ni odigrala vloge, kot bi jo od nje pričakovali, in to smo povedali že v prejšnjem mandatu in v tem tudi. Dejansko so bili ti limiti preširoki, zaradi tega so se ta posojila odobravala preširoko. Vendar roke nad tem nima vlada, katerakoli vlada, pač pa ravno Banka Slovenije.

Dovolite, da v zvezi s to točko povem nekaj besed o proceduralnih zapletih, ki so spremljali sklic te seje, kar se ni zgodilo prvič. V tem mandatu smo bili podobnim manevrom s

strani predsednika Državnega zbora priče že večkrat. Nekatere zahteve za obravnavo na seji Državnega zbora, ki jih je že pred meseci vložila Slovenska demokratska stranka, so še vedno neuresničene, kljub temu da poslovnik določa 15-dnevni rok za sklic in ne dopušča predsedniku Državnega zbora nobenega arbitriranja glede tega. Spomnimo se, recimo, zadeve Vajgl in njegove obljube kot takratnega predsednika Odbora za zunanjo politiko v Beogradu o tem, da bo rešeno vprašanje tako imenovanih izbranih in njihovih odškodnin, kar se je potem v kratkem tudi zgodilo. Gospod Vajgl je seveda razbremenjen kakršnekoli odgovornosti, saj je bil izvoljen za evropskega poslanca. Pri nekaterih zadevah SDS se je, če je predsednik sejo že sklical, omejilo čas za razpravo, tako da je lahko vsak, in to samo eden iz poslanske skupine, razpravljal samo po pet minut. Recimo, imenovanje ruskega veleposlanika Zavgajeva, v imenovanju katerega se na simboličen način zrcali podoba sedanje slovenske oblasti oziroma njenih oblastnikov, kjer se je seja zaprla za javnost, čeprav ni bilo za kaj takega nobenih razlogov. Zaupna gradiva zaprte seje so tudi prikladen način za manipulacije z javnostjo, ki se jo oblast v vse večji meri poslužuje, saj javnost ne more izvedeti in se prepričati, kaj je res in kaj ne. Tako je tudi v tem primeru.

V javnost je iz Nove Ljubljanske banke sredi lanskega leta v času boja za prevlado nad NLB med LDS-om in Zaresom, v času, ko so mediji razkrili, da je gospod Gregor Golobič, minister v Pahorjevi vladi in predsednik Zaresa, javnosti o svojem premoženju pred državnozborskimi volitvami jeseni 2008 lagal ter da je preko nabiralnika na Nizozemskem pomemben lastnik v skupini Ultra, podjetju, ki izvaja posle za številna državna podjetja - Mestna občina Ljubljana, Študentsko organizacijo Slovenije - in to v dejavnosti, ki jo kot minister pokriva gospod Gregor Golobič, torej v tistem času je v javnost prišel dokument, ki je izkazoval, da nekatera posojila skupine Ultra in z njo povezanih podjetjih pri NLB sploh niso zavarovana z ničemer. Nekatera so zavarovana samo delno oziroma neustrezno, torej na način, ki ni na voljo navadnim smrtnikom in državljanom in podjetjem, ki nimajo političnih botrov v vrhovih oblasti. In to v času največjega kreditnega krča, ko številna podjetja niso uspela pridobiti posojil za to, da bi ohranila proizvodnjo in delovna mesta. In kaj se je zgodilo? Najprej obtožba, da za vsem stoji SDS, potem pa, skoraj istočasno, da je dokument NLB, ki govori o nezavarovanih in neustrezno zavarovanih posojilih skupine Ultra, ponarejen. Prvo trditev gospoda Golobiča, da za vsem stoji SDS, je čez nekaj časa v medijih demantiral njegov strankarski tovariš in minister v njegovi vladi, gospod Matej Lahovnik in pokazal na prava ozadja.

Drugo trditev pa demantira policijska preiskava in ovadba zoper neznanega storilca zaradi nezakonite odtujitve zaupnega dokumenta iz Nove Ljubljanske banke. Posredno pa jo potrjujejo tudi javne izjave predstavnikov NLB o ustreznosti oziroma

neustreznosti zavarovanja teh kreditov. Opozicija oziroma Slovenska demokratska stranka je, izhajajoč iz tega primera, zahtevala obravnavo o vprašanih odobravanju nezavarovanih oziroma neustrezno zavarovanih posojil pri državnih bankah na Komisiji za nadzor javnih financ pred dobrega pol leta. Ker konkretnih podatkov o tem ne s strani državnih bank ne s strani Banke Slovenije na seji nismo dobili, smo zahtevali konkretne pisne odgovore. Tudi teh nismo dobili in to kljub jasnim ustavnim oziroma zakonskim določbam, ki določajo, da je Banka Slovenije odgovorna temu državnemu zboru in mu je dolžna celovito poročati. Ker pristojni Komisiji za nadzor javnih financ podatki niso bili posredovani, je SDS novembra lani predlagala sklic izredne seje Državnega zbora. Še danes ne vemo, koliko je takih ali podobnih primerov, kot je primer skupine Ultra, kjer je v okviru pogojev za odobritev posojila očitno prevladujoč kriterij ustrezna politična boniteta. Da pa je skupina Ultra družba z visoko in ustrezno politično boniteto, ne priča samo seznam njenih poslov z državnimi podjetji in Mestno občino Ljubljana - področje telekomunikacij, mestna kartica Urbana, elektronicizacija študentske prehrane -, pač pa tudi kadrovske potencial. V tem podjetju se je nekaj časa kalil tudi gospod Golobič, ki sedaj kot minister pokriva tudi področje telekomunikacij, s katerim se skupina Ultra pretežno ukvarja, in gospod Janez Kopač, generalni direktor Direktorata za energetiko na Ministrstvu za gospodarstvo, ki pokriva področje energetike, ter številni drugi nekdanji visoki politiki LDS-a, sedaj Zares-a.

V Slovenski demokratski stranki smo računali s tem, da nas bo tudi iz teh razlogov pri našem predlogu, da se razčistijo sumi klientelizma pri pridobivanju posojil pri državnih bankah, predvsem pri NLB, podprla stranka, v prvi vrsti stranka, ki je svoj pohod na oblast pred dobim letom dni zgradila na novi politiki, na boju proti korupciji in klientelizmu. Celo več! Glede na to, da se je v lastne politične zanke ujel predsednik te stranke, smo računali, da bo Zares sama predlagala razpravo o tem, še posebej zato, ker je dr. Pavel Gantar ob nastopu svoje funkcije dejal, da bomo v Državnem zboru varčevali z vsem, samo z besedami ne. In zato, ker od nove politike Zaresa ni ostalo nič drugega kot stari politiki, ki so se kalili v 12-letnem obdobju LDS-ove vladavine med 1992 in 2004 in ki so prej kot v letu dni pokrpali raztrgane mreže, ki so jih takrat ustvarili v upravi, bančništvu in gospodarstvu. Omrežena Slovenija, spoštovane gospe in gospodje, pa je največja ovira v preboju Slovenije na gospodarskem in ostalih področjih.

Seveda se je v zvezi s to točko zgodilo ravno nasprotno. Najprej oviranje predlagateljev, ki sem ga že omenil, potem smo morali do nerazpoznavnosti spremeniti naš predlog, črtati besede Ultra in klientelizem, potem pa so poslanci vladajoče koalicije na odboru ta naš predlog dopolnili in šli z manipulacijo celo tako daleč, da bi sprejeli dopolnitev, ki se

nanaša direktno na skupino Ultra, seveda na tak način, da podatki, ki smo jih želeli dobiti, nikoli ne bi bili posredovani v taki vsebini, kot smo predlagatelji to zahtevali in pričakovali. Naš predlog bi bil torej s tem izničen. Iz tega razloga smo vložili amandmaja na sklep, ki postavlja vsebinsko odločitev vsaj približno v tisti kontekst, kot smo ga predlagatelji oblikovali v prvi zahtevi. Če je vladajoči koaliciji res do tega, da se ta vprašanja razčistijo, računamo, da bo danes naše predloge amandmajev podprla. Če politika ne bo presekala klientelističnih povezav in dala temu jasnega signala s tega mesta, ne glede na to, koga zadevajo, potem bo Slovenija še dolgo ujeta v te škodljive klientelistične povezave, številni sposobni kadri, ki ne uživajo politične podpore s strani vladajočih, pa bodo, žal, svojo priložnost morali iskati izven Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker so v predstavitvi Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bile izrečene besede na račun predsednika Državnega zbora, ki so netočne sem dolžan to popraviti.

Prva stvar je, vse zahteve za sklice izrednih sej, ki so izpolnjevale pogoje so bile sklicane. Zahteve za sklic izredne seje se morajo poleg zakonskih obrazložitvev tudi nanašati na pristojnost iz Državnega zbora. Ni mogoče sklicevati sej na teme, ki niso v pristojnosti Državnega zbora, ali so v pristojnosti ene od drugih vej oblasti, zakonodajne ali sodne, ali celo sodijo v neko sfero, s katero politika nima nič opraviti. Vse zahteve, ki so po predlogu za dopolnitev predlogov sklepov bile dopolnjene, so bile sklicane, med njim tudi ta.

Razumem pa, da očitno je materiala zmanjkalo za resno razpravo in zato je dobro razpravljati tudi o predsedniku Državnem zboru, ki sicer ni danes na dnevnem redu te seje; in več kot to, prav ta dejanja izkazujejo, da v Državnem zboru ne varčujemo z besedami.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana javnost! Poslanci in poslanke smo se danes zbrali na prvi izredni seji. Takoj ob začetku leta so pred nami že tri zahteve zanje s strani opozicije. Skupaj z redno sejo naj bi v januarju zasedali kar na štirih sejah, kot da bi želel nekdo ustvarjati vtis, da je v državi izredno stanje. In nobena od njih ni potrebna. Zakaj?

O primeru Golobič smo že začeli z delom v preiskovalni komisiji. Z drugo današnjo temo protikriznimi in strukturnimi ukrepi pa se Vlada intenzivno ukvarja že mesec dni in vsi vemo, da niso preprosti, da imamo različne poglede, ki jih je treba pretehtati, preračunati, uskladiti, in da predstavljajo velikanske posege v naš sistem in v življenje. A SDS v

parlamentu deluje, kot da je čas neomejena kategorija. Ustvarjajo se razmere, ko je že ogrožena redna dejavnost parlamenta, da o rušenju ugleda, ki nastaja, ko nas javnost opazuje med brezplodnimi razpravami in predvsem prerekanji, sploh ne govorim. Povedano drugače, parlament se duši v poplavi zahtev po izrednih sejah, utemeljenih zgolj z golo razlago, da opoziciji to omogoča poslovnik, vsebina pa pri tem ni najbolj pomembna ali pa je le v funkciji političnih interesov. Zmanjkuje časa in terminov za delovna telesa, tu smo cele dneve, tudi noči, škoda nastaja, saj drugih rednih zadev, tudi za zasedanje, ki je pred nami, nismo pripravili v celoti. To je posledica taktike izčrpavanja, ko poslanci SDS običajno po nekajkrat eden za drugim ponavljajo ene in iste, običajno netočne ter zavajajoče, obtožbe in trditve, veliko bližje njihovim političnim željam in ciljem kot stvarnosti, saj so očitno prepričani, da se bo pri ljudeh "nekaj že prijelo". Ne nazadnje, račun za to inflacijo izrednih sej, ki je sredstvo za vzdrževanje stanja permanentne, to je stalne predvolilne kampanje SDS, plačujejo davkoplačevalci. Ob vsem tem v SDS še neprestano tarnajo, tudi danes so, da jim ne damo dovolj možnosti govoriti in nastopati. Zraven pa obtožujejo druge, da govorimo o nepomembnih zadevah, ne pa o gospodarski in finančni krizi. Čudno, saj nam je prav SDS vsilila teme, kot so: neprimerne izjave nekdanjega poslanca Vajgla, razprave o totalitarizmu, izbranih, pa jaro kačo ob obravnavi poročila varuhinje človekovih pravic.

Tudi današnja izredna seja, posvečena na nek način Banki Slovenije, ki je po mnenju predlagatelja, citiram, "ogrozila javne finance," Banka Slovenije namreč, "posredno povzročila krizo in ogrozila celoten demokratičen sistem," (konec citiranja), ker ne posreduje neustavno in nezakonito zahtevanih podatkov o konkretnih kreditih podjetju Ultra Vizjakovi komisiji. Tudi to je pravi nesmisel. Seja je nepotrebna in v resnici namenjena nadaljevanju gonje proti Gregorju Golobiču. Z njo je bil izrabljen institut izredne seje. Namen je bil, da se Golobiča obtožuje, preden se mu dodeli status preiskovanca na komisiji, s katerim bi dobil možnost soočenja in tudi pojasnjevanja. Je pa v tej inflaciji izrednih sej vendar nekaj posebnega v parlamentarni demokraciji. Doslej namreč še nismo videli, da bi ena od strank slovenski parlament do skrajnosti izrabljala za politično obračunavanje z enim od predsednikov parlamentarnih strank. Očitno v štabu SDS ocenjujejo, da je Golobič njihov glavni politični tekmeč, ki jim lahko prepreči naskok na oblast na prihodnjih volitvah, morda celo na takojšnjih izrednih. Pri tem ne izbirajo sredstev in so doslej za blatenje uporabili vse možnosti, ki jih opoziciji za nadzor delovanja oblasti nudi poslovnik, in še mnogo več.

Kaj se je dogajalo? Najprej je Golobič postal tarča Vizjakove Komisije za nadzor javnih financ na osnovi anonimnega dokumenta, falsifikata, ki je skrivnostno prišel iz

NLB. Z bombastičnimi obtožbami, da je Nova Ljubljanska banka dodelila Ultri po začetnih podatkih 21 milijonov nezavarovanih kreditov, ki jih je priskrbel na koruptiven način Golobič, ker je 10% lastnik tega podjetja. In ta dokument, ta pritlehni pamflet, je osnova tudi za današnjo sejo, kolega Vizjak je tudi danes za govorniškimi odrom operiral z njim in ga kazal. Zakaj? Ker je v njem podatek, da krediti niso bili zavarovani, kar je laž. Ponavljam, kar je laž in kar je neresnica. Zato je dokument pamflet.

In ta dokument, ta pritlehni pamflet je osnova za to, kar danes se dogaja tukaj. Zakaj? In, če gremo naprej. To se dogaja, kljub temu da je bilo 14. decembra na zahtevo preiskovalne komisije, ki jo vodi poslanec SDS-a, kolega Petan, v Državni zbor že posredovan dokument, sam si ga je tudi že prekopal, ki ga je posredovala Nova Ljubljanska banka in je Ultra tudi sama večkrat obvestila javnost, kaj je resnica. In kaj je resnica? Kaj je v tem dokumentu? Da je višina kreditov, štirih kreditov v Ultri, 6 milijonov 600 evrov.

Drugič, da je bilo do konca leta 2009 vrnjenih 4,1 milijona od šestih milijonov evrov, kar pomeni, da je trenutno zgolj še nekaj čez 2 milijona terjatev.

Tretjič, da so krediti zavarovani z menicami, s hipotekami, s pogodbami za posle, s poroštvi, z nepremičninami in tako dalje, v skupni vrednosti, ki presega vrednost danih kreditov. To je ta dokument, to je ta dokument, ki ga je na zahtevo Ulte NLB dopolnjenega poslala preiskovalni komisiji s podatki, ki potrjujejo moje trditve in ki potrjujejo dokaze o ustreznih zavarovanjih v ustrezni višini. Ta dokument je tu, tudi v Državnem zboru.

Vendar vsa ta dejstva za SDS niso pomembna. Nadaljuje z lažmi, polresnicami, z obtožbami in sprenevedanjem. Še več, na seji Odbora za finance so predlagatelji skušali prikazati in obtožiti ter zadevo napihovati do onemoglosti, da bi takšni krediti, ki ne bi imeli ustreznih zavarovanj - vendar kot sem dokazala in pokazala dokument so jih imeli -, lahko pomenili nepopravljive posledice za javne finance in njihovo stabilnost.

Poglejmo nekaj dejstev. NLB ima v gospodarstvu angažiranih okoli 7,7 milijarde evrov. Dolg Ulte pa je 2,5 milijona evrov v tem trenutku, kar je 0,03 celotne vrednosti. In to naj bi ogrozilo slovenske finance! In zaradi teh sredstev naj bi NLB tudi primanjkovalo sredstev za druge komitente, za podjetnike, ki moledujejo za kredite, kot je bilo danes rečeno. V letu 2009 je NLB v času kreditnega krča dala kredite 6 500 pravnim osebam v vrednosti preko 3 milijarde evrov in 11 900 kreditov, še enkrat pravim, 11 900 kreditov je bilo podaljšanih v vrednosti 6,6 milijarde evrov. Mi pa danes tu, v parlamentu govorimo o 6 milijonih Ultrinih kreditov, že mesece in mesece se ukvarja s tem in SDS želi to prikazati kot vzrok za pomanjkanje sredstev v slovenskih

bankah, zaradi katerega ne morejo drugi podjetniki do kreditov. Takšne trditve pomenijo smešenje Državnega zbora in podcenjevanje zdravega razuma. Ob tem pa ni skrivnost, da je bilo v času Janševe vlade preko državnih bank, kjer so sedeli njihovi, Janševi nadzorniki in z njihovim blagoslovom odobrenih stotine milijonov evrov za menedžerske odkupe kreditov v kar 68 primerih. Ali pa naj omenim tisto, kar je bilo danes že rečeno, zato, ker ja pač najglasnejši kritik tega prav gospod Vizjak? 21-milijonski kredit, ki so ga državne Dravske elektrarne, nad katerimi so bedeli Vizjakovi nadzorniki, dale cerkvenemu Holdingu Zvon 2 in še danes ni vrnjen. Kakšna so pa bila pa tam zavarovanja?! Je bil ta kredit zavarovan?! - Baje z nekimi nezazidljivimi zemljišči na Braču, kot smo lahko prebrali. Toda, kaj nam pomaga kazati s prstom na druge, razen morda zato, da bi povedali, da so najglasnejši kritiki in tožniki sami v resnici počeli tisto, kar želijo pripisati drugim, in zanje plačali ceno, hvala bogu, z izgubljenimi volitvami.

Kaj pa Ultra?! Šlo je za kredit podjetju z 240 zaposlenimi, za financiranje tekočih poslov in financiranje obratnih sredstev, ob dejstvu, da so v letu 2008 imeli 7,3 milijona evrov prihodka. Ultra ni tajkunsko podjetje, kot hočete v SDS neprestano dokazati javnosti. To je zasebno podjetje, pridobljeno brez lastninjenja, sodobno, prodorno podjetje, ki zaposluje tudi veliko doktorjev znanosti. V letih 2004 do 2009 so samo za plače doktorantov prejeli 400 tisoč evrov subvencij, ob tem pa plačali tej državi - ob vaših očitkih, da se izogibajo plačevanju davkov Sloveniji, kar je laž, kajti tudi če ima podjetje sedež v tujini, plačuje davke tam, kjer ima sedež oziroma kjer je registrirano - torej tej državi so plačali 15,5 milijona davkov in prispevkov. Sprevržene obtožbe in namere SDS so se na seji odbora neslavno sesule. Predlagatelji pa so osramočeno presenečeni, ko jim je guverner Banke Slovenije dr. Marko Kranjec sporočil, citiram: "da je v slovenskem bančnem sistemu kar 42% vseh odobrenih kreditov brez zavarovanj." Torej v vseh teh primerih bi potem lahko govorimo o korupciji, klientelizmu. Ampak to je povedal, da je to običajna praksa in težko bi izhajali iz stališča, to so njegove besede, da je nezavarovanje znak koruptivnega delovanja. Pri čemer še enkrat dokazujem in kažem dokument, kjer je jasno zapisano, da so bili krediti zavarovani v ustreznih višinah njihove vrednosti.

Prav tako jim je nedvoumno povedal, da Banka Slovenije ni, citiram, "doslej v nobenem primeru banka odkrila suma korupcije", kar pomeni, da je namen današnje seje, da Banka Slovenije Državnemu zboru poroča, kot ste zapisali v sklepu, če je odkrila kakršenkoli sum, pravzaprav brezpredmeten in izgubljanje časa. Še več, Državni zbor ni organ, ki bi mu bili dolžni o tem poročati. Še najmanj pa, ponovno citiram dr. Kranjca, "ne moremo izražati mnenja individualno za posamezne primere" Ne morejo, ne smejo, ker je to nezakonito in

neustavno. Ob tem sem prepričana, da to poslanci SDS dobro veste, a sprevrženo in zlonamerno ta dejstva in te zakonske podlage spregledate in jih prikazujete kot zavestno aroganco in neprimeren odnos Banke Slovenije do parlamenta in kot namerno prikrivanje tudi z njihove strani, ker bi tudi oni želeli zaščititi Gregorja Golobiča.

Vzrok za kreditni krč prav gotovo ni v kreditih Ultri. To je le hudoben, več kot pol leta trajajoč, SDS-ov misterij, ki ga neprestano ponavljajo, in se je žal prav zaradi tega v javnosti tudi že večinoma prijel. Predstavniki Banke Slovenije so opozorili na številne vzroke za zmanjšanje povpraševanja po kreditih in na upadanje kreditne aktivnosti. Urad za makroekonomske analize je med glavnimi navedel tudi to, da slovenska podjetja iščejo posojila v tujini, ker so krediti tam cenejši. Je pa vice guverner dr. Andrej Rant opozoril, da na to vplivajo tudi nekatere druge številne negotovosti. In citiram, kaj je rekel: "Ena od negotovosti je tudi politična razprava o individualnih primerih, mimo procedur in postopkov, ki jih predvidevajo zakoni." Torej, z neprestanim pogrevanjem takšnih konkretnih, skrajno spolitiziranih in na lažeh in pamfletih temelječih primerih, se zmanjšuje pri pravnih osebah v Sloveniji občutek varnosti in posledično tudi beg k tujim bankam. Pri tem SDS pozablja in ji ni mar za slovensko gospodarstvo, za slovenske banke in stabilnost finančnega trga. Ne. Cilj je drugačen. Cilj so izredne seje, cilj je govorjenje brez dokumentov, cilj je govorjenje brez dejstev. To potrjuje tudi dokazno gradivo, ki ga je SDS za to sejo, na primer, priložila in ga predstavljajo v Reporterju objavljeni članki in komentarji z bombastičnimi naslovi in vsebino, za katere bi težko rekli, da so napisani profesionalno in skladno z novinarskim zlatim pravilom, da je treba zadeve, ki jih navajajo kot dejstva, preveriti. Zanimivo. Pred kratkim so v Reporterju objavili nove dokumente, popolnoma identične z dokumenti, ki jih ima kot zaupno gradivo preiskovalna komisija v Državnem zboru in so bili dani s strani Davčne uprave, kar naj bi pomenilo, da odteka morda dokumenti že tudi iz parlamenta. Govorijo pa o lastniškem deležu, ki naj bi bil v višini 13%. A dokument je netočen, ker je iz časa registracije omenjenega podjetja in je neažuren. Pridobili pa naj bi ga na Reporterju, kot pravijo, z raziskovalnim novinarstvom na Nizozemskem. Mi smo ga tudi iskali in v tem trenutku z datum. 7. januar 2010 oziroma 8. januar 2010 je ta dokument popolnoma drugačen in govori o 10% deležu. Takega dokumenta Reporter ni predložil.

Kaj povedati za zaključek? V slovenski politiki je znano dejstvo in praksa, da politiki nikoli, ampak prav nikoli ne smejo priznati napake. Ne smejo priznati, da so lagali, zavajali, da so se morda zmotili. Vsi poznamo stotine takih primerov v zadnjih letih, dokazanih laži. Z dokumenti in celo s knjigami podkrepljenih zavajanj, sprevračanja krivde za odločitve na druge, sprenevedanja, da niso nič vedeli, niso

bili informirani. Desetine politikov se, žal, zateka k tem vzorcu in mirno živi naprej svoje politično življenje, saj se oči javnosti in medijev slej kot prej obrnejo k novi aferi in k drugemu politiku. To stanje pa je Gregor Golobič presekal, ravnal je drugače. Žalostno bo, če bo prevladalo mnenje, da je bila največja in neodpustljiva napaka Gregorja Golobiča, da je bil edini, ki je potem, ko je enemu od medijev v množici predvolilnih vprašanj prikril dejstvo, da je solastnik podjetja Ultra, da bo edini, ki je to napako priznal in se za njo tudi javno opravičil. Pri čemer številni drugi politiki pri istem časopisu na isto vprašanje te rubrike niso izpolnili, vendar žal, tega nihče ni problematiziral. Pri tem pa je treba povedati, da ni ravnal nezakonito, saj je vse ostale zakonske dolžnosti do Kosove komisije izpolnil. Ob tem najbrž ni niti slutil, kakšne bodo posledice tega dejanja in kako zelo visoka cena bo, ki jo bo plačal za to. Vse, kar se dogaja po priznanju napake, pa je slab znak za naprej, slab znak za prihodnost naše politične kulture. Je signal vsem drugim politikom, da se napake, laži, krivde, zmote ne smejo nikoli priznati, ne glede na težo, ne glede na obseg, ne glede na škodo, pri čemer je Golobičeva teža zelo majhna. Gre izključno za moralno - etično dimenzijo vprašanja zavajanja enega od časopisov oziroma posredno javnosti.

Žalostno pa je, da imajo pri obtožbah, pri metanju kamenja na druge, pri kazanju s prstom največ povedati in so najglasnejši v obtožbah prav tisti, ki so sami v preteklosti velikokrat lagali, prikrivali, zavajali in držali vrečo pri krajah. To ni opravičilo za Golobičevo ravnanje. On je svojo ceno plačal in jo vsak dan znova plačuje. Žalostna pa je resnica, da se je večina s tem pripravljena sprijazniti in sprejeti kot dejstvo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Gospod minister, sem mislil reči, pa ga ni. Predstavniki Vlade, lep pozdrav!

Danes naj bi Banki Slovenije naložili, da v okviru ustavnih in zakonskih določil Državnemu zboru poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni s strani poslovnih bank v večinski državni lasti. Žal so za pregon in presojo korupcije pristojni drugi organi, ki pa svojih nalog že dolgo ne opravljajo. Naloge in nadzor Banke Slovenije so usmerjene k ugotavljanju, ali banka posluje s pravili za upravljanje tveganj in z drugimi pravili ter predpisi, ki urejajo upravljanje finančnih storitev. Če bi bila za takšne naloge pristojna Banka Slovenije, verjamemo, da bi se že kaj odkrilo. Tako pa se ne stori nič. Če se sprašujeta, zakaj ne, se,

kolegice in kolegi, sprenevedate, saj točno vemo, kdo so akterji te zgodbe, saj sedaj že vemo, o čem danes govorimo in o kom razpravljamo. O kom je danes beseda v tej točki dnevnega reda, ne bom ponavljal.

Pa gremo po vrsti. Prvič, točno vemo, kdo v tej koaliciji laže in skriva premoženje pred očmi slovenske javnosti. Javno je tudi priznal, da je lagal. Ni greh priznati, javno priznati, je pa propad etičnih vrednot, če z lažmi ostaneš na poziciji oblasti. Drugič, točno vemo, kdo je solastnik nekega visokotehnološkega podjetja in hkrati minister za visoko tehnologijo, ki razpolaga z milijoni sredstev za ta namen. Spoštovane kolegice in kolegi, spomnimo se, 180 milijonov evrov razpisa za centre odličnosti, eden od direktorjev visoko raziskovalnega podjetja je pozval predsednika Vlade Boruta Pahorja: "Pahor, če ti je kaj do tehnološkega razvoja, potem, za boga milega, razveljavi ta razpis." Kam je šlo 180 milijonov evrov? V tri inštitucije v beli Ljubljani. Samo v tri v sami Ljubljani. Sredstva bi morala v večino visoko razvojnih podjetij v celotni Sloveniji. Pa ni bilo tako.

Tretjič. Točno tudi vemo, na katero ministrstvo je bilo z zakonom preneseno področje elektronskih komunikacij, ki je čisto slučajno tudi področje poslovnega interesa podjetja v solastništvu - koga ali kaj? - ministra, ki mu bilo to področje tudi preneseno.

Četrtoč. Točno tudi vemo, kdo ustanavlja podjetja v tujini, v davčnih oazah, z namenom izogniti se plačilu davka v Republiki Sloveniji.

Kolegice in kolegi, vemo tudi, kdo je v prejšnjem mandatu in na začetku tega sedel na pomembnem položaju v največji banki v državni lasti, torej tisti, ki očitno lahko daje nezavarovana oziroma ne ustrezno zavarovana posojila in ki izplačuje milijonske odpravnine menedžerjem v zahvalo za njihovo politično delovanje.

Mimogrede, en milijon Kramarju pomeni približno 150 slovenskih letnih minimalnih plač, torej na letni ravni. En Kramarjev milijon pomeni skoraj 2000 slovenskih mesečnih minimalnih plač.

Spoštovani koalicijski poslanci, nič ni protizakonitega, boste verjetno vsi eden za drugim zatrjevali. Mogoče, mogoče pa tudi ne. Vendar, ali je to vse skupaj primerno, odgovorno, moralno in etično, se sprašujemo v Slovenski ljudski stranki. So to tisti novi standardi delovanja, katere je obljubljal predsednik Vlade, so to tisti novi standardi tiste nove politike ali spremembe, ki ste jih obljubljali predsedniki koalicijskih strank pred volitvami?

Gospe in gospodje, kje je napoved gospoda ministra iz 17.8.2008? Citiram: "Jaz pričakujem, da bo gospodarska rast zlasti v drugem delu mandata zelo hitra, da bo to omogočilo v mojem cilju brez dvoma podvojitvev minimalne plače s sedanjih 500 na 1000 evrov." Gospe in gospodje, kje je najava ministra, gospoda Karla Erjavca, obljuba 1.000 evrov pokojnine? V

nadaljevanju pravi, citiram: "Slovenija zadosti ustvarja," in pristavi, "gre le za problem delitve." Gospod minister, v Vladi ste že leto dni, torej, kako delite in kam gre ta denar, saj ste bili tudi v prejšnji vladi in ste vedeli, da se dovolj ustvarja, torej se ne deli pravilno.

No, in nazadnje. Gospe in gospodje, kje je dejanje glede na izjavo predsednika slovenske Vlade Boruta Pahorja? Predsednik Vlade Borut Pahor je v izjavi za medije 3.6.2009 povedal (citiram), da "je dal Golobiču do konca prihodnjega tedna čas, da razmisli o napaki v zvezi z zanikanjem lastništva v podjetju Ultra." Poleg organov pregona svojega dela ni opravil tudi predsednik Vlade, ki bi iz svoje ekipe moral odstavit tiste, ki so zavestno lagali slovenskemu narodu in s tem že na samem začetku odvzeli kredibilnost Vladi in samemu predsedniku Vlade. Vidimo, slišimo in čutimo, da se je ta začetna napaka v tem dobrem letu predsedniku Vlade maščevala že večkrat, saj mora svojim ministrom odpuščati vedno večje in večje napake. V Slovenski ljudski stranki se sprašujemo, kako dolgo še bodo ta dejanja odpuščale Slovenke in Slovenci, še posebej tistih 100 tisoč, ki so v lanskem letu izgubili delovna mesta. Smešno je danes pravzaprav govoriti o slovenskem gospodarstvu in nekateri zagovarjate "ubogo" podjetje Ultra, naj se ga pusti v miru pošteno delati, in prosite, naj se ga pusti izven političnih obračunavanj nasprotnikov. Vi isti, ki ste afero Ultra in Nove Ljubljanske banke zaradi medsebojnih političnih igravic, obračunavanj in maščevanja pravzaprav zakuhali, sedaj prosite opozicijo, naj to vendarle, za boga, pusti pri miru. Spoštovani člani koalicije! V Slovenski ljudski stranki vas prosimo in pozivamo, da nehate svoje medsebojne zamere razčiščevati preko slovenskega gospodarstva, slovenskih bank ali povedano drugače, na plečih slovenskih davkoplačevalcev. Predlagamo vam, da se raje posvetite realnim slovenskim problemom, ki našo preljubno deželo žal peljejo v vedno večje gospodarske in socialne težave. Vendar očitno ocenjujete, da nam gre še vedno, po vaše, predobro, da bi bili pripravljene zagristi v prave probleme. Ampak vedite, da je takšnih mnenj vedno manj, tistih Slovenk in Slovencev, ki so se prisiljeni vsakodnevno spopadati z realnimi težavami, saj ne živijo več človeka vredno življenje. Vam, ki živite nekje na Marsu, pa je očitno vse jasno in žal vse dovoljeno. Premislite in razmislite, da bi bilo pametno, da čim prej svoje delovanje preverite pri volivkah in volivcu, še preden boste ustvarili novih 100 tisoč državljanov in državljanek, ki bodo ostali brez dela in človeškega dostojanstva. Bodite previdni, saj star slovenski pregovor pravi: Kdor visoko leta... Nadaljevanje pregovora pa prepuščam vam.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Anton Urh. Prosim.

ANTON URH: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Verjetno gre pričakovati, da bo današnja razprava o predlogu, naj Banka Slovenije poroča o domnevno nezavarovanih kreditih, obsežna. Vendar naša Poslanska skupina DeSUS je v zvezi s tem predlogom, ki so ga vložili poslanci, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, oblikovala jasno in kratko stališče, ki ga bom v nadaljevanju predstavil. Poleg tega lahko tudi napovem, da poslanci DeSUS-a niti nimamo namena o tem obširno razpravljati in polemizirati, saj so naloge in pristojnosti Banke Slovenije jasno zakonsko predpisane. Poleg tega pa je za namene razrešitve dvoma o morebitni spornosti oziroma koruptivnosti pri financiranju gospodarskih družb oziroma pri dajanju kreditov pristojen drug organ in ne Banka Slovenije. Naj povem, da je Banka Slovenije že po Ustavi samostojen in neodvisen organ, ki skrbi za monetarno področje v Republiki Sloveniji. Nikakor pa ne gre tukaj za organ, v katerega pristojnost sodi tudi presojanje ali celo odločanje o morebitni koruptivnosti posameznih dejanj. Za slednje so pristojni drugi organi. Na podlagi poročil, ki jih je banka dolžna posredovati tako javnosti kot Državnemu zboru, lahko sklepamo, da Banka Slovenije dosledno preverja stabilnost tako posameznih posojilnih ustanov kot tudi stabilnost finančnega sistema. Da gre pri tem predlogu kljub predlaganemu sklepu, naj Banka Slovenije poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih solastniki so javni funkcionarji, v ozadju predvsem posojilo, ki ga je Nova Ljubljanska banka dala Ultri, je vsem jasno, saj se praktično celotna obrazložitev predloga navezuje zgolj na naslednje. Tako je v bistvu sam sklep oblikovan popolnoma v nasprotju s samo obrazložitvijo. Na delovnem telesu pa je bil oblikovan nov sklep, o katerem bomo odločali danes, in sicer gre za sklep, naj se Banki Slovenije predlaga, naj se v primeru kreditov, ki jih družbe ne morejo poplačati ali niso zavarovani v zadostni meri, sprožijo nadzorstveni pregledi in sprejmejo ustrezni ukrepi za zagotavljanje varnosti in likvidnosti. Poslanci DeSUS-a ugotavljamo, da je Banka Slovenije v bistvu zavezana tako postopati že danes na podlagi zakonodaje, ki ureja njeno delovanje.

Naša poslanska skupina bo predlagani sklep, saniran na seji delovnega telesa, podprla in s tem tudi poziv Banki Slovenije za takšno postopanje. Kot pa je povedal že guverner banke, to praktično ne bo pomenilo kakšnih dodatnih delovnih obveznosti banke, saj je Banka Slovenije dolžna postopati v tej smeri, predvsem kar se nadzora tiče, že danes. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice, kolegi! Razlog za zahtevo za sklic izredne seje Državnega

zboru je bil napisan v prvotnem predlogu sklepa, ki ga ne bom bral. Predlog sklepa je legitimen. Kjer je dim, je tudi ogenj, kjer je veiko dima, je lahko požar, in ponavadi gasilci tja gredo. Tako je tudi v tem primeru. Ne samo, da je predlog sklepa legitimen, dokazljivo, je tudi legalen ali zakonit, kar lahko preberete v zadnjem odstavku četrte strani mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki pravi: Predlog sklepa Državnega zbora, ki se nanaša na predlog Banki Slovenije, da poroča Državnemu zboru o predlaganem besedilu, sodi v pristojnost Državnega zbora.

Torej glede dvomov, ki smo jih slišali, pa jih mogoče še bomo o tem, kaj je res, kaj ni: je zakonito in je legitimno.

V imenu Slovenske nacionalne stranke bom povedal, da sprva smo rekli, "pa kaj, že spet neki papirji". A postali smo pozorni in dokazal vam bom, da imamo prav, ko podpiramo ta sklep in ko podpiramo, da se ugotovi konkreten kredit, konkretno zavarovanje tega kredita, ker s tem se bo ugotovilo še marsikaj drugega pri drugih konkretnih kreditih in drugih konkretnih zavarovanjih.

Po sedaj znanih podatkih naj kredit ne bi imel ne prvovrstnega, ne ustreznega, ne primernega zavarovanja. Zato je bil sprožen postopek v komisiji za nadzor javnih financ. Ta je zahtevala dokazne materiale, ki jih po vedenju, ki ga imamo, ni dobila. Vse skupaj je v dolgem času postalo molk, postalo je ignoriranje in naj vas spomnim, da je današnja točka tudi posledica pomanjkanja obveščanja in prikrivanja podatkov, ne samo na tem področju, ampak še kje drugje.

Seveda je, to moramo priznati koaliciji, spreten strateg in je skozi razpravo na matičnem delovnem telesu in verjetno bo poskušala danes skozi razpravo v tej dvorani spretno preusmeriti bistvo problema na to, da opozicija napada Banko Slovenije. In govor bo samo o ubogi Banki Slovenije, ki ima sicer pravico nadzora, ampak čisto drugačnega. Pravzaprav smo ljudem vrgli pesek v oči in danes je problem Banka Slovenije, ne pa tisto, kar dejansko je problem: problem slabega zavarovanja, domnevnega, ali nezavarovanja kredita.

6,6 milijona evrov, po znanih podatkih, naj bi bil dan kredit. Po znanih podatkih, ki so na mizi, naj bi bil zavarovan z nepremičnino v vrednosti 100.000 evrov. Pomeni za šest enot kredita moraš zavarovati z 0,1 enoto. Obrnimo zadevo ob podatku, da je 42% nezavarovanih kreditov, ob podatku, ki ga je bilo slišati iz besed guvernerja narodne banke, češ, da ni nujno, da je vedno nezavarovan kredit tveganje. Sedaj pa se obrnimo na navadnega človeka, ki, če sploh dobi kredit, gospodinjski kredit v znesku 40.000 evrov, ne 6 milijonov evrov, mora kredit zavarovati pri zavarovalnici, mora zastaviti nepremičnino, mora skleniti življenjsko zavarovanje in mora poleg plačanega zavarovanja pripeljati še poroka, vsak navaden državljan, tudi enega ne poznam, ki mu banka ne bi dala kredite, ampak ne po tem, da bi šest enot dobil za 0,1, obratno, eno enoto kredita je dobil zato, da je dve enoti

vrednosti kredita navaden človek za gospodinjski kredit zastavil. Ali je to enakost pred zakonom, ki izvira iz 14. člena Ustave? Ali nima nekdo pravico vprašati, kje je tukaj enakost, kje je tukaj pravica? V Državnem zboru na seji matičnega delovnega telesa smo slišali cinizem in poniževanje brez primere, ki ga je izrekla predstavnica Poslanske skupine Zares, ki je rekla, da to, kar počnemo danes, počnemo zaradi ušivih 6 milijonov evrov. Cinizem, poniževanje ljudi brez primere! Če je 6 milijonov ušivih, zakaj potem Vlada enostavno zanemarljivih 600 evrov ne da za minimalno plačo, če je 6 milijonov evrov ušivih? Sram me je..../oglašanje iz klopi./... Ja zaradi vas, da sedite z nami, mimogrede.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani, naj govornik izrazi svoja prepričanja, potem boste lahko razpravljati.

BOGDAN BAROVIČ: To so prepričanja Slovenske nacionalne stranke, ki so dokazana.

Kar se tiče banke. Guverner je lepo povedal: "Ne iščite podatkov pri nas, iščite jih pri Novi Ljubljanski banki." In že spet primer iz Poslanske skupine Zares. Trditev na matičnem delovnem telesu, da je dokument, s katerim predlagatelj razpolaga, falsifikat in anonimka. Rad bi vedel, zakaj je banka, Nova Ljubljanska banka uvedla notranjo preiskavo in po podatkih naj bi dala tudi kazensko ovadbo zoper neznanega storilca, da je le-ta iz banke odtujil dokument. To naj bi banka storila zaradi falsifikata in anonimke? Veste, saj že res, da ste mogoče brali Milčinskega, pa mislite, da so Slovenci samo Butalci, pa ne, so tudi Tepanci. Sram me je, da imamo ljudi za tako neumne, da jim govorimo, da je papir falsifikat in anonimka, zraven pa v isti sapi ta ista banka odredi pregon tistega, ki je papir odnesel ven. Prav, da ga odredi, če ga je odnesel ilegalno in je razkril poslovne podatke, s tem je pa dokazal, da je ta papir najbrž že točen. Slovenska nacionalna stranka je prepričana, in ne samo mi, to lahko vprašate priznane ekonomiste, med drugim so to besede dr. Mojmirja Mraka, da je dokapitalizacija banke potrebna zaradi poplačila 700 milijonov evrov slabih kreditov ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod. Da ne boste mislili in očitali, to so besede dr. Mraka, doktorja ekonomskih znanosti. In res je tako.

V Slovenski nacionalni stranki želimo, da se stvari pride do dna. Ne gre tukaj za osebo, kar se nas tiče. Tukaj gre za poštenost in enak odnos do tistih, ki dobijo, če dobijo komaj 5.000 kredita, pa morajo 15.000 evrov zavarovanj plačati, drugi pa nič ne dajo za to. In če ga ne bodo odplačali, tako kot ga mnogi ne morejo danes odplačati, tudi odgovarjati ne morejo, ker niso zavarovati in jim nimajo česa vzeti. Nekaj gnilega je v deželi Kranjski! Nekaj gnilega je v dolini Šentflorjanski! Upam, da bomo tisti gnil sadež umaknili, da

bodo ostali zreli. Mi bomo podprli sklep v prvotni obliki, ki je legalen in legitimen, poudarjam legalen po mnenju Zakonodajno-pravne službe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa v celoti. Za besedo je najprej zaprosil Gregor Golobič, predstavnik Vlade, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Dovolite, da za začetek te razprave, za intonacijo, da se premaknemo od citiranja Butalcev in Tepanjcev in njihove konkurenčne vojne na sodobnejše področje.

V Sobotni prilogi nedolgo tega je bil objavljen intervju z mladim znanstvenikom, ki je uspel v tujini. Lahko si ga preberete v celoti, jaz bi samo začel s kratkim citatom. Na koncu ugotavlja: "Zato mi je zanimivo, da v Sloveniji še vedno nismo vajeni pozitivne konkurence in se ne zavedamo, da so uspešni posamezniki koristni za celotno družbo, saj biti boljši ne pomeni, da druge potiskaš navzdol ali pridobivaš na račun drugega. To je zelo slovensko gledanje, ki ga spodbujajo tudi mediji. Če jih spremljam iz tujine, to še bistveno bolj opazim. Človek dobi vtis, da v domovini vladajo izredne razmere, vse gre na nož, vse je do konca zaostreno, nikjer nobene normalnosti.

Leta 2004 je v Državnem zboru stranka SDS, še z nekaterimi drugimi opozicijskimi strankami, ki jih ta hip ni več v Državnem zboru, sprožila izredno sejo na temo "Podjetje Ultra". Šest let je tega in ta tema je na nek način ostala prisotna tako ali drugače v debatah kot nadomestek za relevantno diskusije s strani te stranke vse to obdobje. Ves ta čas sam, ne takrat, takrat nisem bil več aktiven v politiki, ne kasneje, nisem imel priložnosti na kraju, kjer se je to izrekalo, kakorkoli nastopiti, odgovoriti, argumentirati. Še danes, ko je bila pred poletjem lanskega leta ustanovljena preiskovalna komisija z argumentacijo, ki je zelo podobna, celo je v marsičem povzela trditev iz leta 2004, mi kljub moji zahtevi preiskovalna komisija, ki jo vodi poslanec stranke SDS, ni dala statusa preiskovanja, da bi lahko kakorkoli odgovarjal, se soočil ali nastopil v kontekstu obtožb, ki se izrekajo in ponavljajo.

Danes tukaj nastopam kot predstavnik Vlade. To je bil edini način, da sem lahko prišel do besede, kajti namen predlagateljev je bil ponovno opraviti še eno v nizu razprav, v katerih mi ne bi bilo mogoče nastopiti, v katerem bi secirali žabo, ki so jo ubili in ki jo tako varujejo in pregledujejo do obisti. No, ni povsem korektno, da nastopam kot predstavnik Vlade, kajti govorim bom o stvareh, ki se Vlade pravzaprav ne tičejo. Vendar za kvaliteto debate, da bi se slišalo kakšno dejstvo, bo morda koristno opozoriti na

nekaj stvari. To razumem kot svojevrstno darilo in sem zanj danes posebej hvaležen, da imam možnost tukaj nastopiti.

28. maja lanskega leta je tema, ki danes na nek način dominira ob tej sicer načelni razpravi o Banki Sloveniji in njeni odgovornosti za svetovno finančno krizo in vlogi posameznih kreditov pri tej krizi, ugledala luč sveta. V večerni oddaji nacionalne televizije Odmevi je bila bombastično, ne da bi pridobili kakršnokoli mnenje druge strani, objavljena novica, razkritje, da naj bi skupina podjetja Ultra imela pri Novi Ljubljanski banki 21 milijonov evrov nezavarovanih posojil. To mantra ponavljajo še vedno vztrajno, kljub vsem dejstvom, ki so med tem prišla na dan in kljub temu, da so avtorji te oddaje doživeli tudi nečastno obsodbo na častnem razsodišču Društva novinarjev v Sloveniji. Lansko leto je, kot je uvodoma poudaril v imenu predlagateljev bivši minister Andrej Vizjak, potekalo v veliki meri v prvi polovici v debati o tako imenovanih tajkunskih posojilih, njihovem reprogramiranju, itd. Nobena skrivnost ni, da je stranka Zares, pa tudi jaz osebno, skupaj z ministrom Lahovnikom sva bila najglasnejša in tudi najvztrajnejša pri tem, da mora Vlada Republike Slovenije kot lastnica v imenu države, lastnica večinskega deleža v Novi Ljubljanski banki, zagotoviti, da se dodatnih sredstev davkoplačevalcev, garancije, ki jih je vlada v okviru protikriznih ukrepov predlagala, Državni zbor pa sprejel, ne sme angažirati za reprogramiranje posojil, ki jih podjetja v času Vlade gospoda Vizjaka in s pomočjo tiste vlade privatizirana, niso mogla več vračati. Tista posojila so bila večstomilijonska in so bila slabo zavarovana.

Vlada je to zahtevo, to pričakovanje stranke Zares izpolnila. Predsednik Vlade se je zavzel za to stališče in zgodil se je ta premik, ki je bil pomemben in ki je v tem smislu prispeval k transparentnosti javnih financ in tudi k temu, da se je bančni sektor v večji meri zavedal družbene odgovornosti, ki jo je, in s tem se lahko strinjam z marsikaterim razpravljavcem, ne samo pri nas, tudi po svetu, v času bujne rasti eksplozije, ekspanzije, v hlantanju za hitrimi dobički popolnoma pozabil oziroma pospravil v predal.

Omenjeno je bilo že tudi, da naj bi Novo Ljubljansko banko v tistem času vodil predsednik uprave, ki naj bi mu stranka Zares nasprotovala, ker naj bi sama želela tega mesta. Ta trditev ne drži. Stranka Zares je protestirala proti temu, da je nadzorni svet, ki ga je imenovala še prejšnja vlada, brez razpisa, kljub eksplicitni zahtevi Vlade, imenoval predsednika uprave neposredno.

Mi smo insistirali samo na tem, da je v tem in drugih primerih treba opraviti transparentno imenovanje, da se imajo možnost prijaviti različni kandidati, z različnimi referencami in da je izbran najboljši. To se ni zgodilo, proti temu smo protestirali in to je bila edina pripomba v tej zadevi, v

ničemer se ni nanašala, in to sem sam večkrat javno poudaril, na konkretno osebo.

Kakorkoli že. Potem ko je Nova Ljubljanska banka v nekem trenutku pod novo upravo reprogramirala večstomilijonski kredit skupini Laško, prevzemnikom skupine Laško, je Vlada sprejela sklepe, o katerih sem prej govoril. Kmalu zatem je, bivši minister Vizjak je to v svojem nastopu odkritosrčno razkril, bivši predsednik uprave spravil v javnost nek dokument, na katerega se je povzpел gospod Andrej Vizjak in s katerega še danes tako zavzeto kriči. Naročil je ustreznim službam Nove Ljubljanske banke, da mu pripravijo seznam posojil, ki jih ima v Novi Ljubljanski banki več podjetij. Med njimi tudi podjetje Svea Zagorje, ker se je pač zmotil pri črkovanju ali pa je zamenjeval imena posameznih podjetij. No, službe so pripravile ta dokument, ga posredovale vodji pristojne službe, ta je ta dokument, kot je interna preiskava pokazala, malo spremenil, ga posredoval bivšemu predsedniku uprave Nove Ljubljanske banke Drašku Veselinoviču, ki ga je ponovno, to je zabeleženo, spremenil in takšen dokument se je potem znašel v rokah "odkritelja" gospoda Andreja Vizjaka. Večkrat spremenjen dokument strokovnih služb Nove Ljubljanske banke. V tem dokumentu je očitno, da so pri posameznih podjetjih navedene natančne številke, ko govorimo o višini posojil. Skupine iz podjetja Ultra so v Novi Ljubljanski banki takrat imele odprtih približno 5,9 milijonov evrov posojil, nekaj dolgoročnih, nekaj kratkoročnih, ki so jih v skladu z roki tudi vračala. V tem dokumentu se v koloni zavarovanja pojavljajo številne ničle. Gospodu Vizjaku so se zasvetile oči, ko je to videl, in je nestrpen poslal nekaj sporočil svojim prijateljem iz Brežic, kjer se je pohvalil: "Zdaj jih pa imam! Prikazale so se ničle. Bingo!" In še danes se mu zdi, da je zadel terno. No, vprašanje, zakaj, ki je bilo večkrat zastavljeno, zakaj je Nova Ljubljanska banka sprožila interno preiskavo in tudi podala kazensko ovadbo proti neznanemu storilcu - poročilo o tem pa ima preiskovalna komisija Državnega zbora -, o čemer je prej razlagal poslanec Barovič z butalskimi prisposodobami, je zelo enostavno: zato, ker je tisti, ki je iz Nove Ljubljanske banke gospodu Vizjaku posredoval ta dokument, s pomočjo odvetnika ali brez njega, razkril poslovne skrivnosti te banke v točki višine posojil in dejstvo, da posojila tam sploh so, in ga ponaredil v točki zavarovanj. To je razumljivo vsakomur, Tepanjcem in Butalcem; ne vem, kje je tu kakršnakoli dilema. In preiskava se bo, hvala bogu, odvijala naprej in razkrila vsa dejstva. Ko je gospod Vizjak dobil ta dokument, ga je posredoval produkcijski enoti anonimk v stranki SDS, ki veste, da je ena najbolj razvitih produkcijskih enot in je v preteklosti kot tudi v mandatu, ko je imela vlado, bila zelo aktivna. Ne vem, ali se še spomnite mnogih zapisov, kako je Ministrstvo za notranje zadeve, gospod Gorenak, ki je bil tam nekaj časa, pa tudi kasneje iz kabineta predsednika vlade je natančno spremljal,

kaj se tam dogaja v času ministrovanja gospoda Mateja, ve, da je vrsta preiskav, ki jih je v tistem času vodilo notranje ministrstvo oziroma policija, temeljilo na anonimkah. To je bilo glavno pogonsko sredstvo. Mnoge izmed njih nosijo iste prstne odtise. Tudi rezultati teh preiskav - o kakšnem lahko tudi v nadaljevanju govorim - so bili jalovi in so kazali na politično motiviranost pisanja takšnih dokumentov. Ta anonimka se je seveda javno pojavila šele dan kasneje, 29. maja lanskega leta, ko je že bil prejšnji večer v Odmevih objavljen prispevek novinarja Hlebša pod pokroviteljstvom gospe Rosvite Pesek. Ekskluzivna priložnost, ki je bila s strani nacionalne televizije izkoriščena in je to televizijo tudi spravila v niz dejanj, ki so v nadaljevanju sledila in se odvijajo še danes. Gospa Rosvita Pesek se mi je nekaj dni za tem opravičila zaradi tega, kar se mi je zgodilo, kot je napisala, in rekla, da je poskušala, ko je videla, kam se odvija prispevek, preprečiti bombastičnost, ampak da več od tega ni mogla storiti. Nekomu drugemu pa je izjavila, da novinar Hlebš sploh ni bil avtor tistega prispevka, ampak je praktično izgotovljenega dobil pozno popoldne, v četrtek zvečer je bila ta oddaja Odmevov, jaz sem bil na seji Vlade tisti dan, na tiskovni konferenci po seji Vlade ob pol štirih popoldan ni bilo nobenega vprašanja zame na to temo. Ob sedmih zvečer, nekaj minut pred tem, me je novinar Hlebš iskal z vprašanji, ne da bi me iskal, da bi me posnel, ne da bi navedel vprašanja, jaz pa sem bil na prireditvi ob 90-letnici Medicinske fakultete v Ljubljani v Cankarjevem domu, in je hiteč ekskluzivnosti naproti objavil brez kakršnegakoli preverjanja navedbe, ki jih je dobil, sam ve, od koga.

Niso mi omogočili odgovorov v naslednjih dneh. Častno razsodišče, kot sem prej omenil, je to sankcioniralo, ostala pa je trditev, da je skupina Ultra deležna 21 milijonov nezavarovanih posojil. Danes so bila tu že predstavljena dejstva, da je bilo teh posojil 5,9 milijonov v tistem trenutku in da je skupna vsota zavarovanj presegala to vrednost. Danes, ko je teh posojil, kot ste prej tudi slišali, nekaj več kot 2 milijona, približno 2 milijonov evrov in pol, podatek iz novembra meseca, posredovan tudi preiskovalni komisiji, to zavarovanje trikratno presega vrednost teh posojil. Nobeno od teh posojil ni bilo reprogramirano, pri vračanju nobenega od teh posojil ni bil zamujen rok vračanja, Nova Ljubljanska banka je z angažiranjem teh posojil očitno naredila dober posel, saj je pri njih, kot vse banke, ki vemo, da niso humanitarne ustanove, zaslužila. Tudi ta posojila niso bila dana po nobenem posebnem postopku. Ne nazadnje to dokazuje njihova narava, njihova zavarovanost, zahteve, ki jim je bilo podjetje Ultra podvrženo. Vprašanje, ki se je danes zastavilo uvodoma, je, ali je imela NLB do Ultrinih kreditnih vlog drugačne kriterije, kot veljajo ali so veljala za druga podjetja. Imela je ostrejša kriterija, veliko ostrejša kriterija. In vsa dejstva to dokazujejo. Nobene izjeme v

postopku, nobene izjeme znotraj internih pravil, ki jih morda imajo ali ne. To podjetje jih ni bilo deležno. In tudi v tem smislu to podjetje deli usodo, ko gre za posojila, možnosti pridobivanja posojil, deli usodo drugih visokotehnoloških slovenskih podjetij, ki imajo enake težave. Jaz v teh tednih opravljam posvet z razvojniki v slovenskem gospodarstvu po vsej Sloveniji, v sodelovanju z regijskimi, gospodarskimi zbornicami, lansko leto sem naredil prvi krog, obljubil sem, da bom prišel po letu dni ponovno okoli, da preverimo, ali smo uspeli kaj spremeniti ali ne. In govorijo mi podobno. Govorijo mi, da imajo težave, kajti visoka tehnološka podjetja nimajo nepremičnin, nimajo delnic, ki so za banke, ne samo pri nas, tako rekoč edino relevantno zavarovanje. Knjigovodenje znanja je kategorija, ki je v Sloveniji ne poznamo. Nemčija je tukaj naredila korake naprej. Patenti, intelektualna lastnina za banke nima vrednosti v primeru podjetja Ultra in v primeru mnogih drugih slovenskih visokotehnoloških podjetij. To je tema za Vlado, to je tema za izredne seje Državnega zbora, če bomo hoteli, da bo naše gospodarstvo z višjo dodano vrednostjo lahko odpiralo boljša delovna mesta in zagotavljalo višje plače. Ker so seveda banke poimenovala delnice in nepremičnine za edino relevantno zavarovalno sredstvo in ker je recesija neizbežno pomenila enormno razvrednotenje teh postavk, je tu razlog za težave, v katerih se je znašla marsikatera banka. Razlog, zaradi katerih morajo izrazito povečevati rezervacije, kajti vrednost nepremičnin, vrednost delnic je drastično v tem času upadla.

Z Ultrinimi posojili ta banka ni imela nobenih težav. Kot sem omenil, vsa vračanja v roku, z obrestmi, brez reprograma, z zavarovanji, ki presegajo vrednost dodeljenih kreditov. Ti pa so bili dodeljeni po postopkih, ki jih je deležen vsak smrtnik, kot rad govori gospod Černač, ali vsak mali človek, na katerega je referiral gospod Barovič.

Podjetje Ultra ni med 42% podjetij, ki so bila deležna v preteklem letu posojil brez zavarovanj. Gospod Černač je tu prej zavajal Državni zbor, ko je rekel, da je guverner Rant tu mislil na medbančna posojila. To ne drži. Pogledajte magnetogram, govoril je o posojilih podjetjem v Sloveniji. Med tem ko je govoril, da je običajno tudi na mednarodnih finančnih trgih, da si banke denar, milijardne zneske posojajo brez zavarovanj.

Zakaj NLB kljub odvezi, ki jo je bila deležna že 29. maja od podjetja Ultra, ni razkrila vseh podatkov in zakaj jih je razkrila šele, ko je nastopila nova uprava? Je to težko vprašanje? Zelo preprosto. Verjetno prejšnji predsednik uprave, ki je falsificiral dokument, ga posredoval gospodu Vizjaku, morda iz motiva maščevanja, o katerem je gospod Vizjak prej govoril, tega ne vem. Vem, kakšne motive ima gospod Vizjak in stranka SDS, ne nazadnje jih razgrinja po Državnem zboru in povsod po svojih medijskih ekspoziturah že od leta 2004 naprej. Dejstvo pa je, da gotovo ni imela

interesa razkriti lastne mahinacije do prihoda nove uprave. Ta je posredovala vse podatke. Ti podatki so v Državnem zboru na preiskovalni komisiji in preiskovalna komisija bo mirno lahko dobila vse odgovore na vprašanja, ki jo zanimajo. Motiv gospoda Vizjaka in stranke SDS je v veliki meri transparenten, sem že omenil. Stranka Zares in jaz osebno smo jim trn v peti že dolgo časa, mnogo let. To štejemo in sebi štejem kot zaslugo, kot dobro delo za slovensko nacijo, da sem uspel prepričati kakšen načrt stranke SDS, še posebej načrte, ki jih je imela namen izvajati, če bi dobila še en mandat. Po drugi strani pa želijo tudi preusmeriti pozornost s potenciranjem te zgodbe od rabot, ki se vsak dan bolj razkrivajo tudi javno, ki gredo v stotine in milijarde evrov oškodovanja in ki so rezultirale v to, da so kleknila najmočnejša slovenska podjetja. Poglejte, kdo so bili nadzorniki in člani uprave teh podjetij. Poglejte, kakšna je bil njihova bilanca leta 2004 in pogledajte, kakšna je bila njihova bilanca leta 2008.

Kakšna so dejstva o podjetju Ultra, ki nikogar ne zanimajo. Jaz sem se v njem zaposlil leta 2003, pred državnoborskimi volitvami več kot leto dni. Takrat je bilo v njej 100 zaposlenih. Sam sem bil ravno 99. Bila je v fazi, ko je končala razvoj svojih produktov. Ultra je ena od tistih slovenskih podjetij, ki na podlagi lastnega znanja razvija končne produkte. Morda je to motiviralo gospoda Vizjaka pred 12 leti, da je v podjetju Ultra tudi iskal službo, pa so ga, žal, zavrnil, ker takšnega profila, popolnoma resno, v tistem trenutku niso potrebovali. Njegova specializacija pač ni bila tista, ki je bila kompatibilna z načrti podjetja Ultra. Žal, morda bi bilo za vse boljše. Ampak kakorkoli že, končan je bil razvoj teh produktov in vsakomur, ki ve nekaj o visokotehnoloških podjetjih, o stroških razvoja, ki so s tem povezani, je jasno, da so ti izjemno visoki, v nadaljevanju bom nekaj o tem povedal, in da jih ni mogoče nikoli povrniti na slovenskem trgu, ker je preprosto premajhen, ker je premajhna njegova masa, obseg poslovanja na slovenskem trgu za nobeno visokotehnološko podjetje ni dovolj velik, da bi lahko povrnilo stroške svojega razvoja. Podjetje se je v tistem času torej usmerilo na edino alternativo, to je na mednarodne trge in pri tem dobila nezaželen, vendar posredno vendarle nedvoumen pospešek s strani izredne seje leta 2004, ko je bilo jasno sporočeno, da v Sloveniji nima kaj iskati, da tukaj politiko zanimajo popolnoma druge teme, kot je znanje, razvoj in izvoz tega znanja. Leta 2005, gospod Vizjak se je znal pohvaliti japonskim predstavnikom s tem v času, ko je bil minister, je to podjetje naredilo enega večjih prebojev visokotehnoloških podjetij v Sloveniji skupaj z japonskim telekomunikacijskim gigantom, katerega promet presega večkratno promet največjih slovenskih podjetij, je ustanovilo podjetje za globalno trženje Ultrinega produkta. Ultra je vložila tehnologijo skupaj z japonskim podjetjem, japonsko podjetje pa kapital. Zato je bil tudi lastnik Ultra Miloš

Urbanija takrat razglašen v Sloveniji za podjetnika leta, s strani kolegov, podjetnikov leta iz preteklosti, ko se je te podelitve z veseljem udeležil tudi predsednik Vlade (tisto leto je imel druge obveznosti) kot tudi takratni minister za razvoj Jože P. Damijan, ker je bila pač prireditelj v poznih popoldanskih urah.

Od leta 2004 do 2009 je podjetje Ultra ustvarilo 46 milijonov evrov prihodkov, pri čemer je bilo to obdobje sistematičnega, načrtnega onemogočanja, da bi kakršenkoli posel pridobilo na domačem trgu. Vlada Janeza Janše je temu posvetila posebno pozornost (v nadaljevanju lahko to tudi dokumentiram). Istočasno je ta ista vlada izvedla revizije v vseh možnih podjetjih, da bi dokazala katerokoli od obtožb iz leta 2004. Niti v enem primeru se nobena od obtožb, vsej želji navkljub in velikim stroškom, povezanimi z naročanjem teh revizij, ni potrdila. V tem obdobju je bilo torej 46 milijonov evrov prihodkov in plačanih 15,5 milijona evrov davkov in prispevkov slovenski državi. Število zaposlenih je naraslo na 240. Nihče od lastnikov si v vsem obdobju obstoja tega podjetja ni izplačal niti enega evra dobička. Plače zaposlenih so daleč pod povprečjem v branži v Sloveniji. Davčni pregled, ki je bil na podlagi enako kvalitetnih dokumentov iz znamenitih publikacij stranke SDS sprožen v teh podjetjih, bo to samo potrdil; hvala bogu, bo opravljen oziroma je v pretežnem delu že bil.

Ultrina podjetja, ki poslujejo v tujini, financirajo razvoj v Sloveniji. Denar ne gre v smeri Slovenija-tujina, ker nima v Sloveniji kje nastati, pač pa tujina-Slovenija. V tem obdobju so Ultrina podjetja v tujini investirala 12 milijonov evrov v Sloveniji, financirala razvoj podjetja v Mariboru, Zagorju in Ljubljani, ki skupaj z univerzami, skupaj z mladimi ljudmi, ki imajo znanje, razvijajo te produkte.

Zakaj stranka SDS in nekatere druge opozicijske stranke tega ne morejo sprejeti? Zakaj tem dejstvom ne morejo verjeti? Odgovor je preprost: zato, ker sklepajo po sebi, o drugih sklepajo po sebi. Kako razumejo podjetništvo, kako cenijo znanje, kako vidijo prioritete države, to so demonstrirali v zadnjem mandatu. Z eno besedo ta vizija se imenuje "prihvatizacija" slovenskega Sanaderja. Častno je bilo zame biti zaposlen v podjetju Ultra, sodelovati pri tem naporu, ki za enkrat še ni obrodil nobenih sadov, razen tega, da se odvija naprej v težkih pogojih, ker recesija ne prizanaša nikomur. Zato brez težav sprejemam tudi to gonjo. Resnica je na moji strani. V tem je moj mir in v tem je vaša nervoza. In dovolite zato še enkrat, tukaj je treba stvari večkrat ponoviti, da citat mladega znanstvenika, za katerega sem slišal nedavno in ki je tako preprosto povedal neko kruto resnico, ki zadeva temeljno vprašanje možnosti, da bi Slovenija postala res uspešna država, tako dobro zadel: "Zato mi je zanimivo, da v Sloveniji še vedno nismo vajeni pozitivne konkurence in se ne zavedamo, da so uspešni posamezniki

koristni za celotno družbo, saj biti boljši ne pomeni, da druge potiskaš navzdol ali da pridobivaš na račun drugega. To je zelo slovensko gledanje, ki ga spodbujajo tudi mediji. Če jih spremljam iz tujine, vidim, da v domovini vladajo izredne razmere, da gre vse na nož, da je vse do konca zaostreno, da ni nikjer nobene normalnosti." Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za besedo je kot predlagatelj prosil gospod Vizjak. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Spoštovani! Seveda se je minister Gregor Golobič v bran sumom, ki se odpirajo za to anonimko, ki je prišla iz Nove Ljubljanske banke, zatekel tudi k nekaterim drugim vsebinam, o katerih je ta parlament veliko razpravljal, o tako imenovanih tajkunskih posojilih. O tem je bilo veliko izrednih sej in sej Državnega zbora pred volitvami leta 2008. In o tem je bilo kar precej sklepov. Vendar nekaj je jasno vsem. Od kod prihajajo ti tajkuni in ta posojila tem ljudem? Od kod, kdo so, iz katerih političnih sredin prihaja gospod Šrot? Iz katerih političnih sredin prihaja gospod Bavčar? Iz katere politične sredine prihaja gospod Petan in podobni ljudje, ki so bili predmet diskusij in političnega obsojanja? Ali so to ljudje, ki so blizu SDS-ju, ali so imeli kdaj kakšno člansko izkaznico Slovenske demokratske stranke? Pri vseh teh stvareh je treba slediti denarju, od kod gredo in kam gredo. Potem vemo, kdo so tisti, kdo ima pri tem koristi. Ne bom ponavljal, da je bil gospod Šrot član SD-ja, ne bom ponavljal, katere stranke je bil član Igor Bavčar in katere član je še vedno Bojan Petan in drugi. Ko kažete na te tajkune, ste se jim pač verjetno odrekli zaradi političnega populizma, pribili jih nekam na pranger in sedaj kažete s prstom na nas. To je nekorektno tudi do teh svojih ljudi, ki jih tako obravnavate. Kdo je bil na čelu ključne regulatorne inštitucije, to je slovenske banke oziroma Banke Slovenije, ko se je odobrilo največ tajkunskih posojilih oziroma tisti regulator in tisti nadzor, ki bi moral najbolj skrbeti, da se izpostavljenost s tem ne povečuje? Kdo? Gospod Gaspari, guverner takratne Banke Slovenije, sedanji minister. In govoriti in kazati tu za prejšnjo vlado, ko so zlasti na čelu Nove Ljubljanske banke sedeli ljudje blizu LDS, z gospodom Kramarjem na čelu, je res prvovrstno sprenevedanje.

Gospod Golobič jaz vas prosim in pozivam, da v interesu javnosti in resnice razkrijete danes tu zavarovanja posojil, ki jih ima Ultra do, zelo podrobno, vsako posojilo posebej, do katere mere je zavarovano in s kakšnim inštrumentom. Potem boste lahko ovrgli sum, ki se pojavlja v javnosti in seveda v politiki.

Ko pa govorite, da je večina kreditov zavarovana z menicami, tudi vi ste danes to rekli, pa vas sprašujem, ne vas, retorično bolj ali manj, kakšna oblika zavarovanja je to danes, ko se pozna vrednost in teža menic v poslovanju bank do

poslovnih sistemov. Razkrite torej te podatke. Vaše podjetje vas je odvezalo molčečnosti. Razkrite in povejte, s katerimi nepremičninami je to zavarovano in šli jih bomo pogledati. Ali držijo navedbe o vrednosti teh nepremičnin in ali so stopnje zavarovanj dovolj visoke? To nas zanima v tem parlamentu. Zakaj nas to zanima? Zaradi tega, ker nas zanimajo tudi druge stvari povezane z Novo Ljubljansko banko, ko nas le-ta posiljuje, na primer, z dokapitalizacijo, rabi 250 milijonov, in nas ne sme zanimati, zakaj. Nas ne sme zanimati konkretno poslovanje te banke. Zanimati, da nas mora to, da želijo 250 milijonov in še kakšna druga številka povezana z dokapitalizacijo.

Spoštovani gospod Golobič, tu imam papirje, ki dokazujejo, da danes tu lažete. Vi ste prej povedali, da skupina Ultra ni prejela reprograma posojil. Jaz imam tukaj dokument Nove Ljubljanske banke, da se odobri sprememba dolgoročnega kredita Ultri, 1,2 milijonov evrov zavarovanega s teniško dvorano v Zagorju. Imam še eno odobritev, to je marca lani, imamo še odobritev posojila za sprememba dolgoročnega kredita, neke vrste revolving, prolongacija, vse je zavarovano z športno dvorano v Zagorju, pri čemer je prvi reprogram težji od vrednosti, to se pravi, krediti večji od vrednosti športne dvorane po cenilnem zapisniku. Skratka, to so dokumenti banke.

Kako so prišli ven, je seveda drugo vprašanje, ampak najbolj smešno je pa trditi to, da sem jaz, Andrej Vizjak, imel ta vpliv in to moč, da sem ukazal strokovnim uslužbencem v banki, kaj naj naredijo, katere podatke naj pošljejo ven in celo, če prav razumem, ste mi očital, da smo jim naročili, da "falsificirajo" te podatke. Kaj takega in pravzaprav neke vrste pravzaprav priznanje za mene, da imam tako moč, ki je pa v resnici nimam. Če to mislite, se motite in mi laskate. Mislite, da imam neko moč, ki je dejansko nimam. Tudi sam sem, mimogrede, najel kredit pri Novi Ljubljanski banki leta 2007, sem ga zelo krepko zavaroval, ni bilo tiste "dobre volje" takrat, krepko sem ga zavaroval, tekoče ga odplačujem, ampak sem ga moral krepko zavarovati. Govoriti o tem, da je 42% posojil nezavarovanih, je seveda smešno. Govoriti o tem, da je za temi zavarovanji v Ultri vse v redu, bi bilo seveda najbolj prepričljivo to demantirati takoj, nemudoma tudi na seji Komisije za nadzor javnih financ. Zakaj? Zakaj, če je res temu tako, ni Nova Ljubljanska banka teh navedb takoj demantirala? Zakaj ni na Komisiji za nadzor javnih financ prišla s temi papirji? Ker ji je to bilo verjetno v interesu. To ji je bilo v interesu. Kajti, napadata se njena čast in ugled. In še nekaj. V eni izmed teh "prolongacij" reprogramov kredita ste zapisali oziroma so zapisali, da je razlog za reprogram ta, da se vodi medijska in politična gonja proti temu podjetju in da zaradi tega ne more odplačevati in rabi reprogram. To je notri napisano. To je leta 2009. Leta 2009. Oprostite, no, 2009, vam bom datume točno povedal, in sicer je bil ta dokument z dne

marec in jesen, to se pravi oktober 2009. Ne vem, enkrat ste že lagali javnosti, ko ste povedali, da nimate tega deleža. Javnosti, ne govorim, verjetno ste Kosovi komisiji, verjetno, jaz tudi ne morem tega preveriti, sporočili drugače. Vendar javnosti ste. Kaj je garancija, da danes javnosti govorite resnico?

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Preden dam besedo ministru Golobiču, naj povem, da bom tako, kot je bilo doslej, tudi v prihodnje puščal razpravo, kakršno bo kdorkoli od poslank in poslancev imel, hkrati pa povem, da od samega začetka naprej razpravljamo izven okvira predlagane točke dnevnega reda, ki je imela za namen, da se predloži Banki Slovenije predlog, da poroča o določenih kreditih, ki bi morebiti imeli sume koruptivnega financiranja gospodarskih družb. Skratka. Mi danes govorimo o vsebini, o kateri naj bi od Banke Slovenije komaj dobili poročilo. Ampak nimam nobenega upanja, da bi kogarkoli odvrnil od tega, da bo govoril, kar si je zamislil, zato mi dovolite samo to mojo ugotovitev.

Besedo ima minister Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Gospa Zalokar vam je prej pokazala podatke, ki jih je pridobila, o teh kreditih, zavarovanih, in vam jih je izročila. Dva kredita je v času, na katerega "referirate", podjetje Ultra dobilo v času tako imenovanega kreditnega krča. Dve posojili; eno v višini milijon 990 tisoč evrov, to je bilo zavarovano z nepremičninami, na podlagi cenitve sodno zapriseženega cenilca, po naročilu NLB ovrednotene nepremičnine na 1 milijon 890 tisoč evrov, z odstopom terjatev in z odstopom terjatev v višini kredita. Torej, praktično dvojna vrednost kredita je bila zavarovana brez vaših slavnih menic.

To prvo posojilo je bilo dano 8. decembra 2008 in je trenutno stanje samo še 440 tisoč evrov, je praktično v celoti vrnjeno. Gre za kratkoročno posojilo. In drugo posojilo je bilo dano 7. avgusta 2009 v višini 540 tisoč evrov, kratkoročno posojilo tudi. Trenutno stanje je 405 tisoč evrov, zavarovano je z odstopom terjatev v višini drugih terjatev, ne istih. V višini milijon 600 tisoč 20 evrov, poleg vsega drugega kar je zraven še navedeno. Torej, 3-kratno. Verjame, da je to večje zavarovanje, kot ga je bil deležen kdo, ki vam je podaril vola za predvolilno zabavo, in da ga niste zavarovali tako kot svoje kredite pri banki, jih tudi jaz najemam, kredite, osebno pri banki in verjemite, da jih odplačujem redno, in da so zavarovani nič manj kot vaši. Tako da, to vaše kričanje ne more spremeniti dejstva, da manipulirate. Pred seboj imate dejstva in jaz nisem nikoli trdil, da ste vi naročili banki, da nekaj spremeni. Ne. Jaz sem rekel, da ste s hvaležnostjo pograbili to, kar so vam servirali. Da je razumljivo, zakaj isti ljudje, ki so vam to

servirali iz svojih motivov, ki so sovpadali z vašimi na točki želje po diskreditaciji mene osebno in stranke Zares, pri čemer vam je, kot običajno, popolnoma vseeno, kaj to pomeni za neko gospodarsko družbo, za stotine nezaposlenih itn., kar bi, vsaj kot nekoč Minister za gospodarstvo, morali ceniti, da kdo v tej državi zaposluje za redno, poskuša izplačevati plače itn., plačuje davke. Vi ste to pograbili, kar ste dobili, in jasno je, da tisti, ki so vam to servirali, niso imeli interesa takoj pokazati na lastno delo, veste pa, da je bila cela akcija tempirana na slab teden dni pred evropskimi volitvami. Zato se je tako mudilo in treba je bilo samo to premostiti. Sedaj, ko je tam nova uprava, je preiskovalna komisija dobila vse podatke, jih bo proučila, presodila, eksperti bodo to storili. nisem prepričan, da ste vi najbolj kvalificirani za to, da bi ocenjevali posojila in njihovo zavarovanje, za to obstajajo pristojne institucije. Tudi Banka Slovenija. Jaz bi bil prvi zainteresiran, da bi guverner Kranjec in Banka Slovenije ocenila te kredite. On je to zavrnil. Ne zato, ker bi želel kogarkoli v tej zgodbi ščititi, ampak zaradi tega, ker ve, kakšna je pristojnost in naloga Banke Slovenije. To mi je povedal. In ga izvaja, nadzor, in ukrepajo, kadar ugotovijo nepravilnosti. V teh primerih jih niso. Verjamem, da so v tem času te enoletne oziroma osem mesečne gonje te zadnje epizode, imeli dovolj razlogov, da so se o tem poučili in bi, predpostavljam, ukrepali, če bi se katera od vaših trditev izkazala za resnično.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa v celoti.

Besedo ima Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Tudi sam bom skušal večino svoje razprave slediti denarju, in to javnemu denarju, na poti sumov korupcije in klientalizma. Vendar pa mi dovolite, da na začetku vseeno povem svoje mnenje o takšnih in podobnih izrednih sejah Državnega zbora, ki danes tudi teče.

Danes, nekaj več kot leto dni, je prav ironično, ko skušajo člani bivše vlade in bivše koalicije pridobivati informacije in podatke za čas, ko so vodili in upravljali to državo sami. In pravzaprav je prav zaradi tega razloga neprepričljivo tudi zgovarjanje, da v tistem času nič niso vedeli in da niso mogli nič narediti, da se nekatere anomalije in nezakonitosti ne bi v tistem času dogajale. Pa naj gre za korupcijo, naj gre za klientalizem, naj gre za nepotizem, zlorabe pomembnih državnih in javnih političnih funkcij in še in še. Skratka, ta vlada je kriva, da prejšnja vlada v svojem mandatu ni nič vedela in nič storila na tem področju, in je stvarni treba urejati danes za časa te vlade.

Spoštovani, več ali manj je večini od vas znano ali pa veste, da je kuhinja umazan, pa vseeno najdražji, najpotrebnejši in najškodljivejši prostor v vsaki hiši. In izredna seja na izredno sejo, nujna seja na nujno sejo so tipični poskusi v tem zadnjem letu, kako ustvariti podobno stanje ali podobno kuhinjo v slovenski politiki, kjer bi Državni zbor bil ta umazana politična kuhinja. Zato moram najprej reči, da nisem presenečen, da predlagateljem današnje izredne seje Državnega zbora niso dovolj preiskovalne komisije, ki se ukvarjajo s to in podobnimi zadevami, da so bila zastavljena številna poslanska vprašanja na to temo, da je beseda Ultra v povezavi z imenom ali ministrom za visoko šolstvo Golobičem zaščitni znak in programska rdeča nit večine vsebin na desetine razprav poslancev SDS, ne glede na točko dnevnega reda. Pa naj je to seja Državnega zbora, naj je to seja odbora ali seja komisije. Ali razpravljamo o istospolnih porokah, ali pa o napotitvi bivših vojakov, naših vojakov na misije, vedno je prisotna ta rdeča nit, ta sintagma Golobič - Ultra. Lahko bi rekli, da v SDS na nek način že utrujate s tem, ko ponavljate ene in iste stavčne zveze, ocene, vrednostne sodbe, ne glede na to, o čem teče diskusija in to že iz sestave prejšnjega mandata. Če pa že imam to priložnost in da teče ta izredna seja, kot ste sami zapisali, predlagatelji, ko ugotavljamo koruptivna financiranja gospodarskih družb in klientelističnih odnosov, pa bom izkoristil to priložnost in še sam podkrepil nekaj primerov, ki so sicer v javnosti več ali manj poznani, vendar epilogo ni. Najprej bom začel s projektom nakupa Patrij. Vendar ni treba več veliko ugibati, da ta projekt porabe javnega denarja ni potekal povsem transparentno, saj je že po sedaj znanih trditvah in priznanjih nekaterih akterjev povsem jasno, da je šlo za posredniške provizije, podatkovne provizije in tudi sume podkupovanja in da so v nakup bili vključeni ljudje, ki v obrambnem resorju nimajo kaj iskati, večkrat pa se znajdejo in iščejo kaj v prostorih največje opozicijske stranke SDS. Torej, v tem primeru ne gre le za slabo zavarovanje najetih posojil in kreditov, temveč za "cash flow" davkoplačevalskega denarja, torej še hujše dejanje, kot je najetje ne dovolj zavarovanih ali ne zavarovanih posojil. Vemo, kdaj se je ta nakup dogajal in realiziral in kdo ima za to največjo odgovornost. Samo izpraševanje ne bi bilo odveč s strani tistih, ki so predlagali današnjo sejo o korupciji, klientelizmu, posojilih in tako dalje.

Gremo naprej. Posojanje javnega državnega podjetja, kot so dravske elektrarne, ki mimogrede ni banka, zasebnemu investitorju kot je Zvon 1 in to ne samo 6 milijonov, ampak 21 milijonov, ki do danes niso vrnjeni in po informacijah javnosti je njihovo zavarovanje v vrednosti nepremičnine vredne 2,5 milijona evrov. Samo izpraševanje ne bi bilo nič odveč s strani tistih, ki so predlagali današnjo sejo o

korupciji in klientelizmu in ki so bdeli nad energetiko in javnimi financami ob tistem času, ko je to posojilo bilo dano.

Gremo dalje. Prav bi bilo, da bi slišali, na kakšen način so bile zavarovane velike količine denarja, ki so v preteklih štirih letih odtekale iz podjetij v državni lasti kot sta Luka Koper, kot je Intereuropa in tako dalje. Na desetine, stotine milijonov evrov je po informacijah v javnosti poniknilo v dvomljive investicije, podjemne pogodbe, raziskave, analize in še in še, 100 milijonov, pa 140 milijonov, pa spet več kot 100 milijonov in podobno. Tudi tukaj samo izpraševanje bi bilo še kako zaželeno, saj so na vodilnih mestih v teh podjetjih bili ljudje iz kadrovskega miljeja SDS.

Gremo dalje. Zelo zanimivo bi bilo razjasniti prodajo SIJ, Slovenske industrije jekla. Ne bom se spuščal v ceno in pogodbo o prodaji, o čemer je bilo že veliko govora, temveč bi bilo zanimivo slišati, s katerim denarjem je tujec kupil ta SIJ in s čim je bilo to posojilo zavarovano. Javno je znano, da je ravno v tistem času bila Ljubljanska banka dokapitalizirana z nekaj 10 milijonov evrov in ravno v tistem času je kupec, po nekaterih informacijah, najel posojilo pri Slovenskih bankah, kupec pa je bil, ne boste verjeli, tuji javni funkcionar, član Dume, ravno teh, ki danes tudi mi preiskujemo slovenske funkcionarje in javne funkcionarje, ki so pri teh transakcijah sodelovali ali imajo deleže v teh podjetjih. In še, če že govorimo o klientelizmu, tudi v tem primeru se je zgodilo namenoma ali pa nenamenoma, da je v skupini za cenitev sedela gospa, žena pomembnega direktorja javnega podjetja in funkcionarja takrat vladajoče stranke, ki se je slučajno v javnosti pojavila tudi v primeru Patrie. Ali je tudi tukaj upravičeno posumiti na sum klientelizma, nepotizma ali še česa?

Dalje. V kontekstu predloga te seje bi bilo prav, da bi mi in javnost dobili podrobnejšo informacijo o tem, ali gre res za sum koruptivnosti in klientelizma, kot govorijo nekateri viri in se namigujejo v javnosti tudi v primeru porabe skoraj 3 milijonov evrov za gospodarsko, razvojno, logistično platformo imenovano Feniks v bližini Brežic in sredstev Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije. Ko je tri tedne pred volitvami, pred odhodom prejšnje vlade, to je v oktobru 2008, bilo sprovedenih še nekaj več kot 1,3 milijona evrov dodatnih sredstev. Zakaj bi bilo to zanimivo slišati in izvedeti? Zato, ker nad tem projektom bdi bivši šef kabineta bivšega ministra. Poslovno družbo mu dela bivša članica kabineta bivšega ministra in morda še kdo. Vsi, ki bi morali v času, ko so sedeli v udobnih vladnih foteljih bdeti nad to agencijo, nad korektnostjo razpisov in nad skrbno in gospodarno porabo tega denarja. Tudi tukaj samo izpraševanje ne bi bilo odveč. In na koncu, povsem neprepričljivo je izgovarjanje bivših članov Vlade. Današnji predlagatelj te seje je zahteval glede vedenja o tem, kaj se je dogajalo v Ljubljanski banki v času, ko so udobno sedeli v vladnih

foteljih. Namreč, predsednik nadzornega odbora Ljubljanske banke je bil državni sekretar finančnega ministra. In, na primer, v nadzornem odboru Luke Koper je sedel generalni sekretar Vlade. Torej, kdo se tukaj spreneveda? Kdo se norčuje in iz koga in kdo v tej politični kuhinji igra umazano igro?

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: V Slovenski ljudski stranki ne želimo sodelovati v tem političnem obračunavanju, zato smo tudi vzeli malo časa. Želimo pa, da bi se končno v Sloveniji kateri od primerov, ki jih tako številno omenjate, razčistil. Kajti prepričani smo, da so nerazčiščene zadeve, pa če začnemo ob koncu druge svetovne vojne s prvo orožarsko afero, z drugo orožarsko afero, sporno privatizacijo spornimi tajkunskimi prevzemi, da so te nerazčiščene zadeve razlog za to, da je danes politično stanje in pa stanje duha v Sloveniji na takšnem nivoju, na kakršnem je. Vse tiste, ki operirate s številnimi dokumenti danes .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Bogovič.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar. (Ne bo razpravljajal.)
Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani minister!

Jaz vas ne želim obsojati. Ne želim, seveda, da se čutite krivega, še preden drugi razsodijo o tem, ali ste odgovorni ali ne. Pa vendarle nekaj želim poudariti. Danes v Državnem zboru teče razprava o poštenju, vašem poštenju, načelnosti, "principielnosti".

Gospod Golobič, danes ste tudi v službi. Mi smo tudi v službi in cel aparat Državnega zbora, v bistvu na stroške davkoplačevalcev. Imamo to sejo, ki ne bo poceni. Pozicija pravi, da krediti niso bili zavarovani. Vi pravite, da so bili papirji, s katerim oni mahajo, kar dvakrat ponarejeni. Je tako? Če je to res, jaz vam verjamem - ali ste vložili kazensko ovadbo, spoštovani gospod minister, zoper tiste, za katere pravite, da jih poznate, da so te listine prirejali oziroma popravljali? Za vaš ugled gre, za vaše dostojanstvo, vašo načelnost, "principielnost", vas napadajo. Jaz mislim, da bi bilo prav, da govorimo danes tudi o tem, če si je nekdo upal ponarediti to listino, spremeniti tam procenite zavarovanj ali nepremičnin, ki so bile dane kot poroštvo v ničle, da povemo, kdo je ta in da povemo, ali tečejo ustrezni postopki zoper to osebo. Potem je tudi ta seja brezpredmetna, ker gre za, kot ste sami rekli, eno veliko laž. Če pa temu, ni tako in enkrat ste že lagali pred vso slovensko javnostjo, bili ste že zapriseženi takrat, potem je prav, da povemo, da v Evropi odstopajo ministri, zaradi moralnih odgovornosti, ne suma,

resnega suma klientelizma ali korupcije in tako naprej. In prav bi bilo, da odstopite. Zakaj? Zato, ker ste pri gospodu Erjavcu dejali, da vaša stranka bo seveda predlog razrešitve podprla, zaradi načelnosti. Bodite tudi tokrat načelni, če je temu tako. Jaz vas pozivam v imenu vseh tistih, ki nimajo niti toliko, da bi normalno plačali košarico življenjskih stroškov in morajo to poslušati, kam so šli milijoni, kje so, kdo jih je ukradel, zakaj temu taka prioriteta pri dodeljevanju kreditov, normalni pa ne morejo imeti niti, v bistvu pokritih normalnih potreb, pri polnem delovnem času, ki ga opravljajo.

Jaz vas ne krivim, še enkrat, in želel bi, da Vlada, tista, ki bo, da razpravlja na resen način tudi o tem, kdo so "demonsterji" slovenskega gospodarstva. Tukaj prav gotovo večjo vlogo in bolj kritično besedo zaslužijo vsi danes že imenovani, od Šrota, Bavčarja in tako naprej. Ker ti so krivi, da danes dela v Sloveniji ni, dobičke pa so "pobasali" na svoje račune.

Če govorimo o tem, Ultra ali ne Ultra. Jaz ne želim poslušati poslovnih bilanc vašega podjetja. Res ne. Želim samo to, da poveste, ali ste kriv ali niste. Če niste, zakaj niste in kaj ste naredili, da boste zaščitili dobro ime. Konec koncev gre tudi za celostno podobo Vlade in naš ugled v Državnem zboru, zaradi takih, da ne rečem, svinjarij, je pa tudi že znan. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod minister Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa za besedo.

Jaz verjamem, da ima gospod poslanec še kakšen drug nasvet za ljudi, ki težko shajajo, kako si lahko pomagajo. Nenazadnje ima dober vpogled v to, kako je poslovala Luka Koper v prejšnjem mandatu, kakšne svetovalne pogodbe je sklepala, po koliko je kupovala nepremičnine od ljudi in po koliko so ti ljudje pred tem nepremičnine na področju Sežane prodajali posameznim podjetjem in kje so tam zaslužki.

Glede ovadb, ki jih omenjate, so bile dane. Jaz ne vodim preiskave, ovadbe so bile dane s strani banke, s strani podjetja. Vsi, ki imajo, kot se temu reče, aktivno legitimacijo, da podajo ovadbo v tem primeru, so jo podali. Tudi sam sem dal nekaj zahtev, nekaj civilnih tožb, vložil, nekaj jih še bom, tudi današnja razprava bo morda k temu naboru še kaj pridodala. Jaz ne bom pri tem imel nobenih zadržkov, ker, kot sem rekel, z dejstvi, ne s tem, sem kriv - nisem kriv, kot pravite, dokazujem, kaj je res in kaj ni. V tem je tista načelnost po kateri sprašujete z dejstvi, tudi ko gre za vaše omenjanje, prisege časa, ko je bila dana in s tem povezanih okoliščin. Poučite se in potem boste ugotovili, kakšno je stanje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo.

V predstavitvi stališč Poslanskega kluba Liberalnih demokratov smo sicer povedali, da nam je na nek način žal, da je ta seja danes, in sicer pred tem, da bi končala svoje delo preiskovalna komisija, ki bi sicer dala tudi neke odgovore, če bo sploh do teh odgovorov prišla, pri večini preiskovalnih komisij v Državnem zboru se to ni zgodilo. Sam osebno bom podprl predlog sklepa, ki ga je pripravilo matično delovno telo, saj bomo pravzaprav po realizaciji tega sklepa komaj ugotovili, kakšni in na kakšen način so bili podani posamezni krediti in kako so ti krediti tudi zavarovani. In takrat se bo lahko odprla prava razprava, razen če je današnja seja namenjena samo enemu podjetju, enemu človeku in razčiščevanje na eni in na drugi strani. Trdno prepričan sem, da današnja razprava tudi ne bo doprinesla k temu, da bi v bančnem sistemu popustil tako imenovani bančni krč, saj bodo nekatere banke še bolj zaostriale vse pogoje, ko nas poslušajo tako in drugače in stalno politiki, v narekovajih, dvomimo v njihovo tako imenovano resno in pošteno delo. Če želimo spoštovati pravno državo in pravni sistem moramo seveda na nek način tudi upoštevati stališče, ki so ga povedali guverner Banke Slovenije in ostali bančniki. To pa pomeni, da v kolikor bi pri dosedanjih kreditih bili znaki kaznivega ali koruptivnega dejanja, bi to same banke tudi že sprožile. Upam, da bodo naši organi, če bodo to ugotovili, proti takšnim uvedli kazenske postopke.

Sam pa sem trdno prepričan, tako kot sem že uvodoma dejal, da bom podprl predlog sklepa, ki ga je pripravilo matično delovno telo, ne bom pa glasoval tudi ne za amandmaje, ki so prav tako pripravljene. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Lepo pozdravljeni gospod minister, gospod podpredsednik, kolegice in kolegi.

Že na seji Odbora za finance in monetarno politiko smo imeli zelo pestro razpravo s strani nekaterih, celo zelo žaljivo in nespoštljivo. Zato je guverner Banke Slovenije jasno povedal, da je bila Banka Slovenije s strani nekaterih predstavnikov Državnega zbora na tej seji Odbora za finance obtožena v nepravičnem in neustreznem smislu. Osnovna naloga Banke Slovenije je skrb za stabilnost bančnega sistema. Izpostavljeno in kot zelo pomembno pa je tudi dejstvo, da se v zvezi z upadanjem kreditne aktivnosti oziroma tako velikokrat že skoraj populistično izrečenega kreditnega krča operira oziroma celo manipulira s temu v javnosti. Zaradi tega se ljudje in vodstva podjetij bojijo najemati kredite.

Negotovost, ki jo povzroča tovrstno, tudi medijsko izpostavljanje nekaterih podjetij, kot na primer podjetja Ultra in z njo povezanih podjetij v skupini, in izpostavljanje največje slovenske banke, Nove Ljubljanske banke, NLB, ki je tudi v državni lasti, povzroča nepopravljivo ali težko popravljivo moralno in tudi izredno veliko poslovno škodo tako podjetjem v skupini Ultra in Novi Ljubljanski banki. Nekateri razprave in mnenja nekaterih, so šle v tej smeri, da naloga Banke Slovenije ne bi bila skrb za stabilnost bančnega sistema in s tem izpostavljenost bančnega sistema kot celote, ne pa posameznih podjetij, temveč da bi bila tudi preiskovalni organ, vendar Banka Slovenije ni in ne bo slovenski FBI poslovanja podjetij. Banka Slovenije je neodvisna institucija in takšna mora tudi ostati. S strani Banke Slovenije je bilo tudi poudarjeno, da nezavarovanje ali nezadostna višina zavarovanja kreditov pomeni večje tveganje za poslovno banko, nikakor pa to ne pomeni koruptivnega dejanja, suma klientelizma itn. Poudariti je treba tudi, da je uprava poslovne banke odgovorna lastnikom banke, ki izvajajo kontrolo in nadzor preko Nadzornega sveta banke. Bistvo poslovanja banke je servisiranje komitentov in s tem tudi celostna obravnava podjetja na vseh področjih poslovanja. Ker danes teče beseda predvsem o kreditih in zavarovanju le-teh, nekateri pozabljajo, da je poslovni interes banke uspešno in učinkovito ter stabilno poslovanje, katerega lahko zagotavljajo samo zadovoljni komitenti, ki zaupajo banki. V veliki meri pa je zelo pomemben tudi odnos zaupanja banke komitentom, kar je bilo tudi v primeru poslovnega odnosa Ultra in NLB. Očitno Nadzorni svet banke NLB že v prejšnjem mandatu prejšnje vlade ni ocenjeval previsokega tveganja oziroma kakorkoli drugače in je že takrat poslovno sodeloval s podjetjem Ultra tudi na kreditnem področju in o tem ne odloča in ni odločala Banka Slovenije. Denarni tok podjetij pa gre v tej smeri, da se krediti na osnovi odobritve poslovne banke na prošnjo in vlogo podjetij in v poslovnem interesu tako podjetja kot banke lahko podaljšajo ali obnovijo, tudi tisti, ki so bili odobreni že v času mandatov prejšnjih vlad. Nerazumljivo in nesprejemljivo pa bi bilo razmišljanje v razpravi nekaterih o tem, da bi se iz internih bančnih pravil morala brisati pravila o tem, da bi bili krediti zavarovani ali nezavarovani, kakor se poslovni banki pač zdi. Očitno nekateri zelo hitro pozabljajo, kaj pomeni poslovni interes, kaj pomeni pozitivno poslovanje podjetja ali poslovne banke, kaj pomeni podpora razvoju gospodarstva, obrti in podjetništva z zagotavljanjem osnovnega pogoja, to je s kvalitetno prometno povezavo, kot pogoja za razvoj gospodarstva v Republiki Sloveniji, ko so za to bili vsi pogoji, tudi finančne možnosti, pa ni bilo na primer posluha za to. Ker je bilo danes večkrat omenjeno, moram tudi sama omeniti nek primer. Na primer, na območju Bele krajine se ne bi še pred pričetkom mandata te vlade zgodile težave v tekstilni industriji, ko so

podjetja, kot je na primer Tekstilno podjetje Beti Metlika, katerega lastnika, sta med drugim tudi danes večkrat omenjena sklada Zvon 1 in Zvon 2, bila primorana odpuščati delavce. Zato se danes v Beli krajini, na Kočevskem in tudi drugje v Sloveniji soočamo s problemi brezposelnosti, stisko ljudi in skrbjo, kako preživeti.

Ne morete si sploh predstavljati, kako negativno in škodljivo psihološko vzdušje povzročajo tovrstne izredne seje ljudem. Sama bom podprla sklep Odbora za finance in monetarno politiko in nikakor ne nekaterih vloženi amandmajev. Ocenjujem, da tovrstni poskusi opozicije, kakorkoli čim bolj otežiti delovanje Vlade Republike Slovenije ali diskreditirati nekatere v Vladi, med volivci niso podprti, še manj priljubljeni ali všečni. Naj povem na lastnem primeru, ko poslanec opozicije iz iste volilne enote kot jaz po radiju govori, da ima največ težav z menoj, z Renato Brunskole, češ da se nekaj dogovorimo, sama pa potem glasujem drugače. To je zame nič drugega kot sprenevedanje, da ne rečem kaj bolj krutega, da to ni res ali pa da je to celo velika laž. Ljudje podpirajo sodelovanje, pomoč drug drugemu in spoštovanje, zato to tudi upoštevajmo, tudi na tej izredni seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister, spoštovani kolegi!

Danes so bila pričakovanja velika. V javnosti še posebej. V medijski javnosti so mislili, da bo to "mati vseh sej", da bomo slišali nekaj novega in da se bo tresla gora. Tresla se je gora, rodila se je miš.

Moram reči, da sem bil zelo razočaran, ko sem poslušal kolega Vizjaka, sem mislil in upal, da bomo slišali danes nekaj konkretnih podatkov, argumentov, s katerimi se bomo morali soočiti zelo borbeno, zelo bojevito. Pa ni bilo tako. Nastop gospoda Vizjaka oziroma predlagatelja je bil tako površen, tako demagoški, tako brezpredmeten, saj ni bilo enega pravega argumenta, enega pravega podatka, o katerem bi bilo vredno zdaj razpravljati ure in ure. Še bolj pa me je razočaral gospod Černač v imenu SDS, ker ni imel nobenih argumentov, citiram, je začel govoriti o izjavah gospoda Vajgla v Beogradu, o proceduralnih zapletih, domnevnih proceduralnih zapletih pred to sejo in celo o ruskem veleposlaniku. To so bili glavni argumenti poslanske skupine SDS. O konkretni zadevi nismo slišali ničesar oziroma smo poslušali spet lažne podatke, ki so bili neštetokrat demantirani in ki so demantirani celo danes. Mislim, da smo vsi poslanci dobili, ali je to privilegij nekaterih poslancev, dodatno posredovane podatke na izrecno zahtevo družbe Ultra d.o.o.. Vsi poslanci in poslanke imamo možnost videti, ali je

bil prvi dokument, ki je bil objavljen bombastično in ki je razveselil SDS, "falsifikat" ali zanesljiv, ker če tisto ni bil "falsifikat" imamo danes opravka s "falsifikatom". Ali naj bi bil ta "falsifikat"? Poglejte, tukaj imamo dva konkretna podpisa, Božo Jašovič, predsednik uprave Nove ljubljanske banke, David Benedek, član uprave, ki nam posredujeta konkretne podatke o kreditiranju podjetja Ultra. Če to drži, je cel ta konstrukt, ki si ga je dovolila največja opozicijska stranka, dejansko ena majhna, majhna miška, ki je zašla nekam med tresoče gore. Je pa zanimiva ta razprava in mislim, da je to največje možno darilo, ki ga je stranka SDS dala ministru Golobiču na dan njegovega rojstnega dneva, če ga lahko izdam in mu danes tudi voščim vesel rojstni dan. Mislim, da je prav najboljšo darilo ta seja, ker je bilo mogoče tudi ministru, da je pojasnil veliko vidikov, ker nima drugih priložnosti. Priložnosti nima niti v tisti preiskovalni komisiji, ki so jo zahtevali isti poslanci SDS-a, so jo sestavili, in kjer dejansko mukoma želijo priti do nekaterih konkretnih podatkov. Ti podatki so zdaj transparentni, jih imamo vsi, ni govora o 20-ih milijonih nezavarovanih kreditov, ampak je govora o bistveno manjšem kreditu, ki se vrača. In če se ne motim, tukaj je ostalo še vsega skupaj 2 milijona 5421 tisoč evrov. Tukaj so tudi podatki o zavarovanju tega kredita. Torej gospodje iz SDS, povejte, kaj ste želeli s to zgodbo? Kaj ste želeli posredovati javnosti in kaj ste posredovali javnosti, razen tega, da želite škoditi slovenskemu bančnemu sistemu? Kajti točno vemo, da ostajajo institucije, ki skrbijo za ali ki bi morale skrbeti za transparentnost in za korektno in zakonito delovanje bančnega sistema, to je Banka Slovenije, po eni strani, in potem cela vrsta drugih organov, od Računskega sodišča do protikorupcijske komisije, do tožilcev, sodnikov, organov pregona itd. Če imate kakršen konkreten podatek, posredujte ga pristojnim organom. Ker tega podatka nimate, želite iz tega ustvarjati politično zgodbo in samo to. In to kar ste vi ustvarili, je neverjetna politična zgodba. Tako neverjetna, da preiskovalna komisija ni želela ugoditi zahtevi, utemeljeni zahtevi, preiskovanja, da mu podeli status preiskovalne osebe. Zakaj ne? Ker bi imel protagonist tega vašega zanimanja večje možnosti, da pojasni določene vidike, ki jih vi ne morete pojasnjevati, ker nimate nobenih argumentov in dokazov. Torej, ta vaš balonček se je danes dokončno izpraznil. Nimate več terena in zato jahate, na zelo demagoški način ste zajahali druge tigre, širite perspektivo in skušate zamegliti bistvo. To, da se je v času vašega mandata dogajalo vse tisto, zaradi česar danes skušate kriviti in obdolžiti sedanjo vlado ali posamezne ministre. Zato bi bilo zanimivo, da bi to sejo "artikulirali" nekoliko drugače in jo širili tudi na primere tako imenovane dogovorne ekonomije iz časa Vizjakovega ministrovanja z Infond Holdingom ali s Holdingom Slovenskih elektrarn ali s Termami Čatež ali z Luko Koper, Intereuropo. Jaz poznam, ker prihajam iz tiste

regije, dokaj dobro poznam situacijo Luke Koper in Intereurope. In pogledjte, nedavno so končno razkrili podatke revizije. In to, kar ste vi dolgo časa zanikali, je zdaj dokazano. Tista revizija je dokazala, da je v času predsedovanja uprave s strani vašega političnega kadra, strankarskega kadra, gospoda Česarja, ki je vidni član SDS, prišlo do velikih lukenj, do velikih nepravilnosti, ki jih zdaj revizija končno razkriva. Upam, da bo to končno razkrito tudi s strani kriminalistov, ki vodijo preiskavo.

Druga velika zgodba vašega uspeha je Intereuropa. Gospod Peter Lovšin, iz samega ožjega štaba gospoda Janeza Janše. In tam ni govora o 6 milijonih zavarovanega kredita, kot so krediti Ultra, ki se vračajo. Tam je zgodba o 140 milijonih, ki so zašli v rusko luknjo. In seveda, še nekaj milijonih, ki so zašli kdo ve kam na kakšne tuje račune. Gospodje, in tam ste vi, pa nikoli ne govorite o teh zadevah. In to so najbolj škandalozne malverzacije, ki jih poznamo v zgodovini neodvisne Slovenije. O tem pa ni govora. Ste se želeli ukvarjati z zadevo Ultra, in to ne danes, ampak že pred leti, in prišli ste do spoznanja, da tukaj nimate več argumentov. In to, kar ste vi danes želeli ustvariti, je črna luknja, v katero ste sami padli in se v tej luknji ugrezate. Zanimivo je, da je bilo danes v vaših razpravah čutiti že simptome defenzivnega položaja. Skušate zamegliti, ne greste v podrobnosti, čeprav je gospod Vizjak še enkrat zaprosil za podatke, ki jih je danes dobil - podatke Ljubljanske banke in to s soglasjem skupine Ultra. Tukaj jih imate, preberite si jih in povejte javnosti, da je vse to, kar ste skonstruirali, samo politični konstrukt.

Hvala.

ZVONKO ČERNAČ: .../Iz klopi./... Replika!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Gospod Juri me verjetno ni pozorno poslušal, ko sem predstavljal stališče poslanske skupine.

Približno četrtno časa sem namenil proceduralnim vprašanjem, ki pa so bila vsa povezana tudi s to točko dnevnega reda, ker se je od novembra dalje s strani predsednika Državnega zbora na vse načine preprečevalo, da bi bila ta točka v obravnavi. To sem pojasnil. V preostalih treh četrtinah pa sem govoril o vsebini. In jaz moram reči, da žal s strani gospoda Jurija zdaj ni nobene vsebine, tega, o čemer naj bi govorili danes, nisem slišal. Slišal sem stare, prežvečene zgodbe, ki jih iz njegovih ust poslušamo skoraj na vsaki seji Državnega zbora, ko je priložnost - o tem, kako so bivši vodstveni delavci, ki "dišijo" ali so člani SDS slabo gospodarili.

Spoštovani gospod Juri, ti ljudje niso solastniki celih hobotnic, niso lastniki omrežij, niso solastnikovih teh omrežij, tako kot so gospodje iz LDS, Zares in SD, kar je bilo že večkrat povedano in tudi ne sedijo na ministrskih položajih in nimajo tega konflikta interesov. Ta konflikt interesov in tega se najbolj kaže v tem, da je Slovenija omrežena ravno s tem, ko danes tukaj gospod Gregor Golobič sedi, ne kot minister slovenske vlade - jaz sem ga pozorno poslušal - do zdaj je večino časa govoril kot solastnik podjetja Ultra. Povedal je stvari, ki jih nek 10% solastnik niti v normalnih razmerah ne bi poznal in vedel, govoril je kot prevladujoči lastnik, kot direktor, kot menedžer in tako naprej. Govoril je o tem, da v tej skupini pred časom niso zaposlili oziroma želeli zaposliti nekoga, ki je elektro inženir, so pa seveda z veseljem...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač...

ZVONKO ČERNAČ: ...sprejeli njega, ki ni imel popolne...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ:...vi veste...

ZVONKO ČERNAČ: ...popolne fakultete...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač...

ZVONKO ČERNAČ: ...za to,m...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač...

ZVONKO ČERNAČ: ...da bi študij dokončal.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Prosim, da za hipec...

ZVONKO ČERNAČ: Tako, da predlagam, gospod...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač...

ZVONKO ČERNAČ: ...Juri, da pozorno poslušate. In če boste pozorno poslušali,...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, vaše obnašanje je skrajno nevljudno.

ZVONKO ČERNAČ: ...potem boste vedeli o čem...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ:...Jaz vas samo prosim,...

ZVONKO ČERNAČ: ...govorim. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: ...da pojasnite svoja stališča, ne pa da polemizirate.

In moram še enkrat reči, ne zaradi sebe, ampak če vas predsedujoči prosi za krajše opozorilo, potem imejte temeljno vljudnost poslanca in vsaj za hip nehajte govoriti. Ker, to, kar delate, je res skrajno nedostojno.

Gospod Gregor Golobič, izvolite.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa.

Samo na kratko. Jaz sem sam na začetku, gospod Černač morda ni tega dela slišal, mislim, da ga ni bilo v dvorani, ko sem govoril, opozoril na to, da sem izkoristil priložnost, da lahko po 6-ih letih te gonije prvič danes na tem mestu, kjer se gonija odvija, tudi nastopim. Edina možnost mi je bila dana skozi to, da sem tu eden od predstavnikov Vlade. Povedal sem, da ne bom govoril kot minister, ker se ta zadeve ne tiče mojega ministrstva in dela v Vladi, vendar je bil to edini način, da lahko odgovorim na vprašanja, ki jih vi zastavljate. In zdaj mi očitajte, da odgovarjam na vprašanja, ki jih vi zastavljate, vaši kolegi, o katerih imate prav. Pred temi vašimi zahtevami nisem veliko vedel, ampak sem se moral poučiti, seznaniti z njimi, da vam lahko odgovorim. Kajti ta vprašanja seveda niso bila nikoli mišljena, da bi dobila odgovor, služijo sama sebi, služijo diskvalifikaciji; ne bom šel po vaši krilatnici o diskvalifikacijah, kam to naprej vodi, tako priljubljeni. Enako je z Banko Slovenije. Govorite proceduralno, da ste imeli mesece dolge težave s tem. Poslanca Zares, Vili Trofenik in Lojze Posedel, sta predlagala junija ali julija lani na komisiji gospoda Vizjaka, da se Banko Slovenije pozove, da pregleda to zadevo. In je bil ta sklep sprejet. Nihče ne beži pred tem. Sam sem povedal, da bi bilo imenitno, če bi Banka Slovenije to pogledala. Ta je to zavrnila, iz razlogov, ki vam jih je razložila; mene na tisti seji ni bilo. Vi vztrajate, da mora Banka Slovenije to opraviti. Oni vztrajajo, da tega ne bodo storili, iz razlogov, ki so jih navedli. Vas to ne ovira, ker vas v resnici ne zanima, da bi preverjali, vi postavljate zahteve Banki Slovenije, ki jih ne more izpolniti, na primer, preveriti, kakšne kreditne aranžmaje imajo podjetja v slovenskih bankah, kjer je katerikoli javni funkcionar nek solastnik. Banka Slovenije nima teh podatkov. Edina institucija v tej državi, sem se pozanima, ki ima podatke o tem, v katerih podjetjih je nek javni funkcionar solastnik, je Kosova komisija. In ta nima nobene podlage, da te podatke posreduje Banki Slovenije. Tako da namerno postavljate nemogoča vprašanja na napačne naslove, ker vas odgovori ne zanimajo. Nasprotno, pred odgovori bežite.

V parlamentu je bilo v tem mandatu prvič predlagana in oblikovana po črki poslovnika preiskovalna komisija, ki se ukvarja s konkretno fizično osebo, z menoj. Doslej v 20. letih slovenskega parlamentarizma takšnega primera ni bilo. In v primeru, ko je preiskovalna komisija definirala predmet svojega preiskovanja z imenom in priimkom, ta ista komisija pod vodstvom vašega člana gospoda Rudolfa Petana, ki tu sedi

in molči, z razlogom, ker ima vpogled v realne dokumente - pravi, da so nepopolni, jih bo izpopolnil, verjamem -, ne želi odločati o moji zahtevi, da se mi dodeli status preiskovanca - morda bo to storil jutri, upam -, da bom lahko odgovarjal na vprašanja, ki jih vi zastavljate in na katera mora Vlada tu odgovarjati, ker druge izbire ni. Podobno kot gospod Barovič, ki je prej rekel, in s tem ponovil gospoda Vizjaka: "To, da se sproža interna preiskava v NLB, da so bile dane ovadbe, je dokaz, da so papirji, ki so od tam prišli, verodostojni." Istočasno pa gospod Prijatelj pravi: "Zakaj ne daste ovadb, če ti papirji niso verodostojni?" Mislím, protislovne, izključujoče zahteve, ki kažejo samo na naravo te zgodbe: kuhati afero z namenom diskvalifikacije, zavedajoč se, in v tem je grdota te zadeve, da nimate nobene opore v dejstvih. In ta preiskava bo to razkrila. Ta preiskovalna komisija bo do tega prišla. Verjamem, da boste z njenim delom zavlačevali do konca mandata in da bo to prispevalo k temu, kar je bilo prej rečeno s strani, če se ne motim, gospoda Bogoviča, da se bo ustvaril vtis o še eni veliki aferi, ki ni prišla do konca, ta pač ne, ker ni imela že v štartu nobene podlage. In na ta način bo ugled tega parlamenta in politika nasploh šel v tisti smeri, v kateri si očitno nekateri želijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Petan, vi ste prijavljen k razpravi. Doslej niste razpravljali, zato ne morete popraviti napačnega razumevanja svojih navedb. Boste pa v razpravi imeli to možnost. Gospod Černač, replike na repliko ni. To najbrž ob zelo dobrem poznavanju Poslovnika veste. Izvolite, proceduralno.

ZVONKO ČERNAČ: Poglejte, saj ni bila replika na repliko. Gospod Golobič se je kot minister, predstavnik Vlade, oglasil k razpravi po tistem, ko sem jaz dobil repliko na gospoda Jurija in v okviru katere sem želel pojasniti nekatere njegove netočne navedbe, kot sem želel sedaj gospodu Golobiču pojasniti nekatere njegove netočne navedbe, ki jih je izrekel danes na tej seji. Jaz sem prepričan, da bo gospod Golobič v okviru preiskovalne komisije lahko govoril kolikor bo želel. Preiskovalna komisija je komaj začela z delom. Dejansko bo tam mesto, da bo pojasnil tisto, kar je rekel tudi danes, da zavarovanja Ultra trikrat presega vrednost danih posojil. Tam na tisti komisiji bo gospod Golobič lahko pojasnil, kako je to mogoče, če je v drugi polovici lanskega leta bila odobrena "prolongacija" kredita, kjer je vrednost zavarovanja približno polovična tisti nepremičnini, ki je bila dana kot zastava, vrednost te nepremičnine je približno polovična tisti, ki je bila vrednost dveh odobrenih posojil, iz naslova katerih je bil ta kredit zavarovan. Tam bo mesto za ta pojasnila. Tukaj, danes kot predstavnik Vlade pa mislim, da je bila zlorabljen tako institucija Državnega zbora kot Poslovník. Mislím, da je nehigienično, da na tak način Državni zbor o tej

zadevi razpravlja. Jaz razumem gospoda Golobiča, vendar mora razumeti, da je s tem njegovim ravnanjem dejansko pokazal, da ima kot solastnik nekega podjetja in kot minister v tej vladi resnično drugačen položaj kot vsi ostali. Kar nekaj je podjetij, ki so z takih ali drugačnih problemov, bi želela govoriti o svojih težavah v tem Državnem zboru, kar nekaj je podjetnikov, tudi prej omenjeni predsednik uprave Luke Koper bi z veseljem prišel sem na ta stol in povedal vse tiste klevete, ki so bile večkrat izrečene s strani posameznih poslancev, predvsem Zares, na njegov račun in še kdo drug, pa te možnosti nima. Torej je s tem, ko danes gospod Gregor Golobič iz ministrskega stola govori o zadevah, ki nimajo nobene zveze z vlado in z ministrom, dokazano, da ima drugačen položaj v tej državi in da za njega veljajo drugačna pravila, kot za vse normalne smrtnike. In točno to je tisto, na kar smo v Slovenski demokratični stranki želeli opozoriti. Povedali smo tudi, da je tako omreženje Slovenije, s takimi klientelističnimi povezavami, dolgoročno za to državo škodljivo, in da tiste, ki nimajo možnosti in ki nimajo takih povezav, sili, da razmišljajo o tem, da to državo, tudi če imajo dobre programe in so sposobni, zapustijo. Zaradi tega sem tudi razočaran, da ste mene, ko sem želel to pojasniti, prekinili, ob tem, da veste, da ste nam zelo strogo odmerili čas in ga skrčili, in da je pri meni zelo pomembna vsaka sekunda, ko nekaj spregovorim, ker potem moji kolegi ne bodo imeli časa, da povedo svoje mnenje o tej zadevi. In ne glede na to, pa smo se v okviru poslanske skupine odločili, da samo četrtno časa namenimo tej tem in tri četrtine predlogom gospodarskih ukrepov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Proceduralnega predloga sicer nisem slišal, če povem po pravici, ga pa tudi nisem pričakoval.

Besedo ima minister gospod Gregor Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: No, če pa smem kot minister vendarle reči; ta razprava ob tej točki je v celoti in v vseh pomenih smisel vaših 71. ukrepov in vašega razmišljanja o krizi. To je tisti, bom rekel, horizont, v katerem razmišljate o ekonomiji, o gospodarstvu, o krizi, o kreditnem krču. To je to, kar ste demonstrirali na tej seji.

Sicer pa mislim, da je bilo redko slišati večji cinizem v tem Državnem zboru, kot ga je gospod Černač ravnokar izrekel, ko mi je očital zlorabo; verjetno sem jaz sprožil to afero, da sem dobil ta privilegij, da tukaj lahko danes nastopam, vam odgovarjam na vaša vprašanja. Predlagam, da me v nadeljevanju ignorirate, pa ne bom mogel tega narediti. To je pa res cinizem, nezaslišan. Da mi očitata, da odgovarjam na vprašanja odgovarjam, ki jih zastavljate! Razumem, želeli ste, da bi vprašanja ne bila odgovorjena, ker vas odgovori ne zanimajo. In dvomim, da je kdorkoli od teh, ki ste jih omenili,

pripravljen z menoj zamenjati za ta privilegij. Jaz se vam zanj res zahvaljujem.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Miroslav Kljun, ne bo razpravljajal. Gospod Anton Urh, ne.

Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani prisotni!

Če na začetku povzamem pojasnilo guvernerja Banke Slovenije gospoda Kranjca, v enem izmed slovenskih častnikov, da je v Sloveniji v bančnem sistemu 42% posojil odobrenih brez zavarovanja in da je to tudi običajna praksa v bančnih sistemih, dobim negotov občutek za upravičenost današnje seje. Kar pa na nek način demantira, da je nezavarovanje posojila znak koruptivne dejavnosti. V tem primeru je potem težko govoriti o lastnikih podjetij oziroma menedžerjih, da so skorumpirani, prej bi lahko rekli, da gre za sposobne ali nesposobne podjetnike, ki so izkoristili tisto, kar zakonodaja dopušča v Sloveniji. Sigurno je to za banke povečano tveganje, da se posojilo ne bo vrnilo, zato me pa zdaj toliko bolj čudi, zakaj kreditni krč danes še traja, ko so jamstva države zagotovljena, banke pa kreditov ne sprostijo. Ne razumem, za kakšno igro gre. Vsekakor pa ne v korist gospodarstvu. Ko to vidimo, se upravičeno vprašamo, ali niso prav banke tiste, ki so krive za tisoče tistih, ki so izgubili delo. Banka Slovenije preverja stabilnost posameznih bank in s tem tudi sistem finančnega sistema. Tako da bi težko zavrnil dejstvo, da Banka Slovenije ni seznanjena tudi s kakšno koruptivno dejavnostjo, o kateri pa je dolžna poročati organom pregona. Že več mesecev se govori in dokazuje, da je Ultra od Nove Ljubljanske dobila nenormalna posojila po zaslugi gospoda Golobiča, ki je 10,8% lastnik Ultra Slovenije. Seveda, tukaj je možno zaslediti ogromno podatkov o dobljenih kreditih, za katere bi lahko rekli, da so prednosti in ugodni, kar daje sumiti na korupcijo, kajti kot vemo podjetja, ki nimamo predznaka .../Izklop mikrofona./..

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Silven Majhenič. Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala za besedo.

Danes je bilo tukaj slišane kar nekaj piara, hkrati pa tudi med vrsticami napovedi, da se bodo na RTV zgodili kadrovske masakri, omenjena so bila nekatera imena in seveda kadrovske fojbe so odprte, čakamo samo še na spremembo Zakon o RTV. Sicer pa tukaj govorimo o bankah, znana je problematika slovenskih bank, ki so v večinski državni lasti. Znani so vsi oziroma nekateri problemi povezani s temi bankami. O nekaterih javnost nekaj ve, večinoma pa ne, dokler ne pride do nekaterih ekscesnih primerov, ki pridejo v javnost. Večina teh dejanj pa

je skrita pod institutom bančne tajnosti. Seveda je ta institut nujen v našem sistemu oziroma v vseh demokratičnih sistemih, vendar morajo hkrati delovati tudi drugi mehanizmi, ki pa v naši državi ne delujejo. Tudi regulator bančnega trga v Sloveniji ne deluje najbolje. Sam sem pred leti dobil v roke zaupni dokument nove KBM, kjer so sami bančniki, interna revizija, ugotavljali, da je šlo v tej banki za sum pranja denarja. Vse je bilo dokazano z dokumentacijo, z dokumenti, bančnimi plogi, razlagami, citiranjem zakonodaje - seveda, zgodilo se ni nič. Ljudje, ki so dopustili te nepravilnosti v tej državni banki, so še danes v vrhu te banke in služijo različnim gospodarjem v zadnjem desetletju. Posledica tega mojega razkritja takrat v medijih so znane. Odletel je nek uslužbenec, ki je na nepravilnosti opozarjal, tisti, ki pa so tam vršili ta kriminalna dejanja, pa so ostali nedotakljivi oziroma so celo napredovali.

Danes je bilo tukaj postavljeno tudi vprašanje, zakaj pa govorimo samo o enem primeru, o primeru Ultra, pa bom sam šel na nek drug primer. V Državnem zboru sem pred časoma že postavil poslansko vprašanje o delu LHB Frankfurt, vendar odgovora nisem dobil. V Frankfurtu je prav tako šlo za neke čudne posle, o katerih je razpravljala tudi Kosova protikorupcijska komisija in je v enem od načelnih mnenj, mislim, da ima število sto in še nekaj to načelno mnenje, ta posel označilo kot sum koruptivnega dejanja. Bom na kratko omenil to zgodbo. Podjetje MM Logitrend, katerega večinski lastniki so Janko Zakeršnik in njegovi sinovi, sedež podjetja pa je v Karlsruheu, so pri LHB vložili prošnjo za odobritev kredita v višini 30 milijonov evrov. In čeprav je bila ta firma takrat nova stranka in je šlo za ogromen znesek, 30 milijonov evrov, so ta kredit dobili v pičlih šestih dneh. Pod to posojilno pogodbo je bil podpisan predsedniku uprave LHB Boris Zakrajšek, član uprave Nikola Mrkič. Kredit je bil namenjen namensko, to je za odkup njihovega lastnega podjetja Eurocity. To poslovanje se je nadaljevalo tudi v kasnejših letih, na primer, Zakeršnik je lahko dobil v petih dneh kredit v višini 2,7 milijona evrov, mi pa vsi vemo, če gremo po nek stanovanjski kredit ali kredit za avto, da čakamo kar precej dni in koliko moramo imeti zavarovanja, kakšne obresti plačujemo. Po nekaterih neuradnih informacijah naj bi se takratni kredit frankfurtski LHB vračal preko ene od slovenskih bank. In tukaj obstaja verjetnost ali pa sum, da bi si na ta način to podjetje dvigovalo stroške, na drugi strani zmanjševalo dobiček in s tem bi si pridobivali davčne olajšave in zmanjšali davčne obveznosti do slovenske države. Takšen je bil utemeljen sum. Veste pa tudi, da je ta gospod danes 52% lastnik Preventa, Prevent Globala, to pa je podjetje, ki je danes na nitki, - škoda, ker ni kolega Zanoškarja tukaj, bi lahko kaj več povedal - dolguje bankam 62 milijonov evrov. In verjamem, da ne bodo na cesti samo delavci na Koroškem, kakšnih tisoč - bog ne daj, da se bi to zgodilo - pač pa bodo

zaradi tega imele posledice tudi še kakšne banke v Sloveniji. Seveda Banka Slovenije bo trdila, da nima ingerence nad LHB v Frankfurtu, lahko pa bi nagovorila nemško centralno banko, da bi opravila njihovo delo. Ima pa Banka Slovenije ingerenco nad Novo Ljubljansko banko, ki je poleg vsega v večinski državni lasti, Nova Ljubljanska banka pa je seveda lastnica LHB Frankfurt. Seveda tega slovenski bankirji, vodstvo slovenskih bank, ne delajo sami od sebe. Verjetno jim od te bogato obložene mize slovenskih bogatunov pade tudi kakšna drobtinica. Samo pogledajte, kakšno premoženje imajo nekateri direktorji slovenskih bank, ki si ga seveda z normalnim delom v celem življenju ne morejo prigarati.

Naj končam. Nikar se ne slepimo, velikokrat je v tej državi potreben le en telefonski klic kakšnega politika, pa se uredi kredit ali pa se uredi celo še kakšna sestava komisije za doktorat. Skratka, opraviti imamo s telefonsko demokracijo na "kumrovški" način. Hvala.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Franc Žnidaršič ne bo razpravljajal. Gospod Vili Trofenik. Izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Danes je bilo marsikaj povedanega, na žalost večina mimo točke dnevnega reda, zato se bom poslušal strogo držati točke dnevnega reda, ki se glasi. Predlog sklepa v zvezi s "Predlogom o Banki Slovenije, da v okviru ustavnih in zakonskih določil Državnemu zboru poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski državni lasti, in to v času najhujšega kreditnega krča."

Seveda je skrb za stabilnost bančnega sistema logična in tu ni nobenega problema. Vendar se postavlja načelno vprašanje, ali je predlagatelj te točke dnevnega reda danes vodila k zahtevi za izredno sejo skrb za stabilnost bančnega sistema ali gre za cenen, da ne rečem, populističen učinek v javnosti - seveda je bližje zaključek, da gre za drugo možnost. Zakaj? Če bi predlagatelj današnje točke dejansko skrbelo za stabilnost bančnega sistema, potem bi se naslov te točke moral glasiti bistveno drugače, ker niso potencialni problem samo krediti bank firmam, kjer so taki ali drugačni politiki, da poenostavim, solastniki, ampak so verjetno večji problem eventualno neplačani ali neodplačani krediti, odobreni s strani bank, ne glede na lastnino kreditojemalca. Tu že sam naslov potrjuje, da gre za nek drug namen. Seveda tisti okrasek na koncu, pod narekovaji, "in to v času najhujšega kreditnega krča", to samo še potrjuje, ker se tolikokrat zlorabljen termin "kreditni krč" poskuša uporabiti v smislu dramatizacije problema, čeprav je obrazložitev samo na eni firmi ali enem kreditojemalcu. Namenoma ne bom govoril o tem kreditojemalcu niti o drugih z druge strani, ki bi bili lahko

problematični, ker če bi sprejel to igro, potem bi se spustil na tak nivo, ki se mi zdi odvraten in kaže dejanski namen predlagateljev te točke.

Predlagatelji te točke so v svojem gradivu predlagali naslednji sklep: "Državni zbor predlaga Banki Slovenije, da mu v okviru ustavnih in zakonskih določil poroča o sumih koruptivnih dejanj financiranj gospodarskih družb ter opustitvi skrbnih ravnanj v primerih financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev, ne glede na velikost deleža, so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski državni lasti v obdobju od novembra 2008 dalje." Kot da ne bi bilo težav ali vsaj teoretično problemov s krediti, ki so bili odobreni pred novembrom leta 2008 in ki so bili odobreni takratnim nosilcem takih ali drugačnih političnih funkcij. Sila zanimivo! In seveda, ker ne nasprotujemo oziroma celo želimo, da Banka Slovenije v okviru svojih zakonskih in ustavnih pooblastil opravi svojo funkcijo in nam poroča o tem - seveda je guverner Banke Slovenije jasno povedal, da ne misli banka niti on osebno biti ne v službi take ali drugačne politične opcije in poročati o konkretnih primerih, ampak nadzira kot pristojna institucija celoten bančni sistem in eventualne nepravilnosti sporoča za to pristojnim državnim organom, pa kljub temu smo predlagali za današnjo sejo malo drugačen sklep. In sicer sklep, ki zajema vse eventualno sporne kredite, ne na vrsto kreditojemalcem, in vse, ki niso dokončno odplačani, ker to je edina logika. Vendar danes je v nastopu s strani predlagateljev si nekdo privoščil grdo zlorabo, ker nam je očital, da smo na matičnem delovnem telesu Odboru za finance s proceduralnimi mahinacijami preprečili namene predlagateljev. Če je to proceduralna mahinacija, ko želimo loviti vse nepravilnosti pri vseh neodplačnih kreditih, ne pa ozko samo neke primere, ki bi lahko bili zlorabljeni ali je cilj zloraba za politične namene, potem je z nekom nekaj narobe. Na drugi strani smo poleg tega in v izogib podtikanjem, da se bojimo eventualne razsodbe, bom uporabil ta termin, "pristojne strokovne finančne institucije o kreditih" - sedaj bom od tiste obljube prisiljen odstopiti, da ne bom uporabljal - "skupini Ultra" smo predlagali, da Banka Slovenije - čeprav smo se zavedali, da je to izven njene zakonske in ustavne vloge, pa kljub temu smo predlagali, da Banka Slovenije sama odloči, ali eventualno lahko napravi to oceno in dokončno prereže ta podtikanja ali upravičene obtožbe ali kakorkoli. In, glej ga zlomka. Čeprav smo prisluhnili pripombi guvernerja - mimogrede, skrajno neokusno in neprimerno je, da imamo tak poslovnik, da guverner ne sme tam sedeti in kaj povedati in tisti, ki niso gledali prenosa s seje matičnega delovnega telesa, niti ne vedo, kako je jasno postavil ta problem, ampak zanimivo, predstavnik predlagateljev je izsilil, da odstopimo od tega sklepa in grozil s prekinitvijo oziroma zahtevo v skladu s proceduro

oziroma v skladu s poslovnikom prekinitev seje matičnega delovnega telesa, če bomo predlagatelji vztrajali, da kljub pomislekom, ki smo jih imeli, vztrajamo, da Banka Slovenije oceni ustreznost postopka odobritve, vključno z zavarovanjem kreditov Ultri. Zato smo bili zaradi tega, da se seja zaključi in pripravi točka za današnjo sejo, prisiljeni odstopiti od te zahteve. To je pa manipulacija? Še več kot manipulacija pa je zdaj, ko dobivamo na klopi predloge amandmajev predlagateljev k sklepu, ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu. Ker glejte, pod točko 2 predlagatelji ponovno pledirajo za podobnim sklepom, ki so ga preperečili na seji matičnega delovnega telesa z grožnjo po prekinitvi, ker tam, da ne bom kradel časa, ker si ga lahko sami preberete, zahtevajo podobno oziroma nekoliko manj, kot smo mi sami zahtevali, kaj naj Banka Slovenije pregleda oziroma oceni pri Ultrinih kreditih.

To samo še potrjuje neizpodbitno in je škoda vsake nadaljnje razprave v tem smislu, da namen predlagateljev ni skrb za stabilnost slovenskega bančnega sistema in razgaljanje in odpravo eventualnih nepravilnosti, pred katerim - se strinjam - banke niso imune in vsi tisti, ki so z bankami povezani, ampak da rabijo neko žerjavico, ki jo je treba po potrebi razpihovati in negovati, da ne bi ugasnila, goriva ali kurjave, da bi ogenj zagorel pa praktično nimajo.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Černač, niste bili imenovani in v imenu predlagatelja je prijavljen za razpravo samo gospod Vizjak. Kadarkoli bo želel, bo dobil besedo, vam pa je zdaj ne morem dati.

Gospod Černač, proceduralno. Boste zopet zlorabili Poslovník?

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani podpredsednik, nisem ga prej in ga tudi zdaj ne bom. Prosim, da mi daste besedo, glede na to, da je gospod Trofenik govoril o tistih stvareh, o katerih sem jaz govoril na odboru, o tem je govoril on danes, in določene stvari je napačno predstavil, zaradi tega bi jih rad v okviru replike pojasnil.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, ocenjujem, da lahko pojasnite, in izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Jaz sem v stališču poslanske skupine že pojasnil to zadevo, da če je temu tako, da predlagamo manj, kot je bilo predlagano na odboru, potem sploh ne vidim problema. Pričakuje, da boste naše amandmaje podprli.

Nisem pa ravno prepričan, da jih boste, če sem poslušal prav stališča poslanskih skupin, kajti to, da predlagamo mi

manj, ne drži. Tisto, kar predlagamo, izhaja točno iz tistega, kar je bilo predlagano že na Komisiji za nadzor javnih financ pred časom in je bilo zavrnjeno oziroma podatkov ni bilo. Hvala.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Ne bo razpravljajal. Breda Pečan. (Ne.) Mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik, za besedo. Prijazen pozdrav ministroma, sodelavki, še posebej pa gospodu ministru Golobiču, za katerega sem prepričan, ker danes praznuje in mu čestitam, da bo seveda večer za njega zagotovo lepši kot pa dan, ki se je začel. Kajti tej današnji seji bi lahko dali tak delovni naslov Želeli ste, poslušajte!. Vendar izmed tistih številnih 30., ki so to, nesmiselno za Slovenijo, za centralno banko, najemnike kreditov škodljivo zahtevo zagovarjali, od tistih 30 jih je danes tukaj zelo malo, peščica. Vesel sem bil in ponosen včeraj na Odboru za finance, da smo vsi na javni sceni lahko utrdili zaupanje v Banko Slovenijo, v guvernerja, v viceguvernerja, ki je stvari postavil na pravo mesto. Institucija s takim ugledom, kot je Banka Slovenije, ni in ne more biti meh, s katerim bi se igrala dnevna politika, še posebej pa opozicija. Jasno je bilo izpostavljeno stališče, da so seveda banke pri svojih odločitvah, komu, kdaj, zakaj in kako bodo dale kredit, suverene, da gre za strokovno odločitev, da je denar plaha, občutljiva ptica in da bo zato, ker je bil izražen tak dvom v zaupanje tega sistema, zagotovo kreditni krč v tej državi še večji. In očitno so tisti, ki tej državi ne želijo dobro, ki ne razmišljajo pozitivno, dosegli svoj cilj. Vesel sem, da so se včeraj v razpravi umaknili, da so skoraj vsi zapustili odbor in da ni bilo nikogar, in dobro je to, da bi branil ta negativna, nesmiselna, za Slovenijo škodljiva stališča.

Kaj je bistvo vsakega kreditiranja? Bistvo vsakega kreditiranja je, da seveda tisti, ki kredit daje, na tem kreditu nekaj zasluži in odnos je idealen, če tisti, ki je kredit vzel, kredit tudi vrača. Nisem slišal nobenega razloga, nobenega argumenta, da bi podjetje, ki je ugledno, slovensko, visokotehnološko podjetje - in takih si kot poslanec v tej državi želim še več - obilice kredita ne vračalo. Dvom je bil in zpostavil ga je politični konstrukt proti nekemu, ki v tej državi nekemu ni všeč. Ta negativni trend, da je za doseganje kratkoročnih političnih ciljev dovoljeno prav vse, se, oprostite, v teh resnih časih, ko bi morali Slovenke in Slovenci stopiti skupaj, še potencira; in potencira se ga dnevno. Vesel sem, da jih je v tej dvorani veliko in da bo tudi večina taka, ki se bodo temu negativističnemu trendu postavili zoper, da povemo, da imamo Slovenci dobre banke, da si želimo, da bi lahko dajale še več kreditov, da je centralna banka ugledna, neodvisna institucija, predvsem pa, da je treba

odločitev, komu, kdaj, v kakšnem znesku se bo dal kredit, prepustiti strokovnim institucijam v bankah, da seveda obstaja statistični podatek, da je 42% med posojili nezavarovanih, vendar temeljijo na zaupanju, in velika večina teh sredstev bo tako kot vedno povrnjenih. Banke, še posebej tiste v državni lasti, bodo zaslužile, imele dobiček, dobiček bo pripadal državi, ki ga bo lahko namenila za številne prepotrebne gospodarske ukrepe. To je bistvo te zgodbe današnje seje in današnje vaje.

Vesel sem, da je opozicija to spoznala tudi že včeraj, da so se umaknili za korak nazaj, in dobro je tudi danes, da je debata zmerna, da tisti škodi, ki ste jo že povzročili, ne boste dodali še dodatne zgodbe, ki bi še marsikomu, ki težko čaka na kredi odvzela prepotrebna sredstva. Predvsem pa upam, da bo v točki, ki tej točki sledi, prevladalo tudi spoznanje, da je seveda ta kreditni krč neštetokrat zlorabljena politična floskula in da je problem te države in tega drugje, ne, da bi bilo do kredita težko priti. Za dobre projekte z garancijami se do kreditov še vedno pride.

Tisto, kar me kot poslanca skrbi, je pa to, da je prosilcev, ki prosijo za kredit s področja gospodarstva, vsak mesec manj, da je slovensko gospodarstvo svoj kreditni potencial izčrpalo v časih, ko je bilo vsega dovolj, ko sta se cedila med in mleko, da smo se takrat preveč zadolžili in zdaj ni več prostora za nove prepotrebne kredite. Tukaj pa je naša skupna težava vseh v tej dvorani in to je problem, ki se mu moramo posvetiti in ga tudi z izhodnimi ukrepi in s konkretnimi predlogi skušati omiliti, odpraviti čez noč se ga ne da z nobeno izredno sejo, z nobenim političnim dekretom. To mora biti sporočilo te seje, da na eni strani tudi opoziciji na škodo Slovencev ni dovoljeno vsega, da sta Banka Slovenije in slovenski bančni sistem zaupanja vredna, trden, stabilen sistem, ki se ga pa seveda ob dobri volji, sodelovanju, predvsem pa pozitivnemu razmišljanju da še nadgraditi in izboljšati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Alan Bukovnik ne bo razpravljajal. Darja Lavtižar Bebler, tudi ne. Jaz ne morem razpravljati, ker vodim sejo. Matevž Frangež ne bo razpravljajal. Besedo ima gospa Silva Črnugelj. (Ne.) Joško Godec. (Ne.) Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa še enkrat. Danes smo v tej razpravi slišali marsikaj. Slišali pa smo ponovno stvari, ki ne držijo oziroma slišali smo ponovno laži, ki jih bo enkrat končno treba pojasniti. Laži o tem, da so bila posamezna posojila strožje zavarovana, kot to velja za ostale komitente. Rečeno je bilo trikrat toliko, kot velja za ostale, kar dokumenti, ki jih imamo tudi v Državnem zboru, ne potrjujejo. Govorijo o nečem drugem.

Zanimiva pa je bila ena informacija, za katere moram reči, da je nekako simptomatična, in kaže na tisto, o čemer sem govoril v predstavitvi stališče poslanske skupine, govori o tej omreženosti v Sloveniji, o tem, da brez ustrezne politične podpore ni mogoče dobiti poslov. Danes je bilo rečeno, da mag. elektronike pred 12-imi leti v visokotehnološkem podjetju, ki se ukvarja z informacijsko tehnologijo, kar Ultra je, ni dobil zaposlitve, leta 2003, junija pa je študent filozofske fakultete, na katero se je vpisal leta 1983, torej gospod Gregor Golobič, postal poslovni direktor tega podjetja. Skupina je očitno ocenila, da potrebuje to smer, takrat je namreč gospod Gregor Golobič začasno iz politike odšel, ker se je želel posvetiti študiju, tako piše na spletni strani ministrstva. Želel je študij na filozofski fakulteti dokončati in verjetno je v tej zaposlitvi videl dodatni izziv. Zakaj je visokotehnološko podjetje, ki je uveljavljeno, kot smo slišali danes, na mednarodnih trgih, potrebovalo to, da rečemo temu, politično zaščito. Tu mislim, da je problem, ki se ga v Sloveniji, žal, ne zavedamo v zadosti veliki meri. In tega problema se, žal, ne zavedajo tudi nekateri od tistih, ki danes sedijo v vladnih foteljih. To je problem hitrejšega razvoja Slovenije. Če v Sloveniji ne bomo omogočili enake možnosti vsem, ki imajo znanje, ideje in ki imajo možnosti, da jih tudi uresničijo, in če bomo pristali na to sintagmo, da potrebujejo za to, da bodo lahko uspešni in hitreje napredovali, ustrezno politično hrbtenico, potem mislim, da bo Slovenija tudi v naslednjih letih capljala v razvoju, tako kot je v letu 2009. In namen te seje je bil ravno ta, da se omogoči, da se netransparentni postopki prekinejo in da se tudi v javnosti jasno plasira informacija, da najvišja politika v tej državi stoji za tem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Minister Gregor Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Gospod Černač rad ponavlja stvari, ki ne držijo. Prej sem bil zelo natančen, povedal sem, da za posojilo, ki je bilo dano podjetju Ultra v višini, če se ne motim, 450.000 evrov v avgustu 2009, v času velike krize, da je bilo to posojilo zavarovano s trikratno vrednostjo. O tem posojilu sem govoril. Poglejte si magnetograme, boste zelo natančno videli. Sicer sem pa povedal, da so bila kumulativno vsa posojila zavarovana po presoji banke in vseh pristojnih, vrednotenih, sodno zapriseženih cenilcev in drugih presojah z višjo vrednostjo, kot je bil skupni znesek podeljenih posojil, ki se v tem vmesnem času vračajo.

Prav tako ne drži, gospod Černač, o motivih, zakaj sem se in kdaj sem se zaposlil v podjetju Ultra - ne drži. Svoj sem študij dokončal leto dni pred tem, kot govorite, in podjetju sem v več intervjujih, verjamem, da vaša raziskovalna služba, ki vodi dosje o vsakem poslancu, politiku ali komurkoli, ki se

je uspel kadarkoli oglasiti ali, bog varuj, reči kaj kritičnega o vaši stranki, vodite in vedno potegnute iz žepa, kadar ga je treba diskvalificirati, da imate ta moja pojasnila zelo jasno, kaj je bila moja vloga v podjetju, v kakšnem trenutku sem vanj vstopil, s kakšnim razlogom, kaj je bila moja naloga, kaj sem počel. Gospod Vizjak je bil specializiran za robotiko, kolikor vem. Ni šlo za elektroinženirja, šlo je za specializacijo robotike. In Ultra se na področje robotike ni nikoli spustila. Tako ne insinuirajte o stvareh, o katerih ne veste ali pa se tudi interno ne poučite.

Ker sem pri besedi, bi rad omenil še, da se z izvajanjem gospoda Mira Petka glede LHB-ja v celoti strinjam. Mislím, da je ta afera ali pa motiv tistih, ki so posredovali to zgodbo iz NLB-ja gospodu Vizjaku, ta pa je zaradi veselja, ob tem, ko je vedel, kot je sam rekel, da vodijo tiste akterje iz banke motivi maščevanja, ni pomislil, da morda mu bodo podtaknili zaradi svojega motiva nekaj, kar ni verodostojno, ampak je to pograbil in je danes sam na čistini s problemom, ki so ga povzročili drugi, on ga je pa neprevidno pograbil. Verjamem, da je zato tudi razkril danes tu eksplicitno ime človeka, ki je ta dokument spravil v javnost - nekdanji predsednik uprave NLB. V svojem uvodnem izvajanju ste ga prvič doslej eksplicitno omenili. Imate za to razloge, morda vas je zavedel, vendar zavedli ste se tudi sami, pustili ste se, ker ste verjeli, da je maščevanje lahko motiv, ki mu smete verjeti.

Sam se v času, odkar sem minister, da ustrežem gospodu Černaču - in tudi kot minister govorim, minister se ne ukvarja samo s svojim resorjem, ampak tudi kot član Vlade sodeluje pri vseh odločitvah, ki jih Vlada sprejema. V prvem delu svojega mandata se je Vlada zaradi razmer na gospodarskem in bančnem področju veliko ukvarjala, Vlada kot celota, tudi z vprašanjem bančnega krča, jamstvi, zavarovanji, krediti, reprogramiranji. Sam sem bil pri tem, kot sem povedal, precej aktiven, zahteval zelo dosledno, kot je gospod Petek prej govoril, da se razčistijo stvari kot je nesmotrno, neprevidno, sporno dodeljevanje visokih posojil podjetjem v LHB-ju in tudi v Sloveniji. Tudi zato je bilo moje stališče, da pri imenovanju nove uprave, javno povedano, sicer neposrednega vpliva na to nisem imel, ampak politično stališče, da nihče od prejšnje uprave NLB-ja ne bi smel biti imenovan v novo upravo zato, da se nova uprava razbremeni v celoti te teze ukvarjanja ali biziranja preteklih odločitev in da se te stvari razčiščajo. Verjamem, da je to marsikoga zmotilo, ampak tukaj smo zanesljivo na isti strani.

Ali imamo telefonsko demokracijo ali ne, težko sodim. Če jo imamo, je evidentno neuspešna. V prejšnjem mandatu, verjamem, da je bila zelo uspešna. Ko je šlo za dokapitalizacijo NLB, zato da je bil dodeljen kredit poslancu ruske dume, da je kupil Slovensko industrijo jekla, sem prepričan, da gospod Vizjak pri tem ni imel nič zraven; težko

je verjetno, da je komu telefoniral. Nedavno je predsednik Vlade povedal na eni izmed sej, da ga je znal ob sedmih zjutraj že poklicati - da telefonira, ampak samo predsedniku Vlade.

No, to so primeri, ki so vredni obravnave. Omenil bi samo še enega, ki ga spet postrežem s svojega resornega področja. Na tem resorju se od nedavnega ukvarjamo tudi z vprašanjem izgradnje širokopasovnih povezav v Sloveniji na območjih - kjer širokopasovnih povezav ni, na tako imenovanih belih lisah. Poslanec Zorn mi je nedavno zastavil tudi utemeljeno poslansko vprašanje in sem mu po svojih močeh skušal odgovoriti. Na Ministrstvu za gospodarstvo je bil razpis za dodelitev visokih evropskih sredstev za izgradnjo teh omrežij izveden v zadnjem letu mandata. Verjamem, da je samo naključje, da so bila vsa sredstva razdeljena samo v občine, katerih župani so bili člani prejšnje koalicije. In ne samo to, v natančnem deležu, kot so imeli sedeže v Državnem zboru. Med njimi je bila takšna občina tudi občina Postojna, da spet ustrežem gospodu Černaču. Razpis je že tekel in teden dni pred iztekom roka je bilo iz pogojev razpisa izključeno, da mora podjetje, ki se prijavlja, za resnost ponudbe oddati bančno garancijo, kar je nekaj najbolj običajnega, šlo je pa za milijonske zneske. Ta kriterij je ministrstvo gospoda Vizjaka teden dni pred potekom razpisa izključilo iz razpisnih pogojev, da se je lahko prijavilo neko podjetje, ki je bilo ustanovljeno deset dni prej, ki seveda ni moglo dobiti nobene bančne garancije, pa je potrebovalo posel in ga dobilo, verjamem, da brez telefonskega klica. Verjamem, da marsikoga moti, da je to področje prešlo v ta resor in da bomo te in druge primere raziskali in sankcionirali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: No, mislim, da je po eni strani dobro, da je gospod Golobič v Državnem zboru danes, da se v celoti razgalja njegov ego. To je ego, ki je škodljiv za ministra katerekoli vlade. Vesel sem, da ni imel možnosti sodelovati v Janševi vladi, ker bi tej državi naredil ogromno škode. In vesel sem tudi, da je gospod Lahovnik to pogodbo za izgradnjo optičnega omrežja po vaseh, kajti podpisal jo je gospod Lahovnik, vaš minister, podpisal, preden je ta resor prešel pod vaš patronat. Ker po tem, kar slišim sedaj, kljub temu da je bil razpis korektno izpeljan, trije poskusi so bili v dveh letih, preden se je uspelo zadostiti vsem pogojem, da smo lahko na tem razpisu poleg drugih občin - seveda, šlo je za kar nekaj občin v tej državi, ki iz tega gradijo širokopasovno omrežje po vaseh, torej tam, kjer ljudje nimajo možnosti dostopa do tega omrežja - ta evropska sredstva uspeli pridobiti. Po tem, kar slišim danes, sem trdno prepričan, da zaradi tega, ker živim v občini Postojna, bi bil gotovo sankcioniran in poslanec Černač in njegova občina, kajti to lahko razmišlja

gospod Golobič, pa že ne bosta dobila sredstev, da bi nekaj tisoč ljudi, ki drugače ne morejo priti do širokopasovnega omrežja, da bi do tega prišla. Zdaj, nobenih dosjejev ne vodi SDS, vas moram razočarati, gospod Golobič, je pa res, da sem naredil eno netočnost, potem sem si na vaši spletni strani malo točneje prebral vašo biografijo. Diplomirali ste leta 2002 in leto prej, kot ste se zaposlili v visokotehnološkem podjetju Ultra, z diplomsko nalogo Ko filozofi umolknejo, primer Kraal. In govorili ste o nekem kreditu v višini približno pol milijona evrov, jaz sem pa govoril o nekih drugih kreditih iste skupine Ultra, kjer je šlo za nekaj manj kot dva milijona evrov v dveh kreditih, ki so bili zavarovani s približno milijonom in tristo tisoč evrov, kar je daleč od trikratnega zavarovanja, o katerem ste govorili vi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Minister Gregor Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: O trikratnem zavarovanju sem natančno govoril samo v zvezi s tem posojilom. O drugih sem govoril v drugih parametrih in dajte se o tem poučiti.

Kar se tiče diplomske naloge, ste si sami odgovorili: Ko filozofi umolknejo in ni primer .../Nerazumljivo./..., ampak Kratil. Umolknil sem in šel v podjetje. Dogovor je priložen in pred vami, samo niste natančno prebrali. In da ne bo nesporazuma. Ljudje, o katerih je vaš poslanski kolega gospod Zorn govoril in ki nimajo možnosti na področju njegovega volilnega okraja širokopasovnih internetnih povezav, so bili prikrajšani zaradi nekorektno izvedenih razpisov v prejšnjem mandatu. Ti so bili prikrajšani. V tem mandatu kriterij zanesljivo ne bo to, kdo je župan, od kod prihaja nek poslanec, ampak, ali podjetje, ki naj bi to zahtevno nalogo izpolnilo, izpolnjuje kriterije. Vi trdite, da podjetje, ki je bilo ustanovljeno 10 dni pred rokom za oddajo in ni moglo niti bančne garancije za resnost posla dati, da jih izpolnjuje. Zelo zanimivo je, da ste tako natančno podučeni o razpisu. To podjetje namreč ni iz Postojne, je iz drugega konca Slovenije. Če vam lahko vrnem vprašanje od prej, ker meni očitajte, da nastopam kot lastnik nekega podjetja; v tem odgovoru ste nastopali kot nekdo, ki je bil zelo involviran v ta konkreten razpis. Upam, da niste solastnik tega podjetja. Tako predlagam, da proučite natančno, ali se to omrežje res gradi tam, kjer ni kabelskega omrežja, ki omogoča internet, ali se gradi tudi tam in ali so s tem bili prikrajšani ljudje, kjer pa res obstajajo bele lise, o čemer je vaš kolega Zorn upravičeno spraševal. In potem boste našli dovolj jasne odgovore.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Zelo natančno, vidim, da ste poučeni o določenih stvareh. Gospod Golobič, vas moram razočarati, jaz

ne vem sploh, kako se imenuje to podjetje, ki gradi širokopasovno omrežje v Postojni. Poznam pa seveda projekt. Bilo bi slabo, če ga ne bi poznal. Predlagam, da vaše sodelavce na ministrstvu pobarate, da popravijo napačno navedbo vaše diplomske naloge, kjer piše primer kraal, z dvema a-jema in l-jem na koncu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Černač, to je res izven vsebine in prosil bi vas, dajem vam vedno besedo, ker gospod minister govori kot predstavnik Vlade. Vi mu pa replicirate. Gospod minister, izvolite. (Ne.) Hvala lepa. Gremo lahko naprej normalno? Gospod Samo Bevk ima besedo.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Danes bomo skoraj 10 ur razpravljali na že 18. izredni seji Državnega zbora v tem sklicu, ob 14 rednih sejah, ki je bila sklicana na pobudo opozicijske Slovenske demokratske stranke. Opozicija pa predlaga oziroma ima na zalogi še veliko predlogov za izredne seje, ki tako tlakujejo spomladansko pot na ulice in trge. Zaradi izrednih sej smo morali prestaviti in prilagoditi redno delo Državnega zbora. Redno delo se umika izrednim sejam, delamo v nenormalnih razmerah in v časovni stiski. To pa objektivno pomeni, da kakovost naših razprav in odločitev ni taka, kot bi lahko bila v nekih normalnih razmerah. Očitno se je opozicija ali vsaj največja opozicijska stranka SDS odločila, da bo po izgubljenih volitvah oziroma po porazu v prvem polčasu, če se izrazim v športnem žargonu, v nadaljevanju odigrala "agresiven presing". To pa se ne posreči vedno in se največkrat obrne proti tistemu, ki ga vsiljuje. Predlagam torej, da umirimo žogo v Državnem zboru in se osredotočimo predvsem na redno delo in obravnavo predlogov, ki jih za spopad s finančno, gospodarsko in socialno krizo v obliki tako imenovane izhodne strategije pripravlja naša vlada.

Če bi morda že lahko našli opravičilo za 2. točko dnevnega reda današnje seje, pa je 1. točka predlagana iz čisto politikantskih razlogov. Državni zbor je v zvezi s to problematiko ustanovil celo parlamentarno preiskovalno komisijo, vendar največji opozicijski stranki to očitno ni dovolj. Zaželela si je razpravo na plenarnem zasedanju in pred televizijskim avditorijem in neposrednim prenosom na dveh mrežah nacionalne televizije. To pa je tudi edini namen današnje seje.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Začel bom tam, kjer je kolega Bevk končal, kar se tiče namena te seje. Dvomim, da je namen res tak, kot je zapisan v

sklicu, sem pa pravzaprav z razumevanjem spremljal nastop predlagatelja današnje seje mag. Andreja Vizjaka, ker si je bilo danes zjutraj najbrž težko odgovoriti na vprašanje, kako nastopiti oziroma kako lagati danes, potem ko se razkrili resnični podatki o kreditih, o stanju našega bančnega sistema, ko je včeraj na seji matičnega delovnega telesa guverner Banke Slovenije povedala, kako stvari v tej državi, in v vsaki pravni državi, stojijo. In mislim, da je bil namen te seje skluden z vzhodnjaško modrostjo: "Če že ne zmoreš prepričati, pa vsaj zbegaj!" In na ta način se ta zgodba že nekaj mesecev odvija. Meni je žal, da se je Banka Slovenije pridružila tistim državnim institucijam, ki, vsaj za eno od političnih strank slovenskega političnega prostora, ne predstavlja več verodostojne institucije. Kar nekako smo se navadili, da Računsko sodišče, Ustavno sodišče, predsednik države, varuhinja človekovih pravic, informacijski pooblaščenec, Komisija za preprečevanje korupcije, status glavnega mesta, kakršen je, da so to stvari, ki, čeprav so zapisane v slovenski ustavi, za marsikoga pomenijo toliko, kot lanski sneg. Zamahne z roko in reče: "Jaz temu ne verjamem!" Vprašanje, če je kakšna institucija v tej državi, ki se ji še zaupa.

Končal pa bom z nizozemskim pregovorom, ki pravi: "Hoge bomen vangen veel wind", to pomeni: "Visoka drevesa veliko vetra zajamejo." In mislim, da je to primer, ki smo mu danes priča. Hvala bogu, imajo visoka drevesa po navadi tudi krepke korenine, če ne, ne bi pognala tako visoko, kot so, in se tudi vetru znajo upreti. Če so visokotehnološko izobražena, jih znajo še izkoristiti, tako kot to na Nizozemskem počno z mlini na veter že .../Opozorilni znak za konec razprave./... stoletja. Hvala bogu, in upam, da bo to tisti izkoristek te današnje seje, ki bo temu vetru, ki bi bil sicer brezploden, dal nek nov pomen.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister in sodelavka Vlade.

Rada bi verjela, da je želja za sklic te seje resna zaskrbljenost, ampak je iz skromno obrazloženih razlogov za sklic, še bolj skromne obrazložitve, predvsem pa vsega drugega, kar je priloženo k tej zahtevi, mogoče povzeti, da bi bilo tisto, kar danes delamo na izredni seji Državnega zbora, pravzaprav mogoče opraviti na Komisiji za nadzor javnih financ in v okviru preiskovalne komisije. Če se sklicujem samo na gradivo, ki je posredovano, bi od predsednika Komisije za nadzor javnih financ, glede na njegovo funkcijo v prejšnjem mandatu pričakovala, da bi bil sposoben razumeti pojasnila guvernerja Banke Slovenije, ki se nanašajo na zahtevo po

dokumentaciji in ki govorijo o tem, kakšne so pravzaprav pristojnosti Banke Slovenije kot nadzorne institucije. Ampak ne! Tu je točno napisano: "V pogojih močno poslabšanih gospodarskih razmer tako Banka Slovenije kot nadzornik ne more zagotavljati, da se kreditni portfelj ne bo poslabševal. To se nanaša na vse vrste kreditov, tudi na kredite za prevzeme. V takšnih primerih nadzornik ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi. Cilj nadzornika je zagotoviti stabilnost bančnega in finančnega sistema, kar je Banki Slovenije doslej uspevalo." In zame je ključnega pomena ta stavek. Ko gledam na vse te stvari, kako se dogajajo, vse zahteve za sklice izrednih sej, za sklice nujnih sej, za napade levo in desno, potem vidim, da je pravzaprav temeljni namen utrjevati nezaupanje v tiste institucije, ki so pri ljudeh imele praviloma dokaj trdno zaupanje. Za slovensko javno mnenje, ki je to leta in leta spremljajo, velja ugotovitev, da je zaupanje državljanek in državljanov Slovenije v nacionalno valuto, dokler smo jo imeli, in v Banko Slovenije bilo vedno zelo visoko. Takšne razprave, ki smo jim zdaj priča, pa skušajo pravzaprav med ljudi zasejati dvom v trdnost bančnega sistema, dvom v trdnost in sposobnost Banke Slovenije, da nadzira v okviru zakonsko predpisanih stališč, seveda pa je kolateralna škoda - zdaj oprostite, gospod minister, da vas tako imenujem - pa diskreditacija in napad na ministra te vlade in ob njem na stranko. Kolateralna, kot slabšalno zaradi tega, ker mislim, da je to temeljni namen, saj se napadi na ministre vrstijo drug za drugim, da je to sicer pravica opozicije, že drži, samo opozicija bi potem morala imeti trdne dokaze za tisto, kar trdi, ne pa graditi na lažeh, zavajanju in pomanjkljivih primerjavah.

Jaz bi vsaj od tistih, ki so kdaj kaj vedeli o kreditiranju, mislim seveda na Dravske elektrarne in 21 milijonov, pričakovala le malo več trdnosti v argumentaciji.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Torej časa je ostalo malo, da bi odgovoril mogoče na nekatere obtožbe. S strani gospoda Golobiča mi je bilo očitano, da tukaj sedim in molčim. Seveda sedim v parlamentu, če sem poslanec. Kje pa naj bom drugje? High parka v Ljubljani še nimamo! Poleg tega se pa ne bi čutil, če bi nas radi izgnali iz parlamenta, kajti nas zelo ovirate, da bi... Pač, opozicija dela tako kot lahko, to se pravi, preko parlamenta in preko parlamentarnih odborov. Seveda močim, zato ker sem čakal, da dobim besedo. Po razporedu je pač tako, da sem sedaj na vrsti, časa je sicer ostalo malo, ampak šele sedaj lahko dobim besedo in se lahko oglasim, ker sem pač eden tistih, da

ne rad skačem v besedo. Tako sem pač zaradi tega molčal in bil tiho.

Kar se pa tiče druge obtožbe, ki jo je izrekel gospod Golobič, da mu nismo dali statusa preiskovanca, pa lahko povem, da dokler nismo začeli s tistim pravim delom, to se pravi, dokazni sklep, tudi prič in preiskovancev nismo imenovali. Jutri, ko bo naša seja in ko bomo sprejeli dokazni sklep, bo tudi gospod Golobič dobil ta status in ne bo nobenega problema. Bo lahko opravil svojo nalogo, tako kot bo želel, in bo lahko prisostvoval na sejah, tako da tega strahu ni.

Sedaj pa še teh nekaj sekund, da izkoristim, bi pa želel to povedati, ker je bilo veliko obtožb, da je komisija, ki jo vodim, dobila ustrezno gradivo od ustreznih organov in zakaj v poslanski skupini kar ne rešimo to. Oprostite, gradivo, ki ga je dobila poslanska skupina, ne moremo - zato ker je tudi strogo zaupno, in tudi tisto, ki ni zaupno - v komisiji posredovati nobenemu, tudi svojim poslanskim kolegom ne morem. Žal, ali pa k sreči, tako je. Je tukaj zakonodaja, in če kateri drugi organ Državnega zbora želi pridobiti isto gradivo, mora istega lastnika tega gradiva zaprositi za njegovo uporabo. Jaz ne morem posredovati gradiva in dokler bom predsednik, bomo pač z gradivom ravnali skrbno, ne bomo ga skrivali, tako kot je bilo rečeno v petek, in tudi drugim nepooblaščenim ga ne bomo kazali, tako kot... ../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Dejan Levanič. Ga ni. Gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar - tudi ne. Gospa Janja Klasinc - se odpoveduje. Gospod Marijan Križman... Gospa mag. Andreja Rihtar? Gospod Tadej Slapnik? Gospod Andrej Magajna? Gospod Bogdan Barovič? Gospod Anton Anderlič? Gospod Jože Tanko? Časa nimate več, točno. Gospa Melita Župevc, izvolite.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Jaz pa bom za konec še nekaj rekla. Mene veseli, da smo proti koncu, po štirih urah razprave le prišli do pravega bistva, to je do pravih namenom predlagateljev, to je osebni obračun z ministrom Gregorjem Golobičem. To je bilo jasno, to ni moja sodba. Govorilo se je o egu, pa ne vem o čem še drugim. Prav je, da ,vidimo kakšno je bistvo današnje seje. Ampak, glejte, mislim, da je sklep, ki ga na koncu lahko sprejmemo, ob koncu te točke na izredni seji Državnega zbora, en sam. To je, da Banki Slovenije predlagamo, ne nalagamo, niti da od nje to pričakujemo, da deluje v okviru zakona, v okviru svojih pristojnosti in v okviru svoje neodvisnosti. Vse drugo je nemogoče. Ničesar drugega ne morem od Banke Slovenije pričakovati ali zahtevati. In to tisti, ki sedite v Komisiji za nadzor javnih financ in še kakšnem drugem odboru, zelo dobro veste. Kot rečeno, v poslanski skupini bomo sklep, ki je

bil že sprejet na Odboru za finance, podprli tudi na seji Državnega zbora.

Za konec pa malo za hec, pa malo zares. Danes se je tolikokrat, pa nisem štela, uporabljala ta bogokletna beseda "ultra". Povedati vam moram, da beseda "ultra" ni nujno vedno slaba, vam lahko pokažem za hec en dokaz. Poglejte, tudi na tej pločevinki piše "ultra". Piše tudi še kaj drugega, pa vam moram povedati, da ni tako slabo pivo, čeprav na njem piše "ultra", da boste verjeli, da beseda "ultra" vedno ne terja nekih zelo poglobljenih razprav, da včasih beseda "ultra" lahko pomeni tudi kaj dobrega. In verjamem, da mi boste verjeli na besedo, ker me tako pozorno poslušate.

Kot rečeno, sklep današnje seje je lahko samo eden, to je, da izrazimo pričakovanje, da Banka Slovenije počne to, kar itak mora početi, da deluje v skladu z zakonom, v skladu s svojimi pristojnostmi in v skladu z neodvisnostjo. Vse drugo je, če vprašate mene, navadno politikantstvo. Mislim, da se je danes pokazalo, da je tudi na polju Ultra in gospoda Gregorja Golobiča predlagateljem že malo zmanjkalo "štrene". Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima še predstavnik Vlade. Izvolite, gospod minister Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Mislim, da je večina odprtih vprašanj v zvezi s to kreditno linijo razjasnjenih, tako da si tu ne obetam kaj dosti dodatnih zaključkov.

Kar se tiče spodbud za tehnološko napredno proizvodnjo, lahko zagotovim, da smo sredi financiranja razvojnega preobrata, da podatki o patentih kažejo uspešnost v preteklem letu in si obetamo v tem in naslednjem letu še boljše rezultate, s končnim učinkom na večji gospodarski standard, na večjo konkurenčnost, na večji življenjski standard in na boljše perspektive tudi naslednjih generacij.

Šli smo s tremi veliki razpisi, predvidevamo še razpis za povratna sredstva, kjer bomo uporabili del sukcesijskih sredstev, in v vsem tem okviru, mislim, da se bodo našla tudi mala prodorna podjetja, kot je Ultra, sposobna ustvariti neko informacijsko infrastrukturo za obvladovanje določenih procesov. Mislim, da je mesto takim podjetjem s sedežem v Sloveniji in da je naša zakonodaja dovolj odprta, dovolj fleksibilna, da bodo taka podjetja tu tudi ostala. Upam, da ta nekoliko nesrečna razprava ne bo vplivala na to, da bi kakšno od teh podjetij Slovenijo zapustilo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še predlagatelj besedo? Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Upam, da bomo imeli še pri amandmajih možnost kaj povedati.

Samo ena stvar. Tu sem Vlado kot predlagatelj pozval, naj dokaže trditve, naj dokaže, da so ti krediti zavarovani. Gospoda Golobiča je tudi sicer Ultra že razvezala molčečnosti glede tega. Prosim, sporočite slovenski javnosti, dokažite, da so vaši krediti ustrezno zavarovani! Mi imamo nasprotno dokaze.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister Golobič, prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Gospod Vizjak, mislim, da je žoga na vaši strani. Vi morate dokazati obtožbo, ne jaz nedolžnosti. Poslušajte vašega predsednika, ki zelo rad ponavlja to geslo, sem vesel, da se je za hip pokazal, zabliskal v rumene siju tudi v dvorani, med to razpravo, žal, se ni oglasil, čeprav je bil podpisnik zahteve; ampak žoga je na vaši strani. Dobili ste podatke Nove Ljubljanske banke. Gospod Černač, je povedal prej, da je prostor za razpravo o vseh detajlih na preiskovalni komisiji, in mi je celo očital, da se tukaj drznem oglašati na to temo.

Zelo sem vesel tega, kar je prej povedal gospod Rudolf Petan, da mi bodo jutri končno, po več kot pol leta, dodelili status preiskovanca in bo komisija resno začela proučevati vse dokumente, vsa dejstva in da bo pri tem ravnal profesionalno. To je najboljši izplen pravzaprav iz te polovice dvorane v okviru te seje in zanj sem hvaležen.

Sicer pa, dejstva so bila izrečena, tudi motivi, zakaj je do te seje in do tega primera sploh prišlo, mislim, dovolj nadzorno pojasnjeni. Če me vprašate, ali je prijetno briti brisačo, v katero drugi brišejo svoje nečiste roke, vam lahko povem, da ni prijetno, vendar, treba je vzeti v zakup, da to počnejo neomikani ljudje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Vizjak, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz še enkrat, res je, mi imamo avtentičen dokument Nove Ljubljanske banke, ki ga nihče s strani Nove Ljubljanske banke ni zanikal. Iz katerega izhaja, da so krediti skupini Ultra neustrezno zavarovani. Gospod Golobič je vedno in znova zatrdil, da temu ni tako in da so krediti dobro zavarovani, ustrezno zavarovani. Sprašujem ga, naj nam, parlamentarcem in vsej slovenski javnosti dokaže svoje navedbe. Trikrat sem ga to prosil, niti enkrat jih ni navedel.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod magister Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Gospod Vizjak je magister, jaz nisem. Ampak kljub temu, bom rekel, se težko sooči z dejstvi, ki bi jih kot magister vendar moral prebrati pred seboj. To so dejstva. Vi

zatrjujete nekaj drugega, hočete, da jaz zatrjujem nekaj tretjega. Tukaj ne bova prišla prav daleč.

Poglejte. Preiskovalna komisija bo posvetila temu vso pozornost, upam, da tudi druge institucije, vključno z Banko Slovenije, če bo tako želela. Jaz bi bil za to, kot sem rekel, najbolj zainteresiran, kljub temu da razumem razloge, ki guvernerja Kranjca navajajo, da temu nasprotuje; ker ne ve, kje se bo potem ta ideja, da mora obtoženi dokazovati nedolžnost. Gospod Vizjak, če se spomnite na odboru, je gospod Kranjec omenil, da to, kar vi predlagate, ni bilo realizirano v Sloveniji niti leta 1946. Ampak leta 1946 je veljalo in poučite se pri svojih mentorjih o tem, da so morali obtoženi dokazovati svojo nedolžnost. Tukaj vam vračam to vaše vprašanje. Vi morate dokazati to, s čimer zavajate že osem mesecev slovensko javnost. Če vas je zavedel nekdo iz Ljubljanske banke ni na meni, da rešujem vaš problem. Vi boste verjetno svoje trditve morali dokazovati na kakšnem drugem mestu, ne jaz vam in ne na tem mestu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani gospod Golobič, vi ste že enkrat zavajal slovensko javnost in lagali novinarjem. To ste priznali in ste se pokesali. Kako naj vam ponovno verjamemo? Mi verjamemo papirjem in dokumentom. Dokument, ki ga imam jaz, govori, da zopet zavajate slovensko javnost. Dokažite nasprotno.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Oražem. Želi še kdo besedo?

Gospod minister Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Ne bom tretjič ponovil, ker kljub vsemu nismo v mlinu, ampak v hramu demokracije, gospod Vizjak. Ker je prav, da se ponavljajo tudi nesmiselne trditve, če nekdo meni, da jih je treba ponavljati ali da z njimi nadomešča vsebino, ki mu je v toku razprave umanjkala. Pred seboj imate papirje, jaz vašega papirja nimam, ker se nisem ukvarjal s temi krediti nikoli, ne razpolagam s to dokumentacijo, vi razpolagate, predajte jo pred vami sedečemu gospodu Rudolfu Petanu in bo to uvrstil na sejo komisije in z dolžno pozornostjo proučil. Pravite, da krediti niso bili zavarovani. Jaz ne trdim, so zavarovani kar tako, govorim o dejstvih, ki jih imate pred seboj, ki jih je s podpisi predsednika in člana uprave NLB, tega, ki sedaj odgovarja za te papirje in verodostojnost teh papirjev, posredovala parlamentarni preiskovalni komisiji. Tudi tam stoji črno na belem, da so vsa posojila bila zavarovana z višjo vrednostjo, kot je znašala višina posojil. Da se ta posojila vračajo in so več kot polovično vrnjena, da banka, to ne piše, ampak iz tega bi sklepali, da banka v vsem tem obdobju zardi teh posojil, ki sicer v njeni masi ne

predstavljajo njenega kreditnega aranžmaja, nič posebnega ni rabila vzpostaviti, praktično nobenih dodatnih rezervacij, kar bi edino lahko bila poanta v vašem primeru, če bi ta posojila upoštevali, da se ta posojila vračajo. To je besedilo, ki ga vi nimate, ki ga jaz imam, ki ni moj, ampak je od treh institucij, če meni ne verjamete in dopustili boste, da bo preiskovalna komisija, verjamem, da vam to ni všeč, vas na koncu prepričala, da 8 mesecev, šteto od danes, niste imeli prav.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Tu mi je vaša sodelavka, vodja Poslanske skupine Zares, dala en izpisek iz katerega izhaja, da so bili kar trije krediti zavarovani z eno in isto nepremičnino. To so športni objekti. To je verjetno ta teniški center v Zagorju in poslovna stavba. Ultra je zavarovala enega kratkoročnega in pa dva dolgoročna kredita na tak način, če seveda, z eno nepremičnino zavarujete nekaj kreditov bi lahko, seveda si razlagate in to je seveda možno, če je ta nepremičnina toliko več vredna, ampak ta nepremičnina je vredna 1,3 milijona evrov, krediti skupaj so pa vredni približno 3 milijone evrov - danes neodplačan del, kaj šele ob najetju. In vas še enkrat sprašujem, gospod Golobič, to kar ste pokazali zdaj priča o neustreznem zavarovanju teh kreditov. Tudi menica, menica je prva zavarovalna oblika pri vseh kreditih. Menica, spoštovani.

Torej še enkrat. Papirji, ki jih imamo, ki jih tudi vi nam posredujete, dokazujejo drugače in še nekaj zelo pomembnega. To, kar bo ugotovila preiskovalna komisija, ne bo posredovano slovenski javnosti. Slovenska javnost ima pa pravico izvedeti, ali ste zopet zavajali slovensko javnost ali jo zopet in nenehno zavajate. In vam bom dokazal, da jo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Golobič, prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Žal ne magister, ali pa na srečo, glede na predhodnika. Slovenska javnost ima pravico to izvedeti in bo izvedela tudi iz poročila preiskovalne komisije. Verjamem pa, da bodo njej bližnji mediji že prej posredovali dokumente in izsledke, kot se je to že dogajalo v preteklih tednih. Danes pa je slovenska javnost izvedela, gospod Vizjak, da vi zavajate javnost, da vi zavajate Državni zbor, da vi zavajate medije, in to je bilo danes jasno dokazano. Spet ste naredili, bom rekel, nek nesramen trik. Govorite o zavarovanju ene nepremičnine pri teh kreditih. Ali je to edino zavarovanje teh kreditov? Ne, ni edino in v tem smislu laže gospod Vizjak. Prenehajte lagati in zavajati slovensko javnost. Tam so terjatve zraven, iz katerih se poplačujejo ti krediti v večkratni vrednosti pri posameznem. Bodite korektni, če je menica napisana na prvem mestu, potem je zato, ker je banka tako hotela. Verjetno se bili minister za gospodarstvo, in to

bo tudi moja zadnja razprava, in bi morali o tem vedeti več kot tu dokazujete, očitno v želji po nekem političnem obračunu. Ne vem, kaj je motiv, razen politični, ampak morda to, da ta vlada uspešneje rešuje probleme, ki so pred to državo, kot ste to počeli vi. Tu vam žal ne morem pomagati.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Torej, spoštovani predsedujoči, interes predlagateljev te razprave in tudi moj interes je resnica. Zvedeti resnico o teh kreditih, zvedeti resnico o izjavah gospoda Golobiča. Gospod Golobič se je danes nekajkrat zlagal in to bom zdaj dokazal. Z dokumenti, ne s floskulami, gospod Golobič.

Prvič, našteli ste vsa posojila, ki jih ima Ultra, in ste rekli, nobeno od teh posojil ni bilo reprogramirano, pri vračanju nobenega od teh posojil ni bil zamujen rok. Laž. Rekli ste, nadalje, z Ultrinimi posojili ta banka ni imela nobenih težav, kot sem omenil, vsa se vračajo v roku z obrestmi, brez reprograma zavarovanji, ki presegaajo vrednost dodeljenih kreditov. Laž. Na čem temeljim to? Na dokumentih Nove ljubljanske banke. Ko ste vi govoril te besede v parlamentu, so prišli ti dokumenti z Nove ljubljanske banke, ker ljudje ne morejo poslušati tega kar govorite, ljudje ne morejo poslušati eklatantnih laži in so nam posredovali dokumente, ki pričajo drugače, ki pričajo, da je aprila lani skupina Ultra oziroma podjetje Ultra zaprosilo za reprogram posojila, in sicer ni moglo vračati obstoječih posojil, in bom zelo precizen, gospod Golobič, dokument je iz marca oziroma aprila lani in takrat bi morala Ultra vrniti še 1,1 milijon 235 tisoč 186 evrov 3 stotine. To bi morala še vrniti, in sicer preostanek v osemmesečnih obrokih, ki zapadejo v plačilo vsakega 22. v mesecu, prvi naslednji obrok zapade v plačilo 22. 3. 2009, zadnji pa 22. 10. 2009. Vsak izmed obrokov je 150 tisoč evrov, ta zadnji pa 185 tisoč evrov. Ker podjetje tega ni zmoglo plačevati, je zaprosilo za reprogram. In sicer, kaj je zaprosilo? Zaprosilo je, da se 22. 3. 2009 namesto 150 tisoč plača zgolj 50 tisoč, da se tako odplačuje do 22. 7. 2009, ko se plača 140 tisoč, in nazadnje 22. 10. 2009 se plača 615, to je znatni reprogram, zamik plačil v poznejše obdobje tega. Ta reprogram je bil odobren. Rekli ste, da ni bil nobeden reprogram in da je Ultra lahko plačevala. Ni res. To je dokument, ki priča. Da ne govorim in ne berem bilanc podjetja, ki so bili podlaga za to odločitev: izguba, negativni EBIT v letih 2006 in 2007. Torej, gospod Golobič, slabo, slabo. Da je ta reprogram bil odobren, dokazuje ponovno dopis oziroma vloga za ponovni reprogram tega reprograma. Je bil poslan avgusta lani. Torej tudi tega reprograma, ki je bil odobren, niso mogli plačevati in so zaprosili za ponovni reprogram, in sicer naj bi bil ta reprogram pa sledeči. Po tem reprogramu se skrajni rok plačila pomaknil do konca leta, ne

do oktobra lani, temveč do decembra, do zadnjega decembra lani. V tem reprogramu pa seveda podjetje želi, da ne bi plačevalo več, ne vem, po 50 tisoč, temveč, da bi plačevalo po 50 tisoč evrov vse do oktobra in da bi plačevalo potem v decembru lanskega leta preostanek 785 tisoč 186 evrov in 3 stotine. Podatka, da je ta reprogram, ta drugi reprogram potrjen, nimamo, vendar verjamem, da je bil. Ta dokument, drugi zaprosen reprogram govori o sedanjem stanju in sedanje stanje je tako, kot je bilo zaproseno z prvim reprogramom, kar pomeni, veljavno stanje, je bil prvi reprogram odobren. Spoštovani, Golobič, gospod Gregor Golobič, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo,, lagali ste v tem Državnem zboru. Lagali ste, da nobeden od posojil ni bil reprogramiran, bil je. O tem imamo dokaze, te dokazi bodi šli tudi iz te hiše, ker je prav, da slovenska javnost izve resnico.

Še nekaj. Spornega, to ne morem trditi, da je laž, vendar je pa sporno. Trdili ste, da nihče izmed vodilnih, nihče izmed lastnikov ni odnesel iz podjetja nobene dividende. Pa vas sprašujem, kako je mogoče, da iz teh dokumentov Nove Ljubljanske banke izhaja, da je gospod Miloš Urbanija posodil podjetju 1,3 milijona evrov. Ne vem, kako in od kod spoštovanemu gospodu ta denar, če ni iz podjetja odnesel nič dividende, ali je zaslužil toliko, takšno plačo ali je spravil denar na drugačne način iz podjetja? Ali veste, to so stvari, ki jih morate pojasniti slovenski javnosti, ko zavajate in ko pravzaprav lažete. Ker verjetno si Slovenci ne zaslužimo ministra, ki to počne v parlamentu. Vi verjamete, da mi teh papirjev nimamo in da nimamo "kontra" dokazov, vendar jih dobimo, ker ne gre za to, da greste meni na živce ali da so tukaj neke osebne stvari, gre se za to, ali je minister slovenske vlade verodostojna oseba, da to kar izreče, tudi drži. To je bistvo. In najmanj dvakrat se je izkazalo, da temu ni tako. Prvi primer vsi poznamo in ste se pokesali, ko ste zavajal slovensko javnost s svojim lastništvom in ste zamolčali lastništvo v Ultri. Drugič ste danes zavajali parlament, da ni bilo nobeno posojilo v Ultri reprogramirano, jaz pa imam papirjev Nove Ljubljanske banke, ki dokazujejo to, da je bilo reprogramirano, in sicer v sredini oziroma v aprilu lanskega leta. Torej, jaz ne vem, kaj še več povedati v bran temu, da je prišlo pri odločitvah Nove Ljubljanske banke glede vaše vloge v tem podjetju in glede tega podjetja do pristranskosti, do odstopanja od normalnih suhoparnih zoprnih bančnih pravil in principov, da se je uporabil tu princip in pravilo vašega vpliva in vaše politične moči. Da vam ni bilo po godu, kdo sedi na čelu Nove Ljubljanske banke, je že verjetno vsakemu vrabcu na sleherni slovenski strehi jasno, saj ste protestirali in dosegli odstop gospoda Veselinoviča, ki je, tako kot je prišel politično, moral tudi tako oditi. Torej, da imate interes in ambicijo vplivati in da imate človeka na čelu te banke ste že dokazali in vidimo tudi zakaj, zaradi tega, da imate pri vsem tem tudi kakšen privilegij, ki

vam sicer ne bi šel. Jaz si drugače tega ne znam razložiti. Če nič drugega, je današnja seja ena velika dodana vrednost pri vsej zadevi. Razkrili ste veliko podrobnosti, spodbudili ljudi, ki imajo dokaze, da so jih posredovali nam, in smo vam zopet dokazali, da ne govorite resnice parlamentarcu, parlamentarcem. Mislim, da je to pravzaprav posmeh neki verodostojnosti Vlade in demokraciji in jaz, spoštovani predsednik Vlade, bi vas prosil, da se vsaj vi poglobite tako v magnetogram in izjave gospoda Golobiča danes in v verodostojne dokumente, ki vam jih bom tudi izročil, in si sam ustvarite sliko o tem, kakšen minister sedi v vaši vladi. Če bi se to zgodilo v prejšnji vladi, bi bilo že dosti tisto, kar se je zgodilo ob zamolčanju, pa ne bi tak minister več sedel. Ker vem, da je to politično občutljivo, da gre za koalicijsko stranko, ki bi zapustila verjetno koalicijo, prišlo bi do, verjetno, tudi neljubih posledic za največjo vladajočo stranko, se to ni zgodilo in verjetno se tudi poslej ne bo zgodilo. Ko pa govorimo o nekem drugem ministru, ki tudi danes tukaj sedi, pa ni problema. Ni tednov, dni za premislek, ni ničesar. Takoj ali isti dan, pok. Zakaj? Seveda, ker je v naprej dogovorjeno. Jaz ne morem verjeti, da niste uskladil svojih potez z gospodom Šoltesom, preden je bila tiskovna konferenca Računskega sodišča glede pomanjkljivosti na Ministrstvu za okolje in prostor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Vizjak, to ni predmet današnje razprave.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Gotovo. Je pa paralelen primer, ki pričao različnih vatlih za isto stvar. Torej, če se bodo vloge teh istih oseb v tej isti sestavi Vlade nadaljevale, bomo priča še neštetim takšnim primerom. In najlažje, spoštovani gospod Gregor Golobič, bi bilo pojasniti te navedbe, s katerimi danes tukaj razpolagamo v obliki avtentičnih dokumentov bank, da bi nam predložili drugačne dokaze in rekli. "To drži in vse ostalo, kar imate vi, je falsifikat, izmišljeno ali zlonamerno uporabljeno." Pa niste predložili niti enega dokumenta, ki bi pričal nasprotno. Niste z niti enim dokumentom ovrgli, da je na tisti dan, to se pravi 6. 5. 2009, ko so te preglednice zaokrožile po javnosti, ki jih je objavila nacionalka, trdili, da so te ničle neupravičeno napisane in predložil dokumente, ki demantirajo te ničle. Torej demantirajo neustreznost zavarovanj. Jaz nisem nikoli govoril, da je absolutna resnica, kar, ne vem, kdorkoli v kaki anonimki sporoči. Je pa gotovo to povod za razjasnjevanje. Gotovo je to neka osnova, ki jo mara nekdo drug vsaj probati, ovreči z nekim relevantnim papirjem. Tega žal ni bilo in predlagatelji smo zato predlagali tudi amandmaje, ki vračajo sklepe Državnega zbora na nivo in v obliko in v obseg, kot so bili v prvotnem sklicu tudi predlagani. Mislimo in prepričani smo, da je v tem primeru prišlo do pristranskega odločanja pri odobravanju kreditov in

reprogramov teh kreditov s strani Nove Ljubljanske banke, pristranskega in torej drugačnega od suhoparnih bančnih pravil, predvsem zaradi politične teže in pozicije ključnega oziroma enega izmed pomembnih, enega izmed ključnih solastnikov te skupine. Zato smo prepričani, da je to še kako trden element za klientalizem v tej družbi in seveda tudi sum korupcije.

V kolikor bi želeli to demantirati, ste imeli skoraj eno leto dni časa, da bi to demantirali, pa niste. To ni demantirala ne banka, še manj pa Banka Slovenije. Še huje. Ta ista banka, Nova Ljubljanska banka, ki sedaj prosi Vlado za 250 milijonov dokapitalizacije, ne želi parlamentarcem pojasniti teh stvari. Ne želi. Ne želi. Preiskovalna komisija, ki jo vodi moj kolega Petan, ki naj bi preiskala in ima preiskovalna pooblastila, lahko dobi vse podatke, ne dobi od banke podatkov, ne dobi, kako so posamični krediti zavarovani. Veste, spoštovani, pri zavarovanju kreditov je hudič v podrobnostih. Nas zanima, kajti nas zanima, v kateri meri, s katerimi oblikami, v katerem obsegu so krediti zavarovani. Teh podatkov žal nimamo in ne dobimo.

Ko pa banka rabi denar, pa pride v parlament, reče: "Fantje, hudič bo, denar rabimo." In takrat vidim, da vsi razumemo, da moramo dati bankam denar. Ko pa terjamo od njih kak odgovor, kako s tem denarjem ravnajo, dobimo pa bore malo informacij. Še huje je, tudi od naše ključne nadzorne institucije, ki se obnaša vzvišeno kot nek pav, ne dobimo ničesar, nobenih podatkov. Pravijo, da niso kompetentni za ocenjevanje koruptivnosti, hkrati pa trdijo, da koruptivnosti ni, kar je včeraj ali predvčerajšnjim trdil gospod Kranjec. Torej, v eni sapi govori, da za nekaj ni pristojen, po drugi strani pa pritrjuje, da tega ni.

Več kot preveč je tu določenih napak, neresnic, ki so bile izrečene, in več kot dovolj je tudi dokazov, da gre v tem primeru za nesprijemljivo prakso, ki se je pojavljala v tej banki, in da je treba takšne stvari sankcionirati in omejiti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati? Gospod minister, na voljo imate slabih 20 sekund.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala.

Gospod Vizjak je cel dan zavajal javnost z zgodbo o 21 milijonih nezavarovanih kreditov. To je lansiral pred osmimi meseci, bo pa na sodišču imel priložnost dokazati vse drugo, kar je izrekel. Srečno, gospod Vizjak!

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Poglejte, Andrej Vizjak nikoli in nikdar ni trdil ničesar, kar ne piše v teh dokumentih. Danes sem spoštovanega ministra Golobiča nekajkrat, verjetno vsaj

petkrat, pozval, naj demantira te navedbe in dokaže drugače, zavezan je s strani podjetja k temu, pa tega ni bilo. Kdo torej zavaja in laže? Jaz nisem uporabil nekih izmišljenih podatkov. Nisem uporabil nobenih izmišljenih podatkov, temveč sem uporabil zgolj podatke, ki sem jih prejel, in sem jih želel tudi preveriti, ker sem to dolžan preveriti. Če dobi predsednik Komisije za nadzor javnih financ v roke dokument, iz katerega je razvidno, da so v rubriki pod "Prvovrstna, ustrezna in primerna zavarovanja kreditov, danih skupini Ultra" same ničle, se pravi, da teh zavarovanj ni, je dolžan zadevo razčistiti in raziskati. To smo bili dolžni narediti. In nismo s tem nikogar zavajali, še manj pa obtoževali. In če bi kdo dokazal, da je temu tako, bi molčali. Do danes ni nihče nič dokazal, še več, banka ni nikoli zavrnila in zavrgla in demantirala teh podatkov, nikoli. Nikoli. Kar priča, da so točni.

Spoštovani, tudi danes, če povzamem, ste še enkrat zavajali to javnost. Rekli ste, da ni prišlo do reprograma, pri čemer sem vam s papirji dokazal, da je prišlo do reprograma, s papirji Nove Ljubljanske banke, da je prišlo do reprograma kreditov. In kdaj boste, sprašujem na koncu, nehali zavajati slovensko javnost in lagati poslancem?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo splošno razpravo o predlogu sklepa. Prehajamo na razpravo o sklepu in o vloženi amandmaji. Imamo dva vložena amandmaja. Oba od poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zaključujem razpravo, saj je tudi čas potekel. Končali smo s to razpravo. Prav tako sem vam povedal o amandmaji, o katerih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA V ZVEZI S "TRETJIM PAKETOM PROTIKRIZNIH UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKE IN SOCIALNE SITUACIJE V SLOVENIJI: BOJ PROTI KRIZI JE BOJ ZA NOVA DELOVNA MESTA."** Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Besedo dajem predstavniku predlagateljev, gospodu Janezu Janši za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite.

JANEZ JANŠA: Spoštovani, gospod predsednik. Predsednik Vlade, ministri.

Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta. To je naslov gradiva oziroma tretjega paketa protikriznih ukrepov, ki jih je pripravil naš strokovni svet in jih preko naše poslanske skupine vložil v proceduro. To se je zgodilo zaradi ali pa ob pretežni odsotnosti iniciative in tudi velikih zamud

na vladni strani. Ne bom tukaj navajal konkretnih podatkov ob tem, kolikokrat so že bili ukrepi pa izhodne strategije napovedani in kolikokrat so se roki zamaknili in kako še vedno teh ključnih dokumentov nimamo, ker to ni glavni problem. Glavni problem po našem mnenju je v tem, da obstaja temeljno razhajanje o tem, v katero smer morajo iti v tem času protikrizni ukrepi v Sloveniji. Zdaj, kot piše že v samem naslovu, je to tretji paket. Prvega je predlagala že prejšnja vlada v odhajanju, drugega naša poslanska skupina in strokovni svet v začetku lanskega leta. Takrat so bili možni še številni ukrepi, ki danes niso več, ker je čas potekel. In zaradi tega, ker smo o tistem paketu že razpravljali, ker so se razmere v tem času tudi spremenile, in ker je bilo tudi v javnosti in s strani gospodarstva in gospodarskih organizacij marsikaj od tega ponovljeno tudi v lanskem letu, pa žal neuslišano, mi v ta tretji paket nismo vključili predlogov, ki so bili že posredovani v proceduro, nekateri tudi v obliki zakonskih predlogov, pa niso bili sprejeti. Vendar to, da tega ne ponavljamo, ne pomeni, da ni več aktualno. Nekateri predlagani ukrepi v lanskem letu dejansko danes ne bi pomenili nič, ker so razmere drugačne, nekateri pa so še vedno aktualni in ostaja z naše strani ponudba, ki je na mizi. Kot sem dejal na začetku, je ključni problem v tem času v Sloveniji to, da se razhajamo glede tega, v katero smer bi lahko to krizo učinkovito reševali. In da tudi, razen pač nekaj razprav na delovnih telesih in dveh sej ali, kjer to obravnavamo, ni nekega mesta, dialoga, kjer bi se te stvari usklajevale.

Tudi danes imam na voljo slabih 15 minut za obrazložitev več kot 70 ukrepov, ki smo jih predlagali, kar pomeni, da jih ne morem niti naštetih in o tem ne moremo poglobljeno govoriti. Čas za to je bil iz nerazumnih razlogov, čeprav gre za ključno temo, izjemno omejen. Res ne vem, zakaj je to potrebno in komu to koristi?!

Značilnost smeri, ki jo zagovarja in prakticira Vlada pri spopadu s krizo, je naslednja. Prvič: pasivno čakanje, kdaj se bodo vrnila naročila naših partnerjev iz tujine. Drugič: osredotočenost politik in ukrepov Vlade na slaba podjetja in ob tem zanemarjanje dobrih. Tretjič: netrajnostno prelaganje bremena krize na naslednje generacije, z velikim povečevanjem zadolženosti in proračunskega primanjkljaja za tekočo potrošnjo države. Potem, nepovezanost ukrepov s podnebnimi spremembami in večinoma prezrt trajnostni razvoj. Ob tem pa ta pogled na krizo spremlja še marksistično modrovanje o tem, da je kriza dokaz za zgrešenost tržnega gospodarstva in da tako itak ne more naprej. S sredstvi davkoplačevalcev se proizvajajo nekakšni marksistični manifesti 21. stoletja, kjer se modruje o stvareh, ki jih je čas povozil že v prejšnjem stoletju.

Dejstvo je, da je dosedanji potek krize v svetu in predvsem v Evropski uniji dokazal predvsem veliko žilavost socialnotržnega gospodarstva. Ravno socialnost tržnega

gospodarstva v Evropi je preprečila, da bi se ta kriza doslej izkazala v drastičnem povečanju revščine in prikrajšanosti ljudi, kot se je to na primer zgodilo pri veliki gospodarski svetovni krizi v tridesetih letih prejšnjega stoletja. V takšni situaciji je strateški odziv manj razvitih držav, kamor še vedno spada tudi Slovenija, dvojen. Z vlaganjem v infrastrukturo in standard prebivalcev lahko tudi med krizo dohiteva razvitejšo okolje, po drugi strani pa mora gospodarstvu omogočiti, da se prestrukturira v smeri, da bo konkurenčno tudi v pokriznih časih. Na začetku leta 2010 lahko ugotovimo, da se doslej v Sloveniji nič od tega dvojega ni zgodilo.

V času krize je Slovenija svoj zaostanek za razvitimi državami Evrope celo povečala. V prvih osmih mesecih leta 2009 je Vlada povečala trošenje za 10%. Čeprav so bili prihodki manjši za 6,5% in so nastale škarje v velikosti 16,5%. To je povzročilo tudi rekorden javnofinančni primanjkljaj. Takšna ekspanzivna fiskalna politika, ob že omenjenem rekordnem primanjkljaju, ni pomenila niti državne investicijske potrošnje. Nismo vlagali v nobene velike projekte, ki bi kaj prinesli, niti ne spodbudili zasebne investicijske potrošnje. V letu 2009 smo tako zabeležili prekomeren padec bruto domačega proizvoda, skoraj 9%. Če je bilo za Slovenijo značilno, da je med letu 2005, 2008 rasla za več kot 3 odstotne točke hitreje od držav evro območja, je bruto domači proizvod v letu 2009 za več kot toliko hitreje padel. Dodatno skrb vzbuja dejstvo, da bo Vlada Republike Slovenije glede na sprejeta proračuna za letošnje in prihodnje leto, očitno nadaljevala s takšno neustrezno fiskalno politiko. Javnofinančni dolg je v enem letu narasel na 32,6% bruto domačega proizvoda, leta 2008 je ta znašal le 21,5%, kar predstavlja več kot 50% povečanje. Napoved za zadolženost v letu 2013 je 54% bruto domačega proizvoda, vendar bo ta zadolženost še višja, če se bo takšna finančna politika države nadaljevala. In s tem Slovenija pospešeno drsi proti grškemu scenariju. Zanimiv je tudi kazalnik gospodarske klime. Če je Slovenija v avgustu leta 2008 med državami Evropske unije z več kot 100 točkami zasedla četrto mesto, je v novembru lanskega leta z 68. točkami uvrščena na lestvico na 24. mestu. Povprečje Evropske unije pa je skoraj 90 točk. Slovenija je v enem letu med vsemi državami Evropske unije izgubila največ točk. To nedvomno kaže, da gospodarske in finančne krize niso povzročili samo zunanji dejavniki, ki so sicer prisotni tudi v Sloveniji tako kot povsod drugod, ampak tudi notranji dejavniki. Z vladnimi ukrepi je bilo podjetjem predvsem omogočeno, da so vedrila, da bi se vrnilo povpraševanje in z njim boljši časi, ne pa da bi krepila lastne in razvojne izdelke pod lastno blagovno znamko, pri katerih ne bi samo pasivno čakali, kdaj se bo povpraševanje po nekem starem izdelku ali po izdelku obnovilo in ali bo njihova ponudba dovolj poceni, ampak bi s prestrukturiranjem imeli usodo v

večji meri v svojih rokah. Zahodna tržna gospodarstva so v času krize praviloma bistveno nižala stroške in večala produktivnost. V Sloveniji je produktivnost medtem celo močno padla. Po tej krizi, ne glede na to koliko časa bo še trajal, ne bo tako, kot je bilo prej, in nekateri tuji kupci se bodo sicer morda res vrnili, nekateri se pa ne bodo, ker bodo našli cenejšega dobavitelja. Prvega leta krize v Sloveniji nismo dovolj izkoristili za spremembe, natančneje, gospodarstvu nismo dali signalov, naj se prilagaja, nismo prestrukturirali in lajšali, nasprotno, državne politike so bile usmerjene k ohranjanju obstoječega stanja in zato, da smo ohranili obstoječe stanje, smo se zadolževali na račun prihodnjih generacij. Zato je skrajni čas, da se s takšno prakso preneha.

V tem dokumentu, ki je pred nami je zato predlagan strateški ukrep. Glede na to, da napovedana proračunska primanjkljaja v letih 2010 in 2011 resno ogrožata stabilnost javnih financ, predlagamo zakonsko omejitev odhodkov širšega sektorja države na 46% BDP v letošnjem letu. Z vsakim prihodnjim letom pa se odhodki znižajo za eno odstotno točko tako, da bi leta 2013 ponovno dosegli 43 odstotni delež odhodkov širšega sektorja države v BDP. Predlagamo torej realno omejitev. Tisto, ki jo je postavila Vlada, je seveda neprimerna, ker Vlada je tudi omejila odhodke, vendar jih je omejila nominalno. Omejila je vsoto. Vlada pravi, porabili bomo lahko največ 10 milijard, in sicer ne glede na to, koliko se nabere v proračunu in je odvisno od gospodarske situacije. Porabili bomo 10 milijard, ne glede na to, kakšen bo naš BDP. V nasprotju z Vlado mi pravimo, porabimo le 43% BDP. Če bomo ustvarili več, če bo ta proizvod večji, bo 43% tudi več denarja. Če bo manjši, bomo pač prisiljeni porabiti manj. Vlada pa pravi, porabili bomo 10 milijard ne glede na to, koliko bomo ustvarili. To je ta razlika med odstotkovnim in nominalnim kriterijem oziroma sidrom, s tem, da nominalnemu težko rečemo stabilizator. Smiselna je torej omejitev v deležu in ne nominalno, kot predlaga Vlada. Da se ta strateški cilj uresniči in da se hkrati zagotovita nova dinamika gospodarstva oziroma rast in nova delovna mesta, predlagamo v tem paketu še 72 posamičnih ukrepov, in sicer 35 s področja financ in gospodarstva, 16 s področij okolja in prostora ter nekaj posegov pri kmetijstvu, prometu in zdravstvu. Njihovo redečo nit lahko strnemo v to, da je ključ do izhoda iz gospodarske krize v rokah gospodarskih subjektov. Gre za gospodarsko krizo, torej se mora kriza v gospodarstvu tudi začeti reševati. Podjetniki bolje od Vlade vedo, kje so priložnosti, kjer so trgi, tržne niše in kako se morajo prestrukturirati. Treba je samo omogočiti okolje oziroma pogoje, da se to lahko naredi. Največji izziv leta 2010 je obrniti trend na trgu dela iz naraščanja v padanje brezposelnosti. Politike morajo stimulirati vse oblike ustvarjanja novih delovnih mest in to bolj intenzivno kot ohranjanje starih. Novo delovno mesto je že po definiciji namreč zagotovo perspektivnejše od

povprečnega starega. Ogromne rezerve so v samozaposlovanju ter malih in srednjih podjetjih, ki jih Vlada praviloma zanemarja. Človek, ki ne dela, je najdražji, tako zase kot za skupnost.

Malo držav je v Evropi, kjer bi bil finančni sektor v tako veliki meri pod lastniškim vplivom države, kot je v Sloveniji. Zato je nedopustno, da slovenski finančni sektor ne servisira ustrezno gospodarstva, kar, mimogrede, priznava tudi Vlada. Država mora skozi davčno politiko pomagati razvojno-inovacijsko intenzivnim podjetjem, ne pa podjetjem, ki na trgu tekmujejo s slabo plačanimi delavci, ker potem tu ni perspektive.

Vladni ukrepi so pretežno kratkoročne narave; nekaj več o njih kasneje, ker imam še nekaj časa za razpravo vmes, v teh 15 minutah to ni bilo možno. Dolgoročni ukrepi, o katerih Vlada tudi govori, pa so v veliki meri vsebovani v programu gospodarskih in socialnih reform, ki obstaja, ki ni bil razveljavljen, vendar se na nek način ignorira in s tem tudi veliko dela, ki je bilo v to vloženo. Predlagamo Vladi, da nekoliko pogleda tudi v ta dokument. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog sklepa je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, gospodu Matjažu Hanu, za predstavitev poročila odbora.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade, ministrice in ministri, kolegice in kolegi!

Odbor za gospodarstvo je na 10. nujni seji 18. 1. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog sklepa v zvezi s "Tretjim paketom protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji", tako imenovani "Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta", ki ga je v Državni zbor v obravnavo predložila Poslanska skupina SDS s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, amandmajem poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 1. in 2. točki predloga sklepa. Na sami seji pa sta bila odboru posredovana tudi dva predloga za amandmaja odbora, in sicer predlog poslanca gospoda Bogdana Baroviča k 2. točki ter predlog poslancev SDS za spremembo predloga sklepa v enakem besedilu, kot je bilo 12. 1. 2010 poslano predsedniku Državnega zbora, s katerim naj bi se v besedilo predloga sklepa namesto dveh točk vključevalo petinštirideset točk.

Seja je potekala tako, da je uvodoma mag. Andrej Vizjak kot predstavnik predlagateljev predstavil predlog sklepa, še posebej natančno pa je predstavil najpomembnejše predloge ukrepov iz tako imenovanega tretjega paketa. V nadaljevanju so predstavniki Vlade podali komentarje k tretjemu paketu z vidika posameznih resorjev, saj Vlada svojega mnenja do seje odboru še ni poslala. Mag. Mitja Gaspari, minister brez resorja, odgovoren za razvoj in evropske zadeve, je podal

zlasti komentar v zvezi z osnovnim konceptom tretjega paketa ter dokaj konkretno in podrobno komentiral nekatera predloge ukrepov, ob zaključku pa je poudaril, da upa, da bo razprava na izredni seji Državnega zbora kvalitetna, ter da bo razkrila različne možne elemente koncipiranja izhodne strategije. Sledili so dokaj podrobni komentarji ministrici ministrov, in sicer dr. Ivana Svetlika, ministra za delo, družino in socialne zadeve, gospe ministrice Irme Pavlinič Krebs, ministrice za javno upravo, dr. Henrika Gjerkeša, ministra brez resorja, državne sekretarke gospe Darje Radić, državne sekretarke gospe mag. Sonje Bukovec in državnega sekretarja gospoda dr. Ivana Eržena, državnega sekretarja Ministrstva za zdravje. Vsi po vrsti so poudarjali, da so v vladnih resorjih tretji paket SDS resno proučili, zlasti pa so predstavili številne aktivnosti in ukrepe Vlade, ki so bili že izvedeni, ukrepe, ki se že izvajajo, ter ukrepe, ki so pravkar v pripravi. Poudarjeno je bilo, da z vidika, da se veliko ukrepov iz tretjega paketa v vladnih resorjih že izvaja, ter da ne gre za predloge, ki bi prinašali nekaj povsem novega.

Predstavniki Zakonodajno-pravne službe je ustno predstavil mnenja službe, pri čemer je poudaril, da se njihova temeljna pripomba nanaša na vrsto predloga akta, ki naj bi ga Državni zbor sprejel ob obravnavi tretjega paketa. Služba namreč meni, da bi bilo poslovniško ustrezno namesto sklepa sprejeti priporočilo, to je v 111. členu Poslovnika opredeljeno kot akt, s katerim Državni zbor predlaga ukrepe za delo državnih organov, v obravnavanem primeru torej Vlade. V nadaljevanju pa je predstavil tudi pripombe Zakonodajno-pravne službe k vloženi amandmajema ter predlogoma za amandmaje odbora.

Razmeroma obsežnemu uvodnemu delu seje je sledila krajša razprava o obeh točkah predloga sklepa ter vloženi amandmajih in predlogih za amandmaje odbora, v okviru katere pa so člani odbora pretežno razpravljali le o amandmajih oziroma predlogih za amandmaje, in sicer tudi v luči opozoril Zakonodajno-pravne službe. Odbor je tako sledil opozorilu glede vrste akta, ter sprejel amandma k naslovu, s katerim je sklep spremenil v priporočilo. Upošteval je tudi pripombe k amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS, ter amandma s sprejetjem svojega amandmaja tudi ustrezno "korigiral", tako, da je iz njega črtal besedilo, ki se nanaša na seznanitev Državnega zbora s tretjim paketom, saj je bilo to nepotrebno. Kljub pripombam Zakonodajno-pravne službe k predlogu poslancev SDS za amandma odbora je odbor glasoval o tem predlogu, vendar ga ni sprejel. Odbor je odločal tudi o drugih amandmajih in predlogih za amandmaje odbora, njegove odločitve pa so razvidne iz poročila odbora.

Glede na sprejetje amandmaja je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga priporočila, ki je sestavni del tega priporočila.

Na koncu spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, želim si, da bi bila danes razprava konstruktivna, tako kot je bila na samem Odboru za gospodarstvo in da bomo skupaj našli tiste rešitve, ki bodo prinesle ključ za izhod iz težav, ki jih ima v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Gospod predsednik Vlade, Borut Pahor, izvolite.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod podpredsednik, visoki dom.

Poglejmo uvodoma na stvar iz pozitivne perspektive. Nedvomno je namen predlagatelja in Vlade enak. Oboji želimo izboljšati položaj nacionalne ekonomije v konkurenčnem boju z drugimi in izboljšati javnofinančno stabilnost naše države. In oboji smo prepričani, da breme na premagovanja krize ne smemo v celoti ali nepravilno, nesorazmerno prenesti na ljudi, ki so socialno šibkejši. Se pravi, je treba ob vseh teh ukrepih skrbeti za socialno kohezivnost naše družbe.

Vlada je tako rekoč pred zaključkom oblikovanja izhodne strategije, ki je namenjena prav tema dvema ciljema, in naj takoj zavrnem enega od očitkov predlagatelja, da karkoli zamujamo. Slovenija oziroma slovenska vlada je bila med prvimi, ki je na ravni Evropske unije in v evro območju začela s pripravo izstopne strategije. S sprejemom te strategije konec tega meseca bo Vlada predstavila tako nabor ukrepov ekonomske politike kot dolgoročnejshe strukturne spremembe, ki bodo skupaj ob zagotavljanju fiskalne vzdržnosti krepili konkurenčnost gospodarstva in ustvarjanju novih delovnih mest, torej dva cilja, ki sta temu visokemu domu in Vladi skupna, ter hkrati omogočala največjo možno mero socialne kohezivnosti. To ni enostavno, za to je potrebno veliko znanja, veliko politične potrpežljivosti v socialnem dialogu in na koncu tudi odločenosti in poguma, da se določene potrebne, čeprav nepopularne stvari, v tem visokem domu sprejmejo. In ko bomo pred tem, da jih bomo sprejemali, računamo tudi na podporo tistih, ki take predloge zagovarjajo.

Slovenija je, to moram povedati z avoljo dejstva, da ne bi bilo kakšnih napačnih pogledov v kratko preteklost Slovenije, Slovenija je vstopila v krizno leto 2008 z 1,8% javnofinančnega deficita. Ta je že v zadnjem kvartalu istega leta, torej leta 2008, v konjunktornem letu, presegel 3% bruto domačega proizvoda. 2008 - konjunktorno leto, zadnji kvartal, 3%. Razmere so se seveda začele slabšati v času, ko je bila medletna stopnja gospodarske rasti 3%. Če pogledamo nekatere druge države, ki jih radi jemljemo za primerjavo, ugotovimo, da so imele ob začetku krize; in jaz sem v inavguralnem govoru povedal, da ta vlada ne misli tekmovati v kritikah, ker tukaj ni rešitve z morebitnimi napačnimi odločitvami prejšnje, kot izgovor za svoje odločitve. Mi smo prevzeli odgovornost za

vodenje države in bomo rekli, kaj o slabih odločitvah prejšnje vlade samo toliko, kolikor je to pomembno za to, da ne ponovimo istih napak. In tudi ne trdimo, da jih sedaj ne delamo, da kakšnjokrat ne sprejmemo kakšnega ukrepa prepozno in da kakšen ni tako velikopotezen, kot bi si ga želeli. In zato to diskusijo jemljemo zelo resno in že vnaprej povem, da bomo spoštovali sklep Državnega zbora, če ga bo sprejel, da bomo zelo natančno proučili, kaj nam je pripravila ena od poslanskih skupin za premislek pred pripravo naše strategije. Konec leta 2009 je Slovenija končala z javnofinančnim primanjkljajem, ki se giblje nekaj pod 6%. Veliko. Kar se mene tiče, preveč, čeprav so ocene o tem različne. Podobne primanjkljaje bodo namreč imele tudi nekatere zahodnoevropske države, tiste, ki so šle v krizno situacijo boljše pripravljeno kot Slovenija. Ob koncu recesije, ne pa tudi, šele ob koncu skrčene gospodarske aktivnosti, ki, hočem reči, da krize ni konec, recesije formalno sicer ni več, kriza pa se seveda nadaljuje, se zato postavlja vprašanje, ali je Slovenija v pretiranem javnofinančnem primanjkljaju ali ne. Naj bom kot predsednik Vlade jasen, to je moje osebno stališče, vsak javnofinančni primanjkljaj, ki ni pridelan zato, ker se investira, ampak ker se poskuša z njim ohranjati tudi socialno vzdržnost, je dolgoročno zame nesprejemljiv. Ampak če nismo hoteli, gospe in gospodje prizadeti ljudi, ki niso krivi za to krizo v lanskem letu, smo morali ohranjati nekatere pravice, ki so jim pomagale, da so lažje preživeli ta čas in jih pripraviti skupaj z drugimi do tega, da sedaj lažje, tudi socialno in politično, prisluhnejo našim predlogom, da zdaj pa res gremo v neke strukturne in druge ukrepe, ki bodo povečali konkurenčnost našega gospodarstva. Jaz še vedno stojim za bazično odločitvijo slovenske vlade. Lansko leto je bilo zelo pomembno za ohranitev socialne kohezivnosti in mi smo neko dinamično ravnovesje porušili v prid solidarnosti. In letos bomo zavoljo tega lahko to dinamično ravnovesje porušili v prid konkurenčnosti. In Slovenija bo iz te krize šla močnejša, kot je bila vanjo potegnjena.

Kar se tiče primanjkljaja, ne da bi opravičeval ta primanjkljaj, ker ga ne, osebno ga ne in večina mojih kolegov tudi ne. Poglejte evroobmočje. Ali je Slovenija nek grdi raček tega evroobmočja? Ni. Ni. So druge države, ki so imele boljše pripravljene to strategijo in imajo enake fiskalne probleme, nekatere še večje. Na ravni evropskega sveta se celo opozarja, da ne bi prehitro šli z izstopnimi strategijami, da ne bi znova padli v situacijo, v kateri bi bile potrebne velike fiskalne injekcije, ker države preprosto nimamo več kje vzeti, da ne bi dolgoročno zadolževali svojih državljanov.

Vsi se bolj ali manj strinjamo, da je treba storiti vse za to, da javnofinančni primanjkljaj spravimo pod 3%. In cilj Vlade je, da nam to uspe do leta 2013. Mislim, da lahko z ukrepi, ki ste jih predlagali vi in ki jih predlagamo mi, ta cilj tudi dosežemo.

Za obvladovanje javnih financ, ki bo seveda imelo povratno pozitiven učinek na gospodarstvo je po mnenju predlagateljev posebnega pomena postavitev fiskalnega pravila. Teh fiskalnih pravil je v svetu veliko in naša vlada, brez zamre, da spomnim, je bila prva, ki je fiskalno pravilo v proračun tudi uvedla. Izbrali smo enega, lahko bi izbrali, tudi katerega drugega, ampak za tem, ki smo ga izbrali stojimo in menimo, da se bo pokazalo kot dobro v srednjeročnem obdobju in da bomo z njim obvladali javne finance.

Velika večina tistih držav, ki so uspešno izpeljale stabilizacijo javnih financ in odpravile visok primanjkljaj, je kot fiskalno pravilo uporabila omejitev zgornje nominalne rasti javnofinančnih odhodkov za leto naprej - to, kar smo storili mi. Bistvo takega pravila je, da ga je moč kontrolirati in da iz njega izločimo vpliv cikla. Mislím, da je lani uveljavljeno fiskalno pravilo konsistentno, da ni potrebe po njegovem spreminjanju, čeprav pa, kot sem rekel, ne zanikam, da bi bilo mogoče poseči tudi po kakšnem drugem fiskalnem pravilu. Da je tudi to, ki je bilo tu omenjeno, morda koristno, vendar naj spomnim, da smo bili vendar prva vlada, ki ga je sploh uvedla in ga je uvedla z namenom, da zmanjšamo proračunski primanjkljaj.

Nadalje, pomembna srednjeročna naloga te vlade je javnofinančna konsolidacija. V ta namen Vlada končuje delo na programu stabilnosti, ki bo jasno predstavil tako javnofinančne cilje kot tudi poti, s katerimi bomo v naslednjih letih te cilje dosegli, vse skupaj pa predstavlja izstopno strategijo.

Predlog, ki ga je predstavil predsednik največje opozicijske stranke, ne vsebuje ustrezne obravnave prihodkovne in odhodkovne strani javnih financ. Ker niste priložili finančne slike oziroma izračuna svojih ukrepov - če se ne motim, me, prosim, popravite -, smo to storili mi. In če smo storili prav, so naši izračuni naslednji. Če bi upoštevali vse predlagane ukrepe za zmanjšanje davčnih obremenitev, potem bi bili javnofinančni prihodki na letni ravni manjši za več kot milijardo in pol evrov. Skupni učinek zmanjšanja javnofinančnih odhodkov in zmanjšanja javnofinančnih prihodkov pa bi pomenil, da bi javnofinančni primanjkljaj po vašem predlogu znašal leta 2010 najmanj 7,5%. Če so naši izračuni pravilni - nisem videl vaših, če sem jih spregledal, me boste popravili -, potem je to stvar, ki je mi seveda ne moremo sprejeti. Čeprav pravimo, da se v marsikateri stvari strinjamo glede ukrepov in da se bodo marsikateri ukrepi tudi pokrili.

Če pogledamo po sklopih, ki so v predlaganem dokumentu, sta samo dva ukrepa, kjer naj bi zmanjšala pritisk na javnofinančne odhodke, to je zmanjševanje plač v javnem sektorju in zmanjševanje prispevkov za pokojninsko zavarovanje, pri čemer slednji neposredno vpliva tudi na prihodkovno stran. Slabost predlogov glede zmanjševanja davčnih bremen, pa ni samo o tem, da zmanjšujejo davčne vire,

ampak tudi v konceptualnem pristopu do davčne politike. Osnovna logika zadnje davčne reforme; in mi smo jo v velikem delu podprli, bila je v času konjunktura, ker nismo vedeži, smo reveži, in nihče od nas ni pričakoval take krize kot je stopila potem na svetovno sceno nekaj let kasneje, smo se pač odločili za nekaj sprememb, ki so bile konceptualno konsistentne. Osnovna logika zadnje reforme je bilo znižanje splošnih davčnih stopenj in uprava selektivnih davčnih olajšav. V predlogih dokumentov se zdaj s strani opozicije nadaljuje s predlogi selektivnih davčnih olajšav, hkrati pa se predlaga tudi dodatno znižanje davčnih stopenj. Menimo, da to ruši nek konceptualno-konsistenten pristop, in da to ni dobro. Mi, torej mislim tukaj na Vlado, ne vidimo prostora za dodatne selektivne olajšave, če se želimo resno ukvarjati z zmanjšanjem prispevkov za socialno varnost. Vlada o tem razpravlja, vendar se bo za ukrep odločila na podlagi temeljitih izračunov vseh posledic in seveda v socialnem dialogu, seveda s parterji. Veseli me, da tudi opozicija vidi potrebo po strukturnih spremembah. Mislim, da jih vidimo na treh področjih skupaj, kar se tiče javnega trošenja: zdravstvo, pokojnine, reforma trga dela. Kljub manjšim razhajanjem v ukrepih, vidim v tem zagotovilo, da bodo nekateri sicer zelo velikopotezni - to vam lahko zagotovim - zelo zahtevni, tudi deloma nepopularni ukrepi, tukaj vendarle zaradi naše odgovornosti do prihodnosti, naša odgovornost je večja odgovornost kot vaša, ampak ne nazadnje smo v istem čolnu, mi pravi, da bodo tukaj dobili v tem visokem domu podporo. To je za prihodnost te države in za optimizem naših ljudi zelo pomembno.

Glede ukrepov na finančnem trgu velja poudariti, da je poseganje države omejeno predvsem na čas krize. Država se bo s svojimi institucijami vključila predvsem v tisti del, ki jih banke in druge finančni posredniki na trgu ne opravljajo na način, ki bi prispeval k razvoju gospodarstva. V ta namen bo Vlada poenotila postopke delovanja institucij, ki se ukvarjajo z razvojnim financiranjem, oblike nepovratnih državnih pomoči pa bo v postopno večji meri nadomestila z oblikami povratnih pomoči.

Ker tudi jaz tako kot predlagatelj nimam na voljo veliko časa, bi rad spomnil samo še na nekaj stvari. Strinjamo se, da je lahko sistem izvajanja kohezijske politike bolj učinkovita, ampak moram povedati tudi nekaj v svoj prid. Da smo za lansko leto na račun povečanja učinkovitosti črpanja evropskih sredstev realizirali večje prilive v slovenski proračun za 157 milijonov evrov, kar je za dva in pol krat več kot v letu 2006, ko je bil neto položaj dobrih 60 milijonov evrov slabši.

In še nekaj bi rad povedal preden končam, ker se mi zdi pomembno, da tukaj ne bo kakšnih nesporazumov glede našega poguma omejevanja javne porabe, kar vidim kot enega najbolj pomembnih ciljev in nalog Vlade v tem času. Mi smo lani privarčevali ali pa porabili manj sredstev za materialne

stroške in za plače, in sicer v vrednosti 466 milijonov evrov. Naj nihče od tukaj prisotnih ne misli, da je to kakšna lahka operacija, ampak je za nami. Torej izstopne strategije smo se lotili pravočasno, bo zelo ambiciozna. Mi pozdravljamo ambicijo opozicije, da sodeluje v njeni dokončni pripravi, na vaše mize bo vladni predlog prišel v februarju. To bo v bistvu nabor zakonov, ki bodo pomembno spremenili dosedanje ekonomsko in socialno življenje. Želimo narediti bolj konkurenčno ekonomijo in hkrati ohraniti socialno kohezivnost. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav predsedniku Vlade, ministricam in ministrom, kolegice in kolegi. Sedanja ekonomsko in finančno krizo, ki je zajela cel svet in ne samo Slovenije, je treba ocenjevati tudi tako, da ocenimo ekonomske kazalnike vsaj v Evropi in jih primerjamo seveda s podobnimi kazalniki tudi pri nas. Pri tej oceni bom uporabil oceno, ki jo je navedel Umar v svoji publikaciji *Ekonomsko ogledalo*, izdano v mesecu decembru 2009. Po Umarju kratkoročni gospodarski kazalniki aktivnosti v Evropi potrjujejo počasno okrevanje evropskega gospodarstva. To gibanje ni stabilno, saj se po nekajmesečni rasti industrijske proizvodnje ta v mesecu oktobru 2009 zopet nekoliko znižala. Nadaljuje se tudi padanje vrednosti opravljenih gradbenih del. Spodbudno pa je, da se kazalniki zaupanja različnih inštitucij še izboljšujejo in so nekateri že dosegli ravni pred začetkom krize, čeprav ocena trenutne situacije v večini kazalnikov ostaja slaba. Zaradi krize se je v letu 2009 precej poslabšalo stanje javnih financ v večini držav članic Evropske unije. Negativna gibanja pa naj bi se nadaljevala tudi v letu 2010. Po napovedih Evropske komisije se bo javnofinančni primanjkljaj v povprečju Evropske unije v obdobju 2008-2010 povečal s 5,2% točki na 7,5% bruto družbenega proizvoda. Dolg sektorja države, pa s skoraj 20% točk na 80% BDP-ja. Te ocene pa krepko presegajo maastrichtske kriterije evroobmočja, ko govorimo o finančni stabilnosti neke države. In kakšne so razmere v Sloveniji? Po oceni UMAR-ja se rahlo izboljšujejo kazalniki gospodarske aktivnosti v večini dejavnosti. Ob izboljšanju razmer v glavnih trgovinskih partnericah se je, podatki so za mesec oktober, ponovno povečal izvoz blaga za en procent. Žal pa se v mesecu oktobru industrijska proizvodnja po rasti v tretjem četrtletju zmanjšuje za 3,6%. Spodbudno pa je, da se v nasprotju z industrijsko proizvodnjo poveča vrednost opravljenih gradbenih del, ki se je pobrala po večmesečnem padanju. Podatki o drugi dejavnosti prav tako kažejo na rahlo izboljšanje. To pa ne pomeni, da je krize konec in da bo v bodoče samo še bolje. Ob teh ekonomskih

kazalnikih žal še vedno narašča število registriranih brezposelnih in jih je bilo koncem meseca decembra 2009 že 96 672, kar je v primerjavi z mesecem septembrom 2008, ko je bilo število brezposelnih najmanjše, večje za 37 369 delavcev ali za dobrih 38% točk.

Brezposelnost v zadnjem četrtletju 2009 se je že povečala in pokazali so se vsi znaki ekonomske in finančne krize, ki pa je mnogi predvsem zaradi notranjepolitičnih razmer in volitev niso želeli priznati. Nasprotno. Takratna vladajoča politična skupina se je spraševala, kakšna kriza le? Kakšna recesija, saj je še vedno gospodarska rast, kljub upadanju, ki se je takrat že pojavljalo?! Javnofinančni primanjkljaj bo po jesenskih napovedih UMAR-ja minus 7,3%, torej približno takšno, kot je povprečje v EU, in dolg sektorja države bo po napovedih Ministrstva za finance narasel v letu 2009 na 34,2% BDP-ja, kar je žal za 12,3% več, kot je bilo v letu 2008, vendar mnogo manj, kot je ta dolg v EU. In tudi narasel je za manj odstotnih točk, kot je povprečje Evropske unije. Zakaj vsi ti podatki? Predvsem zato, da jasno pokažemo tudi naš položaj, položaj Slovenije v Evropski uniji, in da ovržemo tezo predlagateljev te točke, kot poudarjajo v svojem gradivu, da je zaradi odsotnosti iniciative in velikih zamud na vladni strani treba sprejeti paket protikriznih ukrepov, in to praviloma v roku enega meseca. Ali res Vlada in ministrstva v vsem tem času samo čakajo, kaj se bo zgodilo v Evropski uniji?! Če bi to bilo res, bi bila danes brezposelnost krepko nad 130 tisoč delavcev ali še več, dolg javnih financ bi presegel 50% BDP-ja in javnofinančni primanjkljaj proračuna bi bil verjetno nad 10% BDP-ja. Vlada je bila aktivna in je sprejela več ukrepov, ki so zagotovili dokaj stabilno poslovanje in vzdrževali javne finance tako, da so se pokrivala vse obveznosti in sočasno zagotovila tudi dodatna sredstva za socialne transferje, investicije in predvsem za raziskave in razvoj. To pa bi bilo možno le tako, da so bili ukrepi pravočasni in v primernem obsegu. Kljub temu da dediščina prejšnje vlade, predvsem z ukrepi, ki jih je sprejela in povečala javno porabo, plačna reforma v javnem sektorju, nekatere bonitete v šolstvu in zmanjšanje davčnih prihodkov, ukinitev davka na plače, povečane olajšave, ni bila dobra. Sedanja vlada sprejema takšne protikrizne ukrepe, ki so vsebinsko poskušali uravnovesiti socialno noto z ukrepi, ki bi povečevali konkurenčnost podjetij. Poleg tega pa, kot sami navajate, je sprejela še nerazvojni in na napačnih temeljih pripravljen proračun za leto 2009, ki je posledično doživel z rebalansom. Verjamem, da je v tem letu predvsem zaradi izjemno velikega povečanja števila brezposelnih bila ta socialna nota v ospredju. In to je tudi odlika te vlade, vlade, v kateri imajo Socialni demokrati, skupaj s koalicijskimi partnerji, na čelu s predsednikom iz vrst Socialnih demokratov, veliko odgovornost za socialno pravičnost. Res pa je, da v preteklem letu nismo sprejemali predlogov opozicije, ki so, če malo

poenostavim, imeli v svoji vsebini samo en cilj, in to je bistveno zmanjšanje prihodkov v državni proračun. Sprejetje nekaterih takšnih predlogov bi lahko imelo resne posledice za stabilnost javnih financ. Gradivo, ki smo ga sprejeli, ima dober naslov "Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta" in bi ga lahko osvojili. Soglašam, da je izhod iz krize v ohranitvi in kreiranju novih delovnih mest, ki bodo imela večjo dodano vrednost, kot je to bilo pred krizo. A kaj je delala ta vlada v preteklem letu? Ali ni predlagala ukrepov za ohranitev delavcev v neki polaktivni delovni povezavi z delovnimi organizacijami, prevzela pomemben del stroškov za izobraževanje le-teh, ko so se v delovni organizaciji opravile tehnološke in proizvodne posodobitve v malih in srednjih podjetjih in kasneje so se lahko ti delavci vrnili v proizvodnjo? Znanje, ki ga delavec pridobi skozi desetletja dela v neki proizvodnji je lahko neprecenljivo. Verjetno se strinjamo, da ni pričakovati, da bo pomenilo prestrukturiranje podjetja to, da bomo tam, kjer so imeli včeraj livarno težkih kovin, jutri odprli pekarno peciva. Obe proizvodnji res potrebujeta peč, a si ne znam predstavljati, kako bi livarji pekli kifeljce. Žal pa po mnenju Poslanske skupine Socialnih demokratov gradivo s podnaslovom "Tretji paket protikriznih ukrepov" v celoti ne sledi osnovnemu cilju, in to je kako doseči nova delovna mesta z bojem proti krizi. V paketu protikriznih ukrepov nikjer ni omenjeno, koliko novih delovnih mest bo izvajanje takšne politike na koncu dejansko prineslo. Po mnenju Poslanske skupine Socialnih demokratov se moramo reševanja te krize lotiti z več ukrepi, in to na različnih področjih. V preteklem letu so bili predvsem ukrepi, ki so blažili posledice ekonomske in socialne krize s tem, da se je z ukrepi predvsem na socialnem področju pomagalo vsem tistim, ki jih je ta kriza najbolj prizadela. V mislih imamo vse ukrepe, ki jih je predlagalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve; ne bi našteval, bilo jih je mnogo. Zato se število brezposelnih ni povzpelo na 150 tisoč ali še več. Mnogi, ki so delali 36 ali 32 ur na teden ali bili na čakanju in usposabljanju, danes že delajo polni delovni čas na tistih delovnih mestih ali podobnih, za katera so se prekvalificirali v času čakanja na delo.

Drugi paket ukrepov pa je, da se s sredstvi države, tako nepovratnimi kot tudi z ugodnimi krediti predvsem za mala in srednja podjetja ter z jamstvenimi shemami za kredite, ki so namenjeni prestrukturiranju podjetij in financiranju proizvodnje, omogočimo tako tehnološko prenovo kot tudi samo proizvodnjo.

Oba ukrepa sta se izvajala vse od izbruha ekonomsko-finančne krize. Mogoče je bil v preteklosti nekoliko večji poudarek na področju blažitve socialne krize, zato bo v letošnjem letu potrebnih nekaj več sredstev in ukrepov predvsem pri spodbujanju gospodarske konkurenčnosti in

tehnološke posodobitve. Oba ukrepa sta dejansko kratkoročna, a morata biti usmerjena v prihodnost.

Naslednji sklop ukrepov mora biti usmerjen v stabilizacijo javnih financ, s ciljem, da najkasneje do leta 2012 dosežemo javnofinančni primanjkljaj pod 3% BDP. Ta ukrep se je dejansko začel že s sprejetjem proračunov za leti 2010 in 2011, ko se je uveljavilo fiskalno pravilo pri določanju višine odhodkov integralnega proračuna. Naša skupna zaveza mora biti, da se odhodki integralnega proračuna ne bodo povečevali nad 9 milijard evrov. To pravilo omogoča, da se predvideni skupni odhodki javnih financ z 48,3% BDP v letu 2010 znižajo v letu 2013 na 42,7% BDP. Sočasno pa bomo dosegli v letu 2012 tudi primanjkljaj v višini 2,9% BDP, kar je pod 3%. Ukrepov na tem področju, ki jih predlaga SDS, ni treba sprejemati, saj imamo sprejeta proračuna za leti 2010 in 2011 in projekciji za leti 2012 in 2013, ki upoštevata ta kriterij. Vezava odhodkov na prihodke ni dobra, saj lahko kar hitro pridemo v skušnjava, da se poraba poveča iz razloga povečanih prihodkov. Takšna projekcija prilagoditve javnih financ je oblikovana ob upoštevanju napovedi UMAR-ja, da bo rast BDP v letu 2010 1%, v letu 2011 pa 2,2%. Če bo rast večja, bo primanjkljaje lahko zmanjšati prej.

Poslanski skupina Slovenske demokratske stranke predlaga cel paket zmanjšanja davčnih obremenitev za gospodarstvo in za fizične osebe. Z vidika gospodarstva in tudi prejemnikov plač, kadar je predlog za zmanjšanje plačila prispevkov ali povečanja splošne davčne olajšave, so to predvsem všečni predlogi. Z vidika javnih financ pa so takšni predlogi nesprejemljivi. Po oceni Vlade bi se prihodki v proračun zmanjšali za približno 1,6 milijarde evrov. Predlagatelj teh olajšav v ničemer ne govori, kako bo zmanjšal tudi odhodke. Ali je to mogoče skrb te vlade, ko ji poberejo vsa sredstva? Zmanjšanje določenih socialnih varstvenih pravic ali subvencij, s katerimi bi spodbujali rast in razvoj gospodarstva, pač ni tako všečno in se ni dobro zameriti eventualnim volivcem. Ali predlagatelji, ko predlagajo znižanje prispevkov za socialno varnost za dve odstotni točki in ob tem omeji še pokojninsko stopnjo prispevkov, vedo kaj so predlagali? Če je imel predlagatelj v mislih prispevke za socialno varnost, ki jih plačuje delavec od svoje bruto plače, to pomeni, da bi samo iz tega naslova prišlo v namenske blagajne, kot so pokojninska blagajna, zdravstvena, zaposlovanje skupno slabih 10% sredstev manj. V ukrepih pa ne povedo, kako bi povečali prihodke iz drugih naslovov ali pa zmanjšali odhodke. Odhodke pa je možno zmanjšati na način, da ne izplačuješ takšnih pokojnin in da zmanjšaš nivo in standard zdravstvenega zavarovanja in storitev na tem področju. Lahko pa ob nespremenjenih standardih povečaš javnofinančni primanjkljaj za približno 7,5%, ali celo več, in to je tudi več, kot je predvideno v sprejetih proračunskih memorandumih. Seveda se ta primanjkljaj v naslednjih letih ne bi zmanjševal,

kot ga sicer predlagajo za stabilizacijo javnih financ. V tem delu predloga Poslanske skupine SDS protikrizni ukrepi niso konsistentni in jih ni mogoče tako, kot so predlagani. So pa nekateri ukrepi pri zmanjševanju davčnih obremenitev v letu 2009 že bili sprejeti in so posledice davčnih razbremenitev že upoštevane v programskem proračunu, predvsem pa pri prihodkih.

Ukrepi, ki so predlagani na področju finančnega sistema in zavarovalništva, temeljijo na napačnih predpostavkah. Mogoče smo si lahko podobni v razmišljanju, da jamstvena shema tako za gospodarstvo in fizične osebe ni dala vseh pričakovanih rezultatov, ne pa v predpostavki, da je jamstvena shema neučinkovita, administrativno zapletena in počasna ter da je bila njena vzpostavitev zamujena. Pri tej oceni ni navedeno eno samo dejstvo, ki bi takšno tezo tudi podkrepilo. Podatki o izvajanju jamstvene sheme za podjetja pač govorijo nekako drugače. Do vključno 21. 12. 2009 so banke na podlagi šestih avkcij podjetjem odobrile skupno 353 kreditov v skupni vrednosti 534,6 milijona evrov. Jamstvo v Republiki Sloveniji za te kredite znaša skupno 184,8 milijona evrov. Republika Slovenija povprečno jamči v višini 34,6% odobrenih glavnih kreditov. Po zakonu o jamstveni shemi je še vedno na voljo dovolj sredstev in jamstvena shema se nadaljuje vse do konca leta 2010. Več kot tretjina števila vseh odobrenih kreditov, zavarovanih z jamstvom Republike Slovenije, je odobrila Abanka, Vipa 118 kreditov v skupni vrednosti 180 milijonov, sledijo ji Nova Ljubljanska banka - 89 kreditov v skupni vrednosti 126 milijonov evrov in tretje mesto dosega Nova Kreditna banka Maribor s 54 krediti v skupni vrednosti 103 milijone evrov. V avkcijah je sodelovalo skupno 10 bank, a so vsote ostalih bank mnogo nižje. V tem času je tudi SID banka dala za razvoj in pospeševanje gospodarstva približno za 2 milijardi evrov kreditnih sredstev. Torej ni možno iskati problema kreditnega krča v tem, da jamstvena shema in SID banka ne delujeta. Težave je treba predvsem iskati v prezadolženosti tako gospodarstva kot tudi v tem, da so pogoji za pridobitev kreditov, zavarovanih s poroštvom države preko jamstvene sheme, zelo ostri. Skoraj vsakega smo določili, da je tajkun ali pa smo mu omejili plače in ostale prejemke. Verjetno je že prav, da smo napravili omejitve tam, kjer je bilo to nemoralno ali pa nezakonito. Ni pa bilo dobro sprejeto in to velja za vse in povsod, zato so seveda nekateri začeli iskati kredite tudi izven meje Slovenije.

Po podatkih Banke Slovenije iz Biltena - Ekonomski odnosi Slovenije s tujini, oktober 2009, v tabeli Bruto zunanji dolg, je možno razbrati, da je bila Slovenija zadolžena decembra 2004 - za 15,34 milijarde evrov in decembra 2008 - za 39,24 milijarde evrov. Torej za 150% več ali dva in pol krat več, kot je bilo, in to v času, ko je bila gospodarska rast izjemno velika in so seveda bili prihodki zelo dobri. Oktober 2009, je po istih, iz iste tabele podatki, zadolženost Slovenije - 40,052 milijarde evrov ali za dobra 2% več, kljub krizi in

kljub recesiji, ki je bila v tem času. Res je, da se je struktura dolga bistveno spremenila. Državni sektor je bil decembra 2004 zadolžen za 2,27 milijarde evrov, decembra 2008 - za 3,73 milijarde evrov in oktobra 2009 za 6,68 milijarde evra. To je pa dolg, ki ga je seveda država napravila zato, da je lahko vzdrževala tako javne finance kot tudi socialno vzdržnost. Banke so v decembru 2004 imele zunanjšega dolga 4,85 milijarde, decembra 2008 17,88 milijarde in oktobra 2009 16,83 milijarde ali celo nekaj manj, kot je bilo. Banke so svoj dolg do tujine že poplačevale. In pomemben je tudi ostali sektor, ki je seveda bil decembra, govorim o gospodarstvu in negospodarstvu, decembra 2004 zadolžen za 8,18 milijarde evrov, decembra 2008 za 13,87 milijarde evrov ali za 70% več oziroma 1,7-krat več kot je bilo v letu 2004. Oktobra 2009 se je dolg ostalega sektorja zmanjšal in je znašal 13,69 milijarde evra ali za dober procent manj, kar pomeni, da je bila aktivnost gospodarstva na tem kreditnem področju nekoliko manjša tudi zaradi tega, ker ni imela kaj več za zavarovanje. Iz podatkov Banke Slovenije je možno razbrati, da se je skupni zunanji dolg sicer nekoliko povečal, za dobre 2%, a se je struktura dolgov spremenila, in sicer se je povečal dolg države in denarne oblasti, dolgovi bank in ostalih kreditojemalcev pa so se zmanjšali. Neuspeh pri izvajanju jamstvene sheme je treba iskati tudi pri zmanjšanju kvalitete zavarovanj, ki jih banke zahtevajo za odobritev kreditov nad deležem, ki je zavarovan z jamstvom države. Kljub vsemu pa je bančni sektor v Sloveniji dokaj stabilen, saj ima po podatkih Banke Slovenije samo 2,2% naložb, ki bi jih lahko imenovali slabe ali rizične terjatve. Banke s svojimi denarnimi instrumenti lahko obvladujejo te naložbe, zato ustanovitev slabe banke v tem trenutku zagotovo ni potrebno. Zagotovo pa lahko v poslanski skupini podpremo razmišljanja, da se napravi javna uprava bolj učinkovita, prijaznejša do uporabnika in tudi cenejša, zagotovo pa ne na način, da racionalizacijo posplošimo na 2% zmanjšanja stroškov vsako leto. Javna uprava je velika in ob tem bo potrebno sprejeti tudi takšne systemske rešitve, ki bodo dolgoročno omogočile, da postane uprava prijaznejša in učinkovitejša. V predlogih poslanske skupine SDS nam manjkajo dolgoročne strukturne spremembe brez sprememb na področju pokojninskega sistema, sistema dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega sistema in sistemov na področju šolstva na vseh nivojih bodo kratkoročni ukrepi, ki bodo sicer javne finance na kratek rok stabilizirali, dolgoročno pa ne bodo vzdržne in jih bo potrebno prilagajati vsakokratnim potrebam. Kot vemo, Vlada pripravlja takšne spremembe, ki so včasih že napadene, kljub temu da še niso v proceduri oziroma predlagatelji samo razmišljajo o spremembah. Nakazane dolgoročne strukturne spremembe kot tudi institucionalne spremembe na področju upravljanja javnih inštitucij in javne uprave ter spremembe v prometni in energetske strukturi in učinkovita okoljsko-podnebna politika morajo biti sestavni del neke celovite

izhodne strategije, ki se morajo izvesti najkasneje do leta 2013 ali 2014. Brez tega ni izhoda iz krize.

Poslanska skupina Socialnih demokratov ocenjuje, da ni možno kar pavšalno reči, da so razmišljanja o načinu boja proti krizi, ki jih predlaga poslanska skupina SDS, povsem nesprejemljiva. Kar nekaj ukrepov, ki so predlagani, se že izvaja, nekatere bo verjetno potrebno spremeniti in napraviti še bolj učinkovite. Nekateri ukrepi so pa res popolnoma nesprejemljivi, saj močno posegajo v javne blagajne in so nekonsistentni. Zmanjševanje sredstev bi na teh področjih lahko imelo za posledico tudi neselektivno zmanjševanja socialnovarstvenih pravic in standardov na tem področju. Vlada Boruta Pahorja z ukrepi, ki jih izvaja na področju stabilizacije in pomoči gospodarstva, dobro uravnava socialno politiko s politiko konkurenčnosti in politiko razvojno inovativnega gospodarstva, in to kljub zaostrenim finančnim pogojem. Ta vlada ima posluš za delavca in predvsem za tistega, ki je v tej krizi izgubil svoje delo. Ni ji vseeno, da se zgodi stečaj podjetja. A če so stečajni začetek nečesa novega, nečesa, kar ima novo perspektivo, je smiselno končati tako imenovano umiranje na obroke, na zdravih temeljih pa postaviti nov, perspektiven proizvodni program, ki bo imel večjo dodano vrednost in ne bo samo "lon" posel za nekoga, ki bo takšno delo končal takoj, ko ne bo več dovolj velikega dobička.

Upam, da bomo ob sprejemanju slovenske izhodne strategije, ki mora biti celovita, dovolj modri, da bomo sprejeli takšne ukrepe, ki bodo imeli za cilj izhod iz krize s posodobljenim gospodarstvom, ki bo temeljilo na tehnološki prenovi in delavcih, ki bodo prejeli vsaj takšno plačo, ki bo pokrivala minimalne stroške za preživetje, in to tudi s podporo opozicije v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak, v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi, člani Vlade, kolikor vas je še tu, lepo pozdravljeni!

V Slovenski demokratični stranki smo pripravili tretji paket protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji zaradi odsotnosti iniciative in velikih zamud s strani Vlade pri predlaganju ukrepov za izhod iz krize v Sloveniji. Opozicija se je tu postavila v konstruktivno vlogo, namesto da bi samo kritizirala, da ni ničesar, in se je pridružila pri tem velikemu številu gospodarskih subjektov, Gospodarski zbornici, Obrtni zbornici, ki vsi po vrsti Vladi očitajo počasnost, neodzivnost ter neustreznost in necelovitost protikriznih ukrepov. Seveda smo se pridružili temu s predlogi. Predlogi so v precejšnji meri zajeli tudi predloge gospodarstva. Namreč verjamemo, da

gospodarski subjekti vedo veliko, verjetno več kot Vlada, kako se spopasti z izzivi krize in kako ukrepati, kako torej iti gospodarstvu naproti, gospodarstvo razbremeniti, da bo ustvarjalo delovna mesta in reševalo tudi nastalo socialno težavno situacijo pri nas.

Slovenija je, po mnenju Slovenske demokratske stranke, v nasprotju s stališči Vlade, pričakala krizo razmeroma dobro pripravljena. Naj navedem, zakaj je temu tako. Vsi makroekonomski podatki iz tistega obdobja, torej obdobja, ko je kriza nastopila in se razpasla, so kazali znatno izboljšanje javnofinančne slike. Dve leti zapored je bil javnofinančni presežek, leta 2007 in 2008. Tudi javni dolg v ustvarjenem bruto domačem proizvodu se je zmanjšal na vsega 21,5%. Imeli smo rekordno nizko stopnjo brezposelnosti, manj kot 60 tisoč - mimogrede, mandat prejšnje vlade se je začel z 90 tisoč brezposelnih, in smo jih torej zmanjšali na slabih 60 tisoč. Bili smo v zelo intenzivni gospodarski rasti, podjetja so imela razvojne načrte, ideje in iniciativo. Takrat v tistem trenutku so podjetja pričakovala pozitiven signal države, torej signal, da je njihova aktivnost zaželeno, dobrodošla in da bodo s pomočjo države nadaljevale s temi razvojnimi ambicijami. Nič od tega se ni zgodilo. Država je cincala in ukrepov ni bilo in ni bilo. Potem smo sledili piarovskim akcijam Vlade, ko je govorila, češ, bomo predlagali prvi sveženj ukrepov, pa drugi, pa ukrepe, kot jih še ni bilo, pa ne vem, super in sploh ukrepe, ampak katerikoli je že bil predlagan, sploh s strani Vlade za razbremenitev gospodarstva, je bil bodisi prepozen in birokratsko tako zapleten, da se ga še danes ne da učinkovito izvajati. Zato menim, da je Slovenska demokratska stranka ravnala prav, ko je že v preteklosti predlagala ukrepe za izhod iz krize, ukrepe za trenutek, v katerem smo se takrat nahajali. Zato je tudi sedanji tretji sveženj ukrepov namenjen situaciji, v kateri smo, in ključni izziv situacije, v kateri smo, je boj za nova delovna mesta. Morebiti boj za nova kakovostna oziroma kvalitetna delovna mesta. Zato smo tudi usmerili večino ukrepov v dosego tega cilja. In mi vidimo kakovostna delovna mesta tam, kjer se ustvarja, ne pa tam, kjer se porablja denar. Zato predlagamo, da se ustvarjajo v gospodarstvu in da se ukinjajo v državni upravi oziroma tam, kjer se denar razmeroma nepregledno troši.

In tukaj je, spoštovani premier, upam, da me posluša tudi ta finančna računica teh ukrepov. Mi predlagamo na letni ravni približno za 360 milijonov evrov davčnih razbremenitev gospodarstvu in prav toliko približno prihranka pri trošenju državne oziroma javne uprave. To je iz gradiva razvidno. Če bi si kdo to želel izračunati, lahko strukturiram po posameznih davkih in tudi pri javni upravi je ta finančna računica narejena in sem jo pravkar povedal. Tako ni res in zavračamo, da se nismo ukvarjali in da nismo predstavili tudi finančne bilance teh ukrepov. Vlada je nekaj v preteklosti uveljavila

tudi dobrih ukrepov, še posebej tistih, ki so se ukvarjali s problemom ljudi in podjetij, ki so ostala hipoma brez naročil, brez dela.

Tem je subvencionirala bodisi čakanje na delo na domu bodisi polni delovni čas. Ti ukrepi so koristni in bi lahko predstavljali izjemno učinkovit dodatek, komplement ukrepom za povečanje gospodarske aktivnosti in razbremenjevanje gospodarstva. Vendar teh drugih ukrepov ni bilo. In to je ključni očitke, ki je rdeča nit tem predlogom, ki jih bom v nadaljevanju nekaj nanizal. Žal je časa premalo, da bi naštel vse ukrepe, verjamem pa, da jih bodo kolegi, poslanci Slovenske demokratske stranke, v svojih razpravah še dodatno podčrtali.

Ob nastopu krize smo bili deležni tudi napovedi s strani vladajočih, češ, da moramo in da lahko krizo izkoristimo kot priložnost, kot izziv, kot nekaj, kar bo Slovenijo spremenilo v smeri na znanju temelječe družbe, v smeri prestrukturiranja gospodarstva, v gospodarstvo z večjo produktivnostjo, večjo dodano vrednostjo in večjo tehnološko zahtevnostjo. Od dosedanjih ukrepov Vlade žal ni bilo zaznati premikov v tej smeri, kaj šele učinkov v naravi. Zato mi sledimo skozi te ukrepe tudi uvajanju in izvedbi tega pristopa. V Sloveniji po krizi ne bo več tako, kot je bilo. In prav je, da je bolje in ne slabše. Bolje pa bo na podlagi ciljev, kot jih navajamo: da bomo imeli gospodarstvo z večjo dodano vrednostjo, ki bo omogočalo večje plače in posledično večje pokojnine. To je cilj - cilj je večja kakovost življenja.

Če grem skozi navedene ukrepe, bi najprej šel na področje javnih financ. Uvodoma je bilo predlagano načelo, da omejimo odhodke širšega sektorja države že v letošnjem letu na 46% bruto domačega proizvoda in vsako prihodnje leto znižujemo to porabo oziroma odhodke širšega sektorja države za eno odstotno točko in pridemo v letu 2013 na 43% bruto domačega proizvoda. Vlada zagovarja neko konstantno nominalno sidro, češ da lahko porabimo okoli 10, 10,5 milijarde, ne glede na to, koliko ustvarimo. Poglejte, verjetno bi bilo slehernemu kmetu enostavno razložiti, da lahko porabi toliko, kolikor ustvari, ne pa toliko, kolikor si je nominalno zadal, da bo v enem letu porabil. Da lahko torej svojo porabo veže na ustvarjeno. In res ne razumem, zakaj bi bilo to načelo bolj razsipno od načela, ki ga zagovarja sedaj vlada. Vladino načelo je bolj razsipno. Poglejte podatke za leto 2010. V letu 2010 bo prihodkov v državni proračun po prejetem proračunu približno 8,6 ali 8,7 milijarde evrov, odhodkov bo pa 10,5 milijarde evrov. In govorimo o primanjkljaju v odstotkih bruto domačega proizvoda. Korektnije bi bilo reči, da je približno 20% primanjkljaja. 20% primanjkljaja je iz naslova, torej manj je ustvarjenega, kot je potrošenega. 20% je disproporc. To približno pomeni, kot je v eni družini, ki sešteje svoje prihodke, da za 20% več porabi, kot ustvari v enem letu. Kam pelje to? Pelje v povečevanje zadolževanja in obremenjevanje

nekih bodočih generacij, verjetno ne bodočih generacij, kajti to bo treba zelo hitro odplačevati ta dolg. Javni dolg se enormno povečuje in gradiva Vlade so nekorektna do prihajajočih generacij in do prihajajočih davkoplačevalcev, ker jim nalaga nesorazmerno breme in jim hkrati grozi s podaljšanjem delovne dobe. Obremenitve v štartu bodo imeli takšne, da bodo s težavo zvozili. In ko govori Vlada o nezavidljivi podedovani situaciji, bi rekel sledeče. Če bi Slovenija pričakala to krizo, zadolžena do maastrichtskega, torej plafona 60% bruto domačega proizvoda, in ne bi bilo prostora za to zadolževanje, ki se sedaj pospešeno dogaja, potem si ne bi mogli privoščiti takih potrošnih proračunov, kot smo jih sprejeli za leto 2010 in 2011. Ker ne bi bilo "špage", ker ne bi bilo dodatne možnosti zadolževanja. Ker ste pa "pojerbali" državo s približno 21% dolga, bo seveda ta špaga skozi cel mandat in lagodnost vladanja skozi cel mandat. Seveda je, spoštovana, če trošite za dve milijardi več, kot ustvarjate! To je lagodje, ki si ga lahko vi privoščite, nam ste ga pa prej očiteli. Ne vem, kako bolje razložiti to močno fiskalno pravilo, ki ga želimo uvesti, da stabiliziramo javne finance. Namesto, da bi nam finančni minister, ki bi moral biti ključni varuh stabilnosti javnih financ, rekel, "hvala, ker ste mi vi to predlagali, ker si sam ne upam, ker imam preveč požrešne ministre," je to napadel, češ, da večina držav to dela drugače.

Na področju javnih financ predlagamo tudi nekaj drugih ukrepov. Eden zelo pomembnih je vsebinska prenova in administrativna poenostavitev jamstvene sheme. Ne bi našteval problemov rojevanja in seveda izvajanja jamstvene sheme za podjetja, to je sheme, po kateri lahko dobijo podjetja poročila za najeta posojila za delovanje in za razvoj. Tukaj je preveč komplikacij in zato predlagamo niz poenostavitev. In zelo pomembno je, predlagamo neposredno jamstvo države predvsem za razvojnoraziskovalne projekte in za mala in srednje velika podjetja. Ne vem, zakaj bi morali biti vmes agenti, pa četudi državni, ki pobirajo provizije in dodatno birokratsko zapletajo in dražijo posojila, ki so potem na voljo sploh malim in srednje velikim podjetjem. Predlagamo ustanovitev tako imenovane slabe banke. Zakaj? Več kot očitno je, da slabe naložbe v Novi Ljubljanski banki, pa verjetno še v kateri, slabijo in onemogočajo neko normalno servisiranje te banke do podjetij. Zaradi slabih naložb, zaradi tveganj, povezanih s temi slabimi naložbami, se seveda ne opogumljajo dajati kreditov tudi zdravim gospodarskim projektom.

Mi predlagamo, da naj gredo te slabe naložbe na slabo banko. Prvič se bo s tem izčistila nekoliko bilanca in tudi bolj pregledno bo postalo kaj so te slabe naložbe. Verjetno se Vlada tem upira, ker tudi določene slabe naložbe določenim njim bližjim podjetjem s tem prikriva. Zato menimo, da je ta slaba banka en ustrezen način, kako se izogniti tudi takšnim pobudam, kot so v zadnjem času, češ Nova Ljubljanska banka

želi dvesto petdeset milijonsko dokapitalizacijo, zelo malo nas sme zanimati, zakaj. Dajte denar, da se saniramo, če hočete, da servisiramo gospodarstvo. To je, spoštovani, nesprejemljivo. Jaz mislim, da bo treba tukaj položiti račune in povedati, ali zopet saniramo to banko zaradi slabih plasmajev ali je po sredi seveda kaj drugega.

Predlagamo na tem finančnemu področju tudi pomemben ukrep, to je združitev dopolnilnega in obveznega zdravstvenega zavarovanja, ker sta tako ali tako že oba obvezna. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki ga izvajajo zavarovalnice Vzajemna, Adriatic, Slovenica in Triglav, zdravstvena zavarovalnica, glede na svojo vsebino in razširjenost, ni več prostovoljno. Povsem se je zabrisala meja med prostovoljnim in obveznim, zadeva se je totalno izrodila. Povezana je celo s številnimi aferami. Spomnite se samo afere Vzajemna in vodstva s porshejem na čelu. Več kot očitno je, da bi bilo prav, da se tu naredi red in konec tem nepreglednostim in nenazadnje tudi zavarovanca postavi v ospredje.

Zelo pomembni predlogi so s področja likvidnosti. Predlagamo skrajševanje plačilnih rokov države na 15 dni in tudi vzpostavitev učinkovitih mehanizmov za uvajanje plačilne discipline, še posebej imamo tu v mislih reformo izvršilnega prava. Prva faza je bila uspešno in tudi učinkovito izvedena. Trebna je stopiti v drugo fazo in številni podjetniki kar hlepijo in kričijo, kako pomembno je vzpostaviti v državi plačilno disciplino. Plačilni roki se daljšajo, plačilna nedisciplina se bohota in je res končno treba narediti red. Ne poznam ukrepov Vlade, ki bi šli v tej smeri, da bi zagotavljali večjo plačilno disciplino.

Naj omenim tu evropska sredstva. Omenjeno je bilo v uvodu s strani premiera, kako je bila država tu uspešna in zanimivo, navedel je leto, v katerem država skoraj ni imela razpisa, to je lansko leto, ni imela skoraj razpisa, a drastično se je povečala učinkovitost črpanja evropskih sredstev. Ali ni to zanimivo? Brez razpisov so povečali črpanje evropskih sredstev. Seveda so ga. Ker ni bilo razpisov, ni bilo odhodkov, so pa bili prihodki iz naslova zahtevkov za povračilo na podlagi prej opravljenih razpisov in zaključevanja projektov v letu 2009. Pričakujemo, da bo država pospešila črpanje evropskih sredstev. Poglejte, kako se mečka z razpisom za razvoj regij. S 5. razpisom, ki naj bi občinam namenil več kot 300 milijonov evrov, s katerim naj bi občine pomedernizirale infrastrukturo, speljale številne projekte, ki bi zaposlili številne gospodarske subjekte, dobavitelje, ki bi lahko pomembno vplivali na probleme, s katerimi se soočamo v tej krizi. Vendar ne, tega razpisa ni in ni. Kolikor slišimo, bo prišel konec tega meseca in bo uvedel neko novo birokratsko opravilo in zaplet. Prvič doslej bo zahteval, da bodo morali biti projekti, ki se bodo prijavljali, opremljeni že s pravnomočnim gradbenim dovoljenjem. Da pa je pravnomočno gradbeno dovoljenje pridobljeno, mora seveda prijavitelj

razpolagati z zemljišči in jih imeti v lasti. Doslej pa je ta razpis za razvoj regije upošteval tudi do 10% stroškov v pridobitvi zemljišča in nekdo ni mogel imeti pravnomočnega gradbenega dovoljenja, če ni razpolagal z zemljiščem. Prej so bili projekti taki, da je lahko tudi to zemljišče vključil v upravičene stroške, poslej pa ne bo več možno, ker bo moral imeti gradbeno dovoljenje in bo moral zemljišče že prej kupiti in ga seveda poslej ne bo več mogel uveljavljati kot upravičen strošek. In s tem boste dodatno zakomplicirali in zapletli postopke in prijavljanje na te razpise. Zakaj? Čemu? Ali želite, da se ljudje ne prijavljajo na razpise in da občine ne dobijo teh sredstev in da sredstva ostanejo na računih. In to sredi, praktično sredi finančne perspektive. Jaz sem to omenil kot diverzijo in zelo, zelo pozorno bomo spremljali način izvajanja tega razpisa in tudi črpanja evropskih sredstev v prihodnje. Namesto, da bi dobro izpogajana finančna perspektiva 2007, 2013, ki je dala Sloveniji praktično 5 milijard sredstev, bila kot pomemben vzvod za spopad s krizo, se pravi, ogromna sredstva, ki bi lahko zaposlila slovensko gospodarstvo, ki bi lahko vplivala na izvedbo nekih strateških razvojnih projektov, ki jih potrebujemo, se zdaj dogaja, da razpisov, prepotrebnih razpisov ni in ni. Če pa so kakšni razpisi, recimo tipičen primer je za centre odličnosti, se pa podelijo nekemu ozkemu krogu elitnih podjetij oziroma tudi inštitucij iz Ljubljane in pravzaprav večina prijaviteljev ostane brez teh sredstev, kljub dobri projekti.

Če smo ravno pri teh razpisih, preden preidem tudi na davčni sistem, bi poudaril eno najbolj bistvenih razlik med konceptom Vlade in konceptom teh protikriznih ukrepov. Predlagatelji želimo doseči, da bi skozi davčne razbremenitve denar ostal podjetjem. Da bi podjetja pod enakimi pogoji lahko ta denar uporabila za razvojne projekte. Vlada pa vidi način, da denar pobere in ga kontrolirano preko razpisov podeli tistim, za katere misli, da je prav, da ga dobijo. In pri tem se seveda postopki vlečejo, birokracija se bohota, izbranci dobijo denar. Upam, da me razumete, kaj je osnovna razlika teh konceptov. Mi želimo nekoliko šibkejšo državo v tem kriznem obdobju in močnejše gospodarstvo. Pustimo gospodarstvu denar, pustimo gospodarstvo, ki ve, kaj je perspektivno za njega in kje se bo širilo in razvijalo, da upravlja s tem denarjem, zato ga davčno razbremenjujemo, mu dajemo davčne olajšave za investicije v opremo in za raziskave in razvoj. Ne, Vlada pravi, poberimo denar in ga mi razdelimo gospodarstvu po naših kriterijih. To bo seveda trajalo, to bo stalo. Številne inženiring svetovalne firme se bodo mastile, ker bodo delale projekte za gospodarstvo, ker gospodarstvu se po pravilu nima časa ukvarjati s prijavi za razpis. Prišlo bo do enega zamika, kajti dokler je razpis in sredstva, ki pridejo do podjetja, to traja od pol leta do leta. Če pa gremo po principu davčnih olajšav, je pa to takoj. Ni birokracije. In podjetja svobodneje in lažje upravljajo s sredstvi, ki so jih

ona zaslužila in njihovi zaposleni. To je, spoštovani, ena temeljnih konceptualnih razlik, ki jih mi predlagamo, ki jih Vlada zavrača. In ni res, da se ne razlikujemo bistveno. Zelo se razlikujemo.

Še nekaj, spoštovani. Tudi sam mislim, da je temelj demokracije v državi to, koliko denarja je država pripravljena spustiti ljudem in gospodarstvu. Manj ko ga je pripravljena spustiti, manj demokratična je država, več ko je denarja pripravljena spustiti in bolj ko je vitka in učinkovita država, večja je demokracija. Tu se tudi vidi vaš koncept vladanja skozi te principe in pristope.

Kaj predlagamo? Predlagamo, da se povečajo davčne olajšave in da se zniža stopnja davkov od dohodkov pravnih oseb, in sicer da se zniža stopnja za tri odstotne točke v treh letih, da bi že letos bila 19%, v letu 2011 18% in leto 2012 17%. Predlagamo 40% davčno olajšavo v osnovna sredstva. Predlagamo 100% davčno olajšavo za raziskave in razvoj. Predlagamo davčne počitnice za novo ustanovljena podjetja. Kaj to pomeni? To pomeni, da bi določena novo nastala podjetja bila deležna, ne vem, v enem do treh let oprostitev plačila davka in bi gotovo to spodbudilo neko podjetniški aktivnost in ne nazadnje bi verjetno tudi nekoliko zmanjšalo sivo ekonomijo. Tisti, ki danes to delajo na črno, bi zaradi teh davčnih odpustkov lahko stopili tudi po legalni poti. Želimo tudi popraviti stopnje amortizacije, kar pomeni, da bi podjetjem iz tega naslova ostalo več denarja in da bi ga pogumneje namenila investiranju. Želimo tudi drastično poenostaviti postopke dokazovanja oprostitev in olajšav.

Spoštovani, ko govorimo o olajšavah, se te olajšave nanašajo na podjetja, ki jih sploh lahko uveljavijo. To so podjetja, ki ustvarijo več, kot zapravijo, ki imajo pozitivne bilance. Le tista podjetja so namreč tudi sposobna zaposlovati in ustvarjati nekaj novega in zato so napovedi finančnih posledic teh ukrepov bistveno nižje, kot jih napoveduje Vlada na podlagi starih podatkov o prihodkih iz naslova pobranih davkov. In zaradi tega se prav čudim tem ocenam o milijardnih izpadih iz naslova naših predlaganih ukrepov.

Zelo pomembno je, da želimo, ne samo finančno in davčno razbremeniti gospodarstvo, temveč ga želimo tudi administrativno razbremeniti. Predlagamo celo kopico prehodov na elektronski način poslovanja. Na primer: elektronsko trgovanje, sklepanje pogodb in izvajanje e-računov - zelo pomembno, trend in pomembna aktivnost v Evropski uniji, da ne govorimo o elektronskih arhivih za vso dokumentacijo in vsa podjetja. Tudi kar se tiče poročanja podjetij državnim institucijam, je prav smešno, koliko nepotrebne papirologije je še. In jaz sem pravzaprav užaloščen, da so projekti za razbremenitev gospodarstva na Ministrstvu za javno upravo kar precej zastali.

Pomembno je tudi področje energetike. Vsa slovenska energetska politika se je skoncentrirala, žal, samo v en

projekt - projekt posodobitve Termoelektrarne Šoštanj. Jaz mislim, da bi morala država veliko in še več vlagati v učinkovito rabo energije, v zmanjšanje energetske intenzivnosti slovenske industrije in v obnovljive vire energije. In zanimivo je, prav res je zanimivo, da so zastale investicije v obnovljive vire energije in da se pospešeno izvajajo investicije v premogovne tehnologije. In me res zanima, zakaj je tako. Zato v SDS predlagamo en strateški premislek, eno ponovno finančno, energetsko in okoljsko preveritev danih projektov.

Številni so tudi ukrepi na trgu dela, čeprav moram povedati, da je bila tu Vlada zdaj med učinkovitejšimi, glede na vsa ostala področja, vendar imamo tu kar precej idej, kako z ukrepi prožne varnosti, kako s povečevanjem učinkovitosti aktivnih politik zaposlovanja in kako z večjo preglednostjo in ne nazadnje tudi kontrolo nad dodeljevanjem pasivnih oblik pomoči brezposelnim stvari precej izboljšati. Zelo pomembno je, da predlagamo pri tem, tako z gospodarskega področja kot trga dela, davčno razbremenitev vseh plač do 600 evrov neto. Kaj to pomeni? To pomeni, da je zahteva sindikatov po 600 evrov neto uzakonitvi minimalne plače realna, če je tudi država pripravljena nekaj prispevati in davčno razbremeniti plače do tega nivoja. Potem bo tudi lažje to zahtevala od delodajalcev.

Zelo pomembni so tudi ukrepi na področju javne uprave. Želimo znižati število zaposlenih za 2% na letni ravni, kar bi znižalo strošek plač na letni ravni za cca 70 milijonov evrov. Verjamemo, da bi bilo tudi z ostalimi prihranki z naslova zmanjšanja števila delovnih mest pomembno zmanjšati tudi javno porabo na tem področju. Jaz menim, da bi se to dalo storiti povsem korektno, da bi država končno v vlogi menedžerja enkrat ugotovila, katerih poslovnih funkcij ne rabi več oziroma jih ne rabi v takšnem obsegu, kot jih zdaj ima. Da bi na podlagi tega opredelila tudi nove kadrovske načrte in posledično zmanjšala število zaposlenih. To se da narediti in povečati učinkovitost države. Tisti, ki so danes bolj ali manj odveč, po raznoraznih ministrstvih, uradih in tako naprej, verjetno otežujejo delo tudi tistim, ki delo imajo. In gotovo bi se dalo v javnem sektorju, v kompletnih razmerah, to se pravi po petih letih privarčevati okoli 300 milijonov evrov na letni ravni, po tem prehodnem obdobju. In tu so, spoštovani, tudi tisti viri, od koder bi jemali za te davčne odpustke in to razbremenitev gospodarstva, ki jo omenjamo.

Kar se tiče e-uprave je Slovenija zdrsnila z 2. na 5. mesto. Sicer je to še vedno dobra uvrstitev, ampak čemu nismo z dobrimi projekti e-uprave nadaljevali, ki bi zmanjševali pritiske na zaposlovanje in verjetno tudi stroške javne uprave.

Torej tukaj se je nazadovalo in prav slabo je, da je tako. Protikrizni ukrepi so še na področju prometa, okolja, kmetijstva itn. In poglejte, ob sedanjih problemih, ki jih

imamo s Slovenskimi železnicami, Vlada napoveduje, da bo najprej rešila Slovenske železnice iz teh nakopičenih težav, da jih bo modernizirala, ne pove, koliko davkoplačevalskega denarja bo to stalo, in na koncu jih bo delno privatizirala. To se pravi, zadevo bomo "v piko uštimali", potem pa prodali. Narobe. Mislím, da moramo najti partnerja Slovenskim železnicam, da ga skupaj spravimo, kajti v skupnem naporu je lažji tudi uspeh in ne nazadnje tudi ceneje je tako. Veliko, veliko napovedi Vlade, na primer, naštel bom tri, te na Slovenskih železnicah, v energetiki, samo čakamo, kdaj bo minister za finance prišel v parlament s poroštvo za nekaj sto milijonskim, verjetno 600-milijonski kredit za Blok 6, in seveda dokapitalizacija Nove Ljubljanske banke. Stotine in stotine milijonov za sanacijo nečesa, od česar ne bomo nič imeli. Namesto da bi iskali rešitve, ne nazadnje tudi v povezovanju javno-zasebnega partnerstva in v iskanju nekih strateških, dolgoročnih povezav, ki lahko tem gospodarskim subjektom olajšajo življenje na dolgi rok.

Verjamem, da je Vlada zaradi nekega podcenjevalnega odnosa zelo nepazljivo prebrala te naše ukrepe, da so zaradi tega tudi takšni zaključki, češ, saj večino tega tako že delamo, ste prepisali od nas. Bomo videli. Če veliko tega delate, potem bodo ti ukrepi udejanjeni tudi čez en mesec dni ali še prej. Bomo videli takrat, ali so udejanjeni ali so kakšni rezultati iz teh udejanjenih ukrepov. Menim pa, da ste zadevo preveč podcenjevalno sprejeli, zamahnili z roko in rekli, saj ne bomo tako zavrnilí vsepovprek kot prvič, ker se nam je to politično slabo obrestovalo, ampak bomo nekoliko bolj blagohotni do vsega tega, učinek bo pa na koncu isti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Lojze Posedel bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa za besedo. Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, spoštovani ministri, ministrica! V Poslanski skupini Zares smo tretji paket protikriznih predlogov, ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji z naslovom Boj proti krizi je boj za delovna mesta zelo skrbno proučili, saj se zavedamo pomena vsakega dobrega in učinkovitega ter predvsem izvedljivega predloga ukrepov, ki bi prispevali k reševanju te hude krize. Zelo nas veseli, da je tretji paket predlogov, ki jih je predlagala opozicijska SDS, dobro proučila tudi Vlada, kar je bilo zelo dobro razvidno iz razprave ministrice, ministrov, državnih sekretark in sekretarjev na seji Odbora za gospodarstvo v ponedeljek, ta teden. Vsi so namreč vsak posamezen predlog opozicije tudi ocenili: primernost, sprejemljivost, tako možnost izvedbe glede na trenutno situacijo, finančno zmožnost in druge zmožnosti.

V Poslanski skupini Zares podpiramo in se veselimo vsakega dobrega in učinkovitega predloga ukrepov, ki ga dajo

ali politične stranke, civilne iniciative, strokovna javnost, združenja ali posamezniki. Vse iz preprostega razloga, ker več glav več ve. Vendar pri tem opozarjamo, da to predlaganje in produciranje stalno novih številnih predlogov ukrepov ne sme postati tekmovanje za všečnost in podporo tistih, ki so učinkov teh protikriznih ukrepov najbolj potrebni, to je celotno gospodarstvo in vse državljanke in državljani. V Poslanski skupini Zares se zavedamo dejstva, da tistemu, ki je padel s palube v razburkano morje, da je tistemu popolnoma vseeno, ali mu rešilni pas vrže Janez, Borut, Andrej ali Janez Novak iz Ljubljane. In za tega reveža v razburkanem morju bo najhujše takrat, če se bodo omenjeni začeli prepirati kdo, kdaj, kakšen in kako bo vrgel ta rešilni pas.

Zato ob natančni proučitvi tretjega paketa predlogov protikriznih ukrepov, ki jih je predlagala opozicijska SDS, nismo prepričani, da so njihovi nameni res tako dobronamerni, kot zagotavljajo sami predlagatelji. To bi lahko primerjali tudi z dobrodelnostjo. Tisti, ki želi resnično pomagati, to stori in se s tem ne postavlja v javnost. Po tej logiki bi lahko opozicija vse te številne predloge preprosto posredovala Vladi kot pomoč pri iskanju rešitev, da jih prouči, izbere tiste najbolj primarne in jih vključi v svoje delo. Ne pa, da se ti predlogi vlagajo v procedure, se obravnavajo na odborih in pa rednih in izrednih sejah. Kar pomeni, da je potrebna prisotnost sekretarjev, ministrov in pa da to obravnavajo tudi poslanke in poslanci. V Poslanski skupini Zares ocenjujemo, da je ta komunikacija, ki je očitno vzpostavljena med opozicijo in nekaterimi v ministrstvih zelo dobra. Veliko ukrepov, ki so predlagani v tem paketu, je takšnih, ki jih je Vlada zapisala, jih celo že začela izvajati. To kaže na to dobro komunikacijo, ki je včasih tudi škodljiva. Škodljiva je v tistih primerih, ko posamezni predlogi ali ideje predlogov ukrepov pridejo v medije in v javnost prej, preden so dokončno oblikovani in preden jih sprejme določen minister oziroma Vlada. In potem imajo, kot je znano, ministri ogromno problemov in potrebno je veliko časa za pomirjanje razburjenja za nekaj, kar sploh ni potrebno. Tudi danes zelo veliko število predlogov, 72 ali samo 45 sklepov, ki so bili predlagani na Odboru za gospodarstvo in so tudi danes vloženi kot amandma opozicijske SDS, je številka, ki verjetno pri navadnih ljudeh zbuja spoštovanje in upanje, da nekaj od tega bo zagotovo prijelo in pomagalo. Pa vendar naša ocena je, in tudi ocena nekaterih strokovnjakov, da je v tem paketu poleg nekaterih resnično dobrih predlogov nekaj takšnih, ki se medsebojno izključujejo ali niso niti teoretično dodelani in so nekateri celo škodljivi, zato bi imeli, če bi jih uvedli, v paketu, za državo in družbo v celoti celo škodljive posledice. V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da celo nekateri sami predlagatelji, tu mislim na bivšega predsednika Vlade ali bivšega ministra za gospodarstvo, sami ne verjamejo v možnost in izvedljivost teh ukrepov. Če bi v to bili prepričani, bi

nekatero od teh ukrepov zagotovo izpeljali v prejšnjem mandatu, v njihovem mandatu, ko je bilo gospodarstvo v res enkratni kondiciji in ko so bile razmere v družbi bistveno boljše, kot so danes.

Zato v Poslanski skupini Zares ne verjamemo popolnoma v dobronamernost opozicijske SDS, saj tudi z drugimi aktivnostmi in nastopi v javnosti ne prispeva k temu, da bi javnost boljše razumela vso razsežnost in pa vse razloge te svetovne krize in da bi tudi kot opozicija bistveno več prispevala k pripravljenosti vseh, da sodelujejo pri reševanju teh problemov in predvsem vlivanju optimizma v gospodarstvo v podjetja, javni sektor in predvsem državljanke in državljanom, saj smo v tem trenutku vsi še kako potrebni neke zdrave mere optimizma.

Stalno ponavljanje in obtoževanje Vlade, da je izključni krivec za nastalo krizo, da ne dela, da si ne prizadeva iskati in sprejemati najboljših odločitev, je nekorektno in nepošteno. Tudi danes smo slišali tako dramatičen in kritičen uvod, da smo nekateri pričakovali samo še to, da bo imenovana oseba, ki bo na koncu ugasnila luč v tej lepi Sloveniji. Tudi v poslanski skupini smo sami večkrat ali včasih nezadovoljni z načinom ali tempom reševanja kakšnega problema v Vladi in pri posameznih ministrih in ministrici ali predsedniku Vlade. Pa vendar smo prepričani, da v teh težkih pogojih in težki situaciji delajo po najboljših močeh, saj se zavedajo odgovornosti, ki so jo prevzeli na volitvah, in da preprostega čarobnega recepta za izhod iz krize ni. Ob tem je še posebej treba poudariti, da pri tem negativnem ocenjevanju dela sedanje Vlade opozicija in predvsem SDS nekorektno in enostransko prikazuje podatke, predvsem pa ne upošteva izredno slabe zapuščine, ki jo je pustila za sabo prejšnja vlada.

Veliko je primerov, ki bi jih lahko v podkrepitev te trditve navedli, pa vendar samo en primer, ki ga je izpostavil tudi sam predsednik Vlade. Slovenija je vstopila v krizo leta 2008 z 1,8% javnofinančnim primanjkljajem in v zadnjem kvartalu 2008 kar za 3 cele in nekaj odstotnim primanjkljajem, in to v času, ko je bila gospodarska rast še vedno več kot 3%. Če to primerjamo z državo Finsko, je ta v krizo vstopila s 4% javnofinančnim presežkom. In vsi vemo, da imata danes obe državi približno enak primanjkljaj, 5,7 do 6% točk. Prepričani smo, da moramo s skupnim naporom za reševanje problemov in iskanju poti iz krize ter v boju za nova delovna mesta vsi prispevati po svojih močeh, zato so predlogi, ki jih dajemo, resnično dobronamerni.

Ponavljam, poleg nekaterih res dobrih predlogov, ki so v tem svežnju ukrepov opozicijske SDS oziroma predlagateljev, pa zagotovo za dobronamerne, korektne in koristne predloge, pa tudi izvedljive, ne moremo šteti ukrepov, ki so takšni, da bi skoraj ne mogli verjeti, da so zapisani. Če naštejemo samo nekaj od teh. Na primer, predlog, da Vlada v enem mesecu pripravi spremembe in dopolnitve kar 17 sistemskih zakonov, in

to zakonov s področja javnih financ, pokojninske zakonodaje, davčne zakonodaje in drugih zelo zapletenih in zahtevnih zakonov. Na primer, zahteva ali predlog, da v enem mesecu Vlada pripravi zakon o ustanovitvi slabe banke, brez upoštevanja vseh potrebnih predhodnih faz, brez upoštevanja tega, da je enake cilje možno doseči z že veljavnimi obstoječimi inštrumenti in da, na primer, se predlaga, da se drastično zmanjšajo prihodki v proračun, ocenjeno po strokovnih ocenah na približno 1,5 milijarde evrov, brez opredeljenega možnega zmanjšanja odhodkov. Na primer, predlaga se takojšnje linearno znižanje stroškov v javnem sektorju, se pravi v šolstvu, zdravstvu, pri upokojencih, kar bi glede na trenutno veljavno zakonodajo in situacijo imelo neslutene posledice oziroma je tudi praktično nemogoče. Ali, na primer, da se zahteva takojšnje izplačilo sredstev KOP-a, se opravi kmetijske okoljske politike, kljub temu, da sem prepričan, da tudi predlagatelj takšnega ukrepa mora vedeti, da je to z zakonom izrecno prepovedano.

Spoštovani! V Poslanski skupini Zares zato podpiramo sklepe Odbora za gospodarstvo in smo prepričani, da bo Vlada vključila v svoj program in izvajanje vse tiste dobre predloge, ki so tudi izvedljivi. Žal pa nam je, da se ti nekateri res dobri predlogi, učinkoviti in izvedljivi, utopijo med tistimi, ki so nedomišljeni, neizvedljivi, medsebojno izključujoči in zato tudi predvsem populistični. Takšni predlogi niso resnični predlogi iskanja ukrepov za izhod iz krize, ampak so namenjeni nekim drugim ciljem opozicijske SDS. Kljub temu v Poslanski skupini Zares upamo in si želimo, da bodo nekateri politiki le spoznali, da izkoriščanje te hude krize v dnevno-politične namene ima lahko za državo velike neslutene posledice. Zato je potrebno in moramo združiti sile in znanje ter skupaj poiskati pot iz te velike krize. Zagotovo pa zasedanje na izrednih sejah parlamenta ni pravi način iskanja izhoda. Način, kako iz krize, je predvsem naloga in odgovornost Vlade in pa tudi vseh, tudi opozicije, da pri tem korektno in tvorno sodelujemo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Radovan Žerjav bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, kolegi in kolegice. Pred nami je tretji paket protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji, ki ga je pripravila Slovenska demokratska stranka. V vsakem primeru je treba takšne predloge protikriznih ukrepov razumeti dobronamerno in pozitivno, ne glede na to, s katere strani so predlagani. Še posebej sedaj, ko se veliko raje pogovarjamo o problemih, ki zadevajo samo Vlado in vladno koalicijo, o problemih, ki Slovenk in Slovencev ne zanimajo, saj so njihove rešitve in te rešitve

pravzaprav ne dajejo nobenih zagotovil, da bi ljudje dobili ali vsaj obdržali službe in ohranili vsaj človeka vredno življenje. Temu smo priča tudi danes, ko smo se ob 1. točki pogovarjali o temi, ki je, po moji oceni, drugorazredna, pa nas je bilo veliko več v dvorani kot tokrat, ko bi nas, po moji oceni, moralo vsaj biti veliko več.

Če poskušamo na kratko povzeti preteklo leto, vidimo, da ga je oblikovalo eno dejstvo, torej svetovna finančna in gospodarska kriza. Ta kriza je povzročila velike posledice, žal tudi v slovenskem gospodarstvu in slovenskih javnih financah. Če pogledamo rezultat te krize, vidimo, da smo v lanskem letu v tretjem četrtletju imeli 8,3 - odstotni realni padec BDP. Tudi razmere na trgu dela so se poslabšale in se bodo še poslabševale, z zamikom seveda. Novembra smo dosegli 10,1 - odstotno stopnjo registrirane brezposelnosti, to je kar več kot 95.000 brezposelnih oseb. Proračunski primanjkljaj naj bi dosegel 5,1%. V letošnjem letu pričakujemo sicer gospodarsko rast, ki pa naj ne bi preseгла ene odstotne točke. Tudi razmere na trgu dela naj se ne bi izboljševale. Pričakuje se celo povečanje brezposelnosti na število 120.000 brezposelnih.

V Slovenski ljudski stranki smo že ob sprejemanju prvega rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2009 opozarjali na dejstvo izredno visokega in nevarnega javnofinančnega primanjkljaja, ki povečuje tveganje in rizične premije pri dostopanju do sredstev na mednarodnih denarnih trgih. Ključni problem, s katerim se bo morala soočiti politika v naslednjem obdobju, bo, kako zmanjšati obseg javne porabe in kako razporediti razpoložljiva javnofinančna sredstva, da bi dosegli čim večjo konkurenčnost in gospodarsko rast.

Pa pogledjmo, kako se je Vlada lotila prve naloge, torej zmanjšanja obsega javne porabe. Po moji oceni: slabo. Javna uprava, večkrat smo že to dejali, mora deliti usodo slovenskega gospodarstva, pa naj nam bo to všeč ali ne. Grozljiva je ugotovitev, da se javna poraba iz proračuna na proračun povečuje. To je po našem prepričanju nedopustno in neodgovorno. Tudi zato smo z namenom varčevanja, poudarjam: varčevanja, Vlado Republike Slovenije pred kratkim pozvali k pripravi rebalansa proračuna tako za leti 2010 in 2011. Zelo nazoren je tudi zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, ki smo ga obravnavali v tej hiši pred nekaj časa. Nedopustno je, da se ob povečanem trošenju države, državne uprave poskuša varčevati na račun socialno najšibkejših slojev, kot na primer z varčevanjem pri otroških dodatkih, dodatkih za nego otroka in, da ne bom našteval, veliko je tega. Tudi na račun mladih družin in otrok. Ko bi se z malo dobre volje veliko večja sredstva dalo prihraniti na drugih področjih porabe, predvsem, še enkrat poudarjam, državne uprave in njenega aparata.

Naj se v tem kontekstu dotaknem še evropskih sredstev oziroma denarja, ki ga ima Slovenija na voljo iz evropskega proračuna. Na žalost, kljub vaši neizprosni kritiki o neuspešnosti črpanja evropskih sredstev pod ministrom dr. Žagarjem, lahko ugotovimo le eno. Na tem področju se pod vašo taktirko nič ne dogaja, razpisov ni. Zanima me, kako bomo izkoristili predvidena sredstva, ki nam ležijo na pladnju pred nami. Junija 2009 je bilo na primer napovedano, da bo 5. javni razpis v zvezi s koriščenjem sredstev za razvoj razpisan. Danes je začetek leta 2010, ostalo je približno 290 milijonov evrov od približno 600, ker niso razdeljena oziroma za njih ni bil pripravljen razpis ali poziv.

Prejšnja vlada z ministrom dr. Žagarjem je v svojih štirih letih naredila 6 razpisov. 2 iz prejšnjega obdobja in 4 razpise za obdobje 2007-2013 ter na ta način razdelila okoli 300 milijonov evrov. Torej, več kot leto dni je okrog in, kot sem dejal, petega razpisa ni. Še huje. Projekti se pravzaprav ustavljajo in problem, ki nastaja, je, da ne bodo realizirani tako, kot so razvojni projekti bili zastavljeni. S tem razpisom, spoštovane gospe in gospodje, odpremo ponovno lahko seveda kar nekaj delovnih mest prav na območju, kjer je brezposelnost največja, kjer je največ sredstev namenjenih prav v najmanj razvita območja in najmanj razvite regije iz tega naslova, seveda.

V Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da je treba slovensko gospodarstvo finančno razbremeniti, vključno z razbremenitvijo plač in na ta način prvič, dvigniti konkurenčnost gospodarstva in drugič, popraviti plače in to ne samo minimalne, kar je vsekakor prioriteta, ampak tudi ostale. Še posebej imamo v mislih plače visoko izobraženega kreativnega kadra, ki nosi najpomembnejši del zagotavljanja inovativnosti, napredka in razvoja in ki bo morda tudi nosilec tehnološkega preboja naše družbe.

Še enkrat ponavljam, brez razbremenitve gospodarstva na eni strani in zmanjšanja javne porabe na drugi strani ne vidimo možnosti za izhodi iz finančno-gospodarske krize. Osnovna filozofija kakršnihkoli programov ali paketov ukrepov za izhod iz gospodarske krize bi morala biti zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja in oba ukrepa, ki sem ju navedel pred tem. Predvsem bi to moralo temeljiti na odhodkovni strani javnih financ, torej na zmanjševanju porabe. In tu je zgodba o varčevanju pri rožah in kavicah konec. Treba bo sistematično začeti zniževati obseg odhodkov, katerih največji del predstavljajo plače v javnem sektorju in transferji, za kar pa ustrezne politične volje žal ni, je ni bilo in je tudi v prihodnje več kot očitno ne bo. Gre seveda za drastične ukrepe ali pa, kot jim pravi predsednik Vlade, velikopotezne, ki jih politiki odlagamo vse do zadnjega, ko drugega izhoda ni več. V mislih imam s strani predsednika Vlade že nekajkrat napovedane strukturne in javnofinančne reforme. O njih smo začeli govoriti že poleti na eni od razvojnih konferenc, ko smo v

Slovenski ljudski stranki opozarjali, da je treba delovati vzporedno v dveh smereh, in sicer, z ukrepi za takojšnjo ublažitev krize in s prepotrebnimi strukturnimi reformami na drugi strani. Medtem ko so se prve nekako uspele producirati, skratka, ko so se prvi ukrepi nekako uspeli producirati, čeprav po našem mnenju vsi ravno niso bili najbolj učinkoviti, nekateri že, pa drugih, torej strukturnih reform, do danes žal še ni. Poudariti želim, da podpiramo prepotrebne strukturne reforme, in kot sem nekajkrat že dejal, smo pri njih pripravljeni tudi sodelovati.

Apeliramo seveda na spoštovanega predsednika Vlade, da prevzame odgovornost, ki mu je bila naklonjena s strani volivk in volivcev in tudi izglasovana v Državnem zboru, in prevzame taktirko v svoje roke. Takšne ali drugače skupine ministrov in drugih očitno ne dajejo pravih rezultatov oziroma jih žal ni. Vsekakor pa se veselim v prihodnje tega, kar je tudi predsednik Vlade dejal, da bo koalicija prisluhnila tudi predlogom iz opozicije. Za šale namreč ni veliko časa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica, predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi.

Da opozicija opravlja svojo vlogo, je gotovo, saj slednje dokazujejo številne pobude in predlogi zakonov ter drugih aktov, ki jih vlaga v zakonodajno proceduro. Eden izmed takšnih aktov je tudi sedaj obravnavani tretji paket protikriznih ukrepov. Takšna aktivnost je po mnenju Poslanske skupine DeSUS več kot dobrodošla, še posebej v teh časih, ko je treba aktivneje delovati v smeri odprave posledic finančne in gospodarske krize, katere posledice čuti in trpi celotna Slovenija. Gotovo je tudi, da vladajoča koalicija pri premagovanju teh posledic deluje, ocenjujemo, izjemno uspešno in učinkovito, sploh ob upoštevanju neugodnih situacij in okoliščin, ki tej krizi botrujejo. Zato tudi mi, poslanci DeSUS-a vsak predlog, ki bi potencialno lahko pripomogel k hitrejšemu in učinkovitejšemu izhodu iz te krize, spremljamo izredno resno. Vendar posledice krize občutimo vsi državljani in državljanke Republike Slovenije. Na nas pa je, da tovrstne predloge proučimo in na koncu podamo oceno, ali je nek predlog učinkovit, realen in izvedljiv. Kljub temu da so določeni predlogi, tudi ti, ki jih imamo sedaj na mizi, izjemno dobri, seveda tudi všečni, na žalost pa nikakor niso izvedljivi. Iz tega tretjega pakta protikriznih ukrepov je mogoče izluščiti več predlogov, ki so realni in vredni dodatne proučitve. Vendar pa paket vsebuje tudi ukrepe, ki nikakor niso izvedljivi in realni. Na primer, ukrepe z davčnega področja, seveda so davčne počitnice, višje davčne olajšave in vrsta

davčnih oprostitev, ne oziraje se na zmogljivost državne blagajne, izjemno pozitivni ukrepi, katerim bi tudi poslanci DeSUS-a z veseljem pritrdili. Vendar je tukaj treba upoštevati tudi razpoložljiva javna sredstva, vzdržnost javne blagajne ter tudi pričakovano rast gospodarstva v prihodnjih letih. Enostavno je takšne ukrepe zgolj predlagati, veliko težje pa jih je dejansko izvrševati. So pa, kot že rečeno, nekateri izmed teh predlogov tehtni in vredni, nadaljnje preučitve in analiziranja v smeri ocene dejanske izvedljivosti. Povedati je treba tudi, da so nekateri izmed predlaganih ukrepov že konkretno vključeni v predloge zakonov. Torej so že v fazi izvajanja, na primer davčna olajšava, minimalna plača. Drugi so vsebinsko že vključeni v tako imenovano strategijo za izhod iz krize, ostali pa so vsekakor vredni tehtnega analiziranja in presoje.

Tako poslanci DeSUS-a načelno tem ukrepom ne nasprotujemo, saj zgolj ozkogledno zavračanja predlogov, ki pridejo s strani opozicije, imamo za nezdrave in nekonstruktivne. Zato bomo soglasno podprli predlagani sklep, daj vlada te predloge, če niso že v fazi izvajanja, skrbno proučili in na podlagi tega pripravili ustrezne predloge aktov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, državni sekretarji, kolegice in kolegi! Malce v zadregi sem, zato ker smo na seji matičnega odbora sprejeli en sklep, in sicer da naj vlada prouči tako imenovani tretji paket protikriznih ukrepov, boj proti krizi, boj za nova delovna mesta. Drugi sklep, ki je govoril o tem, da naj posamezne zakone, ki so predlagani, 45, oziroma ukrepe, ki so predlagani in ki so dobri, da jih naj vključi v svoj program oziroma sproži postopek za nas, da bomo te zakone sprejemali, ni bil sprejet. Pravzaprav smo danes, če gledamo nomotehnično, tukaj čisto "brez zveze", ker je Vlada že to storila. Vlada je na včerajšnji seji zelo pozorno, vsaj tako je videti iz poročila, ukrepe proučila, ocenila, da nekaj teh že izvaja, da nekateri ne dosegajo svojega cilja oziroma zastavljenega cilja, s šestimi pa se mi zdi, pa se delno ali pač strinja. Mislím, da je v tem primeru zgodba tudi končana. Pa vendar smo v Slovenski nacionalni stranki morali tudi sami pogledati, kje smo in kako lahko pomagamo, razen seveda tega, da smo poslanci v Državnem zboru in je naša dolžnost, da sprejemamo vse tiste zakone čim hitreje, v čim krajšem času, ki bodo pripomogli k izhodu iz krize.

No, ne glede na ta malce čuden status te izredne seje, pa si bomo tudi v Slovenski nacionalni stranki dovolili opozoriti na nekatere pomanjkljivosti in po najboljših močeh tudi

pomagati. Statističnih podatkov nima smisla navajati, ker jih vsi dobro poznamo. Treba je povedati, da je pri nas zelo močna in prisotna posojilna oziroma dolžniška kriza o tem smo govorili že tudi v prvem delu. Opozorimo lahko samo to, da bo na mednarodnih trgih, finančnih trgih letos veliko povpraševanje vseh držav po kreditih. In seveda bo posledica povečevanje cen zadolževanja ter izrivanje posameznih skupin dolžnikov z nižjimi bonitetami. Slovenija ima trenutno dobro boniteto, v nevarnosti pa je, da zaradi svoje majhnosti to dobro boniteto izgubi. Zato predlagamo, da bi, ker bo verjetno še potrebno zadolževanje, izvedli zadolževanje na trgih, kjer bodo vse evropske države na optimalen način, in to zelo hitro.

Nedvomno se strinjamo vsi, ne glede na politične barve, da je potreben drastičen program zmanjševanja javnofinančnega deficita. Nujen je in nima popolnoma nobene alternative. Kljub temu da je Slovenija vstopila v krizo z dobrim javnofinančnim položajem, je doživela poslabšanje zaradi zmanjšanje prihodkov, večjih izdatkov, povezanih z brezposelnostjo in ukrepov države za blažitev krize, ki so seveda tudi dali posledično slabše rezultate. V Slovenski nacionalni stranki predlagamo naslednjo rešitev, da moramo skupaj najti pot za spremembo protikriznih ukrepov, in sicer več sredstev je potrebno za povečanje konkurenčnosti in na žalost - kar je boleče, ampak ni drugega izhoda - manj denarja bo treba deliti za financiranje skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov.

V Slovenski nacionalni stranki se sprašujemo in sprašujemo Vlado, zakaj ima Vlada dva dokumenta: eden je izhodna strategija, torej strategija izhoda iz krize, drugi pa program stabilnosti. Formalen odgovor poznamo, izhodna strategija je tista, ki jo pišemo zase, program stabilnosti pa je program, ki ga moramo zapisati, ker tako zahteva Evropa. Menimo, da bi moral biti to en dokument, kratek, jasen, jedrnat z bistvenimi ukrepi. Ocenjujemo, da sta dva dokumenta, pisana različno, za različne uporabnike, napaka. Zavedati se moramo, da imamo ta trenutek dve milijardi primanjkljaja, da imamo samo štiri leta časa, da zmanjšamo primanjkljaj za 1,2 milijardi, kar pomeni vsako leto tristo milijonov. Tristo milijonov letos, drugo leto, 2012 in 2013. Kako to storiti? V Slovenski nacionalni stranki vidimo tri vsebine, tri elemente: prvi, plača v javnem sektorju in drugi transferji in tretji materialni stroški in investicije.

Plače v javnem sektorju. Zelo nepriljubljen ukrep, toda dve možnosti imamo: ali plače znižati, ampak mi nismo za to, mi smo za to, da se plače lahko ponekod tudi povečajo, ampak treba bo zmanjšati število prejemnikov.

Pri transferjih vemo, da je največja rakrana, na žalost, pokojninska blagajna, zato bo pokojninska reforma nujna, pa če tudi boleča. Pri materialnih stroških in investicijah pa naj omenim, da se moramo izogniti časovnim zamudam nekaterim dobrim ukrepom, ki jih je Vlada že sprejela, in se lotiti čim

več ukrepov, ki jih bomo lahko financirali z evropskim denarjem. Pri plačah v javnem sektorju naj opozorimo, kakšno napako vzporedno delamo. Tu iščemo rešitve, vzporedno pa povečujemo število občin in se pripravljamo na regionalizacijo. Zakaj je to velika napaka? To dvoje ne gre skupaj. Naj samo omenim, da je strošek 112 občin letno 2 milijardi evrov. 20% tega denarja gre samo za delo občin. Da pa je načrtovano vsaj še 100 milijonov letno za delovanje pokrajin. To je javnofinančno nevzdržno in nemogoče in škoda se je s tema dvema vsebinama ukvarjati, če se hkrati ukvarjamo z rešitvijo iz te krize.

In za konec. Mi podpiramo, da tisti ukrep med petinštiridesetimi, ki govori o ustanovitvi tako imenovanih slabih bank zaradi tega, ker je dokapitalizacija naše banke, največje banke v Sloveniji, največje državne banke, najmočnejše banke, potrebna ravno zaradi slabih kreditov in slabih investicij, ki jih je ta banka dajala v tujino in to je dejstvo. Zakaj se je to dogajalo? Tukaj se moramo pa čisto vsi posuti s pepelom. Nobena vlada do zdaj od leta 1990, nobena, ni za svojo največjo banko, najmočnejšo banko, za svoje največje bogastvo storila nič. Do danes, ko smo v takšnih finančnih težavah, smo se pa končno zbudili in zavedli vrednosti te banke.

Najhuje, česar pa se v Slovenski nacionalni stranki bojimo, pa je, da se je treba bati poslabšanja bonitete države. Posledično bo dražji dostop na druge finančne trge, povečanje obresti in posledica bo neobvladljiva javnofinančna kriza. Tega pa seveda nihče ne želi. Predlagane ukrepe v Slovenski nacionalni stranki jemljemo kot dobronamerna pokazana pomoč, ob spoštovanju videnja in diskrecijske pravice Vlade, ki ve, kako iziti iz krize, ki ima svojo vizijo, ki jo bomo seveda kot poslanci morali podpreti in jo bomo tudi podpirali, ob tem pa izražam mogoče le malce skrbi nad tem, da mogoče pa vsi ukrepi, ki so bili predlagani, niso slabi in so bili mogoče malo prehitro pregledani in prehitro tudi zavrženi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik za besedo. Pozdrav ministrici, ministru, državni sekretarki in vsem vam. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se razprave in iskanje izhodov iz krize veselimo in smo temu naklonjeni, predvsem če je to mišljeno iskreno, ne pa politično ali politikantsko, glede na skromno prisotnost predstavnikov tistih, ki so te ukrepe predlagali, pa, seveda, v iskren namen resno dvomim.

Vsem nam je skupaj jasno, da je Slovenijo, tako kot veliko večino sveta, v letih 2008 in 2009 prizadela finančna

kriza, ki se je kasneje preselila v realni sektor in se danes, to je tisto, kar nas skrbi, vse bolj kaže tudi kot socialna kriza.

Vlada Republike Slovenije je v spopadu s krizo sprejela več ukrepov. Prvi ukrepi so bili najprej namenjeni stabilizaciji finančnega sektorja preko garancijskih shem, zadolžitev SID banke, jamstvene sheme za kreditiranje podjetij in jamstvene sheme za fizične osebe. Preko teh ukrepov se je želelo najprej sanirati nastali kreditni krč in zagotoviti likvidnost našega javnofinančnega sistema. Da bi pospešili zagon gospodarstva, so se uvedli novi oziroma so se povečevala sredstva na obstoječih instrumentih za spodbujanje investicij, najprej v tehnološko opremo, nato tudi v pomembnem znesku v sredstva za tehnološko opremo in razvoj, tudi za garancije, za subvencioniranje obrestne mere, za mala in srednje velika podjetja ter tudi za druge gospodarstvu pomembne namene. Prav tako pa se je spodbujalo usposabljanje in izobraževanje zaposlenih, krepilo socialno podjetništvo, večja zaposljivost mladih ter izboljšanje mobilnosti kadrov.

Naslednje pomembno veliko področje protikriznih ukrepov so bili ukrepi, namenjeni predvsem blaženju posledic krize na trgu dela in na socialnem področju, kjer smo sprejeli ukrepe za zaščito najbolj ranljivih družbenih skupin in zagotovo jih ni veliko, tudi v tej dvorani ne, ki ne bi pritrdili, da so bili ti ukrepi učinkoviti, potrebni in koristni.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo mnenja, da se je Vlada vsebinsko ustrezno odzvala na krizo, da pa bi zagotovo lahko storili več za hitrejšo pripravo ukrepov, še pomembneje pa za samo učinkovitost ukrepov. Prav to bi verjetno lahko naredili z boljšo finančno razporeditvijo in strukturo ukrepov, a tako kot vedno, po bitki je lahko biti dober general.

Se je pa v preteklem letu izkazalo nekaj drugega, kar v Liberalni demokraciji Slovenije vidimo kot še večjo težavo in večjo nevarnost. Namreč, da so se v tem času do obisti razgalile močne strukturne težave Slovenije, predvsem na področju konkurenčnosti našega gospodarstva. Razgalilo se je dejstvo, da velik del gospodarstva sloni predvsem na slabo plačani proizvodnji, da je premalo tistih prebojnih podjetij, ki ustvarjajo novo, povečano dodano vrednost. Na tem področju pa nas zagotovo čaka še veliko dela, a pri tem, žal, enostavnih, preprostih odgovorov ni. Zato ocenjujemo, da ima Slovenija danes predvsem strukturne probleme, ki so se kopičili več desetletij, zato tudi kratkoročnih in čarobnih rešitev ni. Zato zagotovo tudi ni rešitev množica vsebinsko in finančno precej nepovezanih ukrepov.

Na prvi pogled lahko pohvalimo prizadevanja opozicijske stranke, da so pripravili nabor ukrepov, ki naj bi reševali krizo, a po malo globlji analizi ugotovimo predvsem to, da je to seštevek ukrepov, ki jih ta država, ta vlada že izvaja. Drugič, da gre za kopijo ukrepov, ki so v fazi intenzivne

priprave in skorajšnje predstavitve. In tretjič, da gre za ukrepe, ki so všečni, ki jih deklarativno podpiramo vsi, a so bodisi kratkoročno javnofinančno nevzdržni bodisi kakorkoli drugače neizvedljivi. V grobem pa gre pri tem paketu za množico ukrepov, ki se dotikajo vseh bistvenih področij razvoja Slovenije. Največja pomanjkljivost paketa ukrepov pa je po našem skromnem mnenju ravno ta pretirana množičnost ukrepov, povsod nekaj delamo, nikjer pa konkretno in učinkovito. Tako po našem mnenju paket ne deluje kot celota in so določeni ukrepi celo kontradiktorni. Kot, recimo, na eni strani zmanjševanje zaposlovanja v primerjavi z ukrepom, ki bi okrepil službe za zaposlovanje in torej povečal zaposlenost v tem delu javnega sektorja, ki pomeni velik strošek. Na drugi strani je popularno, če zmanjšamo davčni primež napram povečanju vlaganja države v velike projekte in tako dalje. Resna, odgovorna in vsaka normalna država pridobiva sredstva iz davkov, trošarin in še kje, ne pa računa na to, da bo zadela na lotu. Zato je treba biti realen pri načrtovanju tako prihodkov kot na drugi strani tudi odhodkov.

Tej neusklajeni množici ukrepov v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije na nek način tudi očitamo, da nima pripravljene prav nobene analize učinkov, najprej posameznih ukrepov, potem pa še skupnega učinka vseh ukrepov, ki so po svoji naravi medsebojno povezani in naj bi, rečemo, naj bi tvorili skladno, učinkovito celoto. Končno pa ti ukrepi, kot bi se za učinkovit in spodoben dokument spodobilo, tudi nimajo izračuna finančnih posledic teh ukrepov na javne finance, in to se nam zdi pomemben, ključen del zgodbe. Najpomembneje pa, da iz večine teh ukrepov ni razvidna pot oziroma način, kako jih izvesti. To je namreč tisto, kar je najtežje in s čimer se tudi Vlada že dolgo dolgo časa ukvarja. To, resnici na ljubo, tudi ni enostavna naloga. S tem se ta trenutek ukvarja ves razviti svet, vsa Evropa, večina svetovnih držav, vendar učinkovitega, enoznačnega odgovora, žal, ni našel še nihče. Na nek način je tudi lahkotno pripraviti čim večje število ukrepov, ki pa na eni strani zahtevajo nižanje javnih izdatkov, v isti sapi pa zahtevajo povečanje trošenja države. To si lahko privošči opozicija za svoje politične cilje, zagotovo pa ne Slovenija za svoj razvoj. In to je v kontekstu teh razvojnih diskusij, ki so strateškega pomena, po našem mnenju, skrajno neodgovorno početje.

Kot je razvidno iz ocene Vlade, bi seštevek ukrepov predlagateljev pomenil izpad javnofinančnih prihodkov za najmanj 1,5 milijarde evrov. Ponavljam, kar 1,5 milijarde evrov je luknje, kar bi pomenilo primanjkljaj v višini 7,5% bruto družbenega proizvoda v letu 2010, 7,3% v letu 2011, in pri tem celo upoštevajo edini ukrep predlagateljev za zmanjšanje odhodkov. Drugače od opozicije pa morata Vlada in parlamentarna koalicija po definiciji delovati resno, trezno in odgovorno. Mi se moramo truditi in pripravljati ukrepe, ki

so javnofinančno vzdržni, predvsem pa realni in tudi izvedljivi. V Sloveniji smo do zdaj imeli vse preveč strategij, vizij in podobnih planskih, takšnih ali drugačnih, dokumentov, ki pa žal niso bili operativno izvedljivi ali pa v praksi te izvedbe niso nikoli zaživele. Ta tehničnica na strani teh ukrepov med željami in realnostjo se mora zdaj končno prevesiti na stran ukrepov, ki so realni in v praksi izvedljivi.

Na drugi strani pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pozdravljamo cilje, ki pa so razvidni iz gradiva predlagateljev. Ti cilji pa so nam zagotovo vsem skupni: na eni strani oživitev gospodarstva, povečanje delovnih mest, posodobitev trga dela ter podobni makroekonomski in družbeni cilji. Ker bodo šle zakonske rešitve in ukrepi s strani Vlade v to smer, v Liberalni demokraciji Slovenije pričakujemo, da bomo tu, na tem področju, na tem segmentu z opozicijo našli skupno pot, da te rešitve izboljšamo, nadgradimo in zagotovo brez fige v žepu v Državnem zboru tudi soglasno podpremo. Predlagani paket pa tako pozitivno razumemo kot nabor ukrepov, ki jih je treba proučiti in selektivno vključiti v izhodno strategijo, predvsem tiste, ki se v praksi še ne izvajajo in niso vključeni v strategijo in s tem tudi načrtovani za izvedbo.

Končno je na tak način predlagano paleto, širok nabor ukrepov s strokovnega in razumskega vidika tudi edino mogoče razumeti in v delu te zgodbe tudi podpreti. Podporo opozicije pa pričakujemo tudi na področju krčenja javne porabe, kjer se moramo, po našem mnenju, začeti pogovarjati na povsem drugem koncu kot po navadi. Zagotovo ne moremo več posplošeno govoriti o zmanjševanju mase plač oziroma zaposlenih, temveč krčenju neučinkovitih programov in projektov, kar bo dejansko lahko rezultiralo tudi v racionalizaciji javne uprave in posledično javne porabe. Čas je, da si v Sloveniji priznamo, da v tem trenutku tako širokega spektra javnih storitev in dobrin nismo na noben način v stanju financirani. Seveda, ob eni predpostavki, ki se nam jo največkrat očita, da če ne želimo s temi ukrepi do grla zadolžiti generacij, ki prihajajo. In to je tema za diskusijo, debato in to je področje, polje za iskanje rešitev, ki imajo široko podporo in širok konsenz. Enostavno ne moremo več pojesti, kot smo sposobni pridelati in ustvariti. Tudi dolgove, ki nam ta trenutek to še omogočajo, je treba imeti vsak trenutek pri vsakem ukrepu v mislih in se jasno zavedati, iskati sredstva, cilje in načine, da jih tudi poplačamo.

Ravno zato v Liberalni demokraciji Slovenije v povezavi z izhodno strategijo in prokriznimi ukrepi menimo, da je v tem trenutku v Sloveniji najpomembneje definirati predvsem -kako. Pod ena: kratkoročno zmanjšati javnofinančno porabo prek zmanjševanja oziroma ukinjanja neučinkovitih programov. Roko na srce, tudi takšne imamo. Poskrbeti za zmanjševanje trenutne in prihodnje grozeče nezaposlenosti, ki postaja vse bolj pereč

družbeni in socialni problem. Med najpomembnejše srednjeročne ukrepe želimo uvrstiti: posodobiti trg dela za spodbuditev gospodarstva, ga davčno razbremeniti in narediti predvsem bolj konkurenčnega. Odgovoriti na pomembno vprašanje, kako prilagoditi model socialne države in kako ciljno usmeriti socialne pomoči k temu, da bomo državljani z delom čim več ustvarili, ne pa, da se bodo prek socialnih transferjev težko prebijali iz meseca v mesec. In ne nazadnje dolgoročno izvesti vse pomembne strukturne reforme, predvsem imamo tu vedno v mislih in v prvem koraku pokojninsko reformo in zdravstveno reformo.

V poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zato pričakujemo in trdno verjamemo, da bo izhodna strategija vsebovala vse te omenjene, podčrtane in poudarjene elemente in da bo predstavljala nabor selektivno izbranih ter medsebojno povezanih, predvsem pa usklajenih ukrepov, ki bodo predstavljali koherentno povezano celoto. Ne nazadnje pa moramo kontinuirano spremljati učinke teh ukrepov, da bodo v sozvočju s ciljem izvajanja iz primeža krize ter doseganjem zelenih dolgoročnih ciljev, ki smo si jih v Republiki Sloveniji vsi skupaj z dobrimi željami, pozitivnem razmišljanjem tudi v tem parlamentu skupaj tudi zadali s ciljem, da gre Sloveniji boljše in na bolje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa v celoti. Najprej se je k besedi javila gospa ministrica Krebs. Izvolite, imate besedo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci! Če je še na odboru - vsaj iz mojih ust bilo naslovljeno na predlagatelje teh ukrepov pozitivno stališče, da jih bomo skrbno proučili - in smo jih v kratkem času že skrbno proučili ter ugotovili, da gre za prepis ukrepov, ki jih že izvajamo -, je po današnji razpravi predlagateljev, članov Poslanske skupine SDS, nesporno razvidno, da gre za čisto politikantstvo in zavajanje slovenske javnosti s tega posvečenega mesta, kar bom potem na konkretnih primerih predlogov vaših ukrepov in naših aktivnosti nesporno lahko dokazala.

Bila pa je izjemno pravilna razprava gospoda Baroviča, ki mu želim pojasniti samo sledeče: dokumenta, ki ju trenutno pripravlja Vlada, torej program stabilnosti in izhodna strategija, nista dokumenta vsak zase in za svojo rabo, pač pa sta tesno povezana. Zaradi tega... /Oglašanje v dvorani./ Se opravičujem, jaz nisem gospod Gregor Golobič. In prosim, gospod podpredsednik, da dovolite, da razpravljam v svojem imenu.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Imate besedo, gospa Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa, vendar me poslanci SDS s svojimi medklici dekoncentrirajo.

Ta dva dokumenta se pripravljata vzporedno, zato je izjemno zahtevno doseči stabilnost javnih financ ob zavedanju, da je 80% integralnih proračunskih sredstev vezanih z zakonskimi pravicami in pričakovanji naših državljanov, da se te pravice ne zmanjšajo. In da je zgolj milijarda od vseh teh sredstev lahko namenjenih za razvoj, kar bi predlagatelji po štiriletnem vladanju morali vedeti. In da računica zmanjševanja javnofinančnih prihodkov za 1,5 milijarde se s takim lahkotnim razpravljanjem, kot smo mu bili danes priča, nikakor ne izide. Nikakor ne izide. In slovenska javnost to mora vedeti, razen če zmanjšamo pravice, kot je gospod Barovič pravilno ugotovil, pomembnih prejemnikov transferjev, to so otroški dokladi, sredstva za brezposelne, socialne pomoči, transferji v pokojninsko blagajno, ki se sama ne more več v celoti vzdrževati, tako da jo z integralnimi proračunskimi sredstvi podpiramo vsako leto znova. 30% proračunskih sredstev gre za te namene, 30% gre za plače zaposlenih v javnem sektorju, ki, mimogrede po mednarodnih raziskavah kažejo sledeče podatke.

Delež zaposlenih v dejavnostih javnega sektorja, torej to so vsi, ki delajo na področju zdravstva, sociale, šolstva in tudi javne uprave, glede na zaposlene, glede na vse zaposlene v državah članicah Evropske unije, gre za dinamiko leta 1997 - 2000-2007, kaže, da je delež zaposlenih v Sloveniji v letu 2007 po dejavnostih javne uprave, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva, ter dejavnosti druge javne osebnosti in skupne dejavnosti, glede na skupaj zaposlene na vseh teh segmentih pomembno pod povprečjem držav 27-erice članic Evropske unije, še bolj pa glede na povprečje starih držav članic, to je EU 15, katerih standard in obseg storitev zasledujemo mi kot politiki in seveda tak standard želijo tudi naši državljanji. Še najbolj blizu po višini deleža je delež zaposlenih v dejavnostih izobraževanja. In veste, na katerem mestu smo? V javni upravi smo na drugem mestu od 27-ih držav članic Evropske unije po najmanj zaposlenih v javni upravi. V izobraževanju smo na 8. mestu po najmanj zaposlenih, ki izvajajo izobraževalne procese. Na področju zdravstva in socialnega varstva pa na 6. mestu po najmanj zaposlenih od 27-erice.

Ko predlagate ukrep zmanjševanja števila zaposlenih, vam sporočam pa še sledeče. Za sredstva za prejemke, ki jih pa porabijo, porabimo v javnem sektorju, se pravi za delo v teh sektorjih, so pa višji kot v državah članicah Evropske unije. Kar pomeni, da imamo previsoke, če hočete, plače, preveč porabimo za te organizacije. Torej, s stroški smo nad povprečjem, po številu zaposlenih pa pod. In, ko ste vi v prejšnjem mandatu rekli oziroma tudi zdaj svetujete tej vladi, da naj zmanjšamo število zaposlenih, niste upoštevali teh objektivnih pokazateljev, ki pomenijo, da so čakalne vrste v

našem zdravstvu tudi posledica pomanjkanja zaposlenih v tej panogi. In je treba temu seveda zagotovo tudi pritrditi. Ali pa rabijo zdravniki tako neurejen plačni sistem, kjer z dežurstvom in tako naprej lahko dosežejo še enkrat osnovno plačo, je pa vprašanje, na katerega niste odgovorili, ko ste tak sistem vzpostavljali. Mi moramo teze reševati in bomo reševali. Vendar ne nam očitati, da podedovanih problemov ne rešujemo, ker jih rešujemo, ne samo tako, kot ste rekli, da pasivno čakamo, ampak od prvega dne naprej.

Torej, število zaposlenih ni problem, problem je struktura plač. Na področju plač je obseg sredstev, ki bi jih morali plačati za plače v letih 2009 in 2010, v kriznih letih, 500 milijonov evrov. Toliko ne bomo plačali, ker nismo pasivno čakali, ampak smo začeli intenzivna pogajanja s socialnimi partnerji za zaustavitev rasti mase plač. Budno ste spremljali ta proces. Na neki točki ste želeli pravzaprav, da kaj od tega ne uspe. Pa vendar so dolgotrajni pogovori prinesli rezultat, ki pomeni zamrznitev obsega mase plač v javnem sektorju v celoti. Pasivno ste čakali vi v mesecu novembru, ko bi lahko že v letu 2009 zaustavili izplačilo druge odprave plačnih nesorazmerjih, ker ni bilo mogoče v 14-ih dneh se dogovoriti za odpravo z učinkom 1. januar 2009. Tako so plače v letu 2009 rasle 6%, v letu 2010 pa na podlagi dogovora, rasle bi pa brez našega ukrepanja 12%, v letu 2010 pa 11%, pa glede na dogovor ne bodo rasle več kot 3%. In tukaj očitati pasivnost in neukrepanja na področju politike plač je čisto zavajanje slovenske javnosti. Pričakovanja, ki jih imajo javni uslužbenci in nerealizirana plačna reforma, ki bi jo vi, glede na štiriletna pogajanja, lahko v letu 2008 glede na krasno konjunktorno gospodarsko rast, presežne javne finance sfinancirani v celoti. Ne vem, zakaj je niste. Dinamika odprave plačnih nesorazmerij je bila obljuba: 500 milijonov uslužbenci dobite, v 2008 zelo malo, veliko in največ pa v letu 2009 in 2010, ko mi mogoče ne bomo več na oblasti. In ravno to se je zgodilo. To generira v pomembnem delu povečanje mase plač v javnem sektorju. Za bistveno več, kot vi predlagate znižanje število zaposlenih na letni ravni v celotnem javnem sektorju. Prihranek 77 milijonov evrov v maso plač, ki je danes, z ukrepi, ki smo jih izvedli, bruto bruto 4 milijarde evrov, veste, kaj pomeni. Ne pomeni nobenega pomembnega javnofinančnega učinka. Bi pa, če bi realizirali vaše obljubljeni plače, danes porabili 4,5 milijarde evrov že v letu 2010, kajti obljubili ste, da ne glede na makroekonomske razmere se plačna reforma dokonča v letu 2010. Toliko o odgovornem ravnanju.

Zapis v kolektivni pogodbi med vašo vlado in sindikati javnega sektorja je bil: ne glede na makroekonomske razmere je treba plačno reformo dokončno realizirati najkasneje v letu 2010. Torej, 500 milijonov bi bilo treba v letu 2010 izplačati. Vsako očitiranje o pasivnosti Vlade, o njenem nedelovanju je čisto zavajanje. Gospod Vizjak je rekel: "Kako

mi je žal, projekti za razbremenitev gospodarstva na MJU so na področju e-uprave popolnoma zaostali." Dali smo vam odgovor, ki je zelo jasen, in je prav, da kaj od tega vedo tudi ljudje. Odgovorili smo vam: samo en projekt je bil v času vašega mandata, to je e-vev (govorim o projektih, ki so medresorsko uspešno nadgrajeni). Kljub temu je analiza stanja na področju elektronskega poslovanja v Republiki Sloveniji, ki smo jo naredili zato, da smo pripravili strateške plane za naprej, pokazala pomanjkanje koordinacije na tem področju v preteklosti, saj poleg projekta e-vev ni bil realiziran in zastavljen niti eden od ostalih projektov, ki danes zahtevajo prioritarno obravnavo, ne samo zaradi pocenitve poslovanja javne uprave, kot so e-računi, e-arhivi in tako dalje. Vse te e-projekte danes zastavljamo od začetka, ker niso bili niti zastavljeni.

V letu 2009 bi morali na podlagi storitvene direktive realizirati enotno kontaktno točko, kar je bilo temeljno poslanstvo Ministrstva za gospodarstvo v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo. Zdaj skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo pripravljamo akcijski načrt, kako zaostanke nadoknaditi, da bomo lahko vzpostavili to enotno kontaktno točko za implementacijo storitvene direktive, torej elektronsko poslovanje, vpogled tujih podjetij, kakšne pogoje je treba v Republiki Sloveniji izpolnjevati, da lahko pri nas registrirajo dejavnost. Ob pregledu tega, kar bo minister za gospodarstvo lahko jasno povedal, smo ugotovili, da smo v preteklosti v Sloveniji uspeli regulirati, se pravi, birokratizirati, morda ponekod nepotrebno, 250 poklicev, dejavnosti in tako naprej; povprečje v državah članicah Evropske unije je pa 100 in manj. Tako da bi ta projekt moral v letu 2009 že zaživeti, pa ni imel niti finančnih sredstev za podporo elektronskega poslovanja niti pravnih podlag, da bi z njim začeli.

V dokumentu, ki ste nam ga poslali, ste prepisali akcijski načrt, ki smo ga, Ministrstvo za javno upravo skupaj z Ministrstvom za delo, pripravili v mandatu prejšnje vlade in ga predstavili javnosti. Torej govorite nam, da moramo odpraviti zaostanke na področju e-socialne, torej tudi projekt, ki ga ni nikjer. Ta mora omogočiti centralno bazo podatkov, relevantne socialne transferje, dohodki prosilca, premično. ... e-socialna po sistemu vse na enem mestu, itd. Pa saj to počnemo. Akcijski načrt je bil potrjen na Vladi, ampak startali smo s čiste nič. Ministrstvo za delo bo pripravilo zakon o enotnih prejemkih, Ministrstvo za javno upravo pa informacijsko-tehnološko platformo v sodelovanju, korak po koraku. Tudi tolarja evropskih sredstev ni bilo ne za ta projekt, tudi za enotno kontaktno točko, kjer že zamujamo in znamo biti deležni celo kazni Evropske komisije. Toliko o neaktivnostih aktualne vlade na področju e-storitev in toliko o pripravljenosti projektov, ki nam jih v vašem predpisu očitata kot naš zaostanek. Sami dobro veste, če je v štirih

letih bilo mogoče razviti en projekt, to je bil e-vev, da gre za izjemno zahtevne projekte. Na področju projekta e-socialne sodeluje 52 podatkovnih baz, torej 52 strokovnjakov v tem projektu, da bo, upajmo, v letu 2011 začel funkcionirati, če bomo vsi vsak dan po akcijskem načrtu opravili domačo nalogo. In vi v tem papirju pravite: spite, nadaljujete, kar smo začeli. Začeli smo mi, razen e-vev, pa tudi e-vev nadgrajujemo, da bodo lahko podjetniki in gospodarstveniki te M1 in ostale obrazce, kjer prijavljajo zaposlene, uredili to po elektronski poti. To bo nadgradnja tega projekta. Tudi objava prostega delovnega mesta. To so vse aktivnosti, ki jih v tem letu, kljub temu da se spopadamo z varčevalnimi ukrepi, ki so bili več kot uspešni, to upam z zagotovostjo trditi, čeprav nam tega ne priznate, vse to počnemo. Tako da: ne zavajati slovenske javnosti.

Na področju odpravljanja administrativnih ovir je gospod Vizjak tudi povedal, da je nujno treba oziroma v tem vašem predlogu pravite, da moramo nemudoma poenostaviti postopke na področju okolja in prostora. Lepo vas prosim, v letu 2005 ste s to ambicijo pripravili spremembo zakona o urejanju prostora in zakona o graditvi objektov. Verjetno z isto ambicijo: debirokratizirati, pohitriti postopke itn. Pa ste naredili, kaj? Vsaj na enem področju vam zagotovo povem, da ste postopek, ki je v mandatu Drnovškove vlade bil črtan, to je prigrasitev del za enostavne objekte, kot odločba, ki jo je izdajala upravna enota, na čemer sem vztrajala takrat kot poslanka, da postopek ni potreben, ker ga nima nihče v Evropi in ker teh enostavnih objektov ne identificiramo v okviru geodetske uprave kot objekt; ni v javnem interesu, da uslužbenci, zaposleni vodijo te postopke. Leta 2005 sta ta postopek uvedli nazaj in ste uvedli ponovno večje število zaposlenih na delu oddelkov za okolje in prostor na upravnih enotah. In sedaj nam solite pamet, da naj hitro te postopke izboljšamo. Taka negotovost na pravnem področju, ki se dogaja zaradi nepremišljenih posegov v zakonodajo, seveda, ni dobra ne za naše pravne subjekte, niti za naše državljane.

S polno odgovornostjo na tem mestu lahko rečem, ukrepi, ki ste jih, vsaj za naše področje, predlagali, so v večini prepisani iz naših akcijskih programov. In ker so taki in ker nam očitata, kljub temu da vam odgovorimo, da to ne drži, še vedno znova in znova, tudi niso dobronamerni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod Janša v imenu predlagatelja.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo. Mi teh ukrepov nismo predlagali zato, da bi se prepirali z Vlado. Sedaj smo v neki obrnjeni situaciji, ko opozicija predlaga konkretne konstruktivne ukrepe, Vlada jih pa kritizira, kot da bi bili še vedno v prejšnjem mandatu.

Če je bilo prej tako slabo in je sedaj tako dobro na področju e-uprave, ne vem, zakaj potem Evropska komisija v letu 2008 Slovenijo uvrstila na drugo mesto, lani pa na peto. Moraš res zelo napredovati, da te potem vržejo za tri mesta nazaj.

Ključni ukrep, ki ga predlagamo, je postopno, neboleče zmanjševanje sredstev za plače v javnem sektorju za 2% na leto v naslednjih petih letih oziroma grobo rečeno, tudi prilagojeno temu zmanjšanja števila zaposlenih za 2% na leto v javnem sektorju. To je mogoče doseči več ali manj na neboleč način, ker je takšna tudi fluktuacija v tem sektorju, ko se ljudje upokojujejo ali odhajajo v druge službe.

Že zadnjič na Odboru za gospodarstvo, ki je obravnaval te ukrepe, in tudi sedaj je bilo posredno rečeno, da je to radikalen ukrep in da je prihranek tukaj zanemarljiv. Prihranek ni zanemarljiv. To je 70 milijonov na leto. Po petih letih, ko bi to doseglo 10%, je to preko 300 milijonov evrov na leto, kar je 1% bruto domačega proizvoda. Torej, predsednik Vlade je govoril, da ni nobenih izračunov, kjer bi privarčevali. Tukaj je konkreten izračun, ministrica je z njim polemizirala, rekla je, da je to malenkost - ni malenkost, to so velika sredstva. In 2% manj zaposlenih na leto tudi, še posebej, če govorimo o zmanjšanju v kriznih časih, ni noben radikalen ukrep, je racionalen, zmeren ukrep, ki bi se ga morali lotiti.

Nekaj tednov nazaj sem sedel nekaj metrov stran od predsednika vaše vlade, ki je pred zborom slovenskih gospodarstvenikov, kakšnih 500 jih je bilo, dejal, da je v javni upravi v Sloveniji najmanj 50% ljudi preveč. Potem smo poslušali tri minute aplavza in potem je to še enkrat ponovil. Če predsednik Vlade reče, da je 50% ljudi v javnem sektorju preveč, da jih preveč plačujemo in temu niste rekli, da je to radikalno, ne vem, kako lahko rečete, da je predlog, da se zmanjša število zaposlenih za 2%, radikalen ukrep. To je povsem nekaj, kar je izvedljivo. V prejšnjem mandatu smo število zaposlenih v civilnem delu javne uprave začeli prvič v zgodovini te države zmanjševati. Z, recimo temu, nekim podobnim tempom to uspeva tudi vam, je to uspelo tudi vam v lanskem letu, vendar so zdaj razmere bolj zaostrene in bi tukaj lahko naredili nekoliko več in prihranek je tukaj znaten. Predlagam vam, da se v Vladi zmenite, kaj je zdaj radikalno in kaj je to zmerno, ne more biti zmanjšanje za 2% radikalno, zmanjšanje za 50% pa zmerno.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Krebs, razprava gre, po naslednjem razpravljavcu lahko zopet dobite besedo. Gospod Levanič ima besedo.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Jaz bi osebno želel potezo opozicije, ki predlaga sklop ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v naši državi,

oceniti kot dobronamerno, vsaj želel bi si to in predvsem v tistem delu, kjer skuša slediti Vladi pri reševanju neke nastale situacije oziroma izhodu iz krize.

To smo bili nekako priča v treh sklopih v preteklem letu. Prvič smo videli, da skuša v bistvu opozicija slediti Vladi, ob napovedi prvega in drugega svežnja ukrepov, ki jih je Vlada napovedala in kasneje tudi sprejela. Takrat bi sledil v tem času predlog ukrepov tudi s strani opozicije, predvsem o številki se je govorilo. Nadaljevalo se je s tem, da je predsednik Vlade tukaj v Državnem zboru dejal, da bo največji izziv v tem letu prav brezposelnost. To je dejal še v prejšnjem letu. In temu danes sledi tudi vaš naslov Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta. Na koncu pa tudi napoved Vlade, tudi že v preteklem letu, da se pripravljaja izhodna strategija, ki bo ključna za leto 2010 in nato sledi predlog opozicije tretjega svežnja ukrepov, ki vsemu temu, kar Vlada v preteklosti napovedala, sledi. Edina razlika je in to vam je na nek način omogočilo, da ste vedno navidezno kakšen teden dni prej prehiteli Vlado, da nekako niste potrebovali nobenih izračunov ob vaših napovedih, se pravi prvemu svežnju, ki ste ga predlagali, pa sedaj tretjemu svežnju paketa, se pravi protikriznih ukrepov, ker kot opozicijska stranka ne potrebujete v bistvu konkretnih izračunov, kaj to pomeni za javne finance. Zato mogoče nekoliko prednost in mogoče se lahko v splošnem delu malce bolj govori, kaj bi se moralo narediti, ne pa to, kaj se lahko stori in kakšen učinek ima to za javne finance, koliko bi to državo sploh stalo.

Slišali smo, da takšni ukrepi, predvsem v takšnem okviru in v takšni veličini pomenijo 1,5 milijarde evrov manj prihodkov v naš proračun in 7,5% primanjkljaj. In to so rešitve, ki jih danes predlagate in zaradi tega je pač težko, in to morate razumeti, sprejeti takšne ukrepe, ki enostavno niso vzdržni. V veliki meri recimo, ko smo prebiralali te ukrepe, jih kar nekaj vidimo, da so bili že povzeti in da lahko na nek način se najdejo tudi v dokumentih Vlade, me pa nekako preseneča predlog zmanjševanja plač v javnem sektorju, čeprav je bila zadnja reforma plačnega sistema predvsem delo prejšnje Vlade in lahko smo iskreni, da del zmede, ki je nastal iz tega ukrepa in obstaja še danes, morate pripisati tudi na svoja ramena. In ne gre za kakršno koli iluzornost pri tem, kaj moramo narediti. To je ukrep, ki ga je treba, če želimo neko vzdržnost javnih financ ohraniti ali pa predvsem ohraniti in zmanjšati odhodke naših javnih financ, narediti. In se strinjam v nekem določenem segmentu, da gre za neka temeljna razhajanja, v katero smer pa morajo iti protikrizni ukrepi.

Prvo takšno razhajanje sem že povedal. Drugo recimo je, kar tako zapisati, da bi zmanjševali prispevke, pri čemer pa se ne pove, koliko domov za ostarele bi morali zaradi tega zapreti, koliko šol, vrtcev in tako naprej. In to so nekateri

ukrepi, ki bi bili vezani posledično na ukrepe, ki jih predlagate.

Večina predlaganih ukrepov, moramo biti iskreni, nakazuje le smer delovanja nekih ekonomskih politik, ni pa konkretnih analiz, kaj bi to resnično pomenilo. Včasih ni jasno, kdaj gre za kratkoročne protikrizne ukrepe in kdaj za strukturne reforme, ki pa jih na nek način nujno potrebujemo. Uvedba nekaterih ukrepov ne bi prispevala v boju proti socialni in gospodarski krizi, kar bi pa moral biti namen teh ukrepov, temveč bi kratkoročno še zaostрила javnofinančno situacijo in to je problem, v katerem se lahko znajdemo. Temeljna razlika v konceptih torej je, na eni strani imamo vladni koncept, ki skuša zmanjšati javno porabo, ohraniti socialno varnost ljudi, za to so bili tudi ukrepi v preteklem letu namenjeni. Zaradi tega smo tudi mogoče nekoliko bolj zadolženi, dela se na izhodni strategiji predvsem zaradi pomoči gospodarstvu in peljejo se ključne reforme, vsaj začetek teh reform, zdravstvene reforme, pokojninske reforme in reforme trga dela. Pa naj še kdo reče, da za eno leto to ni veliko.

In drug koncept, ki se nekako kaže iz predlaganih ukrepov opozicije, predvsem v tem zadnjem svežnju je več primanjkljaja, manj prihodkov, zniževanje plač in prispevkov, davčne počitnice, ki po mnenju veliko strokovnjakov nimajo tistega zelenega efekta, ki bi ga želeli doseči in pa seveda "copy-paste" slabe banke, katerega koncept ste prekopirali od nemškega modela, ki je bil sprejet v času krize in ne v času izhodne strategije, kar pa je lahko pomembna razlika.

Kar nekaj ukrepov v vaših predlogih je dobrih, nekateri cilji so zajeti predvsem v smislu, da se iščejo ugodne rešitve iz te krize, ampak mogoče ni najbolj pomembno koliko ukrepov se predlaga, temveč kakšna je vsebina teh ukrepov in ali so uresničljivi ali ne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Krebs, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Janša, samo v enem delu vam želim odgovoriti.

Ne gre za to, da se mi ne bi spogledovali tudi z ukrepom zniževanja števila zaposlenih v javnem sektorju. Kot ste ugotovili, drži, v državni upravi, kjer sami reguliramo ta proces, smo enako uspešni kot ste bili uspešni vi. Problem imamo z javnimi službami in številom zaposlenih. Primerjalno pravno z evropskimi državami, kot sem vam prej povedala, nam kaže, da tukaj imamo pa druge vrste problem. In pavšalno 2% zniževanje na letni ravni ne bo uspelo. Vam ni uspelo v štirih letih in je število ur v tem sektorju strmo naraščalo, tudi nam ne uspeva. Smo pogledali, zakaj ne. In smo pogledali, kje se ti ljudje zaposlujejo. Na področju dela Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve novih tristo petdeset zaposlenih. Kje? V novoodprtih domovih za ostarele, potreba po varstvu starejših, demografska struktura se nam slabša, je

vedno večja, domovi se odpirajo. Če bi 2% znižali, bi rekli, "ne, Ministrstvo za delo, domovi naj bodo prazni, tja javnih uslužbencev, to namreč so tudi javni uslužbenci, "ne bomo zaposlovali," ker imamo načrt pavšalnega znižanja." Ker samo tako je lahko uspešen, če gre na maso.

Kje še? Nadaljnjih tristo petdeset novih zaposlenih je bilo, v letu 2009 govorim, na področju Ministrstva za zdravje. Nova Pediatrična klinika, Onkološki inštitut, Zdravstveni dom Ljubljana. To so javni zavodi, kjer se je število zaposlenih povečalo z razlogom. Tudi potrebe po zdravstvenih storitvah so vedno večje. Ne moremo odreči storitev našim državljanom s pavšalnim znižanjem 2% zaposlenih počez v javnem sektorju, kot ste predlagali. S tem imamo problem. Jaz se ne kregam. Jaz sem gospodu Vizjaku to na odboru želela pojasniti, da ni tako enostavno. Na drugi strani so pa stroški dela, ki jih porabimo za te uslužbence, v povprečju večji, tako da pogledujemo po teh ukrepih. Smo si zadali cilj zmanjševanja tudi javnih uslužbencev, vendar če ne bomo pregledali normativov in standardov, če ne bomo pregledali vseh poslovnih procesov, ki jih sedaj opravljamo, pa zmanjšali - prej je bil zakon, kjer smo povečali novo storitev, kjer smo morali zaposliti spet uslužbence v upravnih enotah, povečati zaradi nove zakonske obveznosti, potem ne bomo uspeli. Naloga je bistveno bolj zahtevna kot pavšalno zniževanje, ki seveda edino da učinek, ni pa oportuno. Mi stojimo na stališču, da obsega storitev državljanom ne bomo zniževali, ampak da moramo optimizirati in v okviru programa stabilnosti, verjemite, bomo ponovno morali zmanjšati obseg mase za plače in tukaj bomo imeli izjemno težko delo in vas seveda prosimo za pomoč.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav spoštovani ministrici, spoštovani ministri s sekretarji, kolegice, kolegi! Ko govorimo o zelo resni zadevi in mislim, da smo si zagotovo vsi v tej dvorani enotni, da smo v letih 2007 in pa v letu 2008, ne samo v slovenskem prostoru, ampak v svetovnem merilu, doživeli neko streznitev. Streznitev iz nekih časov, ko je bilo samo po sebi umevno, da se gospodarska rast iz leta v leto zvišuje, da podjetja investirajo, da je na trgu kapitala vedno dovolj, da lahko tudi posameznik vlaga mogoče celo več, kot je njegova realna sposobnost. V veliki meri smo posledično odplačevali tudi davke v državni proračun, potekalo je tudi zaposlovanje. In lahko tudi rečemo, da je ta čas rasti, ki je bil v teh desetletjih v svetu, Slovenija od samostojnosti dokaj dobro izkoristila in smo se po lestvici primerljivih držav oziroma držav, s katerimi se radi primerjamo, kar na nek način zrasli in se približali tistim najbolj razvitim deželam.

V teh letih mislim, da je podobno kot drugje po svetu, pri nas najpomembnejše, kar se je zgodilo, da so se naša

pričakovanja, pričakovanja na področju standarda, bistveno zvišala in da imamo danes po mojem globokem prepričanju največji problem ravno v tem, da so pričakovanja nas vseh večja od tega, kakršna je danes realnost. Tako so večja pričakovanja zaposlenih v gospodarstvu, zaposlenih v javnem sektorju, upokoјencev, študentov, naših najmlajših. Prepričan sem, da smo na nekem prelomnem trenutku, ko je treba zelo resno, zelo strpno in odgovorno stopiti skupaj in poiskati izhod iz te situacije, ki bo zahteval včasih tudi zelo nepopularne ukrepe oziroma streznitev in pa postavitev v čas, v katerem živimo.

Danes imamo na mizi en kup ukrepov, ki jih je pripravila opozicija. Tudi sam se strinjam v tistih pripombah k tem ukrepom, da so mogoče enosmerni, da so ukrepi, ki dajejo, ki olajšajo delo gospodarstvu, in je najbrž zelo težko takšne ukrepe spraviti v nek javnofinančni okvir, v kakršnem se danes nahajamo. Na drugi strani pa lahko tudi mirno rečem, da je to na nek način nabor ukrepov, ki je potreben razmisleka. Prav tako pa, kot slišimo in kot vemo, Vlada pripravlja svoje ukrepe, ki bodo morali zagotovo bolj uravnotežiti ta javnofinančni vpliv teh ukrepov. In žal je tako v teh ukrepih kot tudi v dosedanjih besedah vedno uporabljena bolj beseda strukturne reforme, potrebno se je lotiti pokojninske blagajne, zdravstvene blagajne, pogledati, kako je na šolstvu, mogoče povedati okoli organiziranosti ministrstev, vendar korakov od tukaj naprej do sedaj še nihče konkretnih ni prikazal. Na drugi strani vsi vemo, da je cela vrsta tistih, ki z veliko pozornostjo gledajo, kaj bomo tukaj razpravljali, kaj bo Vlada predlagala, kaj se bo na koncu koncev sprejelo in kakšne bodo posledice za posamezne strukture. Slišimo že in tudi smo že imeli ljudi na cestah, slišimo potem od najbolj glasnega sindikalista, kako je treba zopet gradove požigati, kako je treba lastnike spraviti iz podjetij, kar na nek način opozarja na neko grožnjo, ki je zelo običajna, da najprej nekaj gospodarski krizi sledi socialna, politična. In tudi kakšen neprimeren ukrep oziroma ukrep, ki ima dolgoročne posledice, se lahko zgodi tam, kjer je najbolj primerno, to je tudi na ulici.

Danes smo govorili o strukturi proračuna. Vsem, ki smo se kolikor toliko seznanili s temi dokumenti, nam počasi ali zagotovo postaja jasno, da je segment plač, materialnih stroškov, socialnih transferjev, ki kot smo slišali, zajeda ta tekoči del proračuna, porabi več v letošnjem delu, kot se zbere davčnih prihodkov. In če na drugi strani govorimo o grožnji in veliki rasti javnofinančnega dolga v Sloveniji, vidimo, da so to tista mesta, kjer se bo teh ukrepov treba lotiti in stopiti skupaj. Veliko bolj bi bil vesel, če bi se mogoče teh ukrepov lotili na takšen način, da bi bila ponujena roka, ki je bila izrečena na začetku, roka sodelovanja, da se koaliciija in opozicija skupaj dogovorita. V preteklosti so bila to različna partnerstva, ki so na boljši ali slabši način

delovala. Zagotovo pa se je partnerstvo v tem mandatu relativno hitro na nekem banalnem sprejemanju zaključnega računa, kjer smo se veliko trudili o tem, ali je prav, da je 9 milijonov plusa ali 30, 40 milijonov minusa v zaključnem računu, se je tam to partnerstvo razšlo. Z mojega mesta poziv vsem, da se resnično koalicijska, opozicijska, Vlada tega projekta lotimo skupaj in odgovorno stopimo pred Slovenke in Slovence in povemo realen čas, katerega živimo, in temu primerno tudi ukrepe.

Sam nerad in zelo težko poslušam, kaj je bilo vse narobe v prejšnji vladi, kako je bila neka politika zastavljena, kako so sedaj zaradi tega še danes tako veliki problemi. Mislím, da smo dovolj trezni, da vemo, da se je v času tiste velike rasti, o čemer sem na začetku govoril, so se planirali neki drugi ukrepi za neke druge čase, ki smo jih vsi pričakovali, da se bodo zgodili v teh letih. Situacija je korenito spremenjena in zahteva tudi korenite posege. Če gledamo področje realnega sektorja, vidimo, kolikšen je bil upad realnega sektorja. Posledično s tem padec BDP, kar avtomatsko poveča tudi naš javni dolg. Hkrati s tem vidimo težave, da so slovenske banke, ki so kreditirale zasebni sektor, gospodarstva, gospodarske družbe, posameznike, zašla v težave, ker je večina tega dolga bila pridobljenega iz kreditov iz tujine. In vidimo, kaj pomeni sedaj, ko nam ta javni dolg tako bistveno raste. Sam sem trdno prepričan, če ne bomo pričeli z resnim delom in skupnim usklajenim delom, kjer bomo skupaj naredili ta izhod iz te krize in tudi ljudem enotno razložili, da je to treba narediti v tem trenutku, sicer bo cena bistveno večja čez nekaj let. Vidimo, kaj se dogaja v Grčiji, kaj se dogaja v tistih državah, v katerih je javnofinančni dolg že presegel 100% bruto družbenega prihodka, v kakšnih zagatah so. Zato mislim in sem trdno prepričan, da te napake enostavno ne smemo narediti in moramo prej reagirati, ne čakati na konec mandata in takrat potegniti poteze. Bojim se, da smo že marsikaj tudi zamudili. V Slovenski ljudski stranki smo pri sprejemanju rebalansa v lanskem letu - prav tako lahko mirno rečemo, ne da bi izračunali vse podrobnosti - opozarjali, da je treba s pavšalnim ukrepom, na primer, z 10% znižanja stroškov plač in materialnih stroškov, prihraniti 300 milijonov. Lansko leto smo šli mimo tega ukrepa, v letu 2009. Konec lanskega leta smo sprejeli proračuna za leti 2010 in 2011. Zastavljene so neke plačne politike, dogovorjene politike za leta, ki sedaj prehajajo že v tri četrtine tega mandata. Bojim se, če bomo vse to izvajali, da potem dejansko ne bomo naredili tega koraka, ki je nujno potreben, in moramo že v letih 2010 in 2011 korenito poseči in ta javnofinančni primanjkljaj zmanjšati že v teh letih, sicer bo, kot sem že dejal, cena v prihodnje še toliko večja.

Na drugi strani mislim, da manjka tudi usklajenost različnih politik. Sam vem, ker tudi na področju lokalne samouprave že desetletje izvajam to delo, da imamo v Sloveniji

celo vrsto različnih področnih politik. Nobeni od teh politik človek nima kaj oporekati, gredo v pravo smer, sledijo prave cilje, vendar je velika težava, da se nikoli po horizontali ne potegne črte, kot rečemo, pod te politike, kjer bi videli tudi posledice in ugotovili vsi skupaj, ali si v nekem trenutku to lahko privoščimo ali je družba na drugi strani, na strani gospodarstva, še prešibka, da bi šli z nekaterimi koraki naprej. To so analize, ki jih je gospa ministrica za javno upravo prej navedla, da danes vidimo, da je še marsikje število zaposlenih v javnem sektorju v nekih okvirih, čeprav mislim, da bo tudi tu treba poseči, da pa na drugi strani masa plač presega. Kaj presega? Presega ekonomski potencial te države. In to je podatek, ki je zelo zgovoren. Ali pa če obrnemo, na podlagi krute realnosti, ko se danes sindikati, Vlada in delodajalci pogajajo o tem, ali je nekaj pod 500 evrov ali nekaj nad 500 evrov tista minimalna plača. In iz teh plač, za katere vemo, da jih je žal veliko, enostavno ni moč plačati javnega sektorja na nivoju, kot je danes z vsemi zakoni dogovorjen in pokrit. Bojim se, da bodo ti ukrepi, da bomo iskali, kje poiskati eno delovno mesto preveč, drugje drugo delovno mesto preveč, prepočasni, in da bo podobno, kot je večina realnega sektorja, doživelo korenite spremembe pri plačni politiki, konec koncev tudi veliko ukinitev delovnih mest, da bo verjetno treba tudi v javnem sektorju z nekim intervencijskim ukrepom narediti nekaj dokaj na hitro, hkrati pa nastaviti te politike, ki nam bodo do konca mandata in pa tudi pot za naslednji mandat, kako tudi nesorazmerja odpraviti. Če bomo šli samo po teh mehkih metodah, metodah, s katerimi bomo v dnevnu, dveh dosegli tudi vse dogovore z najrazličnejšimi sindikati, se bojim, da bo nam javnofinančni dolg prestrmo naraščal in bomo prav vsi imeli težave in krizo kasneje ravno v javnem sektorju na področju teh plač in pokojnin in bodo ta bremena in te težave v prihodnosti še toliko večje. Zato z moje strani še enkrat apel, da se ta politika pripravi skupaj, da se na nek način tudi poskuša v parlamentarnem delu dogovoriti in potem tudi skupaj zastopati. Zagotovo je v teh ukrepih kar nekaj tega, kar se da uporabiti, dodati bo treba še marsikaj, to, kar je tam zapisano o zmanjševanju v procentih, temu sledijo konkretni ukrepi, ki bodo to tudi ponazorili. Prav tako pa pričakujem in mislim, da smo si lahko enotni, da bi kakšen korak več že tudi lahko naredili v tem letu na stvareh, ki bi na nek način omogočale tudi spodbujanje gospodarstva v naši državi. Sam sem že večkrat izrazil kritičnost glede koriščenja evropskih sredstev. Ne mislim tukaj polemizirati z nikomer, vendar pa vsi vemo, da je prvo leto, leto 2007 bilo leto, ko se je v Evropski komisiji z zamudo in v parlamentu z zamudo sprejel proračun, ko so se operativni programi sprejemali od poletja do jeseni, da iz tega naslova ni bilo možno črpati teh sredstev in je nam sedaj za naslednjih 6 let ostaja praktično vseh teh 5 milijard. In tukaj je ta osnova, iz katere bi lahko

s pospešenim črpanjem v letih 2010, 2011 več naredili. Prepričan sem, da je leto 2010 v več segmentih že zamujeno. Naj kar naštejemo programe, ki imajo osnove v operativnih programih, ki so sprejeti, potrjeni. To je program Razvoj regij. Zagotovo bi lahko v lanskem letu že bili razpisi izpeljani. To se tudi kaže na tem delu neusklajenost v Vladi in različnih pogledih, kar nam bo zagotovo škodilo, da ne bodo ti razpisi, kjer je 300 milijonov, treba je povedati, da dobit 300 milijonov multiplikator vsaj dva do tri, potem ko na občinah se ti projekti izvedejo, da se iz tega naslova zelo veliko, tudi če hočete, že DDV-ja odvede in podobnih zadev.

Prav tako kritika, da še ni razpisa za obnovo gradov. Tudi tu je na razpolago 70 milijonov. Obnovljivi viri, učinkovita raba energije - 180 milijonov evrov. V lanskem letu vse, kar smo uspeli narediti, je bilo, da smo predstavili program z enega ministrstva na drugo, kljub temu da so bile v preteklosti tudi že neke aktivnosti, kako naj bi se tudi v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi obnavljale šole, vrtci po občinah. Ne vem, najbrž gre do zamika. Gospodarska središča, nov program, ki mislim, da bi lahko že imel zunaj vsaj kakšen razpis več, kot samo poziv. Področje kohezije, tretja razvojna os, odlagališča, železnice, cestogradnja. Sam sem prepričan, in me bo zelo težko prepričati, da ni res, da smo na teh področjih naredili premalo, ker smo spet imeli pogled preveč usmerjen v leti 2007, 2008, v napake prejšnjih, namesto da bi se izpeljali novi razpisi in šli naprej, da bi, če hočemo, ugotovili, če je bilo kaj v preteklosti narobe.

Podoben projekt, na katerega opozarjamo v določenem prostoru, pa je tudi v tem delu že bil deležen številnih kritik, opazk, je na področju energetike, izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi. Razlog je zelo znan, v Vladi se ni naredila finančna konstrukcija, kako bi javno podjetje Infra, ki je v okviru Ministrstva za okolje prostor, zagotovilo finančne vire in bi se lahko v lanskem letu izvedli zaključni razpisi za infrastrukturno energetske projekt Hidroelektrarne na spodnji Savi, z nasipi, kjer je bilo v projektantskih izračunih 40 milijonov investicij, na razpisih pridobljene ponudbe za 30 milijonov, ki bi se v letošnjem letu lahko izvajale. Bojim se, da bo v tem delu leto 2010 zamujeno, kajti razpisi se bodo ponavljali, vemo, kako je v Sloveniji to področje javnih razpisov, kakšna kalvarija je priti od začetka do konca razpisa. In v teh zadevah mislim, da je cela vrsta projektov, kjer bi dejansko Vlada, če bi bile politike malce bolj usklajene, operativne, usmerjene v to, da smo generatorji tudi takšnih del. To je tipičen projekt, ki se tudi v 27-ih letih povrne v državni proračun skozi koncesijsko dajatev. V teh stvareh, mislim, da zamujamo. Tako, da lahko bi naštel še kakšno zadevo, ampak ne mislim danes tukaj izkoriščati te zadevo, da bi govoril o slabostih.

Vladi in vsem ministrom, s prvim na čelu, želim, da najprej uskladite politike znotraj Vlade. Tudi tu slišimo, da

so politike od socialnega pogleda in do pogleda na razvoj podjetništva in gospodarstva različni. Pridite čim prej usklajeni pred Državni zbor, dosti zgodaj uporabite tudi koalicijo za to, da bo skupaj z vami skreirala program, ki ga lahko skupaj podpremo in kot takšnega, zagotovo ne zelo prijetnega za vse strukture in za vse sestavine, segmente slovenskega družbe, potem tudi skupno zagovarjamo. Želim si, da se to zgodi čim prej. Koliko je pa tu primernih ukrepov, pa jih tudi uporabite. Sami pa bomo tudi podprli sklep, ki je, mislim, da takšen, da ni problematičen, kajti apelira na Vlado, da pozorno pregleda ta dokument in iz njega izlušči tisto, kar misli, da je dobro za Slovenijo.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil gospod Golobič, izvolite.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa.

Mene je izzvala neka izjava predstavnika predlagatelja v uvodnem nastopu, ki je bila mišljena kot kritika. Sam se ne želim na tak način nanjo odzvati. Rečeno je namreč bilo, da v gospodarstvu traja stanje ali pa je lansko leto zaznamovalo stanje, v katerem so podjetja predvsem čakala na to, da se avtomatično vrnejo stara naročila, medtem ko naj bi Vlada investirala predvsem v neperspektivna podjetja. Z nekaj dejstvi želim ponazoriti, da je Vlada vendarle v preteklem letu naredila nekaj pomembnih premikov, ki sami po sebi ne bodo dali rezultatov, ker gre za premike, to je vsakomur jasno, kjer ni mogoče računati na kratkoročne učinke, če ne bodo ti koraki, naslednji, v isti smeri storjeni tudi v letošnjem, prihodnjem in še nadaljnjih letih. Izdatno se je povečalo vlaganje države v raziskave in razvoj. V kriznem letu 2009 je to res mogoče govoriti o velikih premikih, ki pa, kot sem rekel, če ne bodo sledili enako kontinuirani premiki tudi v naslednjih letih, ne bo pravih rezultatov.

Tako je naše ministrstvo z razpisom, velikim 22 milijonov evrov, omogočilo 200 mikro, malim in srednjim podjetjem, da lahko v teh težkih časih, zaostrenih, ko sami lahko manj investirajo, s sofinanciranjem države, brez angažiranja, mimogrede, evropskih sredstev, da je bil postopek bolj enostaven, da so lahko tudi ta mala podjetja brez posredniških podjetij prijavila na razpise. Vemo, da so ti, ko gre za evropska sredstva, zelo zapleteni. Da bodo lahko ta podjetja izpeljala svoje razvojne projekte, nove produkte, postopke, tehnologije. Prav tako je bilo na našem ministrstvu preko agencije TIA plasiranih 26 milijonov evrov za strateške raziskovalne razvojne podjetje večjih podjetij in konzorcijev z manjšimi podjetji, tako imenovani SRRP razpis, s tem smo porabili vsa evropska sredstva, ki so bila v preteklosti namenjena za to področje. Zelo podobna je slika tudi na Ministrstvu za gospodarstvo, ki je s povečanjem s 50 na 109

milijonov evrov za razpis RIP, za razvojno-investicijske projekte, odprlo veliko število zahtevnih in ključnih razvojnih projektov v najbolj naprednih slovenskih podjetjih. Prav tako je za zaključevanje projektov, ki so v teku, izvedlo razpis de minimis v višini nekaj čez 20 milijonov evrov. Mi smo povečali tudi sredstva za znanost, za raziskovanje, ki se dogaja v institucijah znanja in se financirajo preko ARS-a in tudi povečali sredstva, ki gredo za raziskovalno opremo na univerzah, ki so v tem smislu zelo podhranjene. Prav tako smo na področju znanosti porabili v lanskem letu oziroma angažirali vsa evropska sredstva, ki so bila na razpolago, nekaj z investicijami, kot je medicinska fakulteta v Mariboru, nekaj za investicijo, ki je politehnika, torej nova fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani, skupaj s fakulteto za računalništvo, predvsem pa z razpisom za center odličnosti. Gospod Pukšič je danes pri prejšnji točki dnevnega reda omenil centre odličnosti, ni šlo za 180, ampak za 80 milijonov evrov oziroma 84 jih je bilo razpisanih, 77 je bilo razdeljenih za 8 centrov odličnosti, kjer so nosilci vodilne raziskovalne ustanove v Sloveniji, vendar smo postavili za pogoj, da morajo vključevati v svoje projekte konzorcije tudi podjetja, obvezno, in v povprečju je skoraj 10 podjetij vključenih v vsak tak konzorcij, se pravi več kot 50, približno 60 podjetij, ki prihajajo iz vse Slovenije in so najbolj inovativno aktivna podjetja, je vključenih v ta razpis oziroma ta projekt in bodo odločala o tem, kako bodo ta sredstva s strani znanosti porabljena. Teh sredstev ni bilo mogoče dati gospodarstvu neposredno, ker bi šlo za nedovoljeno državno pomoč.

Nadaljujemo ta projekt deloma z instrumentom, ki ga je omenil minister Križanič tudi dopoldan z angažiranjem sredstev sukcesijskega sklada na povraten način preko institucij, ki imajo instrumente za to, slovenskega podjetniškega sklada, SID razvojne banke verjetno. Prav tako pa edina evropska sredstva, ki so približno na tem področju ostala, to so sredstva 180 milijonov evrov za gospodarska središča, ki jih ima Ministrstvo za gospodarstvo, ki vodi postopke kako jih najučinkoviteje porabiti. Znotraj njih iščemo tudi prostor za oblikovanje kompetenčnih centrov, s poudarkom na inovativnem gospodarstvu in z idejo, kako vsebinsko nadgraditi idejo iz prejšnjega mandata o gospodarskih središčih, da to ne bodo samo zidovi in ceste okoli njih, ampak konkretna razvojna dejavnost.

Prav tako je Slovenija v prejšnjem letu naredila nekaj korakov, ki so se odlagali dolgo obdobje. Ne samo, da smo po dolgem odlaganju ratificirali odločitev o statusu Slovenije kot opazovalke v Evropski vesoljski agenciji, Vlada je sprejela tudi sklep o Sloveniji kot sodelujoči državi; v petek bom podpisal ta sporazum. Ta sporazum je pomemben zato, ker vsa članarina, vse, kar Slovenija plača v to Evropsko vesoljsko agencijo, pride nazaj v obliki naročil za slovensko

gospodarstvo. Zato države, ki nimajo gospodarstva, ki bi bilo tu kompetitivno, ne morejo postati članice. Slovenija je s tem dobila neko priznanje in dobra slovenska podjetja bodo poslej lahko - doslej so bila pa izključena, in ne gre tu samo za Galileo, gre za realne gospodarske projekte - konkurirala. Enako velja za članstvo Slovenije v CERN-u, kjer imamo dobra, kvalitetna podjetja, če omenim samo Instrumentation Technologies iz Nove Gorice ali pa Cosilab, ki doslej niso mogla priti zraven v teh projektih, ker so bila diskriminirana, ker Slovenija ni bila članica.

Prav tako je Slovenija aktivno naredila odločne korake pri vključitvi našega gospodarstva in raziskovalnih institucij v projekt izgradnje velike evropske infrastrukture, 34 tako imenovanih ESFRI projektov. O tem teče razprava znotraj gospodarstva in institucij znanja, kateri je tisti, ker imamo dovolj kritične mase, da smo lahko uspešni in da bo denar dobro naložen. Vlada pa je že sprejela sklep o tem, da se Slovenija vključi kot 1% solastnica v projekt izgradnje FER, ki ga je podprla tudi prejšnja vlada. Ta Vlada je zagotovila sredstva za to in tudi sprejela vse druge korake, ki so pomembni za to, da bo ta vložek vplačan ne v denarju, ampak v obliki raziskovalnih in tehnoloških storitev, ki jih nudijo naša podjetja.

Seveda je za strukturne premike potreben čas. V visokem šolstvu načrtujemo precej korenite reforme v smislu ustvarjanja okolja, v katerem bo moč doseči višjo kvaliteto znanja in v katerem bo v večji meri odgovorjeno na izzive, ki jih pred visokošolsko sfero prinaša tudi razvoj gospodarstva, tudi v kontekstu velikokrat omenjenega trajnostnega razvoja. Tu računamo na resno debato, ki smo jo pričeli tudi v Državnem zboru, v nadaljevanju o nacionalnem programu razvoja visokega šolstva.

Prav tako bi znotraj uprave želel to kritično poanto, kakorkoli je bila mišljena, uporabiti kot argument za to, da se pri spremembah operativnih programov - vemo, da nekateri projekti verjetno zaradi težav pri umeščanju v prostor ne bodo mogli biti realizirani v času, ki je še na razpolago, gospod Bogovič je o tem govoril -, sredstva pravočasno, preden nepovratno propadejo, prerazporedijo na raziskovalno-razvojne projekte, ki omogočajo dolgoročno kvaliteto, vzdržnost in trajnostni razvoj, brez katerega si težko predstavljamo Slovenijo, ki bo lahko izplačevala višje plače. Tega ne bo brez tega, da bo večje število končnih izdelkov z višjo dodano vrednostjo nastajalo v slovenskem gospodarstvu.

Ko je Slovenija 20 let, da ne bo nesporazuma, 20 let, ohranjala vlaganja v raziskave in razvoj na 0,6% BDP. Od časov, ko je področje znanosti pokrival republiški sekretar za znanost dr. Frlec, se ni zgodil noben odločilni premik. Tista vlaganja, povečanje takrat iz 0,3 na 0,6 je povzročilo, da je Slovenija imela potencial, s katerim je lahko konkurenčno stopila na poosamosvojitveno pot. Ta potencial se je do danes

izčrpal. Nova vlaganja se niso zgodila. Čez noč se ne bo dalo premakniti nič. Mi smo v lanskem letu uspeli ta odstotek po 20 letih prvič premakniti na 0,75 in v letošnjem letu bo na 0,85% BDP. Cilj je znan iz Lizbonske strategije, tudi iz strateških dokumentov, ki jih je ta država sprejela, pripravila v času Ropove vlade, sprejela v času Janševe vlade, 1% javnih sredstev za raziskave in razvoj. Ta cilj lahko do 2012 dosežemo, če bomo s tem trendom nadaljevali. Vemo, da v ta sredstva za raziskave in ta odstotek štejejo samo nepovratna sredstva. Zato so te spremembe operativnih programov tako pomembne, zato se je treba tega zavedati, ko govorimo tudi o prehodih na povratno financiranje, ki je pomembno in komplementarno, nepovratno je bilo do sedaj premalo razvito. Vendar če ne bomo kontinuirano vlagali še naprej v raziskave in razvoj in na ta način podpirali inovacijska prizadevanja našega gospodarstva in tistega, čemur se reče, najbolj zdravega dela slovenskega gospodarstva, potem je bilo tudi to, kar je bilo storjeno v letu 2009, stran vržen denar. Če se ne bo to nadaljevalo letos, v prihodnjem letu in v naslednjih letih ob vseh ukrepih in stiskah, povezanih z javnofinančno sanacijo, potem imamo pred seboj prihodnost, ki ne bo nikomur povšeči.

Želel bi razpravo in tudi uvodni nastop predstavnika predlagateljev s temi podatki ilustrirati v podkrepitev tega, da moramo na tem področju kontinuirano ohranjati ta prizadevanja tako Vlade kot Državnega zbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani. Vse bolj se zavedamo, da so krizo zakuhali bančniki in finančniki ter akademski ekonomisti, o katerih pa mediji govorijo kot o tragičnih junakih. Vse to pa so začinili politiki, ki so ustvarili razmere za stanje, kakršnega imamo. Sindikati že v naprej napovedujejo konfliktno leto. Sigurno sindikatom to ustreza, saj na osnovi konfliktov delodajalcev, delojemalcev in države opravičujejo pomembnost sindikatov.

Govoriti samo o minimalni plači je premalo. Potrebno je ponuditi izhodišča, ki bodo zadovoljiva tako delodajalce, kot delojemalce. Dokler bo plačilna nedisciplina .../Nerazumljivo./ in država ne bo tega zakonsko uredila, tako dolgo bodo tisti, ki so plačilno nesposobni, ne po svoji krivdi, ker kreditni krč še traja, ter vlečejo v brezno še tiste dobre firme, ki so še likvidne, tako dolgo ni pričakovati izboljšanja v gospodarstvu. Izkazalo se je, da ni pomembno, če imaš delo, pomembno je, da je to delo plačano. Če ni, je boljše, da firmo zapreš in je s tem storjena manjša škoda. Tukaj je pa država zanesljivo zaspala. Ne posluša podjetnikov in pričakovati bi bilo, da bodo sindikati v tej smeri vložili več napora in na tak način pomagali podjetjem za

boljšo likvidnost, kar pa je tudi pogoj za boljše in redne plače delavcem. Ljudi spraviti na ulico, ni noben problem. Revolt med narodom ni rešitev, rešitev so dobro plačana delovna mesta, ne pa socialni transferji in stečajji. Odgovornost mora biti obojestranska, tako na strani države kot na strani tistih, ki pričakujejo dobičke na račun delavcev, in tistih, ki te delavce zastopajo. Če ni denarja, če je minimalna plača 562 evrov, nič ne pomaga, saj bo vse skupaj ostalo le na papirju. Podjetniki, predvsem mali, opozarjajo na nepravilnosti, ponujajo izhodne predloge, pa jih nihče ne posluša. 90% zaposljivosti je v malem gospodarstvu, pa vendar jim ne uspe prepričati državnih birokratov, da so oni tisti, ki so odločilni vezni člen v državi, od katerih je odvisno, ali bo zaposljivost narasla ali se je še poslabšala. Podpreti je treba zdrava jedra. Naj se da garancije podjetjem, ki niso bile zadnjih pet let blokirana. Naj da država bančno garancijo ali odpis DDV-ja. Narobe je, da morajo tudi dobra podjetja "crkniti" na račun nesposobnih birokratov v državi, ki omogočajo umiranje na obroke tistim, ki so sedaj še sposobni preživeti, ne bodo pa vzdržali, če se v kratkem ne bo kaj spremenilo.

Obeta se nam negotovo leto 2010, saj so se gospodarski pokazatelji ob koncu leta 2009 gibali vse prej, kot v pričakovani smeri. Pričakovano trošenje prebivalstva in povečana gospodarska rast ni zaznamovala leta v smislu pričakovanja sprejetih ukrepov države. Najbolj kritično je v gradbeništvu. Izvoz je bil nižji za petino, v primerjavi z letom 2008. Kriza pa se je koncem leta še stopnjevala in ne kaže na skorajšnje izboljšanje. Nezaposlenost se je povečala na 95 tisoč, kar je za polovico več, kot je bilo v preteklem letu. Odpiranja novih delovnih mest pa je kar za eno četrtno manj. Kreditni krč še traja. Podjetja se zaman trudijo pri pridobivanju kreditov, saj so banke previdne, zaostriale so kreditne standarde in na tak način ohranjajo svoj dohodek. Povišanje obrestnih mer pri kreditih za obratna sredstva podjetjem za 3,6 odstotne točke pri odobritvi dolgoročnih kreditov pa za 4,2% točke, to pa je za kreditojemalce vse prej kot spodbudno.

Povečali so se krediti z ugodnejšo obrestno mero za prebivalstvo pri potrošniških kreditih. Vsi drugi krediti pa so dražji kot v Evropi. To pa kaže na to, da so banke zaradi nižjega tveganja pripravljene kreditirati prej prebivalstvo kot podjetja. Seveda se tu vprašam, kaj je z ukrepi države in jamstveno shemo. Očitno je, da se bankam državnih jamstev ni splačalo pridobivati, saj bi tveganje v primeru nevračila kreditov bi bremenilo banko in ne državo. Za vso previdnost bank pa je kriva država, ki je skušala skozi bančni sistem reševati problem tajkunov in ne preko pravosodnega sistema. In to je tudi zgodba, ki jo bo treba rešiti, če hočemo, da se bo stanje v gospodarstvu izboljšalo. Sigurno je treba vlagati v

razvoj, inovativnost, iskati nove tuje trge, vendar je premalo, če se o tem samo govori, do konkretnega pa ne pride.

Na področju pridobivanja evropskih sredstev so premalo uspešni, pa še tu se najdejo posamezniki, ki pripomorejo, da se nam sredstva zamrznejo. Pridobivanje evropskih sredstev se slabo izkorišča v namene razvojnih projektov, kljub temu da ves čas govorimo o pomembnosti le-teh. Spremembe na področju trga dela so nujne. Zagotoviti je treba večjo fleksibilnost trga dela, ne glede na to, kaj rečejo sindikati. Le-to je izhodišče za večjo zaposljivost.

Veliko govorimo o reformah. Reforme so nujne, še posebej na področju zdravstva, šolstva in pokojninskega sistema. Več je treba narediti na področju zmanjšanja javnofinančnih izdatkov ter izločiti programe, ki niso nujni in prednostni.

Na področju socialne pravičnosti je treba preveriti upravičenost do astronomskih izdatkov, ki bremenijo proračun in gospodarstvo, zavirajo pa tudi razvojne programe. Izločiti je treba neupravičeno upravičene koristnike in se posvetiti le tistim, ki so do tovrstnih transferov zares upravičeni. Seveda to zahteva tudi nekaj več doslednosti, pa vendar, ko bomo sposobni narediti red na tem področju, se bo tudi nezaposlenost zmanjšala. 160 milijonov neplačanih prispevkov za delavce tudi v firmah, ki so v lastništvu države, nas mora skrbeti, kajti če država ne spoštuje zakonov, tega ni mogoče pričakovati od drugih. In ko slišimo odgovorne v državi, kako razmišljajo o teh neplačanih prispevkih, da bodo o tem še razmislili, te mora boleti glava. Od tega so namreč odvisne pokojnine številnih delavcev, ki pošteno delajo za vsakdanji kruh, na koncu pa ugotovijo, da jih goljufa tudi država.

Ves čas poslušamo o pravni državi. Ko je pa treba zakone spoštovati, se jih ne spoštuje. Res je, da so zakoni napisani zato, da se jih tudi krši. So pa napisani tudi zato, da se jih spoštuje in da se ve, kdaj bo kdo odgovoren za nespoštovanje zakonov. Delavce se obravnava le kot pogodbeno delovno silo, njihove plače pa le kot poslovni strošek. Takšna je logika tržnega kapitalizma. Vendar je nelogično, če nisi zraven pri dobičku, zakaj pa si soudeležen pri izgubi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima minister Henrik Gjerkeš, prosim.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa gospod, predsednik, spoštovane poslanke, poslanci.

Predlagatelji so prepoznali pomembnost optimiranja izvajanja evropske kohezijske politike, ki prispeva k hitrejšemu in učinkovitejšemu črpanju evropskih sredstev. To optimiranje na službi Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko že izvajamo celo leto, in to z dobrimi rezultati. Razumem in se strinjam s posebno skrbjo za evropskimi sredstvi, ki v teh kriznih časih predstavljajo pomemben delež sredstev, s katerimi lahko zagotavljamo

trajnost, zagotavljamo delovna mesta in dvigujemo konkurenčnost.

So pa nekateri razpravljavci postregli s podatki, s katerimi mi na službi Vlade ne razpolagamo, zato bi mogoče postregel oziroma vam predstavil podatke o črpanju evropskih sredstev. V finančni perspektivi 2007 - 2013 do konca leta 2009 smo potrdili operacij za 1,8 milijarde evrov, skupaj s slovensko soudeležbo 2,1 milijarde evrov, kar znaša 42,8% celotnih sredstev, ki so na razpolago. Napredek v letu 2009 je bil velik, saj predstavlja povečanje za 78,5% glede na stanje na koncu leta 2008.

Še večjo pospešitev aktivnosti smo zaznali pri plačilih iz proračuna, ki so se v letu 2009 povečala kar za 206,5%. To je bilo izjemno pomembno v času gospodarske krize in z vidika zmanjševanja posledic te krize. Posebej problematičen na začetku 2009 se je izkazal velik obseg zaostankov pri pridobivanju povračil iz proračuna Evropske unije. V letu 2009 je bilo to eno izmed prioritetenih področij pri pospeševanju črpanja. S skrbno proučitvijo situacije in z ustreznimi udejstvovanji službe Vlade smo obseg posredovanih zahtevkov za povračilo, glede na konec leta 2008, povečali za osemkrat, kar se je proti koncu leta začelo odražati pri ugodni neto poziciji slovenskega proračuna v primerjavi z evropskim in je rezultiral v okoli 150 milijonih evrov presežka, kar je največ do sedaj, kar je tudi premier Pahor omenil.

Trend in dinamika potrjevanja operacij ter priprave zahtevkov za povračilo se bosta nadaljevala in povečevala tudi v letu 2010, kar pomeni, da se razpisi bili. Razpisi so bili tudi v operativnem programu krepitve regionalnih razvojnih potencialov. Problem je bil, ker ni bilo prilivov. In prilivov ni bilo zaradi tega, ker celoten postopek, ki je dvostopenjski, ni bil izdelan do konca. Ker ne pridemo do konca samo z razpisom in razdelitvijo sredstev iz slovenskega proračuna, ampak moramo postopek zaključiti s povračilom, torej z zahtevki za povračilo iz evropskega proračuna v slovenskega. Šele na ta način je postopek pridobivanja evropskih sredstev zaključen. Pri bolj problematičnih razpisih, kjer so te težave bile bolj izrazite, so se zaradi tega pojavile zamude. Ena takšnih zamud je nastala tudi zaradi prvih štirih razpisov iz prioriteten razvoja regij, kjer bo, kot sem že večkrat povedal in kot že vsi veste, razpis, torej 5. javni poziv objavljen januarja. Vendar smo na osnovi revizije Urada za nadzor proračuna in na osnovi dveh mnenj s pridržkom Računskega sodišča morali razjasniti določene nejasnosti, tako v povezavi z našo zakonodajo kot v povezavi z obveznostmi, ki jih imamo do Evropske unije. In smo jih razjasnili, vendar je to vzelo nekaj časa. Nismo pa želeli ponoviti celotnega postopka tudi s tem 5. javnim pozivom, skozi katerega smo morali iti zaradi prvih štirih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Ob poglobljanju največje svetovne finančne in gospodarske krize po drugi svetovni vojni sta Vlada in Državni zbor lansko leto sprejela kar dva rebalansa proračunov za leto 2009, poleg tega pa še 60 protikriznih in varčevalnih ukrepov, pod okriljem tako imenovane skupine kriznih ministrov, ki so bili namenjeni finančnemu sektorju, gospodarstvu in prebivalstvu. Sprejeti so bili ukrepi, ki so še posebej pomagali pri ohranitvi številnih delovnih mest in zagotovili pomoč socialno najšibkejšim. Samo Vlada je lansko leto sprejela 1258 predpisov, 159 iz pristojnosti Državnega zbora, 389 iz pristojnosti Vlade ter 710 iz pristojnosti ministrstev. Najprej so bili sprejeti ukrepi, namenjeni stabilizaciji finančnega sistema in zagotavljanju likvidnosti bank z namenom, da bi zagotovili sredstva za normalno poslovanje podjetij. Sledilo je sprejetje državnih garancij za vse bančne hranilne vloge varčevalk in varčevalcev ter mikro in malih podjetij. Ukrep neomejenega jamstva za neto bančne vloge je bil sprejet z namenom ohranitve zaupanja varčevalcev v slovenski bančni sistem. Sprejet je bil zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki se je zelo dobro prijel in je ohranil na tisoče mest. Sprejet je bil Zakon o delnem povračilu nadomestila plače za delavce na čakanju. Sprejeti so bili različni programi za pomoč podjetjem v času finančne krize. Potem je sprejela Vlada zakon o posebnem dodatku za socialno ogrožene. Vlada je zaostрила plačno politiko v javnem sektorju in zakonsko preperečila bankam reprogramiranje tako imenovanih tajkunskih kreditov ter dodatno obdavčila prihodke in nagrade vsem menedžerjem in nadzornikom v podjetjih z državnim deležem. Hitro poslabšanje javnih financ v letu 2009 ni bilo samo posledica pešanja gospodarske aktivnosti, temveč tudi ukrepov fiskalne politike prejšnje vlade v preteklih letih. Samo davčna reforma iz leta 2006 je davčne prihodke državnega proračuna na letni ravni znižala za eno milijardo in 600 milijonov evrov, čemur pa ni sledila reforma odhodkovne strani proračuna. Poleg tega so bile v letu 2008 pred državnozborskimi volitvami sprejete še nove in dodatne pravice, ki so bistveno obremenile državne proračune za naslednjih nekaj let. Dediščina, ki jo je podedovala Vlada Boruta Pahorja, ni bila spodbudna.

Vlada in Državni zbor sta lansko leto pripravila oziroma sprejela tudi državna proračuna za leti 2010 in 2011, ki sta hkrati razvojno, protikrizno in tudi varčevalno naravnana. Značilnosti obeh proračunov je tudi programska usmerjenost in uvedba tako imenovanega fiskalnega pravila, ki določa zgornjo mejo proračunskih odhodkov. Tako bo za področje spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti ter za področje visokega šolstva, znanosti in tehnologije za namen razvojnega preobrata v letu 2010 namenjena 1 milijarda in 100 milijonov evrov, kar

je za okrog 330 milijonov evrov več kot leta 2008. Izrazito so povečana tudi sredstva na področju prometa in prometne infrastrukture. Zaradi kriznih razmer pa bo še vedno največji delež namenjen za politiko socialne varnosti in zdravstvenega zavarovanja, in sicer 2,5 milijarde evrov, kar pomeni 7,1% bruto družbenega proizvoda oziroma 25% celotnega proračuna, za ukrepe na področju politike trga dela oziroma povečevanje zaposlenosti pa še več kot pol milijarde evrov.

Vlada se je vzporedno lotila tudi priprave tako imenovane izhodne strategije. Vsebovala bo nadaljevanje fiskalne ekspanzije v letu 2010 in fiskalne omejitve v letih 2011, 2012 in 2013. Fiskalne omejitve so potrebne za konsolidacijo javnih financ, ker bo potrebno zmanjšati primanjkljaj sektorja države pod 3% bruto družbenega proizvoda do leta 2013. To bomo dosegli s fiskalnim pravilom, kot rečeno, ki omejuje odhodke državnega proračuna do leta 2013 na ravni iz leta 2009. Strukturne prilagoditve bodo v naslednjih dveh letih potekale predvsem na štirih področjih: na področju nujne institucionalne prilagoditve, na področju opravljanja javnih institucij, na področju spodbujanja podjetništva, konkurenčnosti in preglednosti trga dela, na področju prilagoditve prometni in energetski infrastrukturi ter učinkovite okoljske in podnebne politike in seveda na področju prilagoditve sistema socialne varnosti in zdravstvenega varstva. Prav v nekaterih rešitvah na področju pokojninskega in zdravstvenega sistema že poteka intenzivna javna razprava in dialog s socialnimi partnerji. Pripravljajo pa se tudi zakonske rešitve, ki bodo določile nova izhodišča za socialno varnost najbolj ogroženih skupin prebivalstva.

Katere so torej bistvene razlike med ukrepi opozicije in ukrepi, ki jih pripravlja Vlada? Dejstvo je, da gre pri opozicijskih ukrepih večino za nižanje davkov in prispevkov. Se pravi za zmanjšanje prihodkovne strani državnih proračunov, in to kar za 1.590 milijonov evrov ali za eno milijardo in 590 milijonov evrov na letni ravni. Dejstvo pa je, da nižanja davkov in prispevkov ne more biti brez predlogov nižanja javne porabe. Med ukrepi Slovenske demokratske stranke je za nižanje odhodkov predlagan samo en ukrep, večina drugih ukrepov pa pomeni, obratno, torej povečevanje odhodkov. Ob zmanjšanju prihodkovne strani državnih proračunov, bi morala opozicija tudi povedati, katere programe v državi bomo ukinili. Morda, podružnične šole na podeželju, subvencioniranje dijaške prehrane, naložbe v zdravstvene domove, zmanjšanje socialnih transferjev, ukinitve pomoči za brezposelne, zmanjšanje investicij v državno cestno infrastrukturo? Prav nič od tega ni bilo predlagano. Samo znižanje prihodkovne strani državnih proračunov.

Prav zaradi te nedorečenosti ukrepov opozicije je uporabna vrednost današnje seje praktično enaka ničli. Lahko jo imamo zgolj za zelo drago izmenjavo mnenj med koalicijo in opozicijo. In kot sem dejal že pri prejšnji točki dnevnega

reda, je glavni namen današnje seje promocija opozicije pred televizijskim avditorijem in neposredni prenos na dveh mrežah nacionalne televizije ter seveda tlakovanje spomladanske poti na ulice in trge.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Majda Širca Ravnikar, ministrica za kulturo, prosim.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani poslanec, jaz mislim, da tudi izmenjava mnenj je potrebna, ker nesporazumi so. Nesporazumi so že na nivoju prej postavljenega vprašanja, kje je 70 milijonov za gradove, ko govorimo o evropskih sredstvih. Ni jih. Ni jih, ker ti gradovi so v oblakih. Na Ministrstvu za kulturo, kjer obstaja tudi možnost razpisov za izkoriščanje evropskih sredstev, ne samo vseh ostalih razpisov, kjer se lahko tudi participira na kulturni dediščini, če govorim o regijskih razpisih, je za celo obdobje 2007-2013 rezerviranih 67 milijonov. Na kmetijstvu jih je milijarda 100. Tako ste odrezali nekoč. In težko je to logiko, ker se kulturna dediščina lahko razume tudi kor prednost tudi za razvoj, tudi za turizem, gospodarstvo, prepozna drugače. In težko je tudi doseči drugače, ker v naših glavah, vaših glavah, pa ne mislim dobesedno v vaših, ampak v glavah ljudi še vedno prevladuje razmišljanje, da je kultura strošek. Zato 67 milijonov za celo obdobje pomeni obnovo enega gradu, takšna, kjer bi bila 100% participacija. Ampak v tej deželi imate vi vsi, nekateri ste župani, in to dobro veste, in vsi tisti, ki danes zgroženo nastopajo proti enemu razpisu, ker je znotraj 68 dobrih, no, ne vseh, ampak večina dobrih vlog, lahko participiralo samo 6, z uspešnim 10 milijonskim izplenom, nesrečnih z mano vred, ki sem zelo nesrečna, da tudi tisti drugi razpis, ki nas čaka v tem letu in pomeni participacija morebiti obnovo gradov, ampak predvsem dvorcev, palač, za knjižnice, za razvojne centre, za raziskovalna središča imajo borih 9 milijonov. Ne spimo, na ministrstvu zaradi takšnega razreza. In žal nam je. Še bolj pa nam je žal to, da še ta denar, ki je v letu 2007, kot ste sami dejali, težko startal, ker še ni bilo programov, v 2008 še težje, ker so se že bližala, oziroma v letu 2009 pa sploh, ko tisti programi, kjer se je začelo razmišljati, so gospodarstveniki izpadali iz njih kot zrele hruške. In gospod iz Negove ve, kako se ni gospodarstvo spojilo z vlaganjem v kulturno infrastrukturo. Skratka, če kaj pri koriščenju sredstev, še sploh v luči evropske prestolnice kulture, ki v tem trenutku zna naštetih za 80 milijonov sredstev in trka na vrata na Ministrstvu za kulturo, kjer jih je 67 do leta 2013. Verjemite, težko je. Zato lahko apeliram, da na razpis, ki ga boste sami upravljali znotraj regijskih projektov, znate poiskati prave projekte. In verjemite, prijavitelji so se naučili delati projekte. So dobri, ne izpadajo zaradi tega,

ker ne bi imeli gradbenega dovoljenja. V tem času so se pač zgodili. Ampak tako rekoč, so v oblakih, ko se srečujemo z določenim razrezom, ki je, kot vemo, večkrat v nevarnosti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Rado Likar, prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane ministrice, spoštovani ministri. Pozdrav kolegicam poslankam in poslancem.

Danes je bil v tej dvorani že izrečen očitek, češ da je današnja seja, vključno s to točko, nepotrebna in brezplodna ter zapravljanje časa. To je po mojem mnenju cinizem brez primere in hvala bogu, to iz današnje razprave niti ni zaznati razen nekaterih izjem. Po mnenju nekaterih bi morala opozicija, predvsem pa poslanci SDS, biti ponižno tiho, kajti SDS je kriva za stanje, kakršno je, ker je Vlada v prejšnjem mandatu ukinila davek na izplačane plače, znižala stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb, znižala brezposelnost in ker je upokojencem zagotovilo pokojnine, ki so se usklajevale z rastjo plač, ker je uvedla vinjete in tako odpravila nepregledne vrste pred cestninskimi postajami in še bi lahko našteval. Ker je bila v pogojih dražitve pogonskih energentov in posledično nekoliko višje inflacije, nenormalno visoka gospodarska rast in se je gospodarstvo pregrevalo, danes SDS seveda nima pravice soliti pameti aktualni vladi, kaj šele, da bi, bog ne daj, dala kakšen predlog za ublažitev finančne in gospodarske krize. Zahtevo poslancev SDS za sklic izredne seje s to točko, to je predlog sklepa v zvezi s Tretjim paketom protikriznih ukrepov za ublažitev oziroma za izboljšanje gospodarske in socialne krize v Sloveniji, je po mojem legitimna in potrebna, kot smo v uvodu že slišali, zaradi pomanjkanja oziroma odsotnosti iniciative pri Vladi, ki je seveda prva odgovorna. Nobenemu izmed nas seveda ne sme biti vseeno, kakšna bo prihodnost Slovenije, vendar me pa z upanjem navdaja in z malo optimizma članek v včerajšnjem Delu, z naslovom "Ni pomembno čigav je, samo da je učinkovit". To so besede ministra Gasparija na seji Odbora za gospodarstvo. Ker po njegovem ni bistveno, ali ukrep prihaja iz strani SDS ali s strani Vlade, le da bo učinkovit. Jaz upam, da bodo tako razmišljali vsi ministri, ki sedijo v Vladi. Zato sem optimist in prepričan sem, da bo sprejem predlaganih ukrepov pripomogel k krepitvi predvsem malih in srednjih podjetij. Predlagani ukrepi na finančnem področju, ki med drugim predvidevajo poenostavitve in nadgradnjo jamstvene sheme in ustanovitve tako imenovane slabe banke, kamor bi se prenesla bremena slabih terjatev in nadalje ukrepi, ki bi na davčnem področju, se pravi, zniževanja davkov, kot so na primer davčne počitnice, vrsta oprostitev davčnih olajšav, ti bi nedvomno zmanjšali bremena novoustanovljenih podjetij in tudi ne bi imeli kakšnih pretiranih izgub za državni proračun, kajti ta

podjetja praviloma na začetku poslujejo z izgubo in šele po določenem času poslujejo z dobičkom.

Z uvedbo neomejene 40% olajšave investiranega zneska v osnovna sredstva in s povečanjem olajšav v raziskave in razvoj na 100%, bi podjetjem bilo omogočeno, da investirajo kolikor jim to pač omogočajo finančne zmožnosti in na ta način bi prehajali v proizvodnjo z višjo dodano vrednostjo.

Naj se na koncu na kratko dotaknem še ukrepov na področju kmetijstva. Stanje v slovenskem kmetijstvu je brez dvoma zaskrbljujoče, saj med prejemniki družbenih pomoči, kot edinem viru preživetja, predstavlja pomemben delež prav kmečko prebivalstvo. Poleg tega, da predlagamo tekoča in čimprejšnja izplačila iz vseh naslovov, iz vseh ukrepov kmetijske politike, tako kot je to na primer praksa v sosednji Italiji in Avstriji, predlagamo tudi, da Vlada pripravi dodatne primerne systemske ukrepe, ki bodo ljudi spodbujali h kmetijski proizvodnji in ki bodo omogočali slovenskemu kmetu preživetje. Pa ne le preživetje. Tudi to, da jim bo omogočeno obdelovanje zemlje in s tem pridelava domače slovenske hrane. Pomembno je, da Vlada čim prej pripravi zakon o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov in ga čim prej predloži Državnemu zboru v obravnavo.

S predlaganimi ukrepi želimo v Poslanski skupini SDS dati svoj prispevek predvsem v pomoči razvojno-inovativnemu aktivnemu delu slovenskega gospodarstva, h krepitvi predvsem malih in srednjih podjetij ter k ohranjanju kmetijstva kot gospodarske panoge na primerni ravni, da bomo sposobni v večji meri pridelovati zdravo in neoporečno slovensko hrano. Dovolite mi, da zaključim s pomenljivim rekom. Ne gre za to, ali te bodo podprli, gre za to, ali boste spet vstali. Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Franc Križanič, minister. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani. Dolžan sem še informacijo o kreditnem krču in kreditni aktivnosti, ki je nisem predstavil v dopoldanskem delu naše plodne razprave. In sicer, kot se spominjate, ker je praktično polovica ukrepov v spopadu s kreditnim krčem potekala preko parlamenta na osnovi vladnih predlogov, smo v spopadu z razmerami, ki so nastale po zamrznitvi medbančnega kreditnega trga v Evropi, in po precejšnji izpostavljenosti Slovenije temu trgu, ki je nastala v zadnjih štirih letih, najprej sprejeli zakon o garanciji na depozite v banke, potem zakon o garanciji za banke, ki nastopajo na medbančnem trgu, potem smo sprejeli zakon o garanciji na kredite v podjetjih, se pravi banke, ki kreditirajo podjetja, zakon o garanciji na kredite fizičnih oseb in zdaj pripravljamo še poseben, že post krizni zakon o državni garanciji posameznim razvojno intenzivnim ali pa ekološko pomembnim podjetjem. V tem okviru bi želel predstaviti, čeprav boste dobil daljše poročilo rezultata

dosedanjega delovanja, garancije za kredite bankam podjetij. V šestih avkcijah je bilo odobrenih 534 milijonov kreditov, v 353 primerih. In sicer je bilo A komitentov 42%, B komitentov 41%, C komitentov pa 17%. Regionalna koncentracija kreditov je bila na podjetja, največ je bilo iz Savinjske regije, tudi v Gorenje se je zelo vključilo in tudi preživetje in njegov vzpon in sedanja rast so povezani z uspehi naših protikriznih aktivnosti na tem področju. Potem pa Podravska, Osrednjeslovenska in Goriška regija. Ostale so bile manj vključene. Polovica te kreditne aktivnosti je šla v predelovalne dejavnosti, 25% gradbeništvu in 10% trgovini. Poleg tega vas moram seznaniti, da je Evropska komisija odobrila oziroma omogočila poseben produkt, kot temu rečejo, posebno storitev Evropske investicijske banke za financiranje ekološke in tehnološke prenove oziroma modernizacije evropske avtomobilske industrije. Na moj predlog na Ecofinu je bil razširjen prvotni predlog, ki je bil namenjen samo končnim proizvajalcem, tudi na investicije po verigi. V tem okviru smo v Evropski investicijski banki in tudi pri Slovenski izvozni razvojni družbi skupaj zagotovili dodatnih 160 milijonov evrov kreditov, ki sedaj tečejo v razvojne centre na tem področju, od Cimos, Hidrie in naprej.

Poleg tega smo z dokapitalizacijo Slovenske izvozne razvojne družbe in predstavivijo njene vloge v Evropski uniji, kjer ji je bila priznana posebna razvojna in stabilizacijska vloga, zagotovili dodatni 2 milijardi in nekoliko več kreditnega potenciala.

Trenutno se ukvarjamo z izhodno strategijo. Izhodna strategija se deli na razvojne ukrepe, na modernizacijo naših gospodarskih odnosov na posameznih področjih. Zlasti na področju trga dela. Jaz upam, da bo tu vendarle zaposlenost za določen čas spremenjena v neko trajnejšo obliko, da bomo tista začasna opravila vendarle preko režima tako imenovanega malega dela reševali modernizacijo socialnih transferov, zlasti z večjo preglednostjo in kontrolo nad njimi, modernizacijo sistema upokojevanja, ki bo stimuliral delo za daljši čas tam, kjer ljudje posedujemo človeški kapital in ga tudi plemenitimo, za vse obdobje, ko smo zdravi in končno tudi modernizacijo zdravstvenega sistema z njegovo večjo učinkovitostjo. Obenem, in to je moja velika skrb, tu se bom moral v večji meri upreti na ta visoki zbor, sprejemamo tud načrt stabilnosti, ki bo zagotovil povratek naše fiskalne politike iz fiskalne ekspanzije. Lani smo bili ena od držav, ki je reševala krizo z dodatnimi izdatki - po predpisih, kakršne smo dobili od EU. Spadali smo v tiste, ki to lahko izvedemo. In smo z 1,2% BDP dejansko vstopili med tiste države, ki so se s krizo aktivno spopadle. Naša soseda Madžarska, ki je pred tem razprodala vse svoje gospodarske bisere, tega ni mogla izvesti, je lahko samo še varčevala in čakala, kako globoko jo bo kriza zadela. Sedaj pa imamo pred nami načrt stabilnosti, načrt vrnitve v fiskalno ravnovesje.

Trenutno ga nameravamo izvesti, v skladu s sklepi krizne skupine ministrov, na način, da bi varčevali v javnem sektorju in ne v večji meri dvigovali davčnih stopenj. Nekoliko bo pri modernizaciji davka od dohodka na nepremično premoženje, vendar ne bistveno, nekoliko bo /Nerazumljivo./ taksa, bistveno bo zmanjšanje ali pa relativni zaostanek porabe javnega sektorja. Tu bomo potrebovali široko podporo. Zato mislim, da ta razprava nikakor ni škodljiva in še več takih razprav bomo imeli v prihodnosti, da se vrnemo med najbolj razvita evropska gospodarstva oziroma da tja sploh pridemo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsednik. No, če sodimo po ravnokar objavljeni novici, da se eno od podjetij, ki so bila blagovna znamka Izole, Riba, Delamaris, ribja industrija Izola seli na Notranjsko, v Pivko, je nekaj v tej deželi narobe, rekli bi, narobe svet. Dejstvo je, ko se veliko govori o podjetništvu in o potrebi po davčnem olajšanju podjetništva, se premalo govori o socialno odgovornem podjetništvu. Tudi danes smo soočeni s predlogom, kjer ni težko najti točke nacionalnega soglasja. Tudi v tem predlogu SDS je veliko sugestij, ki bi jih takoj podpisal. Vendar je nek skupni imenovalec tega alternativnega modela, ki ga ponuja SDS Vladi, predvsem zmanjšanje davkov, torej zmanjšanje socialnih transferjev, zmanjšanje možnosti, da država intervenira za ohranitev in razvoj infrastrukture in tako dalje. Govorilo se je o tem, da bi postala država čim bolj šibka, po drugi strani pa gospodarstvo čim bolj čvrsto. Seveda, poanta je jasna, vendar ni jasno, kako bi ob takem scenariju, ki ga sugerira SDS, odgovorili na glavne probleme trenutnega kriznega obdobja, kjer so socialni transferji še kako pomembni, so del družbene infrastrukture, ki je prej ko slej pomembna in nepogrešljiva tudi za nov zagon gospodarstva. Torej, recept zniževanja davkov je zelo udoben, zlasti če ne izračunaš finančnih, družbenih in siceršnjih posledic take operacije. Seveda je dokaz v tem, da je v teh predlogih tudi nekaj kančka davčne demagogije, ki je tipična, ko sedi v opoziciji, malo bolj zapletena, ko vodiš državo in ko moraš skrbeti za to, da bodo vsi družbeni segmenti sodelovali v strategiji izstopa iz krize. Žal, čas ki ga imam, je prekratek, ampak seveda, predvsem zagovarjam nove prijeme, ki naj... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Hvala. Besedo ima mag. Sonja Bukovec, državna sekretarka Ministrstva za kmetijstvo. Prosim.

MAG. SONJA BUKOVEC: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospodje poslanci, gospe poslanke. Dovolite, da še jaz predstavim ukrepe, ki jih izvajamo oziroma pobude, ki ste jih predlagali, bi rada pokomentirala.

Predlagani ukrepi s področja kmetijstva se večinoma že izvajajo oziroma vsaj v tistem delu, kjer nam to evropska zakonodaja dopušča oziroma kjer ne ogrožamo javnofinančne vzdržnosti.

Če bi začela s že prej omenjenimi že direktnimi izplačili oziroma izplačili kmetom, tako imenovanimi subvencijami oziroma neposrednimi podporami iz prvega stebra, lahko povem, da smo v decembru izplačali 37 in pol milijona za območje z omejenimi dejavniki in 20 milijonov za direktna plačila oziroma da bomo do konca januarja za to področje kmetom izplačali približno 150 milijonov. Naj omenim, da v letu 2006 ni bilo teh izplačil do konca decembra 2007 je bilo 4 milijone za direktna plačila. Hočem reči, da smo se na tem področju maksimalno angažirali, organizirali dobro in seveda izplačila sledijo, kar je prav. Naši kmetje pred spomladansko setvijo, potrebujejo ta finančna sredstva.

Kar se tiče vaše pobude glede KOP-a, da bi se morale takoj izplačati, naj omenim, da nam to evropska regulativa ne dopušča. Ukrep se izvaja do konca februarja, za tem so potrebne še dodatne kontrole navzkrižne skladnosti, tako da bodo ta izplačila izplačana v marcu oziroma aprilu oziroma v maju.

Kar se tiče vaše pobude glede izplačil deminimisa, naj povem, da smo lansko leto v novembru izplačali za žita približno 2 milijona sredstev, medtem ko pomoč mlečnemu sektorju, ki je bila ravno tako opredeljena oziroma mu je Ministrstvo za finance omogočilo 2 milijona, ni bila izvedena ravno ravno zaradi tega, ker so sindikati in zbornica želeli razširiti upravičence in sedaj zbiramo dodatne vloge tudi za tiste, ki so prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovani in bodo ta izplačila predvidoma v marcu. Razen tega bo mlečnemu sektorju, ki je lansko leto doživel zmanjšanje cen za približno 25%, k tem 2 milijona dodanih še milijon 143, kolikor nam je dodatnih finančnih sredstev dal tudi Bruselj za to področje.

Kar se tiče pobude glede Sklada kmetijskih zemljišč, da kmetijam na hribovitem in gorskem območju podeli v upravljanje čim več državnih gozdov, naj omenim, da je bil Zakon o gozdovih sprejet v letu 2007 in za pogoj, da bi lahko koncesije pravilno razdelili, je seveda pravilnik, ki je podal kriterije, kako naj to razdelimo. Ta pravilnik je minister sprejel v decembru. Na osnovi tega pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba za prednostno pravico pri podelitvi koncesij, na osnovi tega pravilnika bomo šli v zbiranje javnih ponudb v februarju in računamo, da bi do srede leta lahko bil program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu pri nas, v Sloveniji je Vlada

potrdila, to bo pa tudi osnova za razdelitev teh koncesij, ki ste jih predlagali.

Kar se tiče dodatnih sistemskih ukrepov, ki bodo omogočali slovenskemu kmetu preživetje, naj omenim spremembe programa razvoja podeželja, s katerimi ste zagotovo seznanjeni in smo jih predlagali v preteklem letu, Bruselj jih je potrdil v novembru mesecu. Slovenija je na tej osnovi dobila dodatnih 11,5 milijonov za nove izzive, plus tisti milijon in 143 tisoč za mleko. Razen tega se spremembe nanašajo tudi na dvig najvišjih zneskov na posameznega upravičenca, ta je bil prej 1 milijon v programskem obdobju, sedaj je milijon in pol oziroma 3 milijone. Spremembe se nanašajo na širitev kroga upravičencev, na širitev kroga aktivnosti, ki jih bomo financirali. Uvedli smo nove ukrepe in nam jih je komisija potrdila, gre za strme vinograde in kraške pašnike. Odobrila nam je ravno tako več javnih sredstev, tako da bodo sedaj občine namesto do sedaj 50% javnih sredstev pri ukrepih 320, 322 dobile 85% javnih sredstev in se bo poraba teh javnih sredstev zagotovo povečala. Ukrepi znotraj novih izzivov, pa so se iz 50% javnih sredstev sedaj povečala na 60%. Menim, da bodo te naše pobude komisiji, ki jih je tudi, kot sem rekla, novembra odobrila, ugodno vplivale na porabo sredstev in na naše podeželje.

Uvedli smo tudi nov ukrep usposabljanja za delo v kmetijstvu, kot sem omenila, strmi vinogradi, kar bo omogočilo oziroma cilj tega je, da se plačajo dodatna dela na tem področju, za ta novi ukrep imamo na razpolago 4,2 milijona, pa kraški pašniki, kjer bo ukrep zagotovo zmanjšal zaraščanje. Naj omenim še ukrep osnovnih storitev za gospodarstvo, kjer gre za mikro podjetja, ki imajo tudi približno 4 milijone sredstev na razpolago. Širokopasovni internet - razpis bo šel, mislim, da tudi sedaj v februarju in bo na podeželju omogočal večje možnosti informiranja. Podpora mikro podjetjem, kjer smo javna sredstva povečali s 50 na 60%, ravno tako za ukrep dediščine. V Zakonu o Pomurju smo omogočili razvojno podporo Pomurski regiji v višini 10% sredstev iz programa razvoja podeželja 2007-2013 oziroma okvirno naj bi bilo to približno 40 milijonov za to regijo. Odzivamo se na probleme v živilsko-predelovalni industriji. Za te ukrepe imamo v tem obdobju na razpolago več kot 90 milijonov. V lanskem letu smo uspeli skupaj z Ministrstvom za finance zmanjšati trošarine, območja z omejeno dejavnostjo so izvzeta iz obdavčitve, višja povračila za energente, minister je imel posluš za probleme našega kmetijstva, splošne davčne olajšave za zavezance z nižjimi dohodki v kmetijstvu in investicijske olajšave na tem področju. Razen tega sedaj pripravljamo zakon o generični promociji, ki je več kot potreben in mislim, da bo do poletja na vaših klopeh.

Večkrat je bila že omenjena absorbcija sredstev. Naj povem, da od milijarde 176 milijonov, kolikor imamo v drugem stebru, se pravi, za program razvoja podeželja na razpolago,

kjer so se sredstva intenzivno začela črpati v letu 2008 in 2009, naj povem, da se Slovenija tozadevno v teh dveh letih uvršča na prvo mesto med novimi državami članicami in na osmo med vsemi državami članicami in da smo v dveh letih počrpali praktično 28,2% vseh sredstev. S to intenziteto nameravamo nadaljevati tudi v prihodnje, k čemur bo pripomogla tudi tovrstna organiziranost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni. Dokument, imenovan Boj proti krizi, je boj za nova delovna mesta, v ta dokument je bilo zanesljivo vložena veliko truda in pričakujem tudi, da s poštenimi nameni.

Zahteva SDS-a po izredni seji je pravzaprav priložnost, da je aktualna vlada javnosti predstavila tudi svoje ukrepe, ki že pomagajo pri izhodu iz krize in tiste, ki so v pripravi in bodo kasneje tudi do konca meseca poslani v Bruselj. Prisotnost ministrov na sejah odborov to tudi dokazuje.

Moram pa reči, da populuzem in koketiranje s tistimi skupinami prebivalcev, ki so v težavah, so to pravzaprav predvolilne bombice, ki ne rešujejo gospodarske krize, da s takim načinom ne bomo rešili težav, ki so pred nami. Še posebej, če nista sinhronizirana prihodkovni del in odhodkovni del in vidimo, da je tukaj približno milijarda in pol manjka, kar ne zdrži normalne presoje. Zavedanje, da Vlada ne more zagotavljati delovnih mest s čim višjo dodano vrednostjo, lahko zagotavlja pogoje, da je tekmovanje sindikatov kdo bo, v narekovaju, bolj zaščitil delavce. Ne sprejemajo, recimo, zmanjševanja zaposlenih v javni upravi, zahtevajo pa cenejšo državo. Nadalje, da se pojavljajo predlogi za ustanavljanje novih občin, ki so seveda dodatni strošek države in še veliko takih primerov bi bilo možno tukaj naštetih, ki tudi preko medijev navajajo državljani in državljanke, da je treba kritizirati, da je treba čakati, da bo nekdo drug naredil vse za nas in da nam bo jutri zato boljše. Seveda ni tako. Imamo tudi nekaj dobrih rezultatov in dobrih praks. Naj omenim iz domačega okolja, recimo, Iskro avtoelektriko, to je avtomobilska industrija, ki je ponovno v zagonu. Zaposluje delavce, dobiva nova naročila. Naj omenim Gostol, strojno opremo za pekarsko industrijo, ki je na klirinškem trgu oziroma na vzhodnem delu te celine odlično prisotna in ima veliko dela. Ne bom našteval obrtnikov in majhnih podjetij, ki se zelo hitro prilagajajo razmeram na trgu in ne čakajo na pomoč z vrha. Razprava v odborih in tudi tukaj v Državnem zboru je koristna in tudi v pomoč Vladi pri pripravi dokumentov, ukrepov, izhodov iz krize. In kljub nekaterim izrečenim neresnicam in zavestnemu izkrivljenju ocenam dosedanjih ukrepov in predvidenih nalog Vlade v obdobju, ki je pred nami, sem prepričan, da ni izguba časa ta razprava danes.

Pričakujem pa tudi, da bo ob pripravi dokumentov, ki jih pripravlja Vlada, tudi takšno razumevanje na strani opozicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Gvido Kres. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Kriza je prišla iznenada, v bistvu takoj. Lahko se je pogovarjati in biti za nazaj pameten in govoriti, kako naj bi se delalo. Dobro vemo, da se je kriza začela v Ameriki. Nihče ni pričakoval, da bo zajela v takšni meri tudi Evropo in Slovenijo, pa vendar. Zakaj smo mi takrat sprejemali te ukrepe, kot so jamstvena shema, kot je subvencioniranje skrajšanje delovnega časa? Takrat sem jaz to razumel, da zaradi tega, da se v tem času pridobi čas in da se ublaži škoda, ki lahko nastane. In mislim, da smo v neki meri bili uspešni, kajti ne morem govoriti, kako je zaživela jamstvena shema, o tem nimam konkretnih podatkov, lahko pa govorim o subvencioniranju skrajšanega delovnega časa. Konkretna informacija, ki jo imam iz mojega okolja je ta, da podjetnik, ki je delal za avtomobilsko industrijo ni odpuščal, naročila so se povečala, dela in tudi za podaljšanje tega subvencioniranega časa ne bo zaproseno. Ampak, takrat smo v Slovenski ljudski stranki tudi predlagali, da naj bi se našel ključ, kako in na kakšen način sprožiti investicije na lokalni ravni, govorim predvsem tukaj v gradbenem sektorju, in predlagali smo: v lokalno infrastrukturo, v vodovodna omrežja, v razvoj širokopasovnih omrežij in tako naprej. Kajti, prepričani smo, da ti projekti so pripravljeni in da lahko takoj se tudi začne delati, ker na državni ravni projektov, po mojih informacijah ni in zelo težko je to takoj zastaviti. In pogledjte, res je, pričakuje se 1% rast, ampak vam povem, če ne bomo takoj ukrepali, da se te investicije sprožijo, mislim.../izkop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janko Veber. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Današnja tema ima obseg priporočil, ki jih lahko Državni zbor da Vladi, da poskuša učinkoviteje delovati v času gospodarske in finančne krize, in to je nekako tudi obseg današnje razprave, ki jo lahko opravimo v Državnem zboru. Torej, daleč od tistega, kar bi mogoče javnost pričakovala, da je bil tudi namen predlagateljev. In če pogledamo tudi sicer ukrepe, je več ali manj resnično jasno, da gre predvsem za dodatno javnofinančno obremenitev in da za Slovenijo, ki se nahaja znotraj evroobmočja, se moramo vendar zavedati, obstajajo zelo pomembne omejitve in da ni mogoče kar naprej povečevati javnofinančnih obremenitev, ampak jih je treba tudi

v določenem roku predvsem zmanjšati glede na ukrepe, ki smo jih do zdaj sprejeli. Namreč, če bi sprejeli vse te predloge, bi se zadolženost povečala na 7% BDP, naš cilj pa je, da v skladu s kriteriji, ki so znotraj evroobmočja, nekje v letu 2013 pridemo celo na 3% in s tem izpolnimo tisti pogoj, ki ga morajo dosegati najrazvitejše države znotraj Evropske unije.

Pri navedenih ukrepih pa je vendarle treba opozoriti na to, da je vse lepo in prav slišati, kako je treba zagotoviti kakovostna delovna mesta in ukiniti delovna mesta v upravi in s tem ustvariti nova delovna mesta v gospodarstvu. Zelo poenostavljeno povedano, vendar mislim, da se vsi zavedamo, da je to izjemno težko uresničiti, izpeljati, pa če si nekako tudi samo predstavljamo, kaj se je dogajalo v zadnjem obdobju na Slovenskih železnicah, ko se je v prejšnjem mandatu pravzaprav zaposlovalo in dajalo dodatne ugodnosti, s čemer so se poviševale tudi plače v tem sektorju, danes pa ga je treba sanirati in pripraviti na to, da bo sploh na trgu lahko preživel.

In če se za hip dotaknem še področja prometa, kot tistega, ki ga tudi predlagatelji vidijo, kot enega od ukrepov, da izboljša ta položaj in ukrepe v tej gospodarski krizi, vendar te ukrepe lahko zasledimo kot na prihodkovni strani, zgolj in samo prodaja naših najuspešnejših podjetij, kot so recimo Luka Koper in Aerodrom Ljubljana in da je to kratkoročno mogoče učinkovito - prodaj, zaslužiš, vendar novi lastnik bo zagotovo od teh podjetij pričakoval, da bo del tega prihodka, del tega kapitala, del tega prometa, ki se ustvarja na tej infrastrukturi, seveda prišel tudi k temu novemu lastniku in ne več toliko za razvoj samih podjetij in seveda tudi ne več toliko v proračun Republike Slovenije. Torej predlagajo pravzaprav nekako prodajo srebrnine, državne srebrnine, če lahko tako rečem, in to je zelo kratkoviden in kratkoročen ukrep, ki ga zagotovo ni mogoče tako poenostavljeno podpreti in reči, to je pa sedaj tista prava rešitev, ki jo Slovenija ta hip potrebuje. Nikjer v teh ukrepih pa še vedno ni zaslediti, da bi predlagatelj zelo jasno povedal, da je sistem vinjet za področje prometa zelo vprašljiv, da prinaša izgubo, da prinaša zelo velike probleme, in da je to eden od tistih ukrepov, ki ga je treba čim prej spremeniti in izboljšati tudi sistem cestninjenja, s čemer bi pokrivali vsaj en del dolga, ki ga pač imamo zato, ker se je gradila cestna infrastruktura oziroma avtocestna infrastruktura. To je eden od tistih ukrepov, ki je nujen na področju prometa in seveda je tudi Vlada na mnogih teh področjih že sprejela ukrepe, usmeritve, ki bodo zmanjšale obremenitve in seveda pripeljale zadeve v bolj obvladljive vode kot bi to sicer bilo in kot jih tudi sicer ni zaslediti v teh ukrepih, ki jih predlagajo predlagatelji. Velik del teh ukrepov ali pa del teh ukrepov seveda se tudi že izvaja. Veliko od teh bo tudi obdelanih v novi zakonodaji, ki še prihaja in zagotovo bomo na prihodnjih sejah lahko konkretnije

razpravljali v okviru posameznih zakonov ali pa tudi resolucije ali pa nacionalnih programov o tem, kako resnično izboljšati razvojni položaj v Sloveniji. Še vedno pa nekako pogrešam tudi v teh predlogih to dejstvo, da vsi predeli v Sloveniji tudi v tej gospodarski in finančni krizi niso bili enako prizadeti. In še vedno se pogovarjamo o tem, da se uvajajo neke spodbude, pa za vsa območja enakomerno v Sloveniji. To ni korektno, to ni prav. Bil je sprejet Zakon o Pomurju. Zagotovo se lahko moramo pogovarjati tudi o tem, da se sprejme Zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki bo omogočal s spremenjeno vsebino razvoj tudi tistih dobro razvitih področjih, ki jih je dejansko tudi finančna in gospodarska kriza najbolj prizadela. Med njimi zagotovo se znajde tudi Kočevska, tudi Bela Krajina in predvsem tisti kraji, ki se ne nahajajo neposredno ob avtocestnem omrežju. No, v ukrepih tega ni zaslediti, zato seveda je treba svojo koncentracijo razmišljanja še naprej usmerjati tja, kjer so ti problemi nastali v višji meri, v večji meri kot sicer na drugih področjih in s tem ublažiti tudi razlike, ki bi sicer postale in bodo postale, če ne bomo tega naredili, nepremostljive in to je nekaj, česar si zagotovo v Sloveniji ne moremo privoščiti. Torej, priporočila na današnji seji so v nekem smislu dobrodošla, v nekem smislu pa pomenijo pravzaprav še težji položaj, ki bi ga na javnofinančnem področju Slovenija doživela, če bi ta priporočila upoštevali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, ministri!

Pri prebiranju vladnega poročila oziroma vrednotenja Tretjega paketa protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji se odpira kar nekaj vprašanj in pomislekov.

Splošna ocena oziroma mnenje Vlade glede predlaganih ukrepov je po pričakovanju negativno in jih Vlada v veliki meri zavrača ali pa jih vrednoti kot pomanjkljive ali škodljive zaradi izpada virov sredstev ter povečevanja javnih izdatkov. Istočasno avtorji tega poročila navajajo, da predlagani ukrepi samo nakazujejo smer delovanja ekonomskih politik in da so zato možne različne interpretacije glede implementacije takšnih ukrepov, in svarijo zaradi javnofinančnih posledic, znižanja davčnih prilivov in zviševanja izdatkov na odhodkovni strani, recimo, tudi zaradi načrtovanih velikih projektov. Takšne ocene in interpretacije predlaganih ukrepov me sicer ne presenečajo, kajti tudi sicer je ustaljena praksa v Državnem zboru, da koalicija oziroma Vlada zavrača, žal, včasih tudi kar a priori vse predloge ukrepov, sprememb in dopolnitev zakonov, ki jih predlaga opozicija. In to ni dobro. Že kar tipično ustaljene

obrazložitve o sistemskih, celovitih rešitvah, ki jih načrtuje Vlada, niso prepričljive in jim ne gre verjeti, kajti vse preveč je očitno, da kriza še kar naprej traja. Ekonomski in socialni položaj Slovencev postaja vsak dan slabši, število brezposelnih narašča, prav tako proračunski primanjkljaj, zadolženost in tako naprej. Da ne naštevam mnogih drugih negativnih posledic takšnega vladanja.

Torej, splošno stanje je žalostno, že kar katastrofalno. Če samo pogledamo stopnjo brezposelnosti, ki kar narašča in narašča in bo počasi dosegla število brezposelnih iz časov neposredno po osamosvojitvi. In to je tisto, kar nas mora najbolj skrbeti. Nič ne kaže, da bi šlo kaj na bolje v tej smeri. Stečaji se kar vrstijo, propadajo podjetja, ki so bila nekoč ponos slovenskega gospodarstva, število socialno ogroženega in obubožanega prebivalstva pa dosega kritično mejo. Naj samo omenim kot primer konkretno Pomursko regijo, kjer je takšna gospodarska in socialna politika padla na izpitu in zaslužila oceno ena, če gremo po lestvici od ena do deset. Kar je pa še bolj žalostno, je še nadaljevanje takšnega mačehovskega odnosa do moje regije. Res je, da sta Državni zbor in Vlada s sprejetjem Zakona o razvojni podpori Pomurju pokazala dobro voljo, velja zaenkrat še samo na papirju, v praksi se pa žal dogaja marsikaj, kar ne govori v prid resnični želji za pomoč in izboljšanje stanje.

O samem zagonu in izvajanju omenjenega zakona zdaj ob tej priložnosti ne bi govoril. Moram pa vsekakor omeniti pasivni odnos nekaterih ministrstev do prav konkretno predlaganih pobud za projekte v pomurski regiji. Tukaj mislim v prvi vrsti na projekt aeronavtičnega muzeja, za katerega je pobudo dala Slovenska nacionalna stranka. Preliminarni razgovori z ministrom za promet in z ministrom za kmetijstvo so bili spodbudni. Žal pa je v nadaljevanju vse zastalo in se je zataknilo že pri pridobitvi in zagotoviti za projekt potrebnega zemljišča, s katerim razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč. Očitno Vlada ne jemlje resno projektov, ki bi zagotovili veliko število novih delovnih mest v regiji, ampak so njene prioritete samo varčevanje, nove obdavčitve, žal pa tudi vse večje zadolževanje.

Strinjam se s predlogom oziroma pobudo predlagatelja, da Vlada Republike Slovenije temeljito preuči predlagane ukrepe, namen izboljšanja gospodarske in socialne situacije v Sloveniji. Predlaganih ukrepov ne smatram kot nagajanje Vladi in koaliciji, temveč prej kot ponujeno roko in pomoč Vladi pri reševanju takšnega kriznega položaja. Vladi priporočam, da sprejme ponujeno roko oziroma na nek način ponujeno partnerstvo, četudi s težkim srcem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Gotovo ne drži, da je bila Pahorjeva vlada v tem letu dni na vseh področjih pasivna. Na nekaterih je bila izrazito, izrazito aktivna in proaktivna. Recimo pri kadrovskega mreženju Slovenije je dosegala izjemne rezultate. Zelo proaktivna je bila tudi na področju zadolževanja naše države. V ponedeljek je Slovenijo Pahorjeva vlada zadolžila za dodatnih milijardo 500 milijonov evrov z izdajo nove obveznice tako, da se je državni dolg skupaj z državnimi poroštvi samo lani, samo v enem letu povečal iz 11,8 milijarde evrov na 18,1 milijarde evrov. Se pravi za 6,3 milijarde evrov v samo letu dni.

Vsi smo na istem čolnu, pravi predsednik Vlade. Rekel bi, da smo na Titaniku. Skala že drsa po boku, vladni orkester pa veselo igra naprej in ne sliši predlogov opozicije, ki jih vztrajno ponavlja že skoraj letno dni, pri tem pa poslušamo napovedi o takih in drugačnih strategijah, ki naj bi Slovenijo popeljale iz te zagate. Vendar žal v letu dni nismo bili priča nekim konkretnim aktivnostim, ki bi resnično v teh razmerah, ki so bile spremembam naklonjene, recimo lani spomladi, povzročile tudi strukturne spremembe na posameznih področjih, da bi Slovenija dejansko, glede na to, da se svetovno gospodarstvo in tudi evropsko gospodarstvo segreva, po izhodu iz te situacije, da bi se lahko razvijala hitreje. Žal je bila ta priložnost zamujena. Slovenija je samo v letu dni padala po vseh kazalcih. Padala je bistveno hitreje kot sosednje države. Če smo bili prej v vrhu v primerjavi z državami Evropske unije, smo po letu dni na repu.

Javni dolg, ki je leta 2008 znašal 21,5% bruto domačega proizvoda, je zanašal že 33%, do konca naslednjega leta se bo podvojil. Ob tem, da smo seveda v letu 2008 beležili presežek, javnofinančni presežek, da smo od leta 2004 do 2008 ves čas zmanjševali ta javni dol, iz 28 na 21,5% bruto domačega proizvoda. In ti podatki, ki se stalno ponavljajo, o tem, kako se je povečal bruto dolg celotne države v obdobju 2004 do 2008 iz 15 na 35 milijard evrov, se seveda nanašajo na segment prebivalstva in gospodarstva, s katerim nobena vlada nima nič. Nad tem bdi Banka Slovenije in njeni mehanizmi so tisti, ki omogočajo ali pa ne omogočajo ekspanzije na tem področju. In če je kdo za ekspanzijo v tem obdobju odgovoren, je to gotovo sedanji minister, prejšnji guverner gospod Gaspari in ne prejšnja vlada, kot tudi za to ne more biti odgovorna sedanja vlada. Je pa seveda prejšnja vlada uspela znižati javni dolg, tako kot sem povedal, iz 28 na 21,5% bruto domačega proizvoda, ustvariti presežek, tako, da je tudi to bil temelj oceni stanja konec leta 2008, ki ga je podala OECD, kjer je zapisala, da je ugoden javnofinančni položaj konec leta 2008, iz časa pred nastopom krize, omogočil Sloveniji dovolj prostora za fiskalne spodbude. Torej mislim, da tej inštituciji do neke mere lahko verjamemo in da so tudi vsi kazalci, ki so bili večkrat objavljeni, taki, ki to oceno potrjujejo. In kje smo po letu dni? Konec leta 2008 smo bili v

družbi najboljših, konec leta 2009 smo v družbi držav z največjim tveganjem. The Wall Street Journal je objavil konec leta 2009 seznam držav. Tiste, ki so pobarvane temno, so tiste, ki so problematične, ki drviijo, če poenostavim, k bankrotu. Med njimi je recimo Grčija. Vemo, da je bila Grčija v ponedeljek obravnavana. In med temu državami je, žal, tudi Slovenija. Mislím, da so to zaskrbljujoči podatki in da si ni dobro zatiskati oči pred njimi in venomer ponavljati eno in isto mantro, ki ne drži: "Državo smo prevzeli v slabem stanju. Če temu ne bi bilo tako, bi bilo sedaj bolje. Delali smo ukrepe, ki pa žal niso prijeli." In tako naprej. Mislím, da je opozicija, v tem primeru Slovenska demokratska stranka, ves čas delovala konstruktívno, da je prihajala s predlogi. Da pa žal s strani Pahorjeve vlade te pripravljénosti, da bi povzeli ukrepe in predloge, ki so bili dobronamerni, v vsem tem obdobju ni bilo.

Rečeno je bilo, da nismo povedali, kje naj bi varčevali. Povedali smo. Povedali smo tudi, kako naj bi varčevali. Ni dobro varčevati na tak način, da se maksimizirajo odhodki na neki višini, ker se lahko prilivi še zmanjšajo. Nihče ne zagotavlja, da prilivi ne bodo še manjši in mislím, da je bolj pametno, da se odhodkovna stran veže na odstotek tistega, kar je ustvarjeno. In tukaj je Slovenska demokratska stranka predlagala zelo jasen in tudi zelo realen model, ki ne pomeni nobenih velikih števílk, ampak pomeni postopen pristop k temu, da se odhodkovna stran zmanjšuje, da se te škarje ne povečujejo, ampak da se zmanjšujejo in na drugi strani, da se z ukrepi tako davčne kot fiskalne narave poveča prilive v državni proračun. Pri teh zadevah ni dobro gledati strogo računovodsko. Tukaj ne igra osnovne vloge osnovna matematika, pač pa neko znižanje davkov nekje pomeni večjo aktivnost in s tem tudi večje prilive. Tako je bilo povsod po Evropi. V času največje krize je večina držav, ki je uspešno prebrodila to situacijo tako delovala in bili so uspešni, pri nas žal ne.

Da ta vlada ne varčuje nikjer, bom povedal samo na par primerih. Časa nimam dovolj, da bi naštel vse, ampak kar nekaj jih je. Mimogrede, vinjete so bile omenjene. Vinjete so omogočile 30 milijonov evrov več prilivov na letni ravni. Jaz ne vem, od kje vam podatki, da so slab ukrep. Tam, kjer ni bilo varčevanja pa so podatki zelo enostavni in jasni. Recimo, v letu 2009 se je preselila Kosova komisija iz državnih prostorov v najemne prostore, za katere plačuje 30.000 mesečne najemnine in 7.000 evrov stroškov zraven. Približno pol milijona evrov letno nas zaradi tega stane samo delovanje neke institucije...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani...

ZVONKO ČERNAČ: ... učinkovitost, po moje, ne bo nič večja. Samo pri enem organu za pol milijona evrov letno. Da ne omenjamo smešnice v zvezi s falconom, kjer je izpuhtelo samo v

letu dni okrog 3 milijone evrov. Da ne omenjamo številnih praznih nepremičnin v državni lasti, kjer vsako leto izpuhti nekaj milijonov evrov. Da ne omenjamo tega systemskega pristopa, ki ga ni, ko bi bilo treba posamezne institucije javne uprave, posamezne paradržavne institucije spraviti v drugačne okvire, določene funkcije, ki se ponavljajo, poenotiti in tudi na tem področju bi bil prihranek znaten in velik. Povsod tam, kjer je mogoče racionalizirati, ne da bi bila okrnjena vsebina, je to mogoče storiti. Vendar se tega Pahorjeva vlada ni lotila. Slovenski demokratični stranki je bil očitan populizem, ko je dejala, da je treba na letni ravni zmanjšati število zaposlenih v širšem javnem sektorju za 2% in potem po petih letih priti do te končne številke, ki bi pomenila 300 milijonov evrov letnega prihranka. Ko je premier gospod Pahor na nekem gospodarskem forumu izjavil, da je 50% zaposlenih v državni upravi preveč, so mu vsi ploskali in nihče ni govoril, da je to populizem. Po moje je to ultra populizem, pa nihče ni tega s takim nazivom poimenoval. Gre za predsednika Vlade, ki mora v vsakem trenutku vedeti kaj govori. In v trenutku, ko je bila ta populistična izjava izrečena, je vedel, da zanjo nima nobene realne osnove, ker drugače bi se vsakega gospodarja vprašalo, kako je mogoče, da mečeš stran vsak mesec toliko denarja, če imaš 50% ljudi preveč, se pravi, tistih, ki ne prispevajo nič k dodani vrednosti.

Če bo danes sprejet tak sklep, kot ste ga oblikovali na delovnem telesu, potem je ta naša razprava nepotrebna. Mi smo predlagali amandmaje in nujno bi bilo te amandmaje, ki konkretizirajo tisto, kar je bilo predlagano, sprejeti. Predlagajo, katere stvari, katere zakone in katere ukrepe bi bilo v naslednjem mesecu treba sprejeti, in upam, da bo tudi koalicija temu prisluhnila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Za začetek svoje razprave bi rada povedala misel, za katero mislim, da bi morala veljati kot pravilo: Svet se ni začel s koncem leta 2004 in svet se ni končal s koncem leta 2008. Svet se je začel pred milijardami let in se bo, upam, tudi nadaljeval še nekaj milijard let. Zaradi tega je treba razumeti, da so bili mnogi ukrepi, ki jih predlagate ali ki jih priporoča opozicija, kot glavna stranka Slovenska demokratična stranka, že začeti celo v letu 2000, niti ne v letu 2004 ali pa 2005 in se seveda postopoma nadaljujejo. Pa ne zaradi tega, ker javni uslužbenci v tej državi niso sposobni te stvari narediti v petnajstih dneh, ampak zato, ker nekatere stvari, nekateri procesi trajajo mnogo dlje. Je pa res, da se v obdobju, ko je bila javnofinančna in gospodarska situacija v tej državi najboljša, najbolj, bom rekla,

konjunkturna, se ni zgodilo nekaj, kar bi v današnjem času, v času najgloblje gospodarske krize, svetovne gospodarske krize v zadnjih stoletjih si upam trditi, ker jaz mislim, da niti leto 1929 pa tam do sredine tridesetih let ni bilo tako hudo, kot je hudo danes. Zaradi tega, ker je ta kriza dejansko zajela cel svet, medtem ko je takrat v glavnem zajela Združene države Amerike. In kaj je bilo, kaj se pravzaprav ni zgodilo? Ni se zgodilo tisto, kar sedaj ta vlada in ta država mora v času najhujše krize ob tem, da sprejema in izvaja ukrepe zato, da ta kriza ne bi najhujše prizadela ravno tistih, ki so najbolj ranljivi, se pravi najrevnejši del prebivalstva, državljanov. Da bi istočasno morali odvzeti tudi ukrepe in iskati rešitve zato, da bi lahko prestrukturiralo gospodarstvo.

V preteklih štirih letih se ni zgodilo nič na tem, da bi iz delovno intenzivnega, ekstenzivnega gospodarstva, tudi kmetijstva, lahko prešli v tehnološko visoko razvito, inovativno in predvsem gospodarstvo z zelo visoko gospodarsko vrednostjo, v kateri bi delo našli mladi ljudje s čim bolj kvalitetno izobrazbo, ne s čim višjo, temveč čim bolj kvalitetno izobrazbo. Namreč zelo dober elektrotehnik, zelo dober elektrostrojnik, je lahko zelo kvalitetno izobrazbo bistveno bolj zaželen in potreben v gospodarstvu kakor pa marsikateri filozof, pravnik ali ekonomist. Mi imamo v času, v preteklih desetih, petnajstih letih, se je izobraževanje mladih na univerzitetnem nivoju skoncentriralo samo na družboslovne smeri, medtem ko so naravoslovne smeri in tehnične smeri bile izrazito podcenjene, ne le pri samem študiju, ampak tudi v gospodarstvu. Zato bi jaz rekla, da je sicer zelo koristno, ker je delo, ki je bilo vloženo v priporočila ali predloge Slovenske demokratske stranke, pravzaprav skoncentriralo razmišljanja o vseh možnih smereh in poteh na vseh področjih, zlasti seveda javnega sektorja, ki bi lahko pomagali pri izhodu iz krize. Mnogi ukrepi, mnoga priporočila seveda niso doživela faze, v kateri bi bile ovrednotene finančne posledice takih ukrepov in na vso srečo je Vlada Republike Slovenije ugotovila, da je seveda koristno vzeti v roke tak koncentrat različnih vrst ukrepov, jih ovrednotila. Žal smo pač ugotovili to, da so sicer ukrepi, mnogi med njimi koristni, da bi lahko morda v preteklih letih celo bili izvedeni, vendar žal v današnji finančni situaciji vplivajo na javnofinančne razmere tako, da strahovito zmanjšajo prihodke in s tem seveda tudi strahovito povečajo javnofinančni primanjkljaj. Tega si pa v tej situaciji seveda ob tem, da nas ob boku, baje, Grčije obravnava Evropska komisija. Jaz bi rekla, da še daleč nismo ob boku Grčije, je pa res, da presegamo dovoljeni primanjkljaj in ga je zato treba v določenem roku, do leta 2013, sanirati. Jaz mislim, da smo to sposobni narediti. Seveda ne tako, da bomo tiste ukrepe, ki so potrebni za to, da bomo prestrukturirali gospodarstvo in tudi izvedli mnoge ukrepe, ki bodo naše

gospodarstvo naredili bolj konkurenčno tudi na mednarodnem trgu, da jih bomo morali začeti izvajati takrat, ko bomo iz te javnofinančne luknje prišli. In ne, da bi človek želel očitati, da kako v preteklosti, v preteklih, pred petimi leti pa do enega leta nazaj ni bila dovolj koristno uporabljena pozitivna, dobra situacija, ampak vendarle, danes je bilo ob prejšnji točki ogromno govora o laganju. Tudi zdaj smo pred par minutami slišali eno debelo laž in jaz mislim, da ko govorimo o dokumentih, pa z njimi mahamo pa kažemo, kako je tamle iz ene banke kar šel en dokument, ki govori o tem, kako nekdo je kronični lažnivec, ki bi moral iti na zdravljenje itn. Jaz mislim, da takih kroničnih lažnivcev imamo mi tudi tukaj kot stalnih uporabnikov sedežev na poslanki strani ne samo med ministri, če že nekdo govori o tem. Namreč mislim, da ni treba, da verjamemo Vladi, verjamemo pa lahko njenim uslužbencem. In to ljudem, ki so zaposleni in ki delajo v neodvisnih institucijah te vlade. Namreč leta 2008 ni bil, nismo šli skozi brez javnofinančnega primanjkljaja. Leta 2007 je bil nekaj manj kot nič oziroma nekaj več kot pozitiven, se pravi presežek, ampak leta 2007 bi bilo dobro, da tisti, ki tako rad laže, si pogleda nekatere podatke, je bil minus 2% bruto domačega proizvoda. Leta 2008 smo zaključili, tisti, ki nočete tega slišati, z minus 2% bruto domačega proizvoda. In tega ni ugotovil gospod Franci Križanič niti ne Borut Pahor, ampak je to ugotovil Surs. In jaz mislim, da smo nekateri tukaj ljudje, ki verjamemo podatkom Sursa in tistim, ki jim ne verjamete, boste pač morali z natančnimi izračuni in z verodostojnimi podatki dokazati nasprotno. Tako da, o laganju bi se dalo veliko govoriti.

Ko govorimo o varčevanju na račun javnega sektorja, je treba vedeti, da sta pri nas dva dela javnega sektorja. Eden, ki je ožji javni sektor državne uprave, to so uslužbenci v državni javni upravi, vojska in policija, ki jih je trenutno skupaj okrog 34.000, da pa imamo širši javni sektor, brez katerega, jaz upam trditi, ne moremo preživeti, ki jih je pa ta trenutek okrog 157.000, nas je, pardon, nas, ker tudi nas 90 je tukaj notri vštetih, nas je pa 157 tisoč in še nekaj manj kot 400. Lepo je govoriti o tem, da bi za 2% vsako leto zmanjšali izdatke za plače. V ožjem javnem sektorju bodo znižane letos in drugo leto plače za 2% na ta način, da ne bo razdeljena uspešnost, ki znaša 2%. Pač pa je seveda potem problem, da ideja, o kateri govorite v svojem gradivu, da bi zmanjšali, tako se da razumeti, število zaposlenih za 2%, je pa seveda treba vedeti, da je cela vrsta dejavnosti v javnem sektorju, v teh 157.000 ljudeh, ki jih je premalo: zdravnikov, šolnikov in še marsikoga drugega.

Zraven bi pa samo še to povedala, da ne bom predolga, ja, se opravičujem. Bom samo še to povedala. Dobili smo en predlog spremembe zakona o osnovni šoli, kjer SDS predlaga, da bi povečali število učiteljev za poučevanje tujega jezika na

nižji stopnji v prvi triadi. Kako se to ujema z vašimi predlogi o zmanjševanju števila zaposlenih v javnem sektorju?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz sem govoril o državnem proračunu in o tem primanjkljaju. Gospa Breda Pečan pa je govorila o širšem sektorju, vključila je tudi zdravstveno in pokojninsko blagajno in tudi metodologije so pri teh stvareh pomembne. Toliko v pojasnilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ni res, da Vlada ni izrazila pripravljenost za proučitev predlogov, ki jih je pripravila SDS. Je izrazila to pripravnost in takšen je tudi predlog sklepov, ki so ga predlagale koalicijske poslanske skupine. Ali je vaš predlog, da se določene stvari korektno obravnavajo ali ne, iskren, je pa drugo vprašanje. Jaz bom, ker moram zaradi časa, ki ga imam na razpolago, spustiti vse drugo, samo vprašal, ali lahko verjamemo v iskrenost vaših predlogov, če se ne zadovoljujete s tem, da se določena vprašanja proučijo, da se določeno vprašanje finančno ovrednoti, ker obstaja na Vladi celovita odgovornost, ne samo za posamičen ukrep in da se določene stvari na podlagi poročila o tem, kakšne so bile ocene, tudi sprejmejo. To bi človek razumel kot pripravljenost za skupno sodelovanje, kot pripravljenost, da se najdejo rešitve. Če pa imate predlog amandmajev k tem sklepom, ki predvideva, mislim da, skupno preko 50 odstavkov konkretnih odločitev, ki jih moramo sprejeti tako, kot ste jih vi predlagali, potem dajte razumeti, da je to težko. Zaenkrat glede na rezultate volitev vlada še vedno vladajoča koalicija, ne pa Slovenska demokratska stranka. In če v svoji prvi točki predlagate sprejem 17 zakonov v enem mesecu, med katerimi so tudi zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, dohodnina, prispevki za socialno varnost, zakon o zaposlovanju, zakon o delovnih razmerjih, same systemske stvari, ki zahtevajo tudi kakšno uskladitev, pa še kakšno mnenje razen vašega, potem človek res podvomi, da ni to predvsem zato, da boste naslednje mesece lahko razlagali in govorili, koliko je bilo predlogov, ki jih ta grda koalicija ni sprejela. Smo pripravljene na sodelovanje, ne pa na diktat z vaše strani.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Naj sedaj v teh že bolj sklepnih razmišljanjih povem nekaj stavkov in izrazim

upanje, da nas številni ukrepi in polemike okoli njih ne bodo bolj razdvojili, kot pa bi bilo to potrebno. Najbrž ni nobenega dvoma, da o 70 predlogih ukrepov ne moremo misliti vsi in v celoti enako. Zlasti ne, če upoštevamo, da je to že tretji paket v seriji, ki ga je predlagala SDS, da je nekaj paketov predlagala tudi Vlada in da so mnoge delodajalske organizacije in zbornice predlagale najmanj še enkrat toliko ukrepov že v preteklosti. Danes nam je morebiti lahko žal, da takrat v začetku leta 2008 nismo upoštevali nekaterih opozoril, ki so jih spisali delodajalci in smo raje tako širokogrudno delili takrat predvolilne koncesije. Tisto ni bilo pametno. Takrat bi bilo bolje se ustaviti, razmisliti in bi danes morebiti imeli manj težav, kot jih imamo. Sicer pa jaz sodim tako po diskusiji, ki je bila opravljena v odboru za gospodarstvo, kakor po gradivu, ki ga je pripravila Vlada v svojem odzivu na predloge, in po današnji diskusiji, da so bili pretežno predstavniki Vlade benovolentni do teh ukrepov, ki so bili predstavljeni. Na ta način, da so tudi ugotavljali, kaj vse od tega se že implementira. Na ta način, da so korektno povedali, česa ne sprejmejo. In jaz upam, da tudi na ta način, da so bile misli o tem, da se bo premislilo o teh ukrepih, še dodatno iskrene.

Zato jaz nimam nobene velike zadrege v zvezi s prvim predlogom, z amandmajem, ki ga je predlagala SDS in govori o tem, da Državni zbor podpira temeljno usmeritev in predlaga, da se to temeljito in pozorno prouči. Kakor jaz razumem današnjo razpravo, smo v mnogočem soglasni. Zlasti v temeljnih usmeritvah. Če so temeljne usmeritve zahteve po strukturnih spremembah na vseh področjih, tako v Državni upravi, tako na področju zdravstva, tako na področju pokojninskega zavarovanja, če so temeljne usmeritve zahteve po tem, da se omogoči večja konkurenčnost gospodarstva, hitrejša tehnološka prenova itn., če smo enotni v tem, da je treba vendarle spremeniti ali pa modernizirati delovnopravno zakonodajo itn., jaz mislim, da smo v temeljnih usmeritvah vendarle enotni. Tak predlog sklepa zame ne predstavlja velike zadrege. Drugo je, da morebiti iz prestižnih razlogov to ni prava dikcija.

Kar se tiče drugega amandmaja oziroma o tem, da bi naj vlada 17 zakonov spremenila v roku enega meseca, pa je verjetno zahteva oziroma upanje preveliko in preoptimistično. In če se v mnogih stvareh torej strinjamo, kar se temeljnih usmeritev tiče, je treba poudariti, da v nekaterih pa vendarle tudi ne. Sam bi se zelo težko strinjal, nekateri so to pred menoj že poudarjali, s tem, da bi slabili socialno in pokojninsko blagajno. Ni videti, od kod bi potem črpali sredstva, razen iz proračuna, ker pač imamo vezni sistem tega financiranja in temu jaz nikakor ne bi pritegnil. Kot ne bom pritegnil nekaterim rešitvam, ki so že predlagane v okviru modernizacije pokojninskega sistema v okviru Vlade, pa se mi posamične stvari ne zdiyo takšne, da bi morali kar dvigniti roko zanje. Z veseljem bom pa podprl tisto izhodno strategijo,

ki jo bo Vlada, upam, čim prej pripravila, ki bo upoštevala številne izmed teh predlogov ukrepov, ki bo upoštevala številna opozorila o tem, kako je treba na srednji in dolgi rok spremeniti našo kulturo ali pa plačilno nedisciplino, kako je treba kaj korenitega spremeniti v zvezi z delom na črno, sivo ekonomijo, ki obsega od 20 do 25% bruto družbenega produkta, in ki bo upoštevala tudi neke druge pomembne pripombe, dane že na številnih sestankih oziroma sejah naših odborov, ki jih danes ne moremo upoštevati.

Torej kar se mene tiče.../Opozorilni znak za konec razprave./... v zvezi s tem predlogom, ki ga imamo pred seboj, je želja, da bi Vlada v izhodni strategiji upoštevala čim več dobrih predlogov, ki so predlagani.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Kampuš, prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik, spoštovani minister in kolegice in kolegi.

Ocenjujem, da nobena razprava o protikriznih ukrepih ni odveč v temu parlamentu in bi pričakoval počasi poenotenje ene in druge strani. Mislím, da imata opozicija in pozicija možnost, da se v temu trenutku skoncentrirata in fokusirata na resne probleme, ki jih imamo v Sloveniji v smislu izhoda iz krize. Končno pričakujem, da bi lahko naredili skupaj kaj koristnega. Je pa res, da je moje mišljenje takšno, da tudi opozicija ima pravico predlagati kakšne ukrepe, ampak seveda morajo biti pozitivno usmerjeni, morajo biti koristni, morajo iti v smer, da ne škodijo Sloveniji, da ne "sesuvajo" proračuna, kot je v tem trenutku razvidno, da ni njihov cilj ukrep ali pa bankrot finančnega sistema v Sloveniji. Če bi upoštevali predloge opozicije, danes smo že nekajkrat slišali, da bi to pomenilo za Slovenijo 1,5 milijarde evrov primanjkljaja, to pa seveda v temu trenutku ni sprejemljivo.

Spet naletimo na veliko očitkov, kot na primer, kaj se sedanji vladi očita: železnice. Bedarija! Očitati železnice, ko vemo, kaj pomeni, kakšen je postopek, da sploh pride do umestitve v prostor in tako naprej. Očitajte tudi minimalno plačo. Če se poskušam malo ustaviti pri tej minimalni plači, minimalna plača pomeni to, da v temu trenutku imamo velik problem in sem tudi sam tisti, ki podpiram minimalno plačo, ki bi se morala zvišati. Ampak kaj pomeni minimalna plača, kaj sploh to pomeni? To pomeni, da je treba tiste firme, ki v tem trenutku imajo minimalno plačo prestrukturirati. In čigava naloga je to prestrukturiranje? Seveda je bila naloga bivše vlade. Prestrukturiranje je proces, ki traja nekaj let in pričakoval bi, da bivša vlada in bivši gospodarski minister, ki je danes bil tako leteči, bi se naj ukvarjal s tem pred nekaj leti in bi danes teh problemov ne imeli več na mizi.

Želim samo še podpreti ukrepe Vlade Republike Slovenije in sklepe Odbora za gospodarstvo Republike Slovenije, katerega član tudi sem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima France Cukjati. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Danes je Zavod za zdravstveno zavarovanje na tiskovni konferenci, in sicer prvi mož zavarovalnice gospod Samo Fakin, povedal, da je izguba v lanskem letu manjša, kot so pa pričakovali, in sicer so letos zaključili samo s 75,7 milijona evrov primanjkljaja. Vendar pravi, da to še lahko pokrivajo iz tega, kar so prihranili v prejšnjih letih, to se pravi v času slabe Janševe vlade, ampak sedaj bo šlo pa zares, v letih 2010 in 2011 grozi kolaps. Proračun zdravstvene zavarovalnice je 2,2 milijardi evrov za obvezno zdravstveno zavarovanje. To je velik denar, to je približno toliko, kot se je Vlada v lanskem letu zadolžila. Tolik je primanjkljaj državnega proračuna, kot je bil napovedan oziroma objavljen, ko smo sprejemali proračun za leti 2010/2011 decembra lani. Menim, da protikrizni ukrepi morajo poseči tudi na to področje, kjer se vrti toliko denarja. Mi smo tu na tem področju predlagali nekatere ukrepe, ki jih je možno hitro izvesti oziroma jih je potrebno. Prvi problem je sistemski problem omejevanja programov. Zavod za zdravstveno zavarovanje omejuje program vsakemu izvajalcu javne zdravstvene službe, zaradi tega se konec leta, novembra, decembra, operacije odpovedujejo, prelagajo na naslednje leto, čeprav bi Klinični center lahko izvršil tudi ta dodatni program, ampak je omejen. In potem se dogaja, kot berete v časopisih, da so naši pacienti poslani v tujino, ker je pri nas daljša čakalna doba. Pri nas pa se vedno znova izvajalci borijo za dodatni program, ker bi tiste, ki so jih v lanskem letu poslali v tujino, to je bilo 265 pacientov, lahko oskrbeli pri nas doma. Takšno prelaganje storitev je drago, kajti stanje bolnika se poslabšuje in ne samo, da bo tista storitev, ki je odložena, morala biti opravljena v naslednjem letu, ampak bo ta storitev obvezno tudi daljša, če ne upoštevamo vsaj bolniških, ki so tako dolge prav zaradi čakalne dobe.

Drugo, na kar opozarjamo, je konkurenčnost. Vsak ekonomist, ki se kolikor toliko spozna na ekonomijo, bo povedal, da javne zdravstvene službe ne bomo racionalizirali, dokler ne bomo vzpostavili konkurence. In kaj se pri nas dogaja? Pri nas se napoveduje uzakonitev, ne uzakonitev konkurence med izvajalci zdravstvene dejavnosti, ampak uzakonitev monopola. Monopola! To se napoveduje v novem zakonu o zdravstveni dejavnosti. Kaj pomeni monopol? Slišimo iz zadnjih novic, kaj se dogaja v Lekarni Ljubljana, kjer hočejo izriniti, odvzeti koncesije še tistim posameznikom lekarnarjem, ki so dobili koncesijo, jo lepo opremili in

konkurirajo Ljubljanski lekarni s tem, da ponujajo tudi druga, boljša zdravila, ne samo galenska, ki jih proizvaja, nezakonito, Lekarna Ljubljana. Na vseh področjih se nam otepa oziroma se nam ta monopol, ki je na področju izvajalcev zdravstvene dejavnosti, se nam otepa kot zelo slaba popotnica za vstop v postopek iz krize, se pravi v racionalizacijo. Da ne omenjamo, koliko je monopol škodljiv in predvsem nek negativen odnos do zasebne pobude, do koncesionarstva, ste lahko brali tudi v zadnjem časopisu, zdi se mi, da sobotno Delo, priloga, kjer je intervju s prof. Dolencem, edinim nosilcem najboljše nevrokirurgije v Evropi, gre v zasebno dejavnost, v zasebni inštitut, ker je rekel, "dosti imam tega".

Če ne bomo tudi na tem področju nek bolj tržen odnos uvedli in dokler se ne bomo osvobodili tiste ujetosti v socialistično miselnost za neko ideološko, bom rekel, histerijo proti vsem zasebnikom in zasebni pobudi, toliko časa ne bomo sposobni racionalizacije. Naj omenim samo teh nekaj koncesionarjev v osnovnem zdravstvu, ki so in delajo, so iz svojih sredstev vložili v zdravstveno dejavnost, v javno zdravstveno službo to, kar sicer v zdravstvene domove in bolnišnice mora vlagati ustanovitelj, to je občina ali država. In teh sredstev je bilo preko 60 milijonov evrov iz lastnega žepa, da ne rečem, da politika sicer ni zadovoljna, ena od politik ni zadovoljna z delom koncesionarjev, vse raziskave pa kažejo, da pacienti so zadovoljni bolj, kot pa z ambulantami, ki jih opravljajo izključno zaposleni zdravniki. In dokler se ne bo tudi naša politika osvobodila takih ujetosti v ideološka razmišljanja in tudi ujetosti v svoje notranje spore in pristopila iskreno k reševanju krize, pri čemer smatramo tudi, da je treba upoštevati tudi vse take pripombe, ki prihajajo, toliko časa ne bo izhoda iz krize. Vsaj tukaj lahko priznate in morate priznati, da naši ukrepi niso kopija vaših ukrepov, ampak so v nasprotju z ukrepi, ki jih predlagate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Bati se je treba tistih, ki imajo rešitve za vse probleme in so jih sposobni udejanjiti čez noč, in še to v težkih in zapletenih časih, kakršni so sedaj. Jaz verjamem, da je še veliko stvari na zalogi in da bi lahko še kaj eksperimentirali. Včasih so rekli, ko je kmetu zbolela krava, so poklicali ideologa iz prejšnjega režima, ki je predpisoval recepte. Pa pride drugič, pa kravi ni bilo nič bolje. Pa pride tretjič in tako naprej. In potem pride naslednjič po dolgem času in vpraša: "Kako je zdaj s kravo?" Pa reče kmet: "Žal, krava je poginila." Pa reče ta ideolog: "Joj, pa še toliko dobrih receptov sem imel na voljo." Tu je pravzaprav ključna poanta in gospod Cukjati je povedal bistvo. Volitve v Sloveniji so bile eno samo sporočilo: želimo spremeniti

sistem, želimo spremeniti recepte, ki so se nam ponujali v štirih letih, ki kljub razmeram, kakršne so bile, niso dali rezultatov ali pa ljudje s temi rezultati niso bili zadovoljni. In tu ni nobene dileme: programi proti programu. In tu ima gospod Cukjati prav, z njim se strinjam. Vendar, ko pride do te spremembe, je pa treba le priznati in omogočiti tistim, ki imajo legalne vzvode oblasti, da to oblast tudi izvajajo. Je mogoče, da 160 zakonov ali aktov, ki jih je Vlada v prejšnjem letu sproducirala in skupaj s poslanci koalicije obdelala, pa tudi nekateri drugi zakoni so bili sprejeti - lahko, da je premalo. Lahko, da nekateri ukrepi niso bili najboljši. Ampak vsak tisti, ki le malo spremlja dogajanje v Sloveniji in okoli nas, pa najsi bo ko gre za države Evropske unije ali pa tiste, ki to še niso, bo lahko ugotovil, da veliko aktov iz tega nabora, preko 160, ne govorim o vladnih uredbah, ukrepih in tako naprej, ki so v njeni pristojnosti, pač pa o Državnem zboru, so "dobro prijeli", kot bi nekateri rekli. Če bi želeli resnično iti od primera do primera, od področja do področja, potem bi bilo prav, da se lotimo teh stvari na ta način. Če nekdo napiše, na hitro ali ne, ali pa vzame iz neke zaloge paket in reče, zdaj pa imam tu rešitve, ki bi sicer morale biti vsebovane v vrsti politik, ki se izvajajo na podsistemih v tej državi, kjer je treba vsako posebej ali vse skupaj pogledati, ali to funkcionira ali ne - tak pristop pravzaprav onemogoča dialog, onemogoča iskanje rešitev, ki bi bile primerne za ta čas. In kako naj iz tega izluščim to, kar je bistvo teh ukrepov? Ali je bistvo povedati ljudem, da če bi bila druga oblast, bi bili manjši davki, bi bilo več ugodnosti na ne vem katerih področjih, delovna mesta bi se odpirala, še premalo bi imeli delovne sile in podobno? Ja, take razprave pomenijo psihološki pritisk na javnost, pomenijo ustvarjati razmere, v katerih se na vsak način poskuša dokazati, da Vlada ni kompetentna, da ne zna, da ne zmore in je treba nekaj drugega narediti. Za to gre. Jaz sem ne enega od predlogov podprl s strani opozicije, pa še marsikakšnega bom, ampak nikakor pa ne bom pristal na to, da lahko iz vreče potegnemo danes zajca ali iz klobuka, zajca in bodo vse rešitve znane. Hokus pokus ne deluje v teh kriznih razmerah. Spremljamo razmere tako v tujini kot doma in nekatere primerjave kažejo, da smo ponekod boljši, ponekod smo enaki kot drugi, ponekod pa zaostajamo. Ampak na tej vladi je in mora imeti možnost, da predlaga, vi sprejmete ali ne. Posameznih ukrepov iz tega nabora se bomo še lotili, prav gotovo, in bomo verjetno imeli razumevanje, ampak ne na način, da rečeš, tukajle imate in zdaj naj vlada operacionalizira to tako znotraj zakonov, da bo to tudi delovalo v celoti. Tega ni mogoče narediti. Vsaj do sedaj nisem verjel, da se to da, pa ne verjamem tudi, da me boste danes prepričali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni gospod predsednik. Lepo pozdravljam ministrice, ministre, poslanke in poslance! V Slovenski demokratični stranki smo dali predlog sklepov v zvezi s tretjim paketom protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji. Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta. Res je, da je kriza stanje celotnega sveta, ampak Slovenija je tako mala država, da se bi te krize lahko mnogo mnogo bolje izognila. Saj tudi v gospodarstvu velja to načelo, da perspektivo imajo mikro podjetja in srednje velika podjetja, ne pa velika. Tako je to naša velika prednost, ne pa slabost. V tem letu smo res nazadovali kar precej iz dobre pozicije. Govorim namreč s stališča gospodarstvenikov, kajti vsak dan sem z njimi, tudi sam prihajam dejansko iz gospodarstva. Kaj potrebuje gospodarstvo? Gospodarstvo potrebuje likvidnost, to pa mora zagotoviti dejansko država, banke, ki so dejansko v državni lasti. Kako bodo banke zagotovile likvidnost gospodarstva? S tem načinom, da se mora nekje zmanjševati. Zmanjševati se mora državna birokracija. Predsedniku, gospodu Pahorju, sem že 2008 novembra predlagal, da mora zmanjševati ministrstva, da mora zmanjševati državno birokracijo. Moram reči, da se je v letu 2009 kar opogumil in z veliko številko optimistično napovedal zmanjševanje. To sigurno ne gre, kot je povedal, 50%. Ampak če si bomo zadali cilj, da vsako leto zmanjšamo državno birokracijo vsaj za 2%, bomo v 5 letih kar veliko naredili. S tem bomo ustvarjali večjo možnost razvoja gospodarstva, katerega dejansko potrebujemo, ki ga potrebuje celotna Slovenija.

Velike probleme imamo pri zaposlenih predvsem v šolstvu. Priznati moramo, da je precej profesorjev starih nad 70 let in več. Enkrat sem že povedal, potem pa naj gredo do 35. leta ljudje v penzijo, ne pa od 70. leta. Ne vem, v kakšni državi živimo in zakaj to omogočamo. V teh ukrepih, ki smo jih predlagali, vidimo veliko pozitivnega, pozitivno naravnane, kajti samo pozitivna naravnost za gospodarsko in tudi lokalno skupnost je potem čim hitrejši izhod iz te situacije, v kateri smo. Treba bi bilo omogočiti devetim gospodarskim središčem, ki so nekako vrsto let načeta, nikakor pa ne dosežejo razvoja ali plod rojstva. Na takšen način, kot se dogaja, sigurno še dolgo ne bodo. Morali bi spodbujati ali dati monitoring podjetjem za novo ustanovitev podjetij ali podjetjem, ki bi hotela investirati v industrijskih conah za razvoj, za razvoj, ki bi prinašal novo dodano vrednost, ki bi prinašal zaposlitev, prepotrebno zaposlitev v sedanjem času za Slovenke in Slovence. Tukaj je treba nastaviti moratorij, ne pa, da na začetku ob ideji, ob rojstvu ga že, če lahko rečem, zadušimo, da ne more biti likvidno podjetje in na tako podjetje ne more začeti procudirati in se razvijati v prehodnih letih naprej.

Slovenska demokratska stranka je z dobrim namenom dejansko predočila te ukrepe, z namenom skupnega sodelovanja, z namenom pospešitve razvoja gospodarstva. Če ne bomo pospešili teh stvari, potem verjemite, da leta 2010 bomo lahko na dve roki prešteli podjetja, ki bodo ustvarjala. Državna birokracija pa se bo morala začeti spraševati, od kod dobivajo plačo. Jaz upam in verjamem, da razumete, da ja apel zelo zelo nujen in treba je hitro odreagirati. In razumem, da bomo vsi skupaj napravili en korak k boljšemu jutri. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Joško Godec. (Ne bo razpravljajal.) Mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Korektnost v politiki zahteva, da se najprej pove, če nekdo nekaj opravlja izjemno dobro. Ta Vlada zanesljivo opravlja izjemno dobro uresničevanje jugo scenarija v celoti.

Kaj je bilo značilno za jugo scenarij? Izjemno zadolževanje, ne da bi se ob tem opravil nek investicijski cikel, denar je izginil neznano kam, brez posebnega učinka. Ob tem je v resnici rasla nezaposlenost in na koncu vsi vemo, kako se je to končalo. In pogledjmo, kaj počne ta vlada. V samo letu dni - govorim izključno o tistem, za čemer dejansko stoji denar davkoplačevalcev - je za zadolžitve in poročta porabila 6,3 milijarde evrov denarja davkoplačevalcev. Za tem stoji denar davkoplačevalcev. Če preračunamo v nekdanje marke, skoraj 13 milijard mark, tako smo včasih v času Jugoslavije računali. Ne boste verjeli, to je več kot polovica celotnega jugoslovanskega dolga v času razpada nekdanje Jugoslavije, v samo letu dni. Pa naj še kdo reče, da ta vlada ni izjemno uspešna pri uresničevanju jugo scenarija za Slovenijo!

Največji problem je prav v tem, da ni novega razvojnega ciklusa, da ni prestrukturiranja in predvsem, da ni odpiranja novih delovnih mest. Še več, predsednik Vlade je stopil pred javnost in v času, ko je iz podedovanih 60 tisoč nezaposlenih narasla nezaposlenost na že skoraj 100 tisoč, se pravi, za več kot polovico, izjavil, da čez leto dni bo pa doseženih 120 tisoč nezaposlenih, in to vnaprej opredelil kot izjemen uspeh sedanje vlade. In zanimivo, v našem okolju je to mirno preživel, po balkansko, "i nikome ništa". Kot da ne bi šlo za 120 tisoč družin, za vsaj dvakrat toliko konkretnih ljudi, ki jim grozi, da ostanejo na cesti.

Ob tem gre denar za to, da se čim bolj to premošča. V resnici je ves problem tega, da se v tem trenutku samo vse tlači pod mizo, ampak na ta način se problem akumulira in tudi to je bila značilnost jugo scenarija.

Prej je bilo v besedah in dejanjih, tako kot je že večno rdeča nit sedanje koalicije, opaziti veliko razliko. Po eni strani so v glavnem razpravljavci, zlasti iz vrst največje vladne stranke in celotne koalicije, dejali, "ja, saj bomo prisluhnili, cenimo ta trud, spoštujemo opravljeno delo..."

Toda ko je govoril kateri od mojih kolegov, iz Poslanske skupine SDS, je bilo pa očitno direktno posmehovanje. V mikrofona za javnost se dela eno, ko se dela z dejanji, je čisto nekaj drugega. En obraz za javnost, en obraz pa je realnost, ki naj je javnost ne opazi. Ampak tisti, ki smo bili v dvorani, smo to opazili. Zato argumentiram, zakaj bi bilo dobro to pot sprejeti ponujeno roko in ponujene ukrepe, ki jih je oblikoval strokovni svet Slovenske demokratske stranke. Ključen argument je - ena slika pove več kot tisoč besed - pravzaprav zajet na temle grafu. Prej je bilo rečeno, ampak hudo zmotno ali pa namerno zavajajoče, "ja, saj tam do konca leta 2008 nekje je bila kriza samo v ZDA." Kje pa! Gospe in gospodje, že sredi leta 2007 je finančna kriza še kako pljusknila po Evropi, saj je že v tistem obdobju Evropska unija sprostila več sto milijard evrov sredstev, da bi čim bolj nevtralizirala učinek prihajajoče krize. In enako je že pred tem storila tudi ameriška centralna banka. Ampak tudi Evropska unija je pri tem s stotinami milijard evrov aktivno sodelovala.

To seveda pove, da je bilo to obdobje, ko je bila kriza že tu. Ampak pogledajte, celoten prejšnji mandat, tukaj pomeni plavo - povprečje Evropske unije, rumeno - povprečje gospodarske rasti v Sloveniji. Vidimo, da je velika razlika in vedno pozitivna za Slovenijo, kajti povprečje neke skupnosti, ki jih pripadaš, je zagotovo nekaj, kar je ena objektivna okoliščina ali, če želite, odraz seštevka objektivnih danosti v tistem trenutku, gledano z ekonomskega vidika. To, kar pa je dodano, je pa lahko predmet analize. In če ta vlada, zagotovo zaradi svoje izjemne uspešnosti pri uresničevanju jugo scenarija, zasluži, da zaradi nje uvedemo kakšen nov politološki pojem, lahko temu, tej dodani vrednosti rečemo strokovnost in znanje. S tem je bilo nadgrajeno tisto povprečje v Evropski uniji in prejšnjem mandatu. Ampak leta 2009, gospe in gospodje, pa ni več te dodane vrednosti, ki je bila ohranjena tudi še leta 2008, kot vidite, čeprav je Evropa že precej padla v gospodarski rasti. Pojavi se presežek gospodarskega nazadovanja. In če temu lahko rečemo strokovnost in znanje, je tukaj očitno dodana vrednost nestrokovnosti in neznanja, ki zajema predvsem prepire v vladajoči koaliciji. Namesto da bi skrbeli za razvoj, za gospodarski koncept, se koalicija prepira med sabo - enkrat gospa Kresalova poskrbi, da se iz njenega kroga sliši eno, drugič iz kroga gospoda Golobiča pride informacija nazaj, tretjič je na vrsti gospod Erjavec in tako gre v nedogled. Država pa čaka. Časa, ki je izgubljen zaradi teh prepиров v vladajoči koaliciji, ne more nihče povrniti nazaj, in to vsi zelo dobro veste. In vsaj sprejeli bi roko, ki vam jo ponuja opozicija, ki je pripravila že več paketov realnih ukrepov, ki so bili dani na mizo, pa znova sprejeti, žal, z zasmehom.

Ker mi čas ne dopušča, da bi še na marsikaj odgovoril, samo tri kratke poudarke kot argumente, zakaj bi bilo dobro

pretehtati vaše ravnanje. Govora je bilo o vinjetah, številke vas demantirajo. Z vinjetami je bilo pridobljenih več sredstev kot pred uvedbo vinjet. Poleg tega pa, gospe in gospodje, vinjete so omogočile pretočnost, da je promet po Sloveniji dejansko stekel, da ni poleti več tistih kolon od avstrijske pa tja do hrvaške meje. Vinjete so omogočile večjo varnost na cestah, in varnost je vrednota, ki naj bi ne imela nobene posebne cene, naj bi bila nad ceno. Ampak vse to vam očitno nič ne pomeni. Prevožen kilometer po avtocesti je mnogo varnejši, kot je prevožen kilometer po neki regionalni ali lokalni cesti. Ampak očitno vam varnost ljudi ni nobena vrednota, niti njihova življenja. Govoril je minister Golobič o centrih odličnosti, kar razcvetel se je, ampak pozabil je povedati ključno, da smo se s tem že ukvarjali na Odboru za visoko šolstvo. Zakaj? Ker so vse centre odličnosti dobile samo tri institucije. In glej čudo, vse tri s sedežem v Ljubljani. Pa so bili centri odličnosti mišljeni, ker so bili pripravljene dlje časa, kot ukrep, s katerim bi omogočili dodatno regionalno razvojno spodbudo. Vsi centri odličnosti so bili podeljeni, lahko preverite, če želite, trem institucijam: Univerzi v Ljubljani, Inštitutu Jožefa Štefana in Kemijskemu inštitutu. Vsi imajo svoje sedeže v nekaj stometrskem krogu v centru Ljubljane. Kdo bodi izvajalci, podizvajalci ali vezani partnerji, to je druga zgodba. Vendar ostaja dejstvo, da se je ta ideja izrodila v centralizacijo. Tako kot se izrodi v tej koaliciji vse, ker ji je vredna samo Ljubljana in kupovanje glasov točno določenih skupin. Zadnjič se je to izkazalo. Sedajle ko smo obravnavali naš amandma pri tako imenovanih izbranih, ko smo samo to predlagali, da bi izločili iz možnosti pridobivanja odškodnin tiste, izključno tiste, ki so bili agresorji na Slovenijo oziroma špekulanti in so z lastnim ravnanjem povzročili to stanje, v katerem so se znašli, izključno z lastnim ravnanjem. Niti tega koalicija ni hotela sprejeti. In nikoli do sedaj ni bila ta slika tako čista, za kaj v resnici gre.

Prej je bilo rečeno, da solimo pamet, ko gre za vprašanja cene in plač v javni upravi. Moral bi vas spomniti, kako se je začela zgodba sedanje vlade, ki je že takoj na začetku kar 45 svojim visokim uslužbencem za kar pet velikostnih razredov, plačilnih razredov, povečala plačo. In pri tem govoriti o poslovanju, o plačni politiki je veliko sprenevedanje, ker je več kot očitno že iz tega konkretnega ravnanja, da raznih Cviklovih zakonov in podobnega ne omenjam: da so ena merila za njihove in ena merila za vse ostale. V Sloveniji bi bilo prav, če bi bili pred zakonom vsi enaki in bi mislili predvsem na gospodarski razvoj Slovenije, ki je osnova za vse enako. To pa lahko dajo samo mala in srednja podjetja in ustrezni ukrepi, ki so danes pred vami.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Ostalo mi je malo časa, ampak dejstvo je, da je Slovenija sedaj v hudih časih. In v hudih časih je prav, da koalicija in opozicija stopimo skupaj. Jaz res ne razumem nekaterih razprav koalicije, ko so kritizirali tisto, kar smo mi pravzaprav res dobrohotno predlagali. Gre za paket ukrepov, dobrih ukrepov, konkretnih ukrepov. Veliko truda je bilo vloženega v to. Seveda so izgovori, da je nerealno, da ni izračunov, vendar Vlada v isti sapi govori o tem, da nekatere ali pa večino teh ukrepov, ki smo jih predlagali že izvajate, .../Opozorilni znak za konec razprave./... po drugi strani pa govorite o tem, da so nedomišljeni, nedorečeni. Jaz računam čez en mesec, da se bo točno pokazalo, kaj je tisto, kar boste res upoštevali oziroma tisto .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franc Jurša, DeSUS? (Ne.) Besedo ima gospod Jože Tanko. (Nima več časa.) V imenu Vlade, želi kdo od ministrov govoriti? Gospod Lahovnik, izvolite,

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Zelo malo časa je na voljo, zato bom poskušal biti čim bolj eksakten.

Predlog ukrepov, ki jih je predlagala opozicija, to je treba priznati, bi bilo krivično reči, da vse, kar se predlaga, je slabo. V tem predlogu je veliko dobrih stvari, marsikatera izmed teh se izvaja, marsikatera izmed teh je že v pripravi, bodisi v obliki zakonov ali uredb. Del je pa takšnih ukrepov, da jih enostavno ni mogoče izvesti, ker za to ni finančnega prostora. Kot je bilo danes povedano, so na Ministrstvu za finance dali grobo oceno, da bi izpeljava vseh teh ukrepov nastala dodatno milijardo evrov in pol. To pa pomeni, da bi se proračunski primanjkljaj povečal dodatno za 3,75% in bi dejansko pristali na scenariju Grčije, ki je danes v celotni Evropski uniji izpostavljena kot največji problem in je dejansko pred finančnim kolapsom. Tisto, kar je gotovo treba povedati, je, da zelo podpiramo tudi to pobudo glede črpanja evropskih sredstev, učinkovitejšega, s čimer pomagamo gospodarstvu. In ta vlada, to je treba priznati in podatki kažejo, je vendarle prvič dosegla, da imamo za 165 milijonov evrov neto pozicije. Toliko denarja neto dobimo od Evropske unije, razlika med tem, kar tja vplačamo, in kar dobimo iz Evropske unije zaradi uspešnega črpanja sredstev iz Bruslja. Samo na Ministrstvu za gospodarstvo smo tako izvedli osem razpisov, od tega naj povem, da smo z 260 milijoni evrov podprli 1800 projektov, 1950 podjetij skupaj, ker je v posameznih projektih sodelovalo več podjetij, povečali smo sredstva po posameznih razpisih tudi več kot za 100%.

Tisto, kar bi posebej rad izpostavil, ker mi zmanjkuje časa, pa je dejstvo, ko govorimo o predlogih, kar se tiče razbremenitev gospodarstva in olajšav. Tisto, kar je na nek

način paradoksalno, ker smo s strani prejšnje vlade videli reformo, ki je bila dobra, temeljila pa je na znižanju davkov in na linearnih olajšavah, se pravi linearni razbremenitvi. Ni pa bilo selektivnih olajšav. In to ste takrat utemeljili razumno, da to ni dobro, da je to nesistemska in da na takšen način spodbujamo tiste, ki se samo dobro znajdejo. V tem paketu je zelo veliko selektivnih olajšav, za katere ni finančnega prostora, ker povzroča dodatno obremenitev sodajavnih financ po drugi strani pa je odmik od tistega, kar pa je bilo prej dobro. Mi mislimo, da bi bila napačna smer.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, želi besedo predlagatelj? Gospod Janez Janša, izvolite.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo.

Preden odgovorim na nekatere očitke s strani predstavnikov Vlade na tretji paket protikriznih ukrepov, naj še enkrat ponovim, da to ni predlog dolgoročnih reform. Veliko poslancev koalicije je govorilo v temu smislu, da se strinjamo o tem, kaj je treba narediti dolgoročno, in to tudi piše, jasno. Pričakoval bi, da se to vsaj prebere. To, kar smo predlagali, so protikrizni ukrepi, to ni predlog reform. Predlog reform, gospodarskih in socialnih, obstaja in bi bilo prav, kot sem dejal že uvodoma, da ga tudi ta vlada potegne iz predalov in se vsaj opredeli do njega, kot se je do teh kratkoročnih protikriznih ukrepov, ki smo jih sedaj predlagali. Torej ne govorimo o reformah, o reformah bomo govorili, če se bo Vlada odločila, da jih predlaga, in če se bo odločila, da jih tudi usklajuje. Prav bi bilo. Govorimo o protikriznih ukrepih. Mislim, da je prav, da takrat, ko hiša gori, najprej ta ogenj gasimo, potem pa se pogovarjamo o tem, kakšna bo nova streha. Najprej je potrebno pogasiti zato so to protikrizni ukrepi.

Kot rečeno, je Vlada včeraj oblikovala tretji odgovor na ta naš tretji paket ukrepov. To je pohvalo. To je drugačno ravnanje, kot smo ga bili deležni lansko leto, ko smo predlagali drugi paket in ko je Vlada to vse arogantno počez zavrnila, češ, s tem se sploh ne splača ukvarjati. Nek premik tukaj opažamo v tem gradivu, ki smo ga dobili danes na klopi, Vlada je sicer na hitro, pa vendarle, zbrala stališča različnih resorjev do ukrepov, ki so predlagani. Nekatera od teh stališč so dodelana, utemeljena, nekatera so napisana čez palec in če bi bil jaz predsednik Vlade, bi zelo razmislil, kaj narediti s tistimi, ki so stvari napisali tako površno, da je to na nek način tudi nedostojno za to parlamentarno razpravo. Ampak to ni pomembno, tudi časa ni za to. Kot predlagatelj smo dobili pol manj časa kot Vlada in smo ga morali prihraniti za ključne stvari, zato ne bi sedaj o tem.

Tisto, kar je ključno in kar lahko potegnemo iz tega gradiva, ki ga je dala Vlada, iz nastopa predsednika Vlade prej, nekaterih poslancev koalicije in tudi predstavnikov

Vlade, je, da ima Vlada velike težave z argumentacijo nekega načelnega stališča do teh predlaganih ukrepov. To dilemo je zelo lepo izrazil novinar, ki je v Dnevniku, ki je sicer v lasti članov vladnih strank, z včerajšnje seje Vlade zapisal naslednje: "Vlada je proučila nabor opozicijske SDS za izhod iz krize in ugotovila, da se ukrepi v velikem delu prikrivajo z vladnimi, pri čemer opozicijski dokument ne zasleduje ciljev konsolidacije javnih financ do leta 2013." To je, bi rekel, logični nesmisel ali pa neka skrita samokritika. Najprej smo obtoženi, da smo vse prepisali od Vlade, potem pa smo še kritizirani, češ, da ta dokument ne zasleduje cilja konsolidacije javnih financ do leta 2013. Prepisali smo od Vlade, se pravi, Vlada ne zasleduje cilja konsolidacije javnih financ.

Tudi na ponedeljkovi seji Odbora za gospodarstvo in najmanj desetkrat v današnji razpravi je bilo od poslancev koalicije slišati naslednje, "ukrepi SDS so večinoma prepisani od vladnih, veliko od teh jih Vlada že tako ali tako izvaja, ukrepi pa so nedodelani, brez izračunov in javnofinančno nevzdržni".

Treba se bo nekako odločiti in dati neko realno oceno. Trditi v isti sapi, da so ukrepi prepisani, da so slabi, hkrati so pa vladni ukrepi dobri samo zato, ker so vladni, to je pa vsebinski pristop, kot smo ga bili deležni v lanskem letu ob drugem paketu, ko so se naši ukrepi zavrnilo zato, ker je na njih pisalo SDS. In tudi sedaj se je skušal ubrati tak pristop, zato ste zašli v logične nesmisle. Če ste že naredili pol koraka naprej s tem, ko smo doživeli konkretno opredelitev do konkretnih ukrepov, vsaj deloma, potem predlagam, da naredimo še pol koraka naprej in da teh ukrepov ne sodimo po tem, kaj piše na mestu predlagatelja. Ukrepe je treba oceniti takšne, kot so. So dobri ali slabi, ni pa jih možno oceniti po tem, ali so vladni, ali so opozicijski, ali so od te ali druge stranke. Če se predlaga neka davčna olajšava, je treba oceniti ta ukrep, ne glede na to, kdo ga je dal. Tudi to je manj pomembno, kot je pomembno temeljno razhajanje v pristopu, pa tudi v učinkovitosti. Že prej sem uvodoma rekel, da je glavni problem v sedanji situaciji v Sloveniji v tem, da se ne samo mi, kot Vlada in opozicija, ampak tudi na sploh velik del stroke in civilne družbe pomembno razhaja glede pristopa, v katero smer peljati te protikrizne ukrepe. Pristop Vlade v teh odgovorih na naše predloge je vsebinsko pravzaprav enak, kot so naravnani tudi dosedanji vladni protikrizni ukrepi. Ob tem Vlada trdi, da je pri iskanju izhoda iz krize uspešna in učinkovita. Predsednik Vlade je to besedo velikokrat ponovil. Pričakoval sem po teh polnih klopeh na vladni strani prvih 15, 20 minut razprave o tej točki, da bo to neka resna razprava in da bomo izmenjali stališča. Ta vnema je po 30 minutah popustila in smo se skoraj stopili od hvaležnosti, ko smo na koncu celo gospodarskega ministra slišali, ko je povedal nekaj stavkov. O tem neke razprave pa tukaj ni bilo. Trdi pa se, da

smo uspešni in učinkoviti. Realnost kaže nekaj drugega. Skoraj za 10% zmanjšan bruto domači proizvod Slovenije v lanskem letu je katastrofalen podatek. Redka so bila leta v bivši Jugoslaviji, kjer je bruto domači proizvod padel za 10%. Celo v bivši Jugoslaviji so bila to redka leta in se jim je reklo že takrat krizna leta.

Ta bruto domači proizvod je v Sloveniji v lanskem letu padel več kot še enkrat več kot pa v Evropski monetarni uniji oziroma v evroobmočju, kjer smo člani. Kako je možno ocenjevati realnost na podlagi tega ključnega podatka, si odgovorite sami. Mi smo povedali, kakšno je naše mnenje. Poglejmo pa zdaj še, kaj pravijo o tem drugi. Poročilo OECD-ja o tem, kakšno je bilo stanje v Sloveniji pred krizo, na strani 14 piše: "Ugoden javnofinančni položaj iz časa pred nastopom krize je Sloveniji omogočal dovolj prostora za fiskalne spodbude." To je odgovor OECD-ja, tisti, ki ste govorili, kakšno slabo dediščino je ta vlada dobila. Nekateri imate tu prenosne računalnike, pojdite na spletno stran Gospodarske zbornice Slovenije. Na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije, ki zagotovo ni institucija opozicije, vodi jo član ene od vladnih strank, izpostavljen tako in drugače, je barometer vladnih ukrepov, protikriznih ukrepov. Gospodarska zbornica je predlagala nekatere ukrepe, spremlja ukrepe, ki jih je predlagala Vlada. Tam imate barometer 62 ukrepov, o katerih je predsednik Vlade govoril, da so uspešni in učinkoviti. Gospodarska zbornica v tem barometru - lahko ga odprete in pogledate - ugotavlja, da od 62 ukrepov jih 41 ne deluje. Dve tretjini ukrepov ne deluje, 10 jih deluje delno, 8 tudi delno, ker so v glavnem še v načrtovanju, 3 pa delujejo. To je stanje barometra delovanja protikriznih ukrepov na spletni strani Gospodarske zbornice.

Wall Street Journal je 30.12., se pravi, konec lanskega leta, po podatkih Evropske centralne banke države evroobmočja, kamor spada tudi Slovenija, uvrstil v tri skupine glede na stabilnost javnih financ: na države, kjer javne finance niso ogrožene, kjer stabilnost javnih financ ni ogrožena, na skupino držav, kjer je stabilnost delno ogrožena, in na države, kjer je stabilnost javnih financ visoko ogrožena. In Slovenija spada po tej razdelitvi - mislim, da je kolega Černač enkrat že pokazal - v skupino visoko ogroženih držav, kar se tiče stabilnosti javnih financ. Uporabljeni so podatki Evropske centralne banke.

Stanje v Sloveniji po mnenju vseh, razen Vlade in vladne koalicije, ni dobro. Takšno je tudi mnenje neodvisnih institucij v Evropi in širše, kjer ocenjujejo na podlagi realnih podatkov, ne na podlagi želja. Stanje je dejansko resno in zaskrbljujoče. In ravno zaradi tega je vladni odgovor na ta naš predlog protikriznih ukrepov v temeljnih točkah vsebinsko zgrešen.

Zakaj? Ta odgovor je tako kot ukrepanje Vlade proti krizi prežet z enodimenzionalno računovodsko logiko. To logiko je

prej, in s tem me je razočaral, tukaj izpovedal tudi minister za gospodarstvo. Ta logika pravi: višji so davki več pobremo v proračun. Če bomo znižali davke, bom manj pobrali v proračun, in bomo s tem ogrozili socialno državo. Marsikje ste več pobrali v proračun, trošarine na motorna goriva je Vlada gospoda Pahorja v enem letu povečala za 50%. Toliko o tem, da niste nobenih rezerv dobili. Poslanec vladne koalicije je še prej govoril, kakšen zgrešen ukrep je bila uvedba vinjet. Pred nekaj dnevi je Dars objavil podatek, da se je v lanskem letu od vinjet nabralo za 30 milijonov evrov več, to je 7 milijard nekdanjih tolarjev in še nekaj, sredstev, kot je bilo načrtovano. 30 milijard več sredstev. Ne vem, kaj bo čez dve leti, ker ste v tem času sistem spremenili, obremenili ste domače voznike namesto tranzita. Za enkrat se je prodalo samo 250.000 letnih vinjet. Bomo videli, kakšen bo izkupiček tega vašega novega sistema ob koncu leta. Upajmo, da ne bo katastrofalno. Ampak za tistega, ki ga je sprejela naša vlada in naša koalicija, je prišel zdaj obračun in ta je za 30 milijonov evrov boljši od tega, kar je bilo načrtovano. Vlada v svojem sledenju računovodski logiki ne zmore preprostega izračuna, na nobeni strani tega odgovora ga ni, koliko nacionalni ekonomiji in javnim financam prinese novo delovno mesto v gospodarstvu. Izračunalo se je samo, kolikšen je bil izpad v proračun, če bi se uvedle te davčne olajšave, ki smo jih predlagali, in ste naračunali milijardo in pol. Niste upoštevali, da smo predlagali tudi mnoge druge ukrepe mimo davčnih, ki pomenijo varčevanje, že prej sem omenil 70 milijonov že prvo leto ob petletnem postopnem zmanjševanju zaposlenih v javni upravi in tako naprej, ampak to ni bistveno. Bistveno je to, da imajo ti ukrepi svojo drugo plat in da mi predlagamo ne računovodski, ampak dinamičen pristop. In ta pristop je ravno obraten in se glasi: več ustvarimo, več vlagamo, več zaposlujemo. In s tem tudi več dobimo v proračun, kajti kljub temu da so davki manjši, če se ustvari več, z nižjim procentom davka dobite več v proračun, to je tudi logika uspeha davčne reforma, ki smo jo deloma skupaj izvedli leta 2007. Nadalje gre ta logika naprej tako: več je zaposlenih, manj je socialnih podpor in nadomestil za brezposelne. Je tako? Je. Več je zaposlenih, večji so dohodki ljudi, večja je potrošnja, zato dobimo tudi več prilivov od davka na dodano vrednost. Naprej. Več ljudi je zaposlenih, več ljudi plačuje dohodnino, zato so prilivi v proračun tudi s strani dohodnine večji. Več je zaposlenih, večji so prilivi prispevkov v pokojninsko blagajno, zato so posledično transferji iz proračuna za pokrivanje teh izgub te blagajne manjši. Več je zaposlenih, več ljudi plačuje zdravstveni prispevek, zato so transferji iz proračuna v zdravstveno blagajno manjši. Znižanje davkov, investicijske olajšave za večje zaposlovanje, to seveda je tveganje, vendar je razumno, kajti to tveganje omogoča nov zagon, novo rast in tudi nova delovna mesta. Zgolj povečevanje proračunskega primanjkljaja

in javnega dolga za vzdrževanje socialnega miru, to je bila strategija vlade v lanskem letu, pa je taktika ruske rulete, ki računa na kratko obdobje krize. Ta račun se je deloma že izjalovil, kajti kriza še kar traja, in tudi če lahko ponekod govorimo o delnem okrevanju, danes ni ekonomista v svetu in še manj v Evropi, ki bi si upal napovedati hitro okrevanje. V glavnem se govori o nekem daljšem obdobju stagnacije, kar za slovenski primer pomeni, da bomo še dolgo časa sanjali o bruto domačem proizvodu, kot smo ga ustvarili leta 2007 ali leta 2008. In bomo zdaj počasi rastli, če bomo, če se bodo te napovedi uresničile, s stanja, ki je za skoraj 10% slabše, ker je bil takšen padec bruto domačega proizvoda v lanskem letu. Torej je vsaj zdaj, ko se ta špekulacija, da bo kriza po nekaj mesecih sama po sebi šla, zaradi povečanja tujih naročil ni izšla, bi se morali vsaj zdaj vendarle resno ukvarjati tudi na vladni strani s tem, da sprejmemo neko razumno tveganje, ki daje upanje, da bomo sami začeli ustvarjati nova delovna mesta. Ampak tega v teh odgovorih, ki smo jih dobili s strani Vlade, do konca do te zadnje razprave tega obeta ni nikjer. Na to, mimogrede, opozarjajo tudi vse institucije gospodarstva in obrti.

Ob koncu bi želel zavrtniti tudi delitev, ki se je, odkar smo predlagali te ukrepe in tudi v današnji razpravi, nekako sugerirala, češ Vlada je izvajala in tudi zdaj predlaga socialni pristop k reševanju krize, opozicija oziroma SDS pa predlaga liberalni pristop. Ta delitev, ne samo da ne drži, da je poenostavljena, tudi ne drži in gre zgolj za nek politični ali ideološki izgovor. Ne gre za delitev na socialni in liberalni pristop, gre pa za delitev na učinkovit in neučinkovit pristop. Gre tudi za delitev na trajnostni pristop in na netrajnostni pristop, ki se zgolj zadolžuje zato, da se podaljšuje obstoječe stanje. Lahko bi tudi rekli, da gre za delitev na razvojni in stagnacijski pristop. Sicer pa, da bom popolnoma jasen, sprašujem tudi tukaj prisotne poslance koalicijskih, redke predstavnike Vlade: Kaj se vam zdi bolj socialno: Imeti zaposlitev in dobro plačo ali socialno nadomestilo za brezposelne? Kaj se vam zdi bolj socialno? Verjetno se vam zdi bolj socialno in boljše, da imate redno službo in dobro plačo in privoščite to tudi drugim, še posebej tistim, ki danes tega nimajo. Torej, najboljša socialna politika je politika ustvarjanja novih delovnih mest in upam, da bo iz te razprave nekaj v tej smeri prišlo tudi v glave tistih, ki v Vladi načrtujejo protikrizne ukrepe.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo in prehajam na razpravo o dopolnjenem predlogu priporočila, ki ga je oblikovalo matično delovno telo Odbor za gospodarstvo in k amandmajem, ki jih je vložil SDS k prvi in drugi točki predloga sklepov in k naslovu predloga sklepov.

Po mojem pregledu imajo možnost za razpravo predlagatelj, Poslanska skupina DeSUS in Franc Križanič. Ostali smo oziroma ste izkoristili svoj čas za razpravo.

Želi kdo besedo o predlogu sklepov?

Gospod Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Mi smo namerno oblikovali predloge sklepov. Mislím na predloge, ki smo jih vložili in ki jih je potem odbor nekoliko spremenil. Ker so bili takšni očitki ob prvem predlogu protikriznih ukrepov, da to ne bi nihče, tudi če na zadevo gleda še tako nedobronamerno, mogel škodeti kot nek populistični pritisk na Vlado. Skratka, oblikovali smo jih v smislu priporočil. Ko smo vložili prvi ukrep, smo zraven predlagali tudi nekatere zakonske predloge in potem je Vlada rekla, saj to pa že mi znamo - pripraviti zakone. Zdaj, zakonov nismo pripravili, čeprav jih lahko. Naša poslanska skupina ima nekaj strokovnih sodelavcev. Naš strokovni svet nima nobenega profesionalno zaposlenega, vendar vam lahko v teh rokih, ki smo jih predlagali za Vlado, sami pripravimo predloge zakonov, z vsem tistim inštrumentarijem, ki je potreben. Da Vlada tega ne bi zmogla s 1000 zaposlenih, tega jaz ne verjamem. Seveda v Vladi je bila več ali manj ista administracija in vem, da toliko so že sposobni, kljub temu da sedanji predsednik Vlade pravi, da je polovica odveč in nesposobnih.

Skratka, predlagali smo neke realne roke. Zdaj je odbor spremenil ta sklep v neko splošno priporočilo. Tudi to je nek rahel napredek, glede na sklepe, ki ste jih sprejeli lansko leto, ko se je to vse afront zavračalo. Kljub temu pa se mi zdi, da bi nekoliko bolj ta zakonodajni zbor že moral biti pogumen in zahtevati od Vlade nekaj bolj konkretnih zavez. Zato smo predlagali dopolnila tem sklepom. Ker bo razprava kasneje o njih morda nekoliko bolj podrobnejša, kolikor je pač časa o vsakem posebej, človek bi rad samo to, na splošno, da to argumentiranje danes s strani predstavnikov Vlade in tudi poslancev vladne koalicije, češ, saj tega na nek način ne potrebujemo, ker Vlada pripravlja izhodno strategijo. To ni argument, to ni razlog proti temu, da bi podprli naše sklepe in predloge. Zakaj? Če Vlada pripravlja to izhodno strategijo in če mi priporočimo Vladi, naj te ukrepe priporoči, to tudi pomeni, da jih lahko uporabi tiste, za katere misli, da so dobri. In glede na to, da je bilo kar nekaj ocen, iz katerih je mogoče razbrati neko podporo ali pa naklonjenost nekaterim od teh predlogov, najbrž tukaj ne bi smelo biti težav, če ne bo zraven ponovno prestiža. Zaradi tega predlagamo, da Državni zbor nekoliko bolj zaveže Vlado kot pa k zgolj nekim splošnim sklepom, naj Vlada zgolj prouči. Ker Vlada bo rekla, da je to že proučila včeraj, ko je dala formalno odgovor in je stvar opravljena.

V Poslanski skupini SDS in našem strokovnem svetu bomo čez mesec, se pravi po roku, ki je bil prvotno postavljen za

nekatero od teh ukrepov, ki jih je mogoče v tem času pripraviti, tudi sami proučili, kaj se je s tem naredilo. Pustili bomo stvari, da se sprejme nek splošen sklep, ki ga bomo ali ki ga bodo vsi pozabili. Torej, naj Vlada tega ne vzame prelahko. Pogledali bomo tudi te razprave, ki so bile, in spravili to gradivo, ki ga je dala Vlada, in zadeve primerjali. Če bo Vlada dejansko, tako kot je bilo rečeno na Odboru za gospodarstvo, potrebovala bistveno več čas za nekatere od teh zakonov, ki so relativno zelo enostavni, ker gre za preproste stvari in pri mnogih so tudi izračuni že narejeni, bomo tudi mi sami vložili te predloge zakonov. Torej, tej pravici, ki jo imamo kot del zakonodajnega telesa, se nismo odpovedali. Dajemo pa možnost Vladi, ki ima boljši dostop do infrastrukture in ker pravi, da je, in dejansko je prva odgovornost za to stanje, da najprej to sama naredi. Zaradi tega predlagam, da ne podpremo splošnega sklepa, ampak da podpremo bolj konkretne sklepe .../Opozorilni znak za konec razprave./ ki Vlado bolj zavezujejo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo k amandmaju in predlogu sklepov. H glasovanju o predlogu sklepov in amandmajem k tem sklepom bomo v skladu s časovnim razporedom prešli ob 20.55. Prosim, da se takrat ponovno zberemo v dvorani za glasovanje k obema točkama dnevnega reda. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 20.41 in se je nadaljevala ob 20.55.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno **1. točko dnevnega reda - obravnava Predloga sklepa v zvezi s predlogom Banki Slovenije, da v okviru ustavnih in zakonskih določil Državnemu zboru poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski državni lasti, in to v času najhujšega kreditnega krča.**

Prehajamo na odločanje o dveh vloženi amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20.1.2010.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k sklepu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovane poslanke in poslanci! Odbor za finance je želel zmaličiti prvotno namero predlagateljev te izredne seje, da se Banka Slovenije resno spoprime z nastalo situacijo. To je s situacijo, ko več kot očitno prihaja do odobritev posojil podjetjem na drugačnih podlagah in po drugačnih kriterijih kot za običajne gospodarske subjekte. Ko gre torej za pomembne politične funkcionarje, so družbe, katerih solastniki so očitno deležni drugačnega tretiranja in so kriteriji prilagojeni vplivu teh ljudi.

Od maja lani, ko je v javnosti zakročila anonimka o neustrezno zavarovanih kreditih skupini Ultra s strani Nove Ljubljanske banke, pa vse do danes ni bilo precizno pojasnjeno in demantirano tisto, kar je bilo objavljeno kot podatek Nove Ljubljanske banke. Celotna Nova Ljubljanska banka ni nikoli zavrnila tega. Torej ostaja več kot utemeljen sum, da so podatki točni. Tudi parlamentarni komisiji za nadzor javnih financ ni uspelo dokazati, ker pač ni prejela podatkov. In, pogledajte, prihajajo novi podatki, seveda na podlagi zavajanj in netočnih izjav ministra Golobiča. Konkretno danes smo pridobili nove podatke, da so bili tudi ti krediti, odobreni Ultri, reprogramirani. Minister je to danes tu zanikal dvakrat, nato se je skesal ob petih na novinarski konferenci in priznal, da ni vedel. Tu je pred parlamentarci trdil, da krediti niso bili reprogramirani, na koncu je pa povedal, da so bili reprogramirani, ker on pač ni vedel za to. Kako lahko takemu ministru verjamemo katerokoli izjavo? Mi ga primemo za Laško, imamo papir in takrat se nam verjame. Veste, kolikokrat se vam je že zlagal, pa ker ni papirja, mu to pač ne morete dokazati. Sam ne bi rad sedel s takim ministrom v nobeni vladi. In spoštovani, k temu sklepu, ki ga je oblikovalo matično delovno telo, predlagamo prvotno besedilo predloga predlagateljev in zato bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke ta sklep podprla. Današnja razprava je razkrila, kdo so lažnivci v tej zgodbi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Spoštovani mag. Vizjak, nisem vas prekinil, ker bi to interpretirali, kot da ščitim ministra, vendar ste zlorabili obrazložitev glasu in polemizirali s človekom, ki vam ne more odgovoriti v tej fazi obravnave predloga na zboru.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zares, vendar prosim, brez polemik. Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. V imenu Poslanske skupine Zares povem, da bomo glasovali proti temu amandmaju, ker je današnja razprava - moram pač tam začeti, kjer je bilo ravnokar končano - dokazala, kdo je imel prav in kdo ne. Papirji Nove Ljubljanske banke so pokazali, da so bili krediti Ultri zavarovani, čeprav je bilo osem oziroma šest mesecev govora, da to ni res. Na osnovi podatkov, ki smo jih dobili, smo

videli, da so bili krediti ustrezno zavarovani in so tudi ustrezno vračani.

Očitno bo treba o tem še mnogokrat razpredati, pa ne z naše strani, ampak ker bomo potegnjeni za jezik in bomo morali na neke stvari, ki niso resnične, odgovarjati. Zato bomo ta amandma zavrnilo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 30, proti 44.

(Za je glasovali 30.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Glasujemo o drugem amandmaju k predlogu sklepa. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo predlog tega amandmaja podprla. Več razlogov je, ki govorijo v prid podpori temu amandmaju. Eden izmed bistvenih je ta, da je podatke, ki naj bi se na podlagi tega amandmaja dobili, zahtevala že pred pol leta Komisija za nadzor javnih financ, ki jih dolgo ni dobila. V oblikovanju tega vprašanja je Komisija za nadzor javnih financ pripravila vprašalnik na več straneh in na nobenega izmed konkretno postavljenih vprašanj ni bilo konkretnega odgovora.

Drugi razlog, zaradi katerega bo poslanska skupina ta amandma podprla, so izjave na današnji seji, citiral bom eno: "Danes, ko je teh posojil približno dva milijona evrov in pol to zavarovanje trikratno presega vrednost teh posojil. Nobeno od teh posojil ni bilo reprogramirano." Konec citata gospoda Gregorja Golobiča, ki ga je kot minister izrekel v funkciji direktorja Ultre, vsaj tako se je meni zdelo. Za drugi del izjave smo slišali njegovo javno opravičilo po zaključeni točki, nismo pa slišali opravičila za prvi del izjave, ki tudi ne drži.

Skratka. Ne samo da se nadaljuje z zavajanjem Državnega zbora in javnosti; še več! Tisto, zaradi česar je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke zahtevala to izredno sejo in obravnavo te točke dnevnega reda, se je na najbolj plastičen način zgodilo danes, tu, v Državnemu zboru. Zaradi tega je nujno, da se ta amandma podpre in ga bo poslanska skupina tudi podprla. Zgodila se je namreč neenakopravna obravnava, ko je nekdo v imenu nekega podjetja na ministrskem stolu lahko razlagal nekatere stvari, ki nimajo nobene zveze z njegovo ministrsko funkcijo. S tem je bilo na najbolj plastičen način prikazano, da so nekateri v tej državi privilegirani in da za njih veljajo drugačna pravila igre kot za vse ostale direktorje in solastnike različnih družb, ki ste jih tudi v Državnemu zboru večkrat na takšen ali drugačen način neupravičeno diskreditirani.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo želeli s podporo oziroma s predlogom tega amandmaja

omogočiti, da se na transparenten način prikažejo tako Državnemu zboru kot tudi javnosti vsi podatki v tej zadevi. Če temu amandmaju ne bo sledila širša podpora, potem mislim, da se bo dejansko pokazalo to, o čemer govorimo že dlje časa, da govorjenja o novi politiki, o borbi proti klientalizmu in tako naprej samo prazne besede s strani nekaterih. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo seveda ta amandma podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Černač za vas velja enako opozorilo kot prej za mag. Vizjaka. Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Melita Župevc v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Poslanska skupina Socialnih demokratov tega amandmaja ne bo podprla. Zakaj? Zato, ker s tem amandmajem predlagamo Banki Slovenije, da deluje v nasprotju z zakonom. Tisti, ki so pred menoj obrazlagali glas, dobro poznajo Zakon o Banki Slovenije, in vedo, kaj Zakon o Banki Slovenije nalaga Banki Slovenije. In poročanje o konkretnih primerih pa v Državnemu zboru na plenarni seji ni mogoče. Preiskovalna komisija ima določene pristojnosti in preiskovalna komisija lahko pride do podatkov, ki so bili danes tudi izpostavljeni. Državni zbor na takšen način, kot mi predlagamo oziroma zahtevamo od Banke Slovenije do teh podatkov, žal, ne more priti. Kot je dobro povedal na Odboru za finance guverner Banke Slovenije, je ključno vprašanje eno samo: Kjer se bo to končalo?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo. Poslušal sem današnjo razpravo in vsi člani poslanske skupine smo jo in vsi vemo, da Gregor Golobič ni govoril kot direktor Ultre, saj to ne more biti, saj on je pač zaposlen v Vladi Republike Slovenije...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegi, brez polemik...

VITO ROŽEJ: Saj razlagam dejstva. In to dejstvo bi, seveda, moralo biti znano vsakomur, ki je vsaj približno kdaj kakšen papir prebral, pa naj bo to falsifikat ali resnična stvar. Danes se tukaj ni iskala resnica, ker ta je podobno očitana kot očitano direktorstvo. Čeprav, če citiram kolega Černača, tako se je vsaj meni zdelo, to je pa morda res. In ni problem v resnici, problem je v dozdevanjih. Dozdevanja pa seveda niso stvar tistega, s čimer bi se ta visoki zbor moral ukvarjati, ampak bi se s temi dozdevanji morali ukvarjati druge stroke. Zadnji strokovnjak s tega področja, žal, ni več član Državnega zbora. Zato tudi tega amandmaja ni mogoče podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik. V Poslanskemu klubu Liberalne demokracije Slovenije amandmaja ne bomo podprli. Jasno je bilo v tej razpravi na odboru in danes ugotovljeno, da seveda politizacija bančnega sistema in zahteva po političnem opredeljevanju Banke Slovenije tej državi, tem davkoplačevalcem, še posebej pa tistim, ki dajejo in najemajo kredite, povzroča veliko škodo. In to, kar smo storili na podlagi političnega pritiska v teh dveh dneh, za Slovenijo pri iskanju kriznih izhodov zagotovo ni bilo dobro. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Zvonko Černač v lastnem imenu. .../Oglašanje iz klopi./ Prosim za prijavo. Obrazložitev glasu v svojem imenu mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Tega amandmaja ni mogoče podpreti zaradi tega, ker predlagatelji te točke in tega amandmaja niso v skrbeh za javne finance, pač pa so izkoristili neke podatke, ki so manj pomembni, kar zadeva zadolževanje bank in posojila, zato da bi diskvalificirali enega izmed naših ministrov.

Mislim, da je prav, da zavrnamo take amandmaje, ki so v bistvu škodljivi, kajti edina dodana vrednost današnje razprave in tega amandmaja je velikanski strošek za to sejo, ki je bila nepotrebna, politično motivirana in pritlehno dejanje opozicije, ki na vse načine moti delovanje Državnega zbora tudi s takimi nepotrebniimi sejami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, nisem se mislil oglasiti, vendar moram povedati nekaj pomembnega.

Neverjetno je, res je neverjetno, da danes poslušam tukaj take diskusije, kot sem jih poslušal. Pa boste, gospod predsednik, verjetno rekli, da ne smem polemizirati. In tudi ne bom polemiziral.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Pravilno, gospod Pojbič, pravilno. Prosim, nadaljujte, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Neverjetno je, da zagovarjajo zakon posamezniki, ki jim je dokazano, da so ta zakon zlorabili. Najmanj, kar bi pričakoval od tistih, ki so odgovorni za sprejemanje zakonodaje, da bodo v primeru, ko ugotovijo, da lahko posamezniki zlorablajo zakonodajo, da bodo šli v spremembo te zakonodaje, da se to ne bi moglo zgoditi. /Oglašanje v dvorani./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, brez pripomb!

MARIJAN POJBIČ: Gospod predsednik, gospe, ki me je zdajle izzvala, bi povedal samo naslednje - da je to, kar je zdajle storila, neodgovorno od poslanke, da me moti pri obrazložitvi svojega osebnega stališča, zakaj bom ta amandma podprl. Po drugi strani je gospa Pečanova v skupini ljudi, ki zagovarjajo zakon, ki ga lahko minister iz teh vrst zlorablja. Gospa Pečanova, če je to vaše poslansko mesto...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pojbič, polemika ni možna. Prosim! Prosim, gospod Pojbič!

MARIJAN POJBIČ: ... v zakonodajni veji oblasti, potem mi je zelo žal, da sedim v Državnem zboru. In verjemite mi, gospod predsednik, ki ste korekten človek, da si tega ne morem dovoliti, da se tisti, ki kršijo zakonodajo, tako obnašajo v Državnem zboru. Te pravice v Državnem zboru nima nihče! Niti minister, pa ni važno, kdo je, iz katere stranke; ne sme in ne more kršiti zakonodaje!

Če pa se vrnem malo nazaj, bi na to rad zelo jasen odgovor: Kdo je ta Zakon o bankah sprejel? Točno veste, kdo je bil na oblasti - to je bila Liberalna demokracija Slovenije. Vsi tisti, ki tu sedite... /Izklop mikrofona./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani. Današnja razprava je zelo dobro pokazala, kakšna je moč javne besede. Tisto, kar je govoril minister okoli 12. ure ali pa celo pozneje, je moral demantirati in se posuti s pepelom nekaj ur pozneje. Pa čeprav je govoril, da je vse laž, vse neresnica, obtožil novinarje, ki so mu danes že odgovorili in tako naprej. In glejte, kljub temu želite...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek...

JOŽEF JEROVŠEK: Kljub temu želite...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: ... do zadnjega diha braniti nepravilnosti, braniti kazniva dejanja gospodarskega kriminala in tako naprej. Za krinko ustanavljate nacionalni preiskovalni urad, pa vendar ne dovolite, da se stvari razčistijo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek. Res gremo predaleč stran od obrazložitve glasu. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: In jasno je, da neustrezno zavarovani krediti "tulijo", če parafraziram pesnika, ki je o neki drugi stvari rekel, kaj tuli. In "tulili" bodo tudi naprej ti krediti, če boste danes zaobšli možnost, da se transparentno da na mizo to, kar je bilo storjeno, kaj in kako - kajti v vašo korist je in v korist slovenske družbe, da se stvari čim prej razčistijo. Kajti, če boste vztrajali tako dolgo, da boste rajši žrtvovali to, da bo treba Ljubljansko banko in druge državne banke ponovno sanirati na račun tega, da boste ščitili nepravilnosti, ki so jih storili politiki ali pa ti, ki imajo funkcije v tej državi. Torej, odločite se. Nezavarovani krediti "tulijo" in bodo "tulili".

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Danes smo v šesturni razpravi slišali veliko različnih podatkov o tem, kakšni in kako so zavarovani krediti skupine Ultra. Bili so podatki ministra, bili so podatki poslancev koalicijskih poslanskih skupin, poslanske skupine, tudi nekateri podatki, ki so bili dostopni javnosti in očitno je med temi podatki velika kolizija. Tudi, kar je še posebej zanimivo, da je bil minister, ki je zelo vehementno trdil in govoril tukaj številke, govoril o kvaliteti posojil, da se je sam zapletel v določene trditve in se potem tudi javnosti opravičil.

Spoštovani kolegi poslanci, v izogib tem različnim interpretacijam bi bilo prav, da banke v Sloveniji pozovemo, da dobimo pravzaprav prave podatke o tem, kakšno je dejansko stanje na tem področju za omenjeno skupino. Mislim, da bi se s tem pravzaprav vse zadeve dale na plano, da je Banka Slovenije tudi tista, ki je tako po ustavi kot po zakonu dolžna poročati poslancem Državnega zbora, in to na lastno pobudo, to ima zapisano, lahko pa tudi na zahtevo poslancev, tudi na zahtevo Državnega zbora. In predlagam, da to zahtevo podprete, da dobimo prave podatke in da lahko tudi potem damo prave komentarje in prave interpretacije.

Mislim, da to, kar počnete, da se enega izmed akterjev, eno izmed skupin sistemsko ščiti, ni primeren pristop. Tak selektiven pristop, tak izjemen pristop samo do nekaterih ne pade dobro v slovenski javnosti. V izogib temu vam predlagam, da ta amandma podprete, da lahko tudi poslanci in javnost dobi tisto, kar je dejansko se zgodilo pri tej skupini in za ta primer. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za 30, proti 45.

(Za je glasovali 30.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da drugi amandma ni bil sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa v celoti. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 55, proti 7.

(Za je glasovali 55.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda - z obravnavo predloga sklepa v zvezi s Tretjim paketom protikriznih ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji: Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta**. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev, z dne 20. 1. 2010.

Prehajamo na odločanje k amandmaju k 1. točki. Obrazložitev glasu v imenu poslanske SDS Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Mi bomo ta amandma, seveda, podprli in apeliramo na vse ostale poslanke in poslance, da storite enako. S tem amandmajem k 1. točki predlagamo, da se ključna odločitev Državnega zbora v zvezi z obravnavo tretjega paketa protikriznih ukrepov v bistvu tudi vrednostno opredeli. Kajti predlagamo, da Državni zbor sprejme sklep, da podpiramo usmeritev predlaganih ukrepov in priporočamo Vladi, da jih pozorno prouči.

Že prej smo skušali razložiti, v čem je ključna razlika tega tretjega paketa protikriznih ukrepov glede na to, kaj smo doslej sprejemali na podlagi predlogov Vlade v zvezi z reševanjem gospodarske krize. Ključna dodana vrednost tega tretjega paketa protikriznih ukrepov je v tem, da skušamo stanje tudi spreminjati, ne pa ga samo ohraniti. Kajti, Vlada je v enem letu, ko je stanje samo ohranjala, izjemno povečala javni dolg in Slovenija takšnega tempa zadolževanja ne bo zdržala. Kljub temu da smo povečali ta javni dolg, je število brezposelnih vseeno naraslo za 50% glede na leto 2008. Samo z umetnim vzdrževanjem obstoječega stanja in obstoječih delovnih mest očitno Vlada, kljub temu da je zapravila milijarde za to, ni bila uspešna. Seveda pa niso šla vsa ta sredstva za socialno politiko, kot se je skušalo prej prikazati, ampak je šlo enostavno za povečanje javne porabe na podlagi koalicijske pogodbe, in to v letu, ko je kriza udarila z vso silo. V prvih osmih mesecih lanskega leta se je poraba...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

JANEZ JANŠA: ...povečal za 10%, kljub temu da so se prihodki zmanjšali za 6,5%, in to v času, ko je tudi Vlada govorila, da smo sredi krize. To se je zgodilo na podlagi rebalansa proračuna, kar je bil eden od prvih ukrepov, ki so še poglobili krizo. Zdaj mi v tem tretjem paketu predlagamo, da končno začnemo ravnati drugače, da začnemo ustvarjati pogoje

za rast in nova delovna mesta, ker samo na ta način se bodo povečala tudi sredstva, ki jih potrebujemo tudi za socialne ukrepe za blažitev krize. Zadnji čas je, da stopimo tudi na razvojno pot in zaradi tega predlagamo,.. /Znak za konec razprave.. / da se Državni zbor tudi opredeli do teh ukrepov v tem smislu, da jih podpre. Vlado s tem nič konkretno bolj ne zavežemo, izražamo pa neko pripravljenost, da se končno ta smer reševanja krize... /izklop mikrofona./...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 45.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju k 2. točki, o amandmaju poslanske skupine SDS. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, Janez Janša. Prosim. Verjetno je preteklo premalo časa, samo trenutek. Počakajmo! Minuto rabimo. Prosim, gospod Janša, mislim, da bi moralo delovati.

JANEZ JANŠA: Ta amandma bomo podprli. S tem amandmajem pa Vladi predlagamo, da v roku enega meseca predlaga spremembe oziroma dopolnitve nekaterih zakonov, ki jih je v tem času tudi mogoče pripraviti. Gre za Zakon o javnih financah, Zakon o jamstveni shemi, Zakon o Slovenski izvozni in razvojni banki, Zakon o zavarovalništvu, Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu, Zakon o varnosti cestnega prometa in še nekaj ostalih zakonov, kjer bi vanje vnesli spremembe, ki smo jih predlagali s tem tretjim paketom ukrepov. Spisek je relativno dolg, vendar gre za, tehnično gledano, manjše dopolnitve zakonov, kjer je v teh predlaganih ukrepih, vključno z obrazložitvami, vsebina pravzaprav že napisana.

Kot sem že prej dejal, bo naša poslanska skupina, čeprav ima najmanj 1000-krat manj resursov, kot jih ima Vlada, v primeru, da Vladi v tem času ne bo uspelo pripraviti teh sprememb in dopolnitev, to naredila sama. Bomo pa izgubili, če bomo šli po tej poti, seveda več časa, zato predlagamo, da tudi Državni zbor zaveže Vlado k temu roku. To ni nerealen rok, pravzaprav je za nekatere od teh ukrepov že pozno, zato bi bilo dobro, da pohitimo.

Predlagam, da podprete ta amandma.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo...

Obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Tudi sam bom ta amandma podprl. Najbrž ni treba posebej povedati, da so ti predlogi, ki so tu naštetih takšni, da jih lahko pripravimo tudi v poslanski skupini. Vsekakor pa pričakujem, da se bo gospod Križanič zavzel za te ukrepe vsaj

toliko kot za doktorsko dizertacijo zaposlenih v njegovem kabinetu. Upam, da bomo tudi na ta način, tudi morda z angažiranjem akademske sfere, fakultet in novih doktorantov lahko zelo hitro dobili tudi predloge rešitev zakonov, ki jih Slovenija nujno potrebuje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, mislim, da je bila vaša obrazložitev glasu zelo nekorektna. Minister Križnič vam ne more odgovarjati in mislim, da to ni korektno, in v neki razviti parlamentarni demokraciji. Glasujemo o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k drugi točki. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o četrtem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki. Glasujemo. Prosim mir v dvorani. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o petem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o šestem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k naslovu dopolnjenega predloga akta Poslanske skupine SDS. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da predlog amandmaja k naslovu predloga akta ni bil sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o predlogu akta v celoti. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.
Zaključujem tudi 18. izredno sejo Državnega zbora. Lahko
noč!

(Seja je bila končana 20. januarja 2010 ob 21.29.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
1. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA V ZVEZI S "PREDLOGOM BANKI SLOVENIJE, DA V OKVIRU USTAVNIH IN ZAKONSKIH DOLOČIL DRŽAVNEMU ZBORU POROČA O SUMIH KORUPTIVNEGA FINANCIRANJA GOSPODARSKIH DRUŽB, KATERIH IMETNIKI DELEŽEV SO NOSILCI JAVNIH FUNKCIJ V IZVRŠILNI IN ZAKONODAJNI VEJI OBLASTI NA DRŽAVNI RAVNI, S STRANI POSLOVNIH BANK V VEČINSKI DRŽAVNI LASTI, IN TO V ČASU NAJHUJŠEGA KREDITNEGA KRČA", EPA 829-V.....	2
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	3
BOGDAN ČEPIČ.....	6
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	8
LJUBO GERMIČ.....	10
MELITA ŽUPEVC.....	11
ZVONKO ČERNAČ.....	13
CVETKA ZALOKAR ORAZEM.....	16
FRANC PUKŠIČ.....	21
ANTON URH.....	24
BOGDAN BAROVIČ.....	24
BOGDAN BAROVIČ.....	26
GREGOR GOLOBIČ.....	27
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	34
GREGOR GOLOBIČ.....	36
MIRAN POTRČ.....	37
DUŠAN KUMER.....	37
FRANC BOGOVIČ.....	40
SREČKO PRIJATELJ.....	40
GREGOR GOLOBIČ.....	41
MILAN GUMZAR.....	42
RENATA BRUNSKOLE.....	42
FRANCO JURI.....	44
ZVONKO ČERNAČ.....	46
ZVONKO ČERNAČ.....	46
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
ZVONKO ČERNAČ.....	47
GREGOR GOLOBIČ.....	48
ZVONKO ČERNAČ.....	49
MIRAN POTRČ.....	50
GREGOR GOLOBIČ.....	50
MIRAN POTRČ.....	51
SILVEN MAJHENIČ.....	51
MIRO PETEK.....	51
MIRAN POTRČ.....	53
VILI TROFENIK.....	53

ZVONKO ČERNAČ	55
ZVONKO ČERNAČ	55
MIRAN POTRČ	56
MAG. BORUT SAJOVIC	56
ZVONKO ČERNAČ	57
GREGOR GOLOBIČ	58
ZVONKO ČERNAČ	60
GREGOR GOLOBIČ	61
ZVONKO ČERNAČ	61
SAMO BEVK	62
VITO ROŽEJ	62
MAG. MAJDA POTRATA	63
RUDOLF PETAN	64
MELITA ŽUPEVC	65
DR. FRANC KRIŽANIČ	66
MAG. ANDREJ VIZJAK	66
GREGOR GOLOBIČ	67
MAG. ANDREJ VIZJAK	67
GREGOR GOLOBIČ	67
MAG. ANDREJ VIZJAK	68
GREGOR GOLOBIČ	68
MAG. ANDREJ VIZJAK	69
GREGOR GOLOBIČ	69
MAG. ANDREJ VIZJAK	70
MAG. ANDREJ VIZJAK	72
GREGOR GOLOBIČ	73
MAG. ANDREJ VIZJAK	73
2. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA V ZVEZI S "TRETJIM PAKETOM PROTIKRIZNIH UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKE IN SOCIALNE SITUACIJE V SLOVENIJI: BOJ PROTI KRIZI JE BOJ ZA NOVA DELOVNA MESTA", EPA 833-V	74
JANEZ JANŠA	74
MATJAŽ HAN	78
BORUT PAHOR	80
BOGDAN ČEPIČ	84
MAG. ANDREJ VIZJAK	90
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL	98
MAG. RADOVAN ŽERJAV	101
ANTON URH	104
BOGDAN BAROVIČ	105
MAG. BORUT SAJOVIC	107
IRMA PAVLINIČ KREBS	111
IRMA PAVLINIČ KREBS	112
JANEZ JANŠA	115
DEJAN LEVANIČ	116
IRMA PAVLINIČ KREBS	118
FRANC BOGOVIČ	119
GREGOR GOLOBIČ	124
SILVEN MAJHENIČ	127
DR. HENRIK GJERKEŠ	129
SAMO BEVK	131

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	133
RADO LIKAR.....	134
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	135
FRANCO JURI.....	137
MAG. SONJA BUKOVEC.....	138
MIRKO BRULC.....	140
GVIDO KRES.....	141
JANKO VEBER.....	141
MIRAN GYÖREK.....	143
ZVONKO ČERNAČ.....	145
ZVONKO ČERNAČ.....	146
BREDA PEČAN.....	147
ZVONKO ČERNAČ.....	150
MIRAN POTRČ.....	150
VILI REZMAN.....	150
ANTON KAMPUŠ.....	152
FRANCE CUKJATI.....	153
ANTON ANDERLIČ.....	154
MARJAN BEZJAK.....	156
MAG. BRANKO GRIMS.....	157
ROBERT HROVAT.....	160
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	160
JANEZ JANŠA.....	161
JANEZ JANŠA.....	166
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	167
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	168
FRANCI KEK.....	168
ZVONKO ČERNAČ.....	169
MELITA ŽUPEVC.....	170
VITO ROŽEJ.....	170
VITO ROŽEJ.....	170
MAG. BORUT SAJOVIC.....	171
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	171
MARIJAN POJBIČ.....	171
MARIJAN POJBIČ.....	171
MARIJAN POJBIČ.....	172
MARIJAN POJBIČ.....	172
JOŽEF JEROVŠEK.....	172
JOŽEF JEROVŠEK.....	172
JOŽEF JEROVŠEK.....	172
JOŽEF JEROVŠEK.....	173
JOŽE TANKO.....	173
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	174
JANEZ JANŠA.....	174
JANEZ JANŠA.....	174
JANEZ JANŠA.....	175
JOŽE TANKO.....	175

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 154

B

BAROVIČ, BOGDAN..... 24, 26, 105

BEVK, SAMO..... 62, 131

BEZJAK, MARJAN..... 156

BOGOVIČ, FRANC..... 40, 119

BRULC, MIRKO..... 140

BRUNSKOLE, RENATA..... 42

BUKOVEC, MAG. SONJA..... 138

C

CUKJATI, FRANCE..... 153

Č

ČEPIČ, BOGDAN..... 6, 84

ČERNAČ, ZVONKO..... 13, 46, 47, 49, 55, 57, 60, 61, 145, 146,
150, 169

CUKJATI, FRANCE..... 153

G

GERMIČ, LJUBO..... 10

GJERKEŠ, DR. HENRIK..... 129

GOLOBIČ, GREGOR.... 27, 36, 41, 48, 50, 58, 61, 67, 68, 69, 73,
124

GRIMS, MAG. BRANKO..... 157

GUMZAR, MILAN..... 42

GYÖREK, MIRAN..... 143

H

HAN, MATJAŽ..... 78

HROVAT, ROBERT..... 160

J

JANŠA, JANEZ..... 74, 115, 161, 166, 174, 175

JEROVŠEK, JOŽEF..... 172, 173

JURI, FRANCO..... 44, 137

K

KAMPUŠ, ANTON..... 152

KEK, FRANCI..... 168

KRES GVIDO..... 141

KRIŽANIČ, DR. FRANC..... 8, 66, 135

KUMER, DUŠAN..... 37

L

LAHOVNIK, DR. MATEJ..... 160

LEVANIČ, DEJAN..... 116

LIKAR, RADO.....	134
<i>M</i>	
MAJHENIČ, SILVEN.....	51, 127
<i>P</i>	
PAHOR, BORUT.....	80
PAVLINIČ KREBS, IRMA.....	111, 112, 118
PEČAN, BREDA.....	147
PETAN, RUDOLF.....	64
PETEK, MIRO.....	51
POJBIČ, MARIJAN.....	171, 172
POSEDEL, ALOJZ (LOJZE).....	98
POTRATA, MAG. MAJDA.....	63
POTRČ, MIRAN.....	37, 50, 51, 53, 56, 150
PRIJATELJ, SREČKO.....	40
PUKŠIČ, FRANC.....	21
<i>R</i>	
REZMAN, VILI.....	150
ROŽEJ, VITO.....	62, 170
<i>S</i>	
SAJOVIC, MAG. BORUT.....	56, 107, 171
<i>Š</i>	
SAJOVIC, MAG. BORUT.....	56, 107, 171
ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA.....	133
<i>T</i>	
TANKO, JOŽE.....	173, 175
TROFENIK, VILI.....	53
<i>U</i>	
URH, ANTON.....	24, 104
<i>V</i>	
VEBER, JANKO.....	141
VIZJAK, MAG. ANDREJ. 3, 34, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 90, 168	
<i>Z</i>	
ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA.....	16
<i>Ž</i>	
ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA.....	16
ŽERJAV, MAG. RADOVAN.....	101
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC.....	171
ŽUPEVC, MELITA.....	11, 65, 170